

Szerkesztőség:

Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta kint d. n. 4-5 óra közt.

Idő intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

*Nyitlár példányra 20 fillér

Előfizetők, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Bérmentellen levelek csak ismeri kassából fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felelős szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, március 1.

Suffrage universel.

A divatos politikai doktrínák tudakossága csak a korszerű üzleti szellem intézésének engedelmessé válik, midőn minél több helyen állít fel fiókokat és expozitúrákat, melyek aztán portékáik számára eladási területeket keresnek, vagy legalább állandó propagandát akarnak csinálni.

Az általános szavazati jog radikális eszméje azelőtt is szerepelt a mindenígérő és semmire sem köteles képviselőjeltek kortes utain, de a közvélemény csak a kapaszkodó aspirációk piederstálját látta benne, melyeknek bombasztja méltán nem szenvedett kárt a csekély többleten. A magyar politikusok sokkal jobban ismerik az általános szavazati jog előnyeit és hátrányait, feltételeit és alapjait, hogysem komolyan vehetnének valamely akciót ebben az ügyben.

A külföldről idegen szellemmel és idegen eszmékkel szított szocialista munkásmozgalom konventikulumaiban sokat szónokoltak erről, de a szónoklat annál kevésbé találhatott figyelembe vételre, mert munkásaink egyrészt az internacioná-

lérá esküdtek s nem csak a bourgeoisie ellen mennydörögtek, hanem az állameszme ellen is állást foglaltak, másrészt nagyhangú „beszédek“ tenorja oly naiv, oly gyermekes volt, oly politikai éretlenséget árult el, mely folyton meg nem értett jelszavakon kérődzött, hogy szocialistáinkat nem lehetett komoly tényezőnek tartani.

Most tehát a magyar radikálizmus más szállást keresett magának: számtalan érdekszövetségeinknél, a klikkekben, kotériákban és kasztokban mindenestre gyöngén volt képviselve a demokrácia s midőn végre egy valóban „szabadelvű demokrata“ klub alakult, mely oly eleven agilitással látott munkához, hogy a rágalom önkénytelenül inkább a személyek hatásos pózolására gondolt, mintsem szent propagandára, a hajléktalan eszme a rokonság folytán a „szabadelvű demokraták“ nál fészkelte be magát a nélkül, hogy ezáltal nagyobb népszerűsége szerzett volna jogot.

Mint a retrográd törekvések ellensúlya, melyek, miként a hydra, levágott fejeiket kétszeres számban-elevenedik föl, nagyon dicseretes Visontai képviselő ur beszéde;

de mint magyar ember és gondolkodó politikus mégis kell hogy igazat adjon Széll Kálmán miniszterelnöknek, aki erre vonatkozó rövid, de velős nézeteit általános tetzés mellett az abszolút fogalmak és a gyakorlati politika szembeállításában foglalta össze.

Az általános, titkos szavazati jog az állami fejlődésnek olyan stádiuma, melytől mi még nagyon sok tekintetben igen messze vagyunk. A rómaiak „indatur saltus“ állítása nemcsak a természetben, hanem a politikában is teljesen érvényes.

Széll kormányzati programja tökéletesen szabadelvű és kezelésében nem fogja mártirokká tenni Marx és Lasalle hazai tanítványait: de józan észszel nem lehet egy kormánytól kívánni, hogy büntetlenül engedjen állam ellenes tendenciákat terjeszteni s az állam alapjait aláásni.

Az állam a társadalom megtestesülése s valóban nagy érdeme az államnak, hogy Magyarországon, a javíthatatlan arisztokraták hazájában, hol a 80 krajcáros, legkisebb diurnista is a vizitkártyájára nyomtatja a maga obligát alsó-, felső- és közép-predi-

TARCA.

A boldogság korából*.)

— Történelmi beszély. —

Írta: Vajdai Szabó István.

(Folytatás)

— Tud is maga szeretni!.. Vég közbe tréfásan, fél-omolyan a férfi — olyan, mint a hímes pillangó, most ide, majd oda röppen, de egy helyen hű-n maradni nem tud soha...

— Furcsa hasonlat! Nem értem, hol veszi rá az al-pot? Kérem, én nem vagyok már gyerek, s bohós odánsait nem türbetem. Jegyezz ezt meg magának!..

A férfi arca lángba borult, érezte, hogy az ellenséget követelt el. Önkénytelenül a leány felé hajolt, s megfogva remegő kis kezét, tördelt szavakra nyíl-ak ajkai:

— Ágnes! bocsánatot kérek! Elfeledkeztem magamról De lás-a, szokva vagyok gyermekek tekintetű, s azt hiszem, hogy most is az a kis fukkos leány, a ki bodorodó hajjal, vágyakozó hévvel őzi a hímes pillangót, s így sokat megengedek magamnak. Bocsánatát adom.

*.) Mutatóul a szerzőnek „Tövises kőzött“ című elbeszélés-kötetéből, mely ápril elején fog megjelenni.

Máskülönbben is körében oly izgatott vagyok... Régen vágyom már népszerűségi lenni véle, most itt a kedvező alkalom, nem szalasztom el; kimondom titkomat, nem lehet tovább rejtetni. Ellenállhatatlan vagy kerget körébe s vonz magához olthatatlanul. Nem tudok érzelegni; a cifra szavak h-mis-érz-imet burkolnak, ime kitarom előtte szívemet, fogadja el szerelmem, s viszonzza azt.

.. És az a dacos leány odahajta szép fejét az ifju izmos vállaira. puha karjaival körülölelé, s oly formát susogtak ajkai:

— Regi almom... anyyalom!..

Az enyhé szellő át-uhant a vidéken, bohó dolgokat suttogott a kis virágnak, mire az megmozdította kis fejcsékéjét; aztán elfec egte a nagy titkot az öreg tölgynek. Igénylőleg bölintott az is. Sűrű csalt ölelben pedig csatlóva énekelt a kis madár.

Fülemile, fülemi-e... szerelem hírnöke!

Mire a méltóságos grófnő hazajött, már csak az ő beleegyezését kellett a kézfogóhoz megnyerni: a fiatalok értették egymást. Szívesen adta, mert gróf Telek Sámuel nem utolsó parti ám! Julius tizenhetre tüzik ki az esküvőt.

IV

Csinosán butorozott szobában vagyunk, hol

minden a legnagyobb kényelemmel és elegánciával van elrendezve.

A zöld selyem-függöny mögött nyngodtan füstölgetve ül egy férfi. A beszűrődő napsugár élesen világítja meg arcát, a melyen a viharos élet nyomai s a dorbézolás szülte blazirtság láthatók.

Mindazáltal gróf Bánffy Dénes jól néz ki, s állapotával teljesen meg van elégedve. Igazán kifizette magát ez a kis köpenyfordítás.

A folyosókon erős dübörgés hallatszik. Valami szeleburdi ember, — nem respektálva ő nagysága csendes nyugalmát — lélek-zakodva rohan fölfele, s minden bejelentés nélkül — félra lökven a hajlongó inast — ugyszólván berör.

— Te aijas csuló! — kiált Bánffyra az érkezett, ki nem volt más, mint Bajtay Bercike baró — rutul kijatszottál. Szégyeld magad, mert adott szavad nem tartottad meg!

— Tiszteit fiatal ember! — dörg rá Bánffy hatalmas hangon — nem lennél szives egy kissé mérsékelni bevedet, mert van szerencsém tudnodra adni, hogy vagy az inasom, vagy pedig saját bcses kezeim által röppítettni fogsz!..

— Könnyű neked beszélni, de hát tisztességes dolog-e az, hogy az én baráti tanácsomat megfontásomra használtad fel. Mi szükség volt neked azt a szerencsétlen szerződés-t aláírni?

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készít

mindennemű könyvkötő-munkát

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG; valamint

Passapartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitellig.

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, úgy minden e szakba vágó munkát.

tómeti elbeszélésének eddigi része a kézirat téves lapzámozása miatt oly kuszáltan jelent meg, hogy jónak láttuk azt kellő rendezés után újból közölni. Mai számunkban megkezdjük annak előlőli való közlését.

— Ismét együtt vannak. Adrián József nemesvidi körjegyző a múlt év elején elveszté nejét; egy-két hónappal később 19 éves leányát ragadta ki a kalál a gyászoló család köréből; két hónap múlva a szerető anyát és nővérét követte Adrián 15 éves fia. Maga maradt a bányászó férj és gyermektelen atya, ki az egyedüllevél megszokni nem tudván 5 hónap előtt meghalt. Ma pedig a következő gyászjelentést vetjük:

Adrián Józsefné, szül. Bandy Mária az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti felejtethetlen szerető férje Adrián József urnak, nemesvidi körjegyzőnek f. hó 10-én éjjel 1 óraker elele 46-ik évében, boldog házasságának 5-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetelei folyó hó 11-én délután 4 óraker fogtak a rom. kath. egyház szertartása szerint nemesvidi kerkterbe örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent mise-áldozat f. hó 12-én d. e. 10 óraker Nemes-Vidon, a rom. kath. plébánia templomában fog lelke üdvéért az Urnak bemutatatni. Nemes-Vidon 1900. március 10-én. Aldás és béke lenjen drága hamvai felett!

— Megszökött ügynök. Bergl Adolf iótki illetőségű, 38 éves ügynök meg rövid idő előtt Nagy-Kanizsán nagy üzleti tevékenységet fejtett ki, a mennyiben a boldog boldogtalant becsapott. Weisz Mór nkanizsai és Lorsch gyönki kereskedők az ügynök urat a csalás miatt feljelentették. A kir. törvényszék vad alá is helyazta Bergl, kinek azonban jobb teendője akad, mint a büntető bíróság idéző végzését hevárni és mielőtt a tárgyalások kitűzték volna — megszökött és most körözik.

Viharágynak a szótében. A jégfelhők ellen való védekezés ellenében Stájerben egész rajat állították fel a viharágynak. Darányi főmívelésügyi miniszter tavaly hét rajvonalon végzetelt kísérleteket és az eredmények olyanok voltak, hogy most már a gazdák a maguk költségükön védekeznek és állítják fel a viharágyu-tépeket. Így — Zathureczky Géza misei szőlőtelepére 20 viharágyut rendelt meg és állít fel. A dunántúli gazdák Tapolcán tartott értekezletükön együttes védekezésre határozták el magukat. A földmívelésügyi miniszter a kérdést elsőrendű figyelemmel gondolzza s ez idő szerint a meteorológiai állomás egyik hivatalnokja Olaszországban a viharágyukkal való védekezést tanulmányozza.

— Olasz bor-behozatal. Fiuméből írják, hogy az olasz és dalmát borok behozatala a legutóbbi hetekben rendkívül nagy mérvet ért el, mert a behozatal emelkedése merő ellentétben áll a borkereskedelemnek csaknem teljes pangásával. Pedig a dolg igen egyszerű. Megrendelés nélkül küldik ide olasz termelők és spekulánsok borait és Fiumében elraktározzák azokat. Othon se hogy sinesen borainak keletjük és Olaszországban elterjedt az a hír, hogy a magyar kormány, mihelyt ez lehetséges lesz, beszűnteti az olasz boroknak adott vámkedvezményt. Két évig még fennáll az Olaszországgal megkötött szerződés, eddig tehát a vámkedvezmény beszűntetéséről nem eshetik szó. De hát okos emberek az olaszok. Jó előre gondoskódnak arról, hogy a kedvezmény megszűnése esetére nagy készleteik legyenek magyar területen, úgy számítva, hogy akkor hirtelen föl fog szólni a bor ára és ezzel bőven kárpótolva lesznek a raktározási költségeiért. A magyar kormány jól tudja, hogy nem termelt tökéen az a sok bor, melyet Itáliából és Dalmáciából behoznak, de azok az olasz hatóság részéről helyes és kifogástalan bizonylatokkal lévén ellátva, behozatalukat megnehezítik ugyan, de azt megakadályozni senkinek sem áll módjában. Ténylő kívánatos lenne már az olasz borbehozatali beszűntetése, mikor a mi saját borainknak sinesen keletjük és bizton bíszük, hogy a vám-szerződés, illetőleg behozatali pramiúmi meghosszabbítani nem fog.

— Legjobb orvoság. Mindazok kik gyomorba, chagigány, rosasz, emésztés, májtájdalmak, köllök, vérzegényesség, ideges fofajásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vértisztító labdacsokat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot vélnék tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnőgyógyszert b. liyelmükbe ajánljuk. 1 tekercs, melyő 6 doboz (15 labdac) ára 1 05 frt. A pénz lezetes beküldése után 1 tekercset 1.55 frtért, 2 tekercset 2.30 frtért, 3 tekercset 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszer-tára Bécs, II Singerstrasse 15.

lanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot vélnék tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnőgyógyszert b. liyelmükbe ajánljuk. 1 tekercs, melyő 6 doboz (15 labdac) ára 1 05 frt. A pénz lezetes beküldése után 1 tekercset 1.55 frtért, 2 tekercset 2.30 frtért, 3 tekercset 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszer-tára Bécs, II Singerstrasse 15.

— A Flumel Csokoládégyár nagyban hozzájárult a hazai ipar fejlesztéséhez. E hírneves gyár által készített csokoládé és cacaonapról napra jobban terjed az egész országban és kitűnő ízével, feltűnően tisztaságával fogva felülmúlja az összes más gyártmányokat. Alig érthető, hogy hazánkban még annyian akadnak kik e kiváló magyar termék helyett más, külföldi gyártmányt használnak.

Anyakönyvi hírek.

Múlt héten bejegyzett szüetések.

Varga Karolina, házvezető: Lajos Horváth Mikó István, vasuti napsz: Anna Ozvald János, napsz: János Nagy György, kocsi: Mária Singer Arpad, géplakatos: Lipót, József Wimmer Ferenc, földmives: halva született fia gyermeke. Matalice Ferenc, földmives: Ferenc Lakatos József, vasuti munkás: Katalin Barnaki István, bérés: Mária Vitek Mária, napszamos: Mária Hilez Lajos, csizmadia: József, Hiczelberger Lajos, kőszőrő gondnok: Egon, Sebő Köller Nándor, cipész: Mária Jankovics Ferenc, földmives: Rozália Porász Elek, szabó: József.

Múlt hét halottjai:

Horváth István, koldus (Iharós-Berény) 55 éves, veselob Gerdán György, 5 hónapos, tudóhurut Szalay Terézia özv. Zambó Balázsné, magánzó, 77 éves, agkori végkimerülés Horváth Mária, 1 hónapos, rángörös Szalay Rozália, napsz. 64 éves, tudóhurut Varga Juli férj, Bolf Józsefné, 29 éves, földmives neje, hashartyalob Bicsandó Zsófia özv. Graul Agostonné, magánzó, 77 éves, agkori végkimerülés Hutter Terka, 5 éves, aggyártyalob Weisz Dávid, házaló, 82 éves, agkori végkimerülés.

Házasságot kötöttek:

Viola Gyula, kőfaragó (Szombathely) — Wortmann Emmával Balogh Lajos, földmivesvezető — Balogh Katalinnal Boschn Gusztáv, államv. oszt. mérnök (Kis-Czell) — Hirschl Sárával Mikó György, földmives — Kovács Teréziával.

Házasulók kihirdetése:

Günser Leopold, asztalos — Blau Berta

A közönség köréből. *) A Nagykanizsai Ipartestülettől.

(Az alábbi cikket hivatalosan küldték hozzánk s onnól fogva azt minden változtatás nélkül meghagyva egy fogalmazási, mint helyesírás eredetiségében, — közöljük.)

Budapest 1900. 2/1

Válasz a Zala 9-ik számához A magyar kir. központi statisztikai hivatal kirendeltsége nyugati pályaudvar.

Izen tisztelt Dants ur.

Becsés tudomására hozom hogy a nagykanizsai királyi törvényszék folyó év január hó 20-án Nagy-Kanizsán megtartott tárgyalás alkalmával az ottani kerületi betegsegélyző pénztárt nekem fizetendő 261 korona és 21 fillér megfizetésére ítélte.

Kimondotta továbbá a megokolásban hogy a vizsgálat kiderítette hogy ott rendtelenségek voltak, melyeknek felderítéséhez nekem mint volt ellenörnek, nem csak hogy jogom de kötelezettségem is volt azt tenni. — S így a kerületi betegsegélyző pénztár jogtalanul küldött engem el, a miért is tartozik bárom havi fizetést megfizetni, tisztelettel: Kolozsvári Ödön a m. kir. statisztika kirendeltje.

Ezek azok az idukok amelyért — a kerületi betegsegélyző pénztár minta szerű vezetőségének mi iparosok csak gratulálhatunk hogy mily dicsekedve hirdetik a közönségnek azt a minta szerű vezetést és benulunket pediglen ábball akarunk taposni. De nem lehet nekik azt előzni. Mert mindkik vagyunk valaki.

*) Az a rovatban közöltekért nem vállal felelősséget szerk.

Tisztelt betegsegélyző pénztár urak az vezetete az ipartestület vezetőségét arra hogy az ipartestületi betegsegélyző pénztárt megalkasson, mert a minta szerű vezetése mellett az a ki a rendtelenségeket felderítette, és arra vizsgálatot kért felsőbb hatóságától azt az egyéni minden megkerdezés nélkül egyszerűen elcsapják. — Mert a pénztár, kezelése minta szerű, s ily vezetés mellett a pénztár megrovidul majd 350 koronával és azt a vezetőség mint elhalkítja tudni sem akar felőle holot ösekik lett volna kötelezettségük az illetőt oly rendtelenségeikért állásából azonnal elmozdítani.

— És ezeket a bibiket a betegsegélyző pénztár vezetősége nem szellőztette sohasem. — Hanem elől állnak dicsekednek azzal hogy fél év alatt majd ezer forint erejű megbíróságoltatta az iparosságot és annak dacára is a segélyzést le kellett nekik szalítani 75 król 45 kra. — mi által a biztosított felek vannak megrovidítva, hogy megbetegedés esetében nem részesülhetnek kellő segélyezésben.

Ilyeshetőségekkel szemben alakították meg az ipartestületi betegsegélyző pénztár hogy az ipartestület tagjainál levő segédek és tanoncok megbetegedés esetében kellő segélyben részesülhesenek. — Mert csakis onnan várhatják azt, hogy megbetegedésük esetében kellő védelemben részesüljenek.

A fent elmondottak, alapján mi nem mondhatjuk el azt hogy a kerületi betegsegélyző pénztár hivatása magaslattan á ezt csak ök, állíthatják. Ennyit vonunk batrak a betegsegélyző pénztár ügyében megjegyezni.

Az ipartestület előjáróságának 1900 február 12-én tartott üléséből.

Muraközy Lajos
tes. jegyző.

Varga János
ipart. elnök

IRODALOM

A „vér.” Ez a címe Zelei Győző, lapunk dolgozótlarsa, 8 éves művének, melyben tárca-dolgozatait bocsátotta közre. A munka 16 elbeszélést tartalmaz. A szerző irálya: mesterkéletlen, könnyed. Alakjainak jellemzéséből az tűnik ki, hogy erős megfigyelő képessége van. Reflexióiban világos tiszta, megvesztegetetlen gondolkodás és itélet nyilatkozik meg. Akí munkáját megszerzi néhány kellemes órát tölthet mellette. A teljesen modern és díszes kiállítású kötet Fischel Fülöp nyomdájából került ki. Ára: 2 K. Kapható a „Zala” kiadóhivatalában. (Fischel Fülöp-könyve es-kezés.)

Új kötetek az Olcsó Könyvtárban Legrégibb gyűjteményes válogatunk mely oly tapintatosan válogatja meg a hazai és külföldi irodalomból azt, a mire a nagyközönségnek és az iskolának szükséges van: ismét új kötetekkel gazdagodott. Kisfaludy Károly két pompás vigjátéka, Mátyás deák és Hüség próbája nyitja meg az új sorozatot. (1147—52 sz.) Az elsőt az új középiskolai tantörv kötelező olvasmányul rendeli, de mennyivel jobban illenek müködés színpadokra is e történetünk kiváló alakjait annyira jellemző két eproság, mint sok modern léhaság! Imre Sándor terjedelmes tanulmánya A népköltészet és népdalról (1148—52 sz.) a jeles esztétikusnak óváló gondúval készült munkája, mely a hazai és idegen népek népi költészetének főmotívumait kutatja. Leskovár Jankó — Roskádó — kastélyok című szép beszélyt a szláv irodalmak szorgalmas magyarítója, Margalics Ede ültette át (1253—56. sz.) A következő kötetű füzet (1157—58. sz.) Márki Sándor mélyreható esszéje: A középkor főbb krónikásai. Kritikaillag ismerteti ebben a magyarok honfoglalása koráig ismert krónikásokat, a kik hitelen és megbízható adatokat jegyeztek föl eszlekről és pedig: Jordános, Procoquius, Tonari Gergely, Fredgar-Paulus Diaconus, Einhard, Rimkert szent Anskarja krónikái és végül egy összefoglaló füzetben mindazon közép-kori krónikásokat akik a magyar történetírás kútforr. Ertékes gyűjtemény János Gasztavé Angol, francia és olasz költőkből (1259—80. sz.) válogatott gyűjteménye Hugó Viktor, Coppée, Moore, Longfellow, Spachetti, Byron, Ariosto stb. szabb verselnek. Nagy érdeklődésre tarthat vágó számot Riedl Frigyes könyve: Magyarok Rómában. (1161—83. sz.) A statisztikaillag is gondúal megirt tanulmány az örök városban minden idők óta megfordult magyar időköt és tudósokról. Az Olcsó Könyvtár egyes számai 10 krajáron minden hazai könyvkereskedésben kaphatók.

annál is inkább hátrányára van szóló és bortermelesünknek és termékeink jó árban való értékesítésének, mert nemcsak a legnagyobb részben érdekel Olaszországból, hanem egyáltalán a többi szomszédos bortermeles országokból is növekedő mérvben hozunk be bort — a helyett, hogy mi átnők el őket!

Mert míg az 1896. évben 1,039,390 mmázsa bort hoztunk be Ausztriából és a Vannföldtről 29,086,000 kor, értékben, addig ezen borbehozatalunk ugyan ezen álamokból az 1898. évben már 1,265,765 mmázsa borra emelkedett, mely árú 29,668,000-korona értéket képviselt. — Hazai bortermelesünket tehát védelmeznünk kell és most elérkezettnek látjuk azon időt, a midőn az állam és a társadalmi részéről óriási áldozatok árán fenntartott és fejlesztett bortermelesünket meg kell oldalmoznunk Olaszországgal, legveszélyesebb versenytársunkkal szemben is.

Erre nézve nem lehet mervető azon politikai helyzet, a melyből kifolyólag Olaszország velünk szövetséges viszonyban van.

A legkeményebb harcok a jövőben — a közgazdasági harcok lesznek — és a közgazdasági érdekek körül fognak a politikai csoportosulások alakulni, valamint a legterősebb szövetség leendő az azonos közgazdasági érdekek által összefűzött viszony a népek életében.

Es minél gyengébb-labon áll egy nemzet közgazdasági állapota, — annál nagyobb védelemre szorul ez.

Meg kell tehát magunkat védelmeznünk az önfentartás és életrel való küzdelem kenyérszűréseiből még politikai szövetségeink elcsúszása is, — hogy a szülőföldünkbe fektetett milliók kidobott összegek ne legyenek és hogy költségek kísérletekre egy anyagilag meg emaradt ország óriási értékeit, társadalmi gondot hiába ne áldozzon!

De meg kell szerezni és menteni a hazának a roppant értéket képviselő időtápot is, — meg kell menteni azokat a nagy összegeket, a miket az állam is a szőlők felültatása fektetett és követve az agrárbank által nyújtott kölcsönökben.

Ezen utóbbi kölcsönök részletfizetése épen most fog majd kezdődni, — és ha bóránk megtehető árban eladhatók nem lesznek, úgy a szőlőgazda kötelezettségének eleget nem tehet. Elszegényedés, árverés, kivándorlás, — a szociális nyomornak egész láncolata fog következni; — a lenyomott talaj tökének értéke pedig s k esetben még a betáblázott kölesönt sem fogja meghaladni. De az óriási veszteség lenne az államra nézve ha ennek a szőlőtermő vidéknek derek munkásnépe elszegényedvén, kivándorolna és a szőlőszet iránt az apáról fiúra szállt elöszereletet és ragaszkodás nyomtanul elenyészne.

Nagyméltóságú Miniszter ur! — Egy országos jelentőségű baj orvoslására folyamodunk ezúttal Nagyméltóságodhoz és kérjük, hogy az 1902. évben lejáró vám és kereskedelmi szerződéseink megújításánál, a melyre az előmunkálások már most folyamatban vannak, hathatós befolyást oly irányban mellőztassék érvényesíteni, hogy

az e dig Olaszországgal szemben fennálló borvám az új szerződésben oly magasra emeltessek fel, hogy az olasz bórnak beözönlése hazánkba megszűnjék; folytatólag alázatos kérelmünk oda irányul, hogy addig is, míg a jelenlegi vám szerződés fennáll, rendeleti uton olykép kegyeskedjék intézkedni, hogy a külföldi borokat vagy oly magyar borokat, a melyekbe 25 százaléknál több olasz bort keverték, csak mint külföldi bort lehessen forgatni.

Mely tiszteletteljes kérelemmel maradunk Zala-Egerszeg 1900. február hó 11-en tartott rendes közgyűlésünkben

Nagyméltóságodnak
—alázatos szolgálai:
Gruner Lajos egyi. titkár. Hertelendy Ferenc egyi. elnök.

HIREK.

Kanonoki kinevezés. Ö felsége a király a veszprémi székes káptalanban Szalay Mihály pápai főesperesnek a somogyi dr. Rédey Gyula segédsi főesperesnek a pápai és Négy Ágos on idős mesterkanonoknak és segédsi főesperesekre való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ekként megüresedő utolsó mesterkanonokságot Ujváry Ferenc dombói címzet-s apát és kaposvári esperes plebánosnak idománnyozta.

Házasság. Schwarz Gusztáv a nagytekinetű Schwarz és Tauber cég főnöke Nagy-Kanizsan, vasárnap tartotta esküvőjét Steinitz Sarolta kisasszonnyal, Steigitz Adolf nagybirtokos leányával Kaposváron. Laptársunk a "Kaposvár" az esküvőről a következőleg emlékezik meg: "Fényes esküvő volt e hó 25-én Kaposváron; egyik legszébb kaposvári leányt Steinitz Sarolta kisasszonyt vittek férjhez Kanizsára. Az izz. templom színiig meglelt a násznappal és az érdeklődő közönséggel; a lakodalmas ebéd a "Korona" termében volt, melyen egész sorát olvastak fel az új párt üdvözítő táviratoknak. Reszünkről is a legjobb kívánságainkkal csatlakozunk a gratulációkhoz." Mi pedig len csatlakozunk laptársunkhoz.

Eljegyzés. Zahler Armin a "Nemzeti baleset biztosító társaság" könyvelője Nagy-Kanizsan jegyet váltott Friedmann Margit kisasszonnyal Szécsen-Sütemen.

A vasárnapi felolvasás. Vasárnap délután ismét meglelt a városház nagyterme, hogy meghallgassa az Irodalmi és Művészeti kör harmadik felolvasását és az azzal egybekötött érdekes műsort. A felolvasó ez alkalommal Kalesok Leó főgimnáziumi tanár volt, aki saját tapasztalataiból merített rendkívül érdekes tartalmu felolvasást tartott Moszkváról. A közönség figyelmét mindvégig nagyon leköttötte és a felolvasót zajos tapsokkal és éljenzéssel ün-

tették ki. Rendkívül érdekes pontja volt a műsornak Fischer Irén k. a által bravúrral énekelte *Ave Maria*, melyet csellón Sterneck Zsigmond, zongorán Böhm Emil és harmóniumon Lenk Adolf kísérték. A kiváló ki-éret még inkább emelte a hatást, melyet a kisasszony művészi éneke keltett és melyet a közönség zajos tapsal jutalmazott; ezt viszont a kisasszony azzal honorálta, hogy nagy tetszés közt Sterneck Zsigmond egyik legsikerültebb dalszerzeményét énekelte el ráadásul. *A daloskar Böhm Emil* karnagy vezetése mellett két ponttal gazdagította a műsort, mindkettővel kiérdemelve a közönség tündető tapsal.

Egyházmegyei hírek. Csucsai Pál szatmár-egyházmegyei papot Kéthelyre plebánosnak neveztek ki. *Rasztics* Rafael szent Ferec-rendű n. kanizsai hitoktatót a veszprémi egyházmegye kötelekebe vettek fel. Segédlelkészi minőségben áthelyezték Plachner Lászlót Z. Szegvárról Csatárra (Zala), Kreutzer Dezsőt Csatárról Z. Szegvárra, Teller Vincet Nagocsáról Dégáre, Herceg Mihályt Dégárról Nagocsára, Keresztes Józsefet Taszarról Tapsonyba, Puska Gézat Tapsonyból Taszarra.

Hirtelen halál. Várbogyai Bogay Elek 48 éves fényképész, Tuboly Victor nkanizsai ügyvéd veje t. hó 26-án apása terdjában hirtelen elhunyt. A meglejtett bönöclás a kalmával kiderült, hogy a halált előrehaladott tüdőgümőkör és nagyfokú idült légycék-érv okozták.

Alapító tag. Weiszmayér Márkusné urnő 100-korona alapítási jagdíjjal a nkanizsai *Izv. jótékony Nőegylet* alapító tagjai sorába lépett.

Kapuzárás előtt. Folyó hó 31-én zárják be a népkonyhát, mely főleg az iskolás gyermekek részére igazi áldás. November óta majd mindennap több mint 200 iskolás gyermek élvezi a népkonyha jótéteményét és alig van rap, hogy ott ne volna az egész étközési idő alatt a népkonyha megteremője és éltető eleme: Vidor Samuné elnök. Szerda déiben meglelt a népkonyha helyiségében Bun Samu az izz. iskolák igazgatója, hogy a tanintézet nevében köszönetet mondjon Vidor Samunének és a népkonyha vezetőségének a növedekeknek nyújtott jótétemenyéért és az elnök, e körül társaságért. A gyermekek köszönetét igen kedves kis beszédben Krausz Hozz to-mesolta. Majdnem ugyanazon időben jelentek meg az állami elemi iskola tanterületének küldöttjei Farkas Vilma és Kovács Miklós, s utóbbi szép szavakkal méltatta az elnök tevékenységét és a népkonyha üdvös működését. Vidor Samuné a nem várt ovációról szívesen köszönetet mondva, a vizontlátás reményében vet búcsut a tisztelgőköl.

Vörösmarty-ünnep. Vörösmarty Mihály, a magyar költő- király, születésének 100-ik évfordulóját az egész nemzet kegyelelesen kizűl meglelt. E dicső ünneplésben Keszthely város is részt vesz s minél halljuk: jóval az évforduló (dec. 1) előtt már busvét-hétfon lesz az első ilyen ünnepség; a keszthelyi kath. legényegylet rendezi. Vörösmarty emlékezetét Haraszi Sándor dr. főgimnáziumi tanár fogja méltatni felolvasásában, ezenkívül Vörösmarty néhány költeményének elszavalása s az Iparosok Dalkörének éneksámai fogják a műsort alkotni.

Nőegyleti közgyűlés. A nagykanizsai *Izv. jótékony Nőegylet* március hó 25-én Vidor Samuné örökös elnök elnöklése alatt, a tagok élénk érdeklődése mellett tartotta évi közgyűlését. Az elnök üdvözlővén a szépszámban meglelteteket, arra kerte az egylet tagjait, hogy az egylet ügyeit és működését is ki-érjék olyan érdeklődéssel, mint minő a közgyűlés iránt nyilvánult. Az éljenzéssel kísért elnöki megnyitó után Révész Lajos titkár felolvasva lendületesen megírt jelentését, melyet a közgyűlés nagy tetszéssel fogadott. — Az egyletnek jelenleg 68 alapú és 278 rendes tagja van; vágyona mintegy 28.000 korona. Humánus és közhastnu célokra 5694 kor. 72 fillért fordított a múlt évben az egylet. — A vasárnapi zarak az utolsó idény bevételel nem számítva — eddig 2017 koronát jövedelmeztek az *dr. a lapnak*. A szárszámadások tudomásul vétele

H szén az igaz, hogy szívesen beszélgetek a "szép" nemnek minden tagjával, nem megszakasból, nem a hon-ton követelményeiből kifolyólag s nem is jelszavam az hogy:

"Az én szemem olyan kerek,
A hányat lát, annyit szeret."

hanem csupán a nemes szórakozást tartom fő-celnak akkor, amidőn felmegyek a bálba csak azért, hogy ott megtaláljam azt, amit különben nélkülözünk kell.

Mar megpróbáltam azt is, hogy nem megyek bálba, a női társaságot vig cimborákkal váltom fel...

Mulatok, dorbézolok, borral és zeneszóval altatom el — az én fajó szívemet.

De nem sikerült, miut már feutebb említetem, sokkal jobb nevelésű fiucska vagyok, hogy sem ez általánosan cultiválni tudom, mert mikor a mámor kitalud am s átgondolom, hogy mit csináljam a közelmulában önkéntelenül is a költő szavai jutnak eszembe, hogy:

"Szegény, anyám, ha tudta volna,
Dehogy szült volna engemet."

Igy tehát azt hiszem hogy, — miután betyár nem akarok, lump pedig nem tudok lenni, — legjobb lesz, ha valahová beállók — barátanak.

Modern dalok.

Kis-Kanizsan hej, sok verset faragok;
Kong-bong a rim... neki malatéz á falnak!
Sziute zokog, mint a sajgó fájdalom,
Mikor árva Tilinkómat hallgatom.

Tavaszi est száll a földre sötétén;
Harminc lámpa ragyog már a főtéren.
Föltétekintek: melyik vezet? — kérdezem,
Melyik vezet haza? ha majd étköztem.

Két kezemet beteszem a zsebembe;
Sóhaj fakad a ziháló koblembe;
Zug-bug, kong-bong a sok rigulus-ágyamban;
Musiakálnak korgó-forgó-gyomromban!!

Majd ha kinn a temetőben lézek már,
Höl a kellner borravalót már nem vár,
No írjátok a fejfamra egyebet;
Egy lélek volt: hogy faragóált verseket!"

Fülvilág.

kátumát, hogy ebben az országban az állam a legnagyobb demokrata. Ha még hozzá radikális is lenne, mai viszonyaink mellett ez az állam öngyilkosságát jelentené.

Orvhalászat.

Mikor tavaszszal, hóolvadáskor, a Zalának amugy is csekély medre a hegyekből leomló óriási víztömegeket magába fogadni s vezetni nem képes, a víz elhagyja rendes folyását, a szomszédos rétekre tolul és nagy terjedelemben egy kis tenger képezve, hőmpolyög a völgyön át le a Balatonnak alacsonyabb fekvése irányában.

Ilyenkor a szépségekben gazdag növényzetében buja, termékeny Zalavölgye egy beláthatatlan nagy víztenger, melynek hullámai keresztülhatolnak az országúton is. A vizen mindenféle vízivad uszkál szerte és csalogatja Nimród híveit a víz széléhez.

A halászatot, főként az orvhalászatot, ilyenkor szokták a vízmentén lévő községek lakói a legnagyobb mértékben űzni. Mert ha a vadászati törvénynek 27 évi lónállása s szigorú alkalmazása a vadászat kedvelőit rá is szoktatta arra, hogy az államkincstár iránt tartozó kötelezettségüknek — vadászejgy váltása képeben — eleget tegyenek, a halászat gyakorlatát szabályozó 1888. évi XIX. törvénycikk még nem hatolt annyira a polgártársak memóriájába, hogy annak rendelkezéseit megtartani igyekezzenek.

Ilyenkor a vadászat kedvelői ritka jó vízivad-pecsenyéhez, a halászat — nemes sportja iránt érdeklődők pedig potya halpaprikáshoz jutnak.

Hogy a kedvező alkalmat kellőképpen kiaknázzák, felesleges bizonyítani. Miért is ne? hiszen csak egy kis ügyesség és némi csekély fáradság kell hozzá, hogy mindenki, már t. i. az, a ki: kivehesse a Zala árja által bővegesen szállított különféle vadakból a maga részét.

Mivel pedig a Zalának rendezetlen állapota következtében a vizár épp olyan gyorsan, a mint jött, ismét visszavonul, százával lépik el a víz szélét s lövöldöznek, halásznak. A prédából néha piacra is

jut valamicske; persze amugy suttymban

Evekkel ezelőtt, egyik tavasznap délutánján kedélyes társaság űlt az x-i nagyvendéglőben, poharazás közben politizálva s napi eseményeket beszélve meg.

A falu ezse G. jegyző vite a beszélgetést. nagyokat börtintve, az előtte álló pohárból s gyakran töröngtetve aranykeretű szemüvegét, mi annak jeléül szolgál, hogy: no, most nagyot mond.

— Teringetlét, de szomjazom — mondja — a halpaprikás, melylyel feleségem meglepett, ugyancsak kívánja a bort. Hja, igaz a közmondás, mely azt tartja, hogy a hal uszni szeret.

— Halpaprikás?! — kérdik szomszédai, hát te halpaprikást értel?

— Bizony azt, replikáz a falu penhája: ma reggel fogtunk embereim a Zala árjában néhány kecseget, azzal delejtáltam magamat.

— Hol? hol? — kérdik kíváncsian amazok, hiszen az ár már szűnőfélben van; és — sugja egyik — hajnaltól, napkeletig sikertelenül űtem a víz szélén hálómmal, egy polýkát sem fogtam.

— Nem ám, veté ellen notárius uram, mert nem érted a módját, mert nem a víz szélén kell guggolnod, hanem eredj amoda a köhidhez, ott az öszszel a gát kijavításához szükséges földet aknártak ki, az ott lévő nagy kivájas még esordultig van vízzel s mivel az ár már elmúlt, a halak benrekedtek; — ott foghatsz, ha kedved telik benne, akár százat.

A kisdoktor belépése végett vetett a diskurzusnak. A rendes tarokkompánia együtt volt; hozzáfogtak tehát a pagát- és huszonegyesf gáshoz.

Halászat, vadászat feledve lón, mindenki a játékménét leste.

Estefelé járt már az idő, mikor abba hagyták a tarokkot, s ki-ki hazafelé tartott.

S urodalmi inspector utközben beszélő a szolgabíróhoz, jóestét kívánt s egy kva-

terkára beinvitálta magát. A szolgabíró garson ember ugyan, de mint jó magyarhoz illik, szívesen látta vendégeit s csakhamar élénk beszélgetés támadt köztük.

Ugy 7 óra felé az inspector távozni készült. A szíves házigazda még megkínálta egy pohár oportoval s kikísérte. E közben az inspector félig boszusan beszélt, hogy az a persnahajder jegyző a mult éjjel halászott az urodalomnak a köhid melletti réjtjén és minő pompás halat fogott! Dicselkedve beszélte ma tarok közben. De — tette hozzá — az éjjel én is kivetem a hálómát.

És ezzel eltávozott.

A szolgabíró hosszasan nézett utána és mosolyogva tért lakásába.

Alig borult az éj a Zala völgyére s elcsendesült mindenki, egy sötét alkot látunk a hidak felé bandukolni. Vallan nagy emelő háló van, melyet a réthe vajt és vízzel feltüvegbe tesz; rudját a partra fekteti, maga meg melleje telepedik.

Mintegy félórraig űtmetett ott, mikor a közelben neszt hall. Figyel. Orvhalászt sejt és csendesen a földre lapul. Az ismeretlen alak egyre közelebb jön, míg végre egészen közelébe ér.

Szive nagyot dobban, látja, hogy a szolgabíró. Csudálkozva kérdi:

— Fránzi te vagy?

— Igen én — mondja ez nevelve, mit csinálnak?

— Halászok!

— Ugy? s van-e halászejgyed?

— Van fene! csak nem...?

— De igen! hol a hálód?

— A vízben.

— Huzd fel: hadd látom mit fogtál?

Az inspector ur tréfára vélvén a dolgot, felhuzza a hálót és a meggyújtott gyula világításánál azt látták, hogy — három béka volt a hálóban.

KARDOS SAMUEL.

— Mi szükség volt neked kételkedni és nem azonnal elém tenni a kész okmányt? Biztosítalak, hogy a tiedet ép úgy elfogadjam volna...

— Atkozott pech! De ki gondolta volna, hogy még éjjel me-gróhannak.

Hajyjuk abba a szemrehányások, a megtörténteken változtatni nem lehet. De azért tud vanni feltételek, a miket ha kegyeskedni teljesíteni, visszavonható lenne az haszonlatlan irát

— Közszönöm jó indulatodat, — felelt Bajtay gunyosan — az okiratot már a királynő is szentesítette.

Bánffy elápadt, ez még egészen új volt előtte.

— De édes Dinikém! — kezdi újra barátságosan Bajtay — mégis csak lehetne változtatni a dologon. Fatalis pech ugyan, hogy a királynő is szentesítette az okmányt; de ha te egy nyilatkozatban kijelented, hogy kényezzer alatt cselekedtel, meg aztán nem is voltál józan állapotban — a tanukról én gondoskodom, — és hogy legfőbb öhujd egyetlen leány gyermekednek az az igaz hitre áttérése: akkor én még remélem a sikert. Tedd meg! Örök barátságunkra kérek, nyilatkozzál!

— Barátságodért nem adok egy fületlen gombot sem, de ez végkép nem jelenti azt, hogy másrészt nem volnék hajlandó teljesíteni öhajodat. Alkudjunk!

— Jól van: alkudjunk Tudom, hogy ismét zildán állsz. Husz ezer aranyt vettem fel a birtokodra. Ezt kifizetem, punctum?

— Engedj meg édesem, ide csak vonás kell. Nekem fizetsz ugyanannyit. Mert azt csak beláthatod, hogy abból nekem semmi hasznom sincs, ha hitelezőimet kifizeted, s nekem egy garast sem adsz. Aztán nem szabad meglepedkezned a főispánágról sem, aztán — ha úgy tetszik — következik a pont!

Megegyeztek, egy lóur eladta a becsületét.

V.

Szép nyári nap van, julius tizenötödike. Az izzó nap forró sugarai perzselik az öreg földet, tikkszó meleg árad szerteszét.

Szello meg se rezenti a faleveleket, melyeknek hűvös, vedő szárnyai alatt bo-dog szerelmi dalt zeng a párját hívó madár...

Az örmenyesi kastély teraszán egy kis társaság cseveg kedélyesen. Óva vannak itt a forróságtól, nyugodtan mulathatnak.

Bánffy Dénes úr öngyágsága látható örömmel nézdeli a két ifju lényt, kik mint a fiók-galambok körülveszik turbókölásukkal a kedves mamát. Oly jól esik elmerengnie elégült arcukon s oly dobogva sugja rég elfásult szíve: ez a te műved, a te érdemed!...

Gyermekének, imádozt leányának boldogságát látva, reá is kiárad a vigás rózsaszínű derűje.

Teleký Samu oda vonja keblére az édes kis leány égő arcát s úgy beszélget hozzá a szellok suttogó hangján:

— Egy egész menyország szakadt rád, hogy az enyém tül... Óh! há elveszíteték... örök gyöfrődés, céltalan tévelygés lenne az életem.

E pillanatban közelgő léptek zajára rettenetek fel.

A nagy szárnyas ajtó halk zörejjel kitarul, s az inas csendes hangon jelenti báró Bajtay Bertalan testőrhadnagy nevét...

Még mielőtt válaszra nyíltak volna ajkai, teljes hidegvérrel lépett be a bejelentés. Arca gunyosoly űlt, szemében sajtáságos tiz égett. Illedemesen köszönt s a ház uróje felé fordulva — az elfogultságtól kissé lágyított hangon — így szólt:

— Nagyságos aszszonyom! Talán szokatlannak tünik fel az en megjelenésem itt, a hol énnekem legkisebb keresni valóm se volna. De elihethi, hogy csakis hivatalos kötelesség kényeszerit a lépésre. Küldetésem feletti kényes természet, s megengedi, ha katonai öszinteséggel kimondom azt. — Legmagasabb helyről — Felséges Királynőntől — érkezett parancs alapján ép, mint a hivatalosan kiküldött deputátó önök, — ezenel felszólított Nagyságodat, hogy Agnes leányát, kinek eszentul való neveltetéséről — atyja áttérése folytán — Felséges Királynőnk kegyeskedik gondoskodni, az udvarhoz való szállítás végett adja át. — Ha pedig ellenszegülni méltóztatnék, sajnálatlál bár, — de kénytelen volnék katonáim segítségét igénybe venni...Varom választát!

Leirhatatlan jelenet következett erre.

A csacsogó, nevető leányajak ggyyszerre elnémult, a pihegő kebel lázasan hullámzott, s mint mikor a kis galambot űzi a vijjogó verese és rémülettel menekül menhelyére, úgy Agnes is

Allamigazgatás.

A belügyminisztérium költségvetésének immár befejezettnek általános vitájában aránylag nagy részét vette igénybe a közérdeklődésnek a nemzetiségi kérdés és ha egyrészt nem ártott is az eszméket tisztázni a kormány álláspontját határozott programban közlő, másrészt a tárgyi szükségességen kívül szubjektív tekintetben szintén a parlament feladata volt, hogy eloszlassa ama különféle híresztések kódparáját melyeket néhány, kevésbé szerény-égből, mint inkább bölcs előrelátásból a le szigorubb névtelenségbe burkolódzott gyöngéd lélek taradhatlan buzgalommal és ép ily perfidiával terjesztett Széll Kálmán ellen. A miniszterelnök méltó epilogussal zárta be a vitát, melyben a magyar államessze teljes fensőséggel kifejezé-re jutott s amely egyrészt a nemzet megnyugvását teljes mértékben biztosította, másrészt idegen ajku polgártársainknak felre nem érhető vezérfonalképp fog szólni és végül az által is hasznos volt, hogy az eszmecsere magas színvonalra, mint az új kormányzat kifolyása, a magyar ékes-zólas legszébb hagyományaira emlékeztetett.

Ha az általános vita, mely a belügyi tárcá felett foly, közigazgatási kérdésekkel kevésbé foglalkozott is, záróbeszédében Széll Kálmán mint belügyminiszter megkapadta az alkalmat, hogy nagy vonásokban tartalmaz képet rajzoljon a képviselőház elé a tárcá állapotairól és teendőiről. A miniszterelnök élesen érzi az általános közigazgatási reform szükségességét és hogy azt gyorsítsa, a belügyminisztériumban külön kodifikáló osztályt állított fel, melyet az óriási anyag megrostálására és feldolgozására bízott meg, másrészt minden intézkedést meglett, hogy a reform keresztülviteléig is a közigazgatás legkiáltóbb hiányait lehetőleg orvosolja. E célból Széll Kálmán a belügyminisztériumban szintén külön osztályt állított fel, melyet kizárólag a közigazgatás ellenőrzésének szentelt, mely nagyban hozzá fog járni a laza felügyelet okozta visszaélések megszüntetéséhez. A közigazgatási tisztviselők anyagi helyzetének javítására felmilió koronát fordít a miniszterelnök, melyből egyelőre a legkiáltóbb szükségén segít.

A miniszterelnök beszéde hatalmas koncepcióban fejtette ki a közigazgatás számtalan részlelkérdését, melyeket bannulatos szakért-lemmel világított meg a egyszers mind államferfini tudással illesztett be kormány művészeté organikus épületébe.

Az „Irodalmi Kör“ farsangvégi estélye.

No ilyet még nem láttunk Kanizsán! Ekkora közönség, ilyen program s a mi fő, ily hallatlan siker! A hushagyó kedd bizony kedvhez

kedd volt az idén minékünk. Vessen magára hamut mindenki hamvázó szerdán, aki em volt ott, mert — no mert mondom ilyet még nem láttunk Kanizsán.

De nem is hallottunk, — mivelhogy nálunk az összhang ritka do og és volt ott összhang: a dalárdában, a társaságban — hát még a táncban. — Az emeletes házaktól (majd az irodalmi, a palotáktól) kezdve a kunyhóig mindenki ott volt, sőt még vármegyénk legelső emberét dr Jankovich László gróf főispánt is körünkbe varázsoltu a sokat ígérő műsor; *Tout Kanizsa* a szó legszebb érte mében, — hölgyekről lévén a beszéd.

Midőn ezt írjuk, bennünk van a bor- és a táncközeli hangulat, amely pótolja a rózsás szemüveget. Az Irodalmi és Művészeti Kör méltán hozzátehetné még a címehez hogy: *Tánckör*, mert e három szorososan össze van forrva.

A műsor felig igazi, felig trefás műkedvelő-produkciók vidám egyvelege vala. Ide igtatjuk a felolvasást, hogy megegyeszer átérzhessék azok akik ott voltak, s mely bűnbánatot érezzenek azok, akik hallatlan könnyelműségből nem szerették meg maguknak az élvezetet.

A férfiak „Eszik eső...” című dallal kezdte meg a programot, melyre bőven hullott a taps is. Hogyisne — mikor van nekik egy igazi művészverü, buzgó és szeretett mesterek. Böhm Emil, a dirigáló ezermester. [Éljen!] A „pianok” és „forték” zengő birodalmába az ő varázsveszszője nyitotta meg jóhangu műkedvelőinknek az utat.

És a hölgyek! A tavasz ébredését varázsolták élénk lebruarban. No az ilyen hívogatásra bizony előbujhat a szép idősök. (Legalább ha én tavasz volnék —) É. daloltak ők, mint mikor a rózsák, liliomok és a többi virágok dalba kezdenek. — Brock Malvin k. a. kedves ébresztője és a virágoknak névszerint: Bartos Irén, Bartos Szidi, Czettel Margit, Farkas Vilma, Kaufmann Sári, Krausz Józsa, Mantuanó Janka, May Gizella, May Mariska, Pollák Hermán, Sauer Elza, Sauermann Juli-ka, Szabó Gizi, Szalay Jolán, Weisz Irma és Zrínyi Jolán — üdvözlése csatugyan úgy szólt:

Ez volt a dalok szép része, s a trefás se volt ám utolsó! Sőt elsőrendű! *Hűkösk* Lajos, a pécsi dalárda vigkedélyü tagja. Ilyen h-hotakat takasztott sikerül más kaitval es végtelen komikus dalsövegekkel, hogy csak úgy réngett belü a terem. A közönség elismerése nemcsak zúgó

tapsviharban, hanem egy szép babérkoszoruban is nyilvánult.

Még kell még dicsérnünk társai Horvát István urat is finom szatirával előadott szavataért.

A vége pedig. — éljen ő, a szervező, a tervező, a rendező, Böhm Emil. — Még is tisztelték fel szekerre való dísznövényekkel, babérral még egy ezüstbe foglalt karmester pálcával.

Bizony megerdemelte!

Ezután következett Maros B. dog, dolgozó-társuknak, „Udeurási lecké” című, szépen megirt dialógia. Kedves falusi *baktis* [Bartos Szidi k. a.] s szerep benne, ahogy udvarlára tanítja egy városi nagyobacska diák rokonát [Radnai Jenő]. A határozott tehetegre valló dialóg szereplőnek természetes, könnyed játéka zajos tiszta aratót. A jelenvolt szerzőt is lámpák elé hívták és telkesen megjelentek. A közönség ismételtlen kihívta a szereplőket is, meg a szerzőt is, de a szerény szerző egyszernel többször már nem lépett a lámpák elé.

A műsor záradeka a burzenekar föllépése volt, mely — nagyon természetesen — kizárólag csak kacagtatásra volt szánva. Ezt a célt erős mértékben el is érte.

HIREK.

— **Eljegyzések.** Dr. Ollof Mór ügyvéd, városi képviselő, a nagykanizsai fiatal-ag egyik axilis és kedvelt tagja, eljegyezte Weisz Lilla kisasszonyt, Weisz Lajos nagybirtokos leányát Mohácsón.

— **Armuth Nánán kereskedő leányát,** Olga kisasszonyt, eljegyezte **Maisinsky Geza** kereskedő Nagy Kanizsán.

— **Postások estélye.** A nagykanizsai m. kir. posta és táviró tiszták ma csütörtökön családias jellegű estélyt tartanak a Polgári-Egyet termében.

— **Hatalozás.** **Kürschner Miksa** volt nagykanizsai kereskedő február 25-en hosszabb szünet után életé 80-ik es b. foghossága, 48-ik év ben elhunyt Nagy-Kanizsán Temetésé február 27-en volt.

— **Takarékpenziári költségvetés.** A **Leitner Takarékpénztár** r. t. lebr. hó 20-én **Leitner József** h. alelnök vezetése a tti artotta meg VIII.

remegő testtel, vonagló karokkal szorította magához völgyenyel, kitől megmentést várt...

Telekben forrott a vér! Mai eszültek, karja meg-megra du! a kínos varakozóban, hogy egy suja-sú tönkre tegye a nyomorultat, ki edent jól szülte.

Csak a nő, az anya volt lát-zólag nyu od. Oh pedig, ott benn mint tomboltak a szenved-lyek, mint sajgott a vergődő szív. Keze öss-ekur-colya, könyöközve, de nem alzkodva fordult mer-ven aho s talán megille odó! Bajtay fel, s oly hamon, mely meg a pusz ak verengző tigrisét is megindítaná — szorította:

— Utam! Az eg szere mere kerem, ne győrtörje szívemet...! Mondja, hogy ez az iszonyu játek, a mit velem üzöl mereszt... csak tréfa volt... Oh mondja, hogy csak kint, fajdalmat akart okozni a ellőzetéseért, s én — higyle el — megocsátok...

— Asszonyom! — felelt az hidegen — én puszán kötelességem teljesem, s nincs szándékom gúnyt üzni Nagyságod anyai érzelmével. A doloz felette sürgős, várem választát!

— Nem nem... lehetetlen! — jépelődik az anya. — A felség által szentesített okiratom van, mely jogot ad leányomhoz. Egy trón birtokosa nem szegheti meg szavát... Ön meg akar csalni... Aljasan hazudik...

A férfi arcán egy vonás sem rándult meg a szemébe vágott vadrá.

— Eih! mit! — kiált ny-glen — nekem parancsom van s ezt lejestem.

Egy lepest tett el re, de ekkor Telek — mint hős üt oroszlan — rohant rea.

Egy lepest se tovalb!... Anyám, menietek szobaito-ba!

— Ahá szökünk? — nevet fel gunyosan Bajtay a reszketve távo ó gyöngé leány után. — Nem repülis e vis mad r, a kilitka ajtaja zárva van. Felre az utó s p flu arcoskodon tatarom hagyni kardom nyomát s az nem szép leány enőkje!

Hirtelen a bezárt ajtó felé lépett — Csak a testemen at! — dörgi Telek Sámuel gróf.

— Csende-ebben szép öcsém, mert majd lehülek. Fluk, fogjátok es kötözzetek meg ezt a dühös bolondot!

Telek kötségbeesett erővel küzdött. A hatartalan düh és harag eltorzítottak gyermekesen szelid arca. Szemei veszőslő fényben csillogtak, ajka össze-ö szerándott, s keble hullámzó t, mint a vihartól felkorbácsolt tenger. Villamgyorsasággal osztogató csapásait s majd itt, majd ott érezetile ügyes kezének lőző nyomait.

— Mind hasztalan!... A tulnyomó erő végre is győzött...

De ez még nem volt elég. Telek összekötözötve, nyitva volt az ut. A veres testőr hadnagy harsány hangon kiáltott katonáinak:

— Mimaszok! Mit álltok? Törjétek be az ajtót!

Röcsögve, ropogva engedett az ajtó az erős nyomásnak.

Ott állt a mely desés ablakban anya es leány — összeölelk-zve.

Mint fölfutó repkény körü k-ról a az öreg tőlgtyet, hogy gyenge szel ne repje a romboló vihar úgy lúzte Azon s uba károsi anyja dereka köré, hogy el ne szalítsa onnan senki, semmi sem!

— Ur-m, kegyelmezzem! Nézze, én könyörgök, én a búsz-r, vögös delnő, ki életemben most tanulom először e s-öt ismerni: alakodás... Könyöröljön.

— Ne csináljon itt nagyságod — kiált boszúsan a hadnagy — váási scénákat. Sokkal jobban álltam en azt előadni elsőrangú színésznőktől... Időm ki van merve, -letek!

Banffiné elamult e hallatlan vakmerőségén.

Elhúrie, hogy hazában önkényes-edjenek telete még csak panasra sem nyitak reszkető ajkai. Aztán megalazva magát könyörgött ő, a tisztes nő — egy fiatal férfi előtt. És im, az most ostoba göggyel kikönyörölja legsz-nt-bb érzelmét: leánya iránt laplalt törhetlen ragaszkodását...

(Folytatás következik.)

évi rendes közgyűlést. Az intézet múlt évi 5084 fjt 13 kr. nyeresémet ért el. Az osztalék részvényenként 6 forint (6%) a takarékpénztár 4000 fjt részvénykével, 33674 fjt 8 kr. betétei és 8373 fjt 21 kr. tartaléklappal. Váltóállománya: 117660 fjt 50, jelzálogkölesön-állománya: 23082 fjt 34, kötvény-kölesön-állománya: 4262 fjt. A közgyűlés dr. Rothschild Soma nagykánizsai ügyvédet választotta a takarékpénztár elnökéül.

Segélyegyletek közgyűlése. Vasárnap február hó 25-én tartottak közgyűléseiket a Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Onsegélyző Szövetkezet és a Délzalai Takarékpénztárral egyesült Onsegélyző Szövetkezet. Az előbbi intézet közgyűlést dr. Fuboly Gyula szövetkezeti elnök vezette. Ezen intézetnek jelenleg 3 évtársulata van; a jelentés azonban csak az 1897-1903 évi és az 1898-1904 évi évtársulatokra terjedt. Az első évtársulat két évi üzleteredménye 50 krajczár részvényenként 3 fjt 13 kr.; a második évtársulat egy évi üzleteredménye 78 krajczár részvényenként. 1899. november 30-án 1045 tagja volt a szövetkezetnek 18605 tiz krajczáros üzletérzszzel. Az igazgatóságba új tagul Weinovits Edét választották meg.

A Délzalai Takarékpénztárral egyesült Onsegélyző szövetkezet Eperjesy Sándor anyaintézet elnök vezetése és Harkányi Ede szövetkezeti elnök elnöklése alatt tartotta közgyűlését. Ezen szövetkezetnek 6 évtársulata van.

Az üzleteredmény tiz krajczáros részvényenként a következő:

1894-1899 évtársulat	6 fjt 09
1895-1900 "	4 fjt 21 1/2
1896-1899 "	2 fjt 68 1/2
1897-1902 "	1 fjt 49
1898-1903 "	63 1/2
1899-1904 "	14

1899. december 31-én a szövetkezetnél 33270 üzletérsz maradt forgalomban 1627 tag által képviselve. Az igazgatóság új tagjai lettek: Srem Vilmos, Plander György és Schwarz Ignác; a felügyelő bizottságba új tagul Reichenfeld Gyulát választották meg.

Trefás jelmezestély. A nagykanizsa Casino vizgalom-rendezése március hó 18-án trefás jelmez-estélyt rendez.

Halmayék Zala-Egerszegén. A legutóbbi szűnőidő alatt városunkban működött Halmay-féle szintársulat március hó első napjaiban Zala-Egerszegén kezdte meg működését.

Özönlő. A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár Nagy-Kanizsán a helybeli ipariskola szorgalmas és jó magaviseletű tanuló jutalmazására 20 koronát adományozott, melyért köszönetet mond az ipariskola igazgatósága.

A sorozás. Az idei fősorozás programját a következőkben közöljük: a csáktornyai járásban március 2, 3, 5, 6, 7, 8-án; az a. lendvai járásban március 10, 12, 13, 14, 15, 16-án; a zalaegerszegi járásban március 19, 20, 21-én; a városokra nézve március 22-én; a pacsi járásban március 24, 26, 27-én; a zala-szentgróti járásban március 29, 30, 31-én; a sümegi járásban április 2, 3, 4-én; a tapolcai járásban április 6, 8, 9, 10-én; a kesztheji járásban április 19, 20, 21-én; a nagykanizsai járásban április 23, 24, 25, 26-án; a városokra nézve április 27, 28, 30-án; a letenyei járásban április 19, 20, 21-én; a perlaki járásban április 23, 24, 25, 26-án; a novai járásban április 28 és 30-án lesznek a fősorozások.

Az iparos ifjuság jelmezestélye. Nem hiába lengt meg majdnem egy hónapon át a főtele közepén ama hatalmas zászló, mely a nagykanizsai Általános Munkásképző Egyesület jelmezestélyét hirdette. Február hó 25-én szűfőfőliság megtelt a Polgári Egyet, nagyterme és szívesen láttuk, hogy az előkelőbb körök is rokonszenves érdeklődést tanúsítottak az iparos ifjuság ezen vizgalma iránt. Este 9 óra után csoportosultak a jelmezestélyre és megtartották bevonulását. A menetet egy búr óriás nyitotta meg, utána jött egy indus csapat és a trefa kedvéért csalakozott Hefter Gyula medvegazda, az ő kiünnönd betanított medvéjével. Rözsds Péterrel. Utána halogott egy hatalmas elefánt, mely elég zöld volt, hogy az utána jövő szépek nyugodtan haladhattak gallylerjakkal karján. A jelmezestély sokaságában leginkább felűntek: Halasi Erzsé (ho-drűndér) Balázs Erzséke (tavasz), Sabján Teréz és Juliska (sz-

cessio), Adlovics Mariska (arató-leány), Cserép Terka (szív), Dervacs Anna (széna-gyűjtőleány), Farkas Mari (csilag), Farkas Anna (matróz), Hefter Erika (cigány-nő) Hefter Margit (pipacs), Kaán Teréz (kertész-leány), Németh Verona (drótos ló), Sabján Julcsa (spanyol cigány-nő), Summer Anna (csilag), Strassberger Malvin (vizi tündér), Teperics Mariska (pipacs), Tuzser Ottília (magyar nő), Zimitz Juliska (jámbo) stb. Az első nézvest 122 pár táncolta. A multság a legjobb hangulatban reggeli 8 óráig tartott.

Adományok a népkönyv hájvára. Legutóbbi kimutatásunk óta a népkönyv hájvára a következő adományok folytak be: Weisz Lajosné 2 zs. burgonya, Palfay Alajosné 3 zs. burgonya, Dobrin Beáta 10 kiló rizs, 1 fazék szilvaiz, Tinagl Lajosné 6 kiló zsir, dr. Kreislér Józsefné 3 kiló mak, 4 kiló zsir, 5 kiló rizs; dr. Rothschild Jakab 8 kiló arpa-kása, Steiner Ignac 50 kiló táb, Honerla Hermann 5 zs. burgonya 1 zs. zöldség; Sattler Józsefné 4 korona, özv. Mayer Józsefné 40 korona, Sauer Ignacné 5 korona, Rösenfeld Emáné (Bélicse) 20 korona, a nagykanizsai Takarékpénztár részv. tars. 140 korona. A szűves adományokért háias köszönetet nyilvánítja a népkönyv elnöksége.

Véres utcai harc. Szabó Antal, Szűcs István, Kolács Szemes György és Poszavec Matula Ferenc napszamosok képezték azon jeles kvartettet, mely működését február hó 25-én este Knoiizer Károly Erzsébet-terti kore-májában azza kezdte, hogy megivott hat liter bort szép összhangban, mely még a nemfizetésben is nyilvánult. A vendégek kivettek aztán jókedvűket az utcára és éjfeli két órakor olyan lármát csaptak, hogy a rendőri őrséggel meggyűlt a bajuk. A jeles kompánia jó hangulatában ezen közbejött incidens a legkevésbé sem zavarta; sőt a jókedv annyira fokozódott, hogy heiföld délelőtt inkább ordította, mintsem énekelte vonultak végig a Pósti utcán. Varga Vendel városi rendőrrandre utasította a kedélyes atyfiakat, kik azonban ezen rendőri beavatkozást olyan zokn vették, hogy egyikük a rendőri arcot ütötte. Varga rendőrnem maradt adós, hanem kamatosan rögtön visszafizette a nem várt kölcsönt és midőn a jeles kompánia minden oldalról megtamadia, kardot rántott és tanadói közül keitől megsértett. Poszavec Matula Ferenc még azzal tetőzte hőstettét, hogy kirántotta a rendőri kezéből a kardot, de vesztére, mert egyik társa a rendőri védetelen helyzetet arra használta, hogy kést rántott és a rendőri fele szurt, ki azonban félre ugrott és a szuras nem őt, hanem Poszavec Ferencet érte. Idő közben több rendőr érkezett a harc színhelyére, kik az épen maradt hősöket bekisérték, Poszavecet pedig beszahították a kórházba.

Tűz. Szepetneken február hó 26-án délben tűz ütött ki; a tűzoltóság és a lakosság fáradozásai dacára 8 ház lett a tűz martaléka, mert a tűzoltás legszükségesebb kelléke, a víz, majdnem teljesen hiányzott.

A szegények fillére. A budapesti poliklinikai sorsjáték mindinkább, épp a közönség legtávolabb rétegeiből óriási érdeklődést ölt magára, mit a tényállás is bizonyít, mivel százakra rúgnak a kezeléséhez naponta beérkező rendelvények egyes sorsjegyekre. A kiselb állású tisztviselők, kereskedők, alkalmazottak szűvesen áldoznak fel a rendkívül nemis célra megtakarított fillérjüket a még sok százat számlálóknak a papságunk ama tisztelt képviselő, kik egy sorsjegy megvétele által nem annyira a nyeres lehetőségét akarják megszerezni mint szerény adományukkal az emberszeretet egyik legmagasabb munkálkodásához hozzájárulni. Amaz ideális munkálkodáshoz, melyet a Poliklinikai Egyesület feladattá tűzött ki magának. Mindenesetre követik azon genális példát, melyet nekik s minden emberbarátinak az Egyesületnek nagykegyelmű védnökhelyetese Schlauch Lorinc dr. bitornok Ő Eminentiaja nyujt. Egyház fejedelmek koronájának a fényes díszre, istennek szolgálja a szent irás szerint: Nagy és értelmes a gondolkodásban; nemis és meleg érzelmekben, kegyes és bőkezű az adományban. Egyébírán a sorsjáték egy-néhány nap múlva végére jár. Március 6-án tartatik meg az utolsó húzás, melynél több-és jelentékenyebb nyeresémet jut kioszolására, mint az előző öt húzásban együttesen. Ezek között a 100.000 korona értékű nagy főnyeresemény és nagyszámu 5.000 koronáig emelkedő melléknyeresemények. A míg a csekély készlet tart, sorsjegyek darabonként csak

egy koronáért a rendes elárúsító helyeken kaphatók.

Nögyeleti zsurok. Az izr. jótéony Nögyelet ezen idenyben meg csak egy zsurt tart, még p-d-gien vasárnap március hó 11-én, vasárnap folyó hó 4-én nem lesz zsúr.

Falb időjövőleai március havára. Falb március hóra sem kesett időjövőleai közzétenni. Március elseje Falb szeriat esőrendű kritikus nap. Ha a csapadékok jelentékel nek lesznek, viharokat várhatók. Március 6-9-ig viharok és nagy esőzések lesznek, sőt némelyhol havazni is fog. Az esőzése 10 és 16-ika között még inkább kifejednek. Tizenhódika után magas vizállást és ennélfgyva árvizeket várhatunk. Március hó ntoladó napját másodrendű kritikus napnak mondja Falb 17 ike és 25 ike között nagy száraz-ag lesz és 26-31-ike között nagy esőzés, számos zivatar és mindenkifőtött jelentékeny hóesések várhatók.

Vasár Perlakon. A február hó 27-én megtartott Perlaki országos vásárra összesen felhajtottak 735 drb. szárvasmarhat 891 drb. lovat és 58 drb. sertést; ebből vevőre látott 148 drb. szárvasmarha, 122 drb. ló és 10 drb. sertés.

A Spitzer-féle arckenöcs. A legnagyobb gárral hirdetik, számtalan helyen használják ezt az ártalmatlan nevű szert, a melyről most kiderül, hogy egyike a legveszedelmesebb mérgeknek. Maga a hivatalos lap ismerteti a szer romboló hatását és a befűgymiyiszter körrendeletben hívja fel az összes törvényhatóságokat, hogy az arckenöcszer árusítóit ellen a legszigorubb járjanak el. A körrendelet így szól:

A Spitzer-féle arckenöcs név alatt forgalomba hozott kendözö szer az országos bírósági vegyész utal mzzette vizsgálat tanúsága szerint amido-higany chloridot [Hydrargyrium bichloratum ammoniatum, Mercurus praecipitatus albus] tartalmaz. Minthogy ezen vegyület a legarösebb mérgek közé tartozik s mint ilyen a hivatalos gyógyszerekönyvben két keresztel (++) van megjelölve s így azt a gyógyszerész csakis elzárt helyen tarthatja és csakis gyógyszerakoriatra jogosított orvos által szabályszerűen kiállított rendelvényre szolgáltathatja ki - a Spitzer-féle arckenöcsnek forgalomban hozatalát ezennel tiltom.

Felhivom tehát a törvényhatóságokat, hogy közegeit utasítsa, miszerint bevezelt szernek forgalomba hozatalát, eber figyelemmel kísérik és előforduló esetben az illető forgalomba hozó ellen a törvény szerű megtorló eljárás folyamatát tételle iránt intézkedjek.

Partoljuk a hazai ipart. A magamémben páratlan az az eredmény, melyet a fumei cacao és csokoládégyár rövid idő alatt elért. Nem is csoda, hiszen az összes gyárimányoknál jobb; és kellemes íze, tisztasága miatt általános kedveltségnek örvend a fumei cacao és a fumei csokoládé. A háziasszonyok kik mindenfajta csokoládé és cacao próbáltak már, mint azt mondják: mégis csak legjobb a fumei csokoládé és cacao.

Használt uri és női kerékpárok jutányosan eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Egy ebédlő és házasságra berendezés, egész új butor, ó-német stlyben igen jutányosan azonnal eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

IRODALOM

„Zenebonás emberek.”

— Szódi S. kiadása Karcagán. —

Karcagán Imrár második kötete jelenik meg Tóth Mórnak, a Rádáy-kor egyik kiváló ósmerőjének és interpretálójának. Bűnügyi elbeszélések; ez a könyv ezime. A hazai bűnügyi irodalom megrajzolásához nem elég a vörösházak, a rendőrségi fekete könyvek és fotográfiák ósmerete; a szegény legányok alakjait csak az tudja megfigyteni, a kiknek palatáján erős színek vannak s aki a szottgő nádasok, reitélyes herkek, járattala ordók levegőjéből meríti inspirációját. A néprajzi elbeszélések egyik legszebb terrenauma ez az ötvenes évekbeli betyár-korszak, amely a maga lényessé, izgalmas atmoszféréjé, tarka kerete dacára aránylag csak kevés írórt nyert meg a maga számára. Közöltük Tóth Mór bizonynyal élkelél helyen áll s akik a könyvet olvassák, bizonynyal örömmel látják; hogy csodás visszavonultságban, régi hangulatok, régi emlékek közt irdogálva a magyar irodalmnak egy jeles embere él Karcagán.

Előbünk tárja a mű régi rablovilága hátrányával. elő nyolcvet. az 6 idyllikus szépségeivel és jellemével, jellemének változatosságával mozaikszórónál össze alkotott sokoldalúságával és sokfélétségével, melyeket csak tökéletesebbé tesz az, hogy szerző művében mindent az igazságnak megfelelőleg ad elő úgy, ahogy az valóban megtörtént. Előbünk tárja a kort személyeivel, intéményeivel egy, oly híven oly szép nyelvvel oly magyaros stílussal, hogy olvasáskor az odaképzeli magát az alföldi sík pusztáira, a dombos vagy hegyes vidékre, a történet színhelye szerint.

Előbünk tárja a „Zenebonás emberek”-ben a különböző betyár-typus. Látnak a „Skóköti katoná”-ban a sorsával kibékülést nem tudó, ravasz palócot, ki megcsókolja a katonaságtól, ki durva, szinte kegyetlen ugyan de azért felkeresi bár élete kockáztatásával szerető, öreg édesanyját csak hogy utoljára megölelhessen, csak hogy utoljára búcsút vehessen tőle. Azonban a botgárolást eldrávitja, kegyetlenné teszi, kiől minden jó érzést, az amugy is minden rosszra hajlandó ember szívéből.

Megfordul azonban az elbeszélés folyama a második részletben a „Mindagenti komisszárus”-ban már a betyár legnagyobb ellenségét a pandurt ábrázolja Tóth Mór. Szól benne Rózsa Sándorról, a híres haramiáról beszól a komisszárusról, ki menyegzője napján is háttérbe állítja a maga mulatását, előtérbe kötelezettségét a kötelezőse teljesítésében hal meg Rózsa Sándor golyójától találva.

Ismét változik a színtér. A „Sobri Józsi”-ban látjuk a zsványynya lett urat, ki bánatában válik azzá, s mint tanult ember még a zsványok közül is kitűnik eszesége által. Majd megújja zsványéletét a Bakonyból, hol működött visszamegy hazájába a Tisza mellé s aztán becsületes emberre válik.

Majd a forradalom utáni korból kap ki egy jelenetet, azt írja le a „Karabély”-ban. A katonaság elől szökő legényt s vele menő kedvesének sorsát írja le e részletben „Majd Ilius a városban cím alatt az egyszerű falusi leányt írja le ki szolgálatba állván becsülete elvesztése után a Tiszába öli magát.

A „Gyilkor” is egyike a kötet legérdekesebb elbeszéléseinek.

Megjelent és kapható Szödi S. könyvkiadónál Karcagon — Ára 2 korona.

Múlt évben is megjelent már egy mű nevezett szerzőtől „Jó madarak”, mely nygancsak bünyű elbeszéléseket tartalmaz. Ára 2 korona.

Magyar Nemzet, amely a nagy és magas szobadalmi tradíciók zászlaja alá toborozta az újságírás legedzettebb munkásait, Jókai Mór és Bekács Gusztáv főszerkesztők, Adorján Sándor felelős szerkesztő vezetése alatt kőszon találta az „Atheneum” részvénytársaságnál mind azokat az eszközöket, amelyekkel a legközelítőbb módon megfelelhetett maga elő tüzőtt feladatának; komoly megbízható, érdekes és irodalmi színvonalon álló cikkeiben és közleményekben gyorsan beszámolni az eseményekkel, hozzájárulni minden aktuális kérdéshez és irányt adni a követelménynek.

Számos összeköttetéssel az összes politikai pártokkal lehetővé teszik, hogy a „Magyar Nemzet” az országos pártpolitika egész szövevényét éber figyelemmel kísérhesse, a készülő eseményeket az összes lapoknál jóval előbb jelazhesse, s a politika kulissza-titkairól idejekorán tájékozást nyújthasson.

Az osztrák eseményekről kétszer kap naponta a „Magyar Nemzet” megbízható és kifűnően értesült tudósítójától telefonértesítést, külföldi hírszolgálatát pedig a világ minden fővárosaiban megbízott elsőrangú hírlapírók végzik távirati uton.

A művészek és művészetek világában a főváros vezetői a mezőgazdaság, kereskedelem és ipar összes testületeiben elsőrangú erőkkel van képviselve a „Magyar Nemzet” és azért nem kerülheti el figyelmét semmi, ami az újságolvasók bármely irányban is érdekelhetné.

A „Magyar Nemzet” azt a kiszámíthatatlan előnyt nyújtja olvasóinak, hogy 12 órával előzi meg az összes napilapokat, s ugyan akkor, amidőn itt a fővárosban a reggeli lapokat olvasni kezdik, a „Magyar Nemzet” már az ország legtávolabb vidékein is elmondja a tegnapi összes eseményeit. A „Magyar Nemzet”-et már az esti vonatok röpitik a sző szoros értelmében a Kárpátoktól az Adriáig s daczása annak, hogy már este 6 órákor jelenik meg, mindent tud és mindent közöl, a mit a többi lapok csak másnap reggel hoznak. És mégis a „Magyar Nemzet” a legolcsóbb napilap nem csak nálunk, hanem az egész kontinensen. Husz huszon-negy oldalon jelenik meg rendszeren és előfizetési ára egy óra mégis csak 2 korona. Március elsejével belépő új előfizetőknek ingyen és bérmentve küldi meg a „Magyar Nemzet” gyönyörű naplárát, ami magába foglal egy havi előfizetési díjjal: „Magyar Nemzet” kiadó hivatala, Budapest Kerepesi-ut 54. sz.

A **Dedek-féle Szentek Élete** című díszműből megjelent a 3-dik Füzet. Örömmel jelezhetjük, hogy a Pallas kiadó társulat sem fáradságot, sem költséget nem kímél, hogy e házagpótló mű minél fényesebb kiállításban jelenjen meg. Már az első két füzet képei lekötötték a szemlélő figyelmét. A most megjelent füzet nagyban növeli a páratlan dísz-

munkához kötött várakozásokat. A füzet élen mint önálló műlap, Volasquez-nek világhírű festménye: sz. Antal tárogatása sz. Pálnál látható, kitűnően sikerült reprodukciókban. A két szent életű remete markans vonásokkal megfestett alakja, hatalmas sziklacsoportokat alján egy pálmafa árnyékában ülő kelyszetben van feltűntetve. A magasból egy hüllő száll alá, csőrében hozván a napi eledelt, melyet Isten sz. Pálnak szokott volt küldeni. A távol síkban a két szent találkozásának egy másik epizódja látható. Az ugyanis a mikor sz. Antal elhalt barátjának az utolsó szolgálatot adja meg s tetemét eltemeti. A szöveg képek közel kiemelendők: a Correggio-féle sz. Hilár kép; a Saderer-féle sz. Pál; az Effigia Rom. Pontif-ból-ból yett sz. Marcell pápa; szent Antalnak egy modern képe és az 1819-iki párisi Salonban nagy feltűnést keltett szent Péter római száke című festmény kitűnő másolata. A szöveg a január 12. és 18. közé eső szentek életét írja le. Csak ismételtlen és ismételtlen ajánlhatjuk e kiválóan írt, gyönyörűen illusztrált díszmunkát a magyar közönség szíves figyelmébe.

Megrendelhető minden hazai könyvkereskedésben.

Párisi Divat. Most lép a hatodik évfolyamba az a divatlap, mely a magyar hölgyeket annál tejjesebb mértékben hódította a maga részére, mennél előkelőbb, jobb izlésűek azok, kikről azó van. Ezek tisztán felismerték a lapban mennyire más izlés, más ruha, más divattudás az, amit a Párisi divat révén ismernek meg, mint az, a mit Berlinből Bécsből importálnak mások. A mit ez a lap nyújt olvasói elő, az igazán Páris a maga valóságában, úgy, hogy aki a lap szerint öltözködik, az minden tekintetben úgy érezheti magát, mint ha „parisienne” lenne, vagyis a legelőkelőbb a legjobban öltözött asszony. A lap ábrái és cikkei a legutolsó divattal ismertetnek meg a mosára, vasalásra, szabásra vonatkozó tanácsok, az atalakításról, kalapdíszítésről, olcsó bevásárlásról szóló útmutatások a takarékoságot segítik elő, a butorzat, vendégátás, társadalmi élet köréből vett illusztrált cikkek, a kitűnő konyhareceptek mind hozzáfordulnak ahhoz, hogy a Párisi Divat olvasója takarékos ügyes háziasszony legyen s e mellett elegáns, igazi nagyvilági hölgy kevés költségekkel. A szerkesztő postája mindenben, — bevásárlásokban, tanácsadással segítségére van, az olvasóknak.

A lap kitűnő regény melléklete szintén nagyban hozzájárult már eddig is a lap kedveltségéhez.

A lap hetenként egyszer jelenik meg. Előfizetési-ára egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyedévre 4 kor. A Pesti Hírlap politikai napilappal együtt egész évre 36 kor., fél évre 18 kor., negyedévre 9 kor. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal.

Szerkesztői üzenet.

Maraközy Lajos Ön felelősenek tartja, hogy az Ipartestület nevében küldött közleményt az ipartestületi elnök is aláírja; mi ellenkező véleményen vagyunk, amennyiben mi elengedhetlen kelléknek tartjuk az elnök aláírását, mert ez képviseli az Ipartestületet harmadik személyek és hatóságokkal szemben, nem pedig len a jegyző.

Lap tulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP

Hirdetések

8187. tk./99

61-1

Arverési hirdetmény.

A nkanizsai kir. trvszek telekkyvi osztály részéről közhírré tételük, hogy Schwartz és Tau ber cég végrehajtatónak Günsberger Sándor és neje Weisz Pepi dióskáli lakosok ellen 240 f. 45 kr. tőke, ennek 1896. november 23-tól 5% kamatai, 12 f. 15 kr. jelenlegi, — továbbá csakis Günsberger Sándorné szül. Weisz Pepi ellen

fenálló 83 f. 73 kr. újabbi per és 14 f. 20 kr. végrehaj. és k. elmi költségek beajátja a céljából a nkanizsai kir. trvszek területéhez tartozó az Ungyákabfal 226. sz. tkvben + 268 hrsz. alatt felveit és 130 koronára, uazon tkvben + 270 hrsz. a felveit és 1592 koronára becsült ingatlanok

1900. évi április hó 24. napján

d. e. 10 órakor

Dióskál—Ungyákabfa községhezánál dr. Rotschild Samu ügyvéd vagy h. lyettese közbejöttével megtartandó nyil ános árveresen eladatni fognak.

Kikáltasi ár a tenntebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldötti kezéhez felenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. törvényszek mint telek önyvi hatóságánál 1900. évi február hó 5. napján.

GÓZONY kir. törv. albiró.

A városi tanácsos veszedelme.

Gyakran elhanyagolja az ember a könnyű kis rosszullétet, a mely pedig komoly betegség előjele lehet. Ez volt egy városi tanácsos esete, a ki emésztési zavarban szenvedett. Ez a rosszullét rendszeren csak rövid ideig tart s ezért nem igen gondolunk arra, hogy bélgyul adásnak lehet kezdete, a mely jöllehet a rosszullét szünetet tart, azért nem kevésbe folytatjuk pusztítását. A bélgyuladás mindig emésztési zavart okoz és jele a rosszul működő gyomor. Ily esetben végtelen a betegség sorozata. Főfájás, szivdobogás, fűzögés, csipőfájdalmak, oldalszúrás sorba gyengíti a betegot. Ha az emésztési zavar el mult, a gyengeség, a csekély táplálkozás miatt csak nagyobb lesz. Oly fokú vérszegénység áll be, hogy rendszeren már nem segít s ha nem vigyazunk, többé kevésbé gyorsan halál lehet a vége. Ily körülmények között az egyetlen segítő eszköz az, hogy a vérnek régi erejét és ellentálló képességét visszaadjuk. Hothos Helie ur Asques városi tanácsos (Lavit Tarn et Garonne) a következő levélben írja meg nekünk, mily sajnálatos állapotból mentette ki a Pink-pilula, a melyet neki, mint a vér legjobb helyreállítóját ajánlották.

A múlt évben — írja — multó emésztési zavarban szenvedtem. Nagyon csalatkoztam azonban, a midőn ennek elmulta után magamat egészen gesnek tartottam, mert alig szabadultam meg e kellemetlenségtől, oly komolyan betegedtem meg, hogy egy pár nap mulva a halál fenyegetett. Haves lázam volt és szörnyű főfájást okozott, étvágyom eltűnt. és minden a mi gyomromba került, rettenetes fájdalmat okozott. Beleim szintén szomorú állapotban voltak. Minden testrészem fáj s időnkint erős gégecsőgyulladás állt be oly erős és mindinkább gyakori köhögési rohammal, hogy 26 éves koromban elvesztem az életem magamat. Akkor történt hogy egy nekem nyújtott szalmaszálba kapaszkodtam. A Pink-pilulákat kezdtem szedni a mily nagy lett örömöm, midőn hatását éreztem. Etvágyom, álom megjött, erőm lassankint visszatért, fájdalom megszűnt s minthogy gyomrom rendszeren kezdett működni, a bélgyulladás eltűnt és ma teljesen meg vagyok gyógyulva és mondhatom, hogy a Pink-pilula mentette meg életem.

Minden általános gyengeségtől, gyomor- és bélbetegségeknél, gégecsőgyulladásoknál, influenza és következményeknél a Pink-pilula föltétlen biztos szer. Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Aja 1 f. 75 kr. és hat doboz 9 f. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

Ki akar 400 márkát

bavoukint könnyen, tisztességesen és risiko nélkül keresni? Tudassa címét azonnal levélbelyeggel felszerelve V. 21 sz. alatt K. F. Wojtan, hirdetési irodával, Leipzig-Lindenau.

Utolso hét.

MÁRCIUS 6-ÁN
 VISSZAVONHATLAN
 UTOLSÓ HUZÁSA
 BUDAPESTI POLIKLINIKAI EGYESÜLET KÓRHÁZA
 JÁVÁRÁ RENDEZETT

NAGY JÖTEKONYSÁGI SORSJÁTÉKANAK

100,000 KORONA

EZENKIVÜL 5000, 1000 stb. KORONA
 ÉRTÉKŰ NYEREMÉNYEK, MELYEK
 20% LEVONÁSÁVAL KÉSZPENZBEN KIFIZETETNEK.

Egy sorsjegy ára csak 1 KORONA.

Hirdetések

felvételnek e lap kiadévatáiban

NAGY-KANIZSA

Igen sok külföldi
 francia, angol és német szer van
 hirdetve és ajánlva 256-40

FIATAL EMBEREK részére
 esőbántalmak és folyások ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag
 javasolva van, a

a legcélszerűbb és legjobb a

Santal-Egger

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-ladnai
 Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr.; pos án hermentve, a pénz előleges
 beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3
 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a Nádorhoz
 BUDAPEST,
 VI. Váci-körút 17.

Clayton & Shuttleworth
 mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
 által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készleték 2/3 egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálok- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”
 legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytetemes acsál-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiad-
 natra ingyen és bérmentve
 küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
 locomobil- és cséplőgép-gyára.

Ideál a legzebb és legjobb levélpapír diszes dobozban
 mindenféle alakban

a legszebb és legjobb Carte de Correspondence diszes dobozban.
 kapható

FISCHEL FÜLÖP könyv- és papirkereskedésében Nagy-Kanizsán

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischel Fülöp könyv-
kereskedésében.

szerkesztővel értékesíthet napon-
ként d. n. 4-5 óra közt.

Ide intézendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischel Fülöp könyv-
kereskedésében.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona
Félévre 6 „
Negyedévre 3 „

Nyitlár petitióra 20 fillér

Előfizetésnek, valamint a hirdetésekre
vonatkozó Fischel Fülöp könyvkeres-
kedésébe intézendők.

Bérmentelen levelek csak ismert kass-
ból fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa. 1900

Felelős szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, március 4.

Művészi igények.

Haladásunk egy-egy újabb stadiumán
rendesen más-más áramlat nyomul előtér-
be, mely mindig a műveltség követelmé-
nyének valamely ágára nézve támaszt
igényt.

Nem kell messze visszamennünk. Em-
lékezzünk csak arra az elvi küzdelemre,
mely annak idején a görög nyelv körje-
s körül kifejlődött! A görög nyelv mellett
küzdök száz és egy argumentummal bizo-
nyították, hogy a görög nyelv tud sa nél-
kül a szó szoros értelmében klasszikus mű-
veltségű ember nem képzelhető; az ellen-
tábor viszont azt hangoztatta és bizonyí-
totta, szintén egész argumentummal, hogy
igenis lehet valaki nagyon művelt ember
anélkül is; gyakorlati értéke pedig annak
a nyelvtudásnak éppenséggel nincs. E
helyett tehát azt sürgették, hogy az iro-
dalmi ismeretek világában helyben
kell behatolni az ifjúságot! Ilyképpen
egész más, sokkal finomultabb izéssel
fogja megvitatni olvasmányait: meg-
birja itélni: mi a valóban szép, az e-
kötésbecstől és mi a selejtes. Izéle, műbi-

ralata kifejtődven, egész életén át lelkes
pártolója lesz az irodalomnak. Így azután
Magyarországon új irodalompartoló gene-
ráció fejlődik, mely fő lendületét majd a pár-
toló irányban bizony pangó magyar iro-
dalmat.

Akkor tehát az irodalmi igények fej-
lesztése volt az áramlat, mely az irodalomra
nézve támasztott igényt.

A kérdést amint tudjuk -- a kecs-
ke is jól látják, a káposzta is megmarad-
jon -- közmondás elve szerint úgy oldották
meg, hogy a görögöt kiemelték a kötelező
tárgyak sorából és melléje tették szintén
fakultatív tantárgyul a görögpótló irodal-
mat. Most szintén van görög is, van görög-
pótló is; a főgmánziumba átlépő ifju,
vagy annak a papája válogathatnak.

Az a generáció, mely ennek a reform-
nak következtében a jól fejlesztett irodalmi
igényekkel immár körül-belül nagyra nőtt
-- valószínűleg már hamarabb hatalmas lend-
ülettel fog adni az irodalomnak, mivelhogy
a valóban hívatott írók munkáit bizonyára
erősen várologja már is.

Hanem utabban az irodalmi igények

fejlesztése mellé ismét egy új áramlat nyo-
múlt: a művészi igények fejlesztése; mely-
nek az volna célja, hogy a legújabb ge-
neráció tanuljon meg nemcsak lelkesedni,
élni-halni, de áldozni is a művészetért.

Ez az áramlat már kissé költségesebb
dolog abban a formában, ahogy annak
értvényt akarnak szerezni és biztosítani.
T. i. úgy akarják, hogy művészi remek-
alkotásokat mutassanak be a fejlődő ifju-
ságnak, és azokon megismervén a valódi
szépet, fejlődjék ki benne a műbíró
képesség s ebből folyólag a művészi szép
íránti lelkesedés és pártolási hajlam. Ilyen
műtárlatok szervezése és berendezése azon-
ban nagyon sokba kerül; legtöbb helyen
szinte a lehetetlenséggel határos.

Ugy hisszük, hogy majd ezzel a két-
ségtelenül dicséretes áramlattal szemben
csakhamar kénytelenek leszünk visszatérni
ahhoz a legnagyobb művészhez, aki az ő
remek alkotásaival magukat a művészeket
is inspirálja: a természethez. Ennek a
nagy művésznek majdnem mindenütt igen
jól berendezett és föltételekkel szemtel-
hető műtárlatai vannak. Hogy ezek mellett

TARCA.

Az újságírókról.

[Szerkesztői üzenet]

Kérdés.

Nem értem, nem találom meg az okát, miért
haragusznak magukra újságírókra annyira? A
napokban is egy ejökölő társaságban voltam
jelen. Szerettem volna, ha csak egy csöppeske
újságíró elrejtőzve valamelyik ablak melyedésben
a függöny alatt végig hallgatta volna, mi mit
beszéltek el magukra. Különösen a férfiak. A mi ros-
szat csak el lehet képzelni azt mind a maguk
fejéhez verdesék. Meg bennem éltek a dadam
lettenetes meséi. A naiv porleány valamit irtó-
zatos komolysággal fejtette le előttem Bezbubot,
ki előtt semmi sem szent, semmi sem elég jó.
Körülbelül ilyen fotográfiait adtak meg rólam is.

— Profánok, mint a hiénák, kik vad ebsegükben
a sárokat is képesek voltak szételűni; üvöltő
fenékvadok, kik üres csalóvalással tele szeretnek
kürtölni az egész világot; kik egy pohár vízben
is a tenger nekibőzött hullámainak örült tom-
boását velük hallani. Nyavalyás skriblerék, kik
mohón le-nek egy-egy zsiros falatra, hogy egy
pillanatra kielégíthetetlen éhes gyomruk lecsil-
pulszon. S enzáció, -zenzáció, ez az önök ka-
riarja!

Különösen egy magas állású hivatalnok lesza-
pult a magukat legjobban. Pedig ha jól emlékszem,
ez az ur egyszer éppen ilyen módon fejbe dicserte
egy banketten az újságírókat, ugyanarra, hogy
egy kisé megszédülhetett a nagy epitetonoktól a
m. u. koponyája. A újságban olvám.

Ép ezt nem értem. Azt hiszem, egy kis
ostobaságot is követtem el ezután, mert tudat-
lanságomban nyomban emlékeztem is rá azt a
magas állású urat. Nem tudom más is észrevet-
te-e, de én látam arcan a hirtelen zavar val-
tozásait.

— Szűcség van rajtuk. Evégre vannak alkalmak, amikor a hazugság nem büni.
Ez volt a felelet. Engem ugyan nem elégtelt
ki. Mi szűcségük lehet az embereknek -- a
rosszra, mit vannak azokól, ki-et ilyen veszett,
brutális ellen-zennyvel gyűlönek. Különben is az
alakoskodó, hazug ember semmilyen körülmények
között ki nem lehet. Eismerem, vannak hazu-
ságok, melyek szinte érény számba mennek,
de ez, nem abból a rajtából való. Batokon, mu-
latágon több ízben megfigyeltem már, hogy mi-
lyen nagy udvariassággal, mennyi szeretetreméltó
nyaj-ssággal veszik körül magukat, de míg for-
dúnak el, már is fintorgatják orrukat a hízelke-
dők és olyan grimaszokat vágnak, akár egy cir-
kuszbeli clown. Meányi kiábratlatlan affektáció
volt mindebben.

Ostoba voltam, védelmőkre keltem maiznak
és ekkor egy nyápic aaskó a sarokból leplezetlen
nyíltsággal vagta felem:

— Bizonyan maga szerelmes egy újsá-
gíróba?

Ugy mit feleltem erre, azt elhallgatom, de a
gunyos kacagás elnémult azonnal. Ezóta sokat
gondolkoztam azon, miért is haragusznak hát
magukra annyira? Titok maradt előttem, a rej-
telet nem bírom megfejteni.

Jólan.

II.

Felelet.

Bizony kár volt önnek védelmébe venni az
újságírókat. Nem változtatta meg vala egynek sem
a véleményét, sőt e helyett vakmerően megvá-
doltak önt. Szap volt, de kellemetlen. Az újsá-
gírók előtt különben nem led-zett föl kedves le-
vélvel egy fikarcnyi újat sem. Ezt a kepet mi
rég ösmertük már és higye el, egy csöppet sem
bosszankodunk fölötte. Nem érünk rá a nagy
munka közepette. Tardozhatatlan nagyon eles,
nagyon burom megfigyelő tehetségre vall élénk
szemlélődése. Osztályozza az árnyalatokat, az el-
lenteket és keres benne egy vonast, a rugót,
mely homályos titok maradt ön előtt. Miért ha-
ragusznak rá-unk annyira? Sejttem; ha a meg-
kezdett uton kissé mélyebbre szántana az embe-

Butor
áruháza

WEISS JAQUES Nagy-Kanizsán

Tejés salon ebédlő, és hálószoba berendezések

Nagyon szolid kiszolgálás, mérsékelt árak.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Képes árjegyzék, rajz és költségvetés kívánatra ingyen.

a megkapó képekben gazdag tárlatok mellett eddig csak amugy egykedvűen elhaladtunk s azokból nem tanultuk megismerni a valóban szépet, az örökszépét: annak csak az volt az oka, hogy nem tanultak látni, szemlélni. Csak nézni tudtunk, látni nem igen tanítottak bennünket. Látni csak az tanult meg, többnyire magától, aki költői, művészi lélekkel született. Mivel azonban az irodalmi vagy művészi érzék fejlesztése nem annyira ezekkel szemben, mint inkább azokkal szemben szükséges, akiknél ezt az érzéket ugyszólván fel kell ébreszteni: az iskolának az a feladata, hogy tanítson meg mindenkit lehetőleg *látni*.

Ezt pedig hiába kezdik a középiskolában bármilyen költségesen berendezett képtárlatokban! Mint mindennek, úgy a művészi látásnak is megvan a maga ábécéje. Ez az ábécé a szemléltető oktatás.

Tehát ha a művészi igények felsínre került áramlatának érvényt akarunk szerezni és biztosítani: a látni, szemlélni tanítást már lent, az elemi iskolában meg kell kezdeni. De nem ám úgy, mint ahogy divatban van: jól, rosszul festett képeken vagy mintákon, hanem mindent, de mindent a legnagyobb alkotó művészt kezéből kikérülten a természetben, amint ezt különben a didaktika is megköveteli. Tessék csak szigorúan megkövetelni, hogy minden szemlélteti tárgyat a természetben és ne képben vagy mintázatban tanuljon megismerni a gyermek! Tessék megkövetelni a tanítóktól, de egyúttal kellő alkalmat is adni nekik ahhoz, hogy a természeti jelenségeket, alakulásokat és egyebeket eredetiben tanítsák meg látni: akkor a középiskolai tanítás fokán nagyon könnyű lesz a természet alkotásainak összképén fejleszteni a művészi érzéket és nem lesz szükség költséges képtárakat állítani. Hanem ha látni megtanult fiatal nemzedéket a természet szépségeinek tudatos felfogatása után beállítjuk egy műtárlatba, — akkor már ott is

egyszerre lát, sőt bírál is; mert a természet főnséges szépségein kifejlesztett szem első pillanatra fölismeri az igazi művészi alkotást. Lelkét a valóban szép alkotás meg fogja ragadni s amikor már pártolni képes lesz, áldozni is fog az igazi művészetre.

Azoknak a művészi igényeknek tehát, melyek most előtérbe nyomultak, s melyeknek végső céljuk (éppen, mint az irodalmi igényeknek is) az, hogy föllendítsék a magyar művészetet: nagyon könnyen eleget tehetünk minden pénzáldozat, minden képtár nélkül is; csak elő kell venni a tanítás legnehezebb művészetét: a látni tanítást, a szemléltetést és végig kell vezetni azt a tanítást minden fokán és minden arra alkalmat nyújtó tárggyal kapcsolatosan.

Igy aztán nagyobb költségek nélkül is csakhamar fejlődik hazánkban az új generáció, mely szobáinak falait nem fogja tele aggatni afféle kontár- vagy éppen rémalkotásokkal; mert azokat nem tűri meg izlése; hanem meg fogja venni a valódi művészek alkotásait.

A selyemtenyésztés jubileuma.

A képviselőház pénzügyi bizottsága a hetvenes évek közepén utasította a kormányt, hogy a selyemtenyésztéssel hagyjon fel minden további kísérletezést, mert annak eredménye úgy sem lesz. Ekkor ugyanis már a harmadik ízben bukott meg a selyemtermelés hazánkban. Ekkor már csak 71 köz-éghen alig ezer család termelt selyemgubót és alig keresett 3-4 ezer forintot évenként.

Az akkori kormány, főként annak földművelésügyi minisztere, báró Kemény Gábor azonban semmiképpen sem akart felhagyni a selyemtermeléssel, mert hazánk teületének legalább is kétharmadrésze határozottan alkalmas a szederfaültetésre, a selyemtenyésztésre pedig jó formán egyéb nem is kell, mint elegendő szederfa-levél. De báró Kemény Gábor emberére is talált, ki aztán a selyemtenyésztés ujáteremtését oly fenyves sikerrel keresztül vitte. Ez a fértiu Bezerédj Pál tolnai földbirtokos, néhai Bezerédj István unokatesése és örökös nemesak jaraiban, de nagylelkűségében, áldozatkészségében hazafiai erényeiben és nemes, emberbaráti érzelmeiben.

Mert a selyemtenyésztés ügye csak midőn

mar a selyemtermelés ilyen nagyon kitellett, mint most náunk, vetéik számításba, mint egy igen fontos gazdasági ág: e lenben a kezdeményezés mindig humánusziens célokból fogtak a selyemtenyésztéshez, hogy ugyanis a tarsadalom legazényebb elemének, a kik jóformán más munkára nem is képesek, hogy keresetét nyújtsanak.

Ehhez a selyemtermeléshez semmiféle befektetés nem kell. A selyembonyókat a gyermekek, öreg emberek is képesek gondozni. Ez a selyemtermelés a házi foglalkozkodásnak olyan ága, melyben a család apraja, nagyja részt vehet. A gubóbevéltás meg tavasszal, aratás előtt történvén a szegény nép a selyemből éppen akkor jut pénzhez, mikor arra legjobban rá van szorulva; mikor tavalyi termését felteheti. A jól berendezett gazda viszont ebből a jövődelmező mellékkeresetképpen üzött selyemtenyésztésből beszerezheti a szükséges beruházási költségeket.

Erre gondolt Bezerédj István is, midőn a harmincas évek végén behozta tolnai uradalmaiban a selyemtenyésztést és Hidján selyemszövőgyárat alapított. Mint tudva van, Bezerédj István volt a legelső földesur hazánkban ki már a harmincas években maganszerződésnek útján felszabadította jobbágyait az uralági kötelékből. De Bezerédj gondoskodott arról is, hogy a felszabadított jobbágy mindjárt pénzhez jusson, melyből a saját gazdasági berendezkedésének, a szükséges beruházásoknak költségeit fedezze. Ez a humánus szándék vezette Bezerédj a selyemtenyésztés meghonosítására; mert Bezerédj kezdeményezése előtt is valahány-sor a legszegényebb emberek helyzetén akartak segíteni, a fejdelemek és államterfiak, emberbarátok, mindannyiszor a selyemtenyésztéshez nyultak. Első sorban ezen humánus célból vetette meg alapját Bezerédj István a selyemtenyésztésnek Tolna megyében, mely attól kezdve a hazai selyemtenyésztés központja lett s midőn már a hazában a selyemtermelés mindenütt megszűnt, a tolnamegyei Hidján és vidékén búsegen megöröszék, fentartották Bezerédj hagyományait.

Itt kellett tehát keresni a kiindulási pontot most is, a honnét aztán az országos szervezkedésnek kiindulni kellett. Erre az ujjászervezkedés munkájára vállalkozott Bezerédj Pál, midőn husz évvel ezelőtt, 1880. március 1-én, a Szegárdon felléltott országos selyemtenyésztési felügyelőség élére állott, mint miniszteri meghatalmazott. Mint egy, a dicső hajdankorból utolsóának maradt a szó igazi értelmében vett nemes magyar, a most már majdnem ismeretlen nobile officiumbó vállalkozott erre a nagy munkára Bezerédj Pál. Nemhogy maga nem fogadott el fizetést, de az esztendő években a sajátjából körülbelül 80 ezer forintot kölölt erre az országos akcióra, mert a minisztérium akkor még nem adhatott neki elegendő előleget.

Érdekes fölemlíteni, hogy az akkori kormány, tekintettel a selyemtenyésztés ügye iránt az egész országban tapasztalható bizalmatlanságra és a

rek lelkében, ott rábukkanna arra is. Szinte naivnak tűnik föl a kérdés, talán csak azért, mert mi rég, nagyon rég megbarátkoztunk e tudattal.

Az újságíró olyan, mint egy kacér jukker-asszony. Mind a kettő szép, de mind a kettő szörnyen veszedelmes. A közönség nem is sejti, mily módon születik meg egy lap. Ő reggel kezebe veszi s míg kávéját szürcsölgeti, kényelmesen végig fut rajta. Egy nap lázas, izzasztó fáradságával ő egy rövid negyedóra alatt végez. Az újságíró rohan, szalad, fárad, egyik percben itt látjuk, két perccel később a város tulsó végén lohol, hogy megkerítse mindazt, mire a közvélemény kíváncsi. A közvélemény pedig mindeure kíváncsi, mert az adatokból táplálkozik s a napi krónikák tanulása az ő iskolája. A riportér száraz, üres adatot szerez, nemesak szorgálja a közvéleményt, de formálja is, az ő lelkén szűrődik át a háromsoros hír refleksziója ép úgy, mint a hasábos szenzációk láza.

Igaza van, alig mulik el bankett, melyen szöba nem kerülne a — *hetedik nagyhatalom* — a saját. Mennyi poharat ürítenek a mi egészségünkre, talán ép ezért bírjuk el olyan könnyeden a szapulást. Már mint mi — hatalom! Olyan szépen cseng e szó.

Pedig valójában a hatalom melegéből, ragyogásából nem jut elhozzánk egy picit kis fénynyaláb sem, csak a terheiből. A mi csillogása,

fénye van mesterségünknek, azt rákenjük azokra akik használt vehetik. Hányan ragyognak a kölcsönzött csillogás fénylő burkában, mert az újságíró addig csiszolta a rozsdás, lekete patinát, míg végre felrughatta az illető a mennyboltozat firmamentumára — csillognak. Az újságíró ugyanis kevés használt vehetné e külső dekorációnak, ő nem ér rá tündökölni, ő egy elrejtett, füstös szagu kis szobában ingujjra vetkőzve, vigyázva lánpát gyújtogat, hogy a közvélemény lassou. Vajjon ki gondol arra, ha este a korzón sétál, hogy ki volt az, ki a lángokat fögyújtotta az utcán. Senki. De mert az újságíró olyan gyújtogató, aki az olajat is maga adja hozzá, az óriások nem szeretik, a kiesinyek meg fitymalódnak fölötte. Mert az újságíró megfitymál a lámpák alatt elvonuló árnyakat és feltedezi gyengéjüket. Hány nagy ur büszkélkedik a kényelem puha párnáján, kinek a szegény újságíró jelölte ki az urat, ócska kis mécsesével. Természetes, az ily nagy urnak kellemetlen, ha elébe áll a kis újságíró, ki mellette állott, míg homályban vergődött; a kis újságíró, ki vezette, mint csecsemőt a dadája. Bolond skribler, beállt lépcsőnek, odatartotta a hátát; hadd taposson, hadd kapaszkodjék rajta minél magasabba a stréber s mikor a lépcső utolsó fokára ért, nos, akkor egész egyszerűen a nagyúr felrerugta az egész alkotmányt. Néha napján gondolkodóba esik aztán a riportér, hogy bolondul esztelenül tette mégis,

de csak egy percig tart a gondolkozás, bohém könnyelműséggel melyeszti kezét üres zsebébe és csak úgy magában mormolja:

— Ismerlek szép maszk!

Ez nem frázis, mert ismeri. Ép ez a baj. Itt kezdődik az újságíró ellen táplált ellenszenv. A ki mindent tud, az kellemetlen ember, bár irigykedünk reá, mert saját csekélységünk homályba vész mellette s csak reszketve nyíljuk szóra ajkunkat az ilyen jelenlétében; a ki mindent megtud, az felelmetes; már pedig *kitől* félünk, azt nem szeretjük. És az újságíró mindent megtud. Az életet, az eseményeket a közvélemény gondolkodásának keretébe szorítja. Nemesak regisztrál, formálja is a tényeket, sőt ítéletet is mond fölötük.

Az újságíró nagyon ártatlan ember, csupán a feladata cudar, gonosz a mestersége. És ő csak a mesterségének él, önmagáról megelégedezik teljesen, csak akkor ébredőntudatra, ha a csöpp toll kihull reszkető kezéből. Elkésett gondolat: megbánásfélélt is érez, de azt hiszem valamenynyit ott kezdené, ha újból bírna, a hol az imént félbenhagyta.

Az újságíró örökkön szép ifju asszony s az újságíró mindaddig fiatal és szerelmes ebbe a kacér, vad teremtésbe, míg csak el nem homályosulnak szemei.

Különösen a nagyok és a lefutott nagyságok nem szeretik az újságíró, mert szükségük van

zilat pénzügyi helyzetre, nem mert külön hitelt kérni ezekre a kísérletekre, hanem a földművelésügyi miniszterium a rendelkezésére álló alapokból és a házipénztárból csupán előlegeket adott az agrári intézetnek a selyemtenyésztés céljaira, azaz a megfagyással, hogy az intézet az előlegezt összegyűjtésére a napi évi végével visszatértesse. Ebből az előlegből fedezte az intézet a selyemtenyésztés, a selyempár terjesztése, az oktatás, a ellenőrzés, a szederfő szaporítás, sőt még az idekötési kiváltások is, költéségeit is. Az első években oly kitűnő ára volt a selyemnek, hogy az intézet az államnak nemcsak hogy vissza tudta fizetni az előlegeit, de még 30-40 ezer forintja maradt, melyet kiárolag a selyemtenyésztés propagációjára fordíthatott. Ugy, hogy a selyemtenyésztés szó szerint kifizeti magát. A selyemtermés és létrehozása egy krajcárjába sem került az államnak, mert 1897-ik év végéig a kereset 15 millió forint előlegből az intézet 15 milliót tenyleg visszatérített.

Ekkor azonban a selyemárak majdnem felére leestek. Természetesen, ha az intézet nyereségre akarva dolgozni, akkor nekik is felére kellett volna leszállítani a selyemgubó beváltási árát. Amde úgy meg a népet elriasztotta volna a selyemtenyésztéstől, melyet hamarosan megkedveltek hazánkban. Eufellogva az intézet drágábban valotta be a selyemgubót, mint ő maga a külföldi piacon eladni képes volt. Ebből körülbelül 1 millió deficiet keletkezett. De az idén és tavaly már oly kitűnő ára van megint a selyemnek, hogy ezen egy év alatt az intézet 120 ezer forintot tudott letérleszteni a fűgő előleghől a többi pedig előrelátólag 3-4 év alatt törlesztve lesz, mert az intézetnek megint oly szép bevétele van, hogy nemcsak évi szükségleteit képes fedezni folyó bevételeiből, de még a mostoha évekből maradt hátralékait is letérlesztheti. Ekkent az állam minden költség nélkül egy hatalmasan kifejtett, biztos alapokon nyugvó gazdasági, kereseti ág birtokába jutott.

A selyemtenyésztés husz év alatt elért fejlettségéről pedig szóljanak a következő számadatok. Az intézet fenállása óta 19 millió 744 ezer 681 forintot fizetett a termelőknek a gubóért. Ez a pénz mind külföldről jött hozzánk, mer a gubót külföldön adják el. A múlt évben 1 millió 500.000 forintot kaptak a termelők. A magyar selyem elsőrangú selyemnek ismertetik el a külföldön, miként a lyoni selyemvárosba jegyzéseiből is kitűnik. Jelenleg több mint száz ezer magyar család foglalkozik selyemtenyésztéssel és előrelátólag meg többben is foglalkozóznak azzal, ha volna elegendő szederfa. Most a szegárdi intézet minden igyekezetét arra fordítja, hogy minél több szederfát ültessenek és ebben Darányi Ignác földművelésügyi miniszter hatalmas támogatja az intézetet. Így tavaly az erdészeti intézetek közreműködésével több, mint 300 ezer darab szederfát ültettek ki az utak mellett. A husz év alatt pedig egymaga az intézet 3 millió szederfával gyarapította az ország szederfaállományát.

A selyemtermelés már nálunk annyira megismosodott, hogy egymaga után elkezdnek a selyemgyarak az ország különböző vidékein. Egy ilyen gyár megint 4-500 munkásnak ad ke-

rá. Az ő lakijayuk nélkül hamar eltűnik nagyszakú stany lenye és így elég természetes, hogy a közelben álló újságró a mezelen silanysagot hamar felismeri és ez kétfelmen. Hisz egyebet sem tesznek az életen át, mint örökké hitajuka logyalkozásukat takaradjak.

A kicsik eőt meg azért ellenszenves, mert öket meg nem veszi észre. Ha örökke dicsimnusz zengene az újságró, ez egy c öppöt sem változtatna a föltevéseken, ez esetben az lenne a legelke-retebb ellensége, kiró megfedekezett. Ha meg keserűségben martogatja hiesi fölét, örfönjve zudulnak föl. De az uságró csak cini-ku an mosolyog a jaidu áson, valamint a beszú- ságon. Ezt is lábajau följják föl.

Egy embernek is néhez a kedvében járni, az újságró pedig százszekerét szolgál.

Ennyi ember húsagát meg az Urison sem volna képes legyezgetni.

Igen, a hiszág! Mert ezen fordul meg minden. Nos, most tudja már, miért nem szeretnek bennünket.

Sulgó Sándor

nyeret, mintegy 60-70 ezer forint keresetét nyújtván évenként. Legelső ezek között a pannoniai selyemfonóda, melyet tavaly egy francia cég vett bérbe az államtól. A második fonóda Újvidéken van és ezt 1898-ban szintén egy francia cég vette bérbe. Ez a gyár oly kitűnően megy, hogy a cég a berletet tíz évvel meghosszabbította és a gyarat, mely eddig 120 orsóval működött, most 50 orsóval emelik föl. A harmadik fonóda Tolnában van, mely tavaly épült. Ez az intézet saját kezelésében tartja meg, hogy magyar szárműködésű igazgatókat és tisztviselőket kepezzen. A negyedik fonóda Győrben az idén adatik át rendezésének. Így a jövő évtől kezdve körülbelül 600 selyemorsó működik hazánkban, mely 60 ezer kő selymet képes innál egy év alatt. Ennek értéke pedig több mint 3 millió frank.

A szegárdi intézet husz éves működésének eredménye hogy meghonosított hazánkban egy új kereseti ág, mely évenként 2 millió forintot hoz a népnek és pedig a külföldről. Meghonosított ez a gazdasági ág teljesen ingyen, mert az államnak egy krajcárjába sem került. A selyemtenyésztést több mint száz ezer család megfagyta és azzal fel sem gyár többé. A husz éves működés után közel vagyunk ahhoz, hogy immár magánvállalkozóknak adhatjuk át a selyemtenyésztést, mert ez már ilyen erős gyökeret vert hazánkban. Erre a téves eredményre pedig éppen akkor mutatunk, midőn a görög selyemfonóda azzal a kérdéssel fordulnak az osztrák kormányhoz, hogy ez adjon nekik tíz éven keresztül 200 ezer korona évi szelvélyt, mert különben tönkrek mennek. Ausztria külföldben évenként átlag 1 millió 800 ezer kiló gubót termel, tehát alig száz ezer kilóval többet, mint mi, habár öt századok óta virágzik a selyemtenyésztés. Ugyancsak a francia kormány 1892. óta évenként 7 millió frank készpénzzel segíti a selyemtermelőket. A magyar selyemtermelők ellenben nem szorúlnak állami segítségre.

Mindenki tudja és érzi, hogy ebben a fényes eredményben országnérse van Bezerédj Pálnak, kit ma, a husz éves évforduló alkalmával, a miniszterek, államférfiak, politikusok, gazdák és Bezerédj ismerőseinek, tisztelőinek egész tábora szerencsekívánataikkal, elismerődük kifejezésével halmoznak el. Ebben a jól megérdemelt üdvözlésben és szerencsekívánatokban részt ker magának az egész ország.

**

Bezerédj Pál selyemtenyésztési miniszteri meghatalmazottához husz évi működésének évfordulója alkalmából ő császári és apostoli királyi Felsége kabinetirodája úján a következő táviratot intézte.

„Ő császári és Apostoli Királyi Felsége Nagyságának husz évi éppen oly ünneplés mint sikeres tevékenységeit, melylyel a magyar selyemtenyésztés ügyének oly hatalmas lendületet adott, kitűnős érdemereset nyilvánítja.

Legfelsőbb meghagyásból: Könyg, osztályfőnök.”

HIREK.

— **Posta és táviró tisztek estéje.** A hűti mulatságok igen sikeresen vezeték be a nagykanizsai postai és táviró tisztek. Március elsőjén a Polgári-Egylet nagytermének mesterkelt díszes terében felszögezzé val, oly szép díszben és fényes körülményben maradván véé biztosította az estéi teljes sikerét, mely lényegében abban nyilvánult, hogy a nagyszámban megjelent vendégek kitűnő hangulatban keő reggelig együttmunkáltak. A négyeseket 60 parancsnok. Jelen voltak: asszonyok: Antal Karolyne (Nagy Rezső) Berdn Marioné, Bunc Endréné, Daras Guztlané, Fabianes Ignaczné, Friviz Karolyne, Főbályné, Fürst Sándorné, Gärtner Karolyne, Hajek Jozsefné, Jaerer Ferencné, Josifovics Mihajlóné, Kattauer Edéné, Krizsan Miklósné, Kralics Mihajlóné, Kuhar Ferencné, Kohut Gyuláné, Kertész Jozsefné, Létin Viktorne ö. v. Leukné, Lazar Jozsefné, Mayer Karolyne, Manharté, Melus Janosné, Markus Sándorné, Örvös Emilné, Palkó Zsigmondné, Pongrácz Adalné, Poredus Anzsné, Pummer Irénne, Rauchenberger Adalné, Rospitsk Laszóné, Roth Miksáné, Sauermann Mihajlóné, Szommer

Náthánné, Sonnenberg Frigyesné, dr. Szigethy Karolyne, özv. Vagner Miklósné; **Lányok:** Bunc Jenni, Budai Jolan (Nagy Rezső) Daras Vilma, Farkas Vilma, Horváth Margit (Csurgó Horváth Klára, Jek Ilona, Jandi Marja, Kohn Vilma, (Budape 1) Knortzer Aranka, Koldoss Ida (Mura-Szomba) Knassz Ilona, May Gizela, Manhart Jol. Majerka (Ruszt) Masnyak Roza, Markus Ilona (Molnari) Penek Juliska, Pongrácz Bella, Szilvási Berta és Sarola (Lengrad), Schlik Ilka, Szikszay Irma, Szeditmayer Évike, Sauermann Juliska, Vagnér Mariska.

— **Az első felolvasó estély.** Az Irod és Műv. Kör felolvasó-ciklusa ma kezdődik meg pontban d. u. 4 órakor a városbáza nagytermében Műsora a következő:

- 1) Szózat Vörösmartytól. Eneklé a Daloskar.
- 2) Vörösmartyról. Irta és felolvassa dr. Kiss Ernő.
- 3) Az uri hölgyhez Vörösmartytól. Szavalja Hajdu Gyula.
- 4) Népdalok Lányitól. Eneklé a Daloskar.

— **Tűzoltó mulatság Alsó Domboruban.** Az Alsó Domborui Önkéntes tűzoltóegylet saját zenekara közreműködésével sikerült tancmulatságot rendezett. A mulatságon igen szép számu közönség vett részt. Az estély anyagi sikeret telli fizetésekkel a következők emeltek: A. domborui Hirschler Miksa 19 kor 40 fill. Alsó domborui Zaán Gyula 11 kor. 40 fill. Hirschler Ödön 9 kor 40 fill. Golub János (Mura Vid) 3 kor. 40 fill. Mihály János 3 kor. 50 fill. Malbek Henrik Esék) 2 kor, 40 fill. Lóka Arpad 2 kor. Dr. Braun Nándor 2 kor, Berger Műsö (Kotor) 2 kor, Hofer Fáni 1 kor, 40 fill, Golub Katalin 1 kor, 40 fill. Szentes Karoly (Kolorvar) 1 kor, 40 fill. Czimárman Ferenc 1 kor, 40 fill. Miszer R. fael 1 kor. Lóka Lajos 1 kor. Liszák János 70 fill. Cserny V. (Bécs) 40 fill. Landauer V. (Bécs) 40 fill. Ruszák Tamás 40 fill. Vámosi Tivadar 40 fill. Varga Márton 40 fill. Vetrih István 40 fill. Szlánek József 40 fill. Korbér János 40 fill. Gránicz Karoly 40 fill. Bió Mariska 30 fill. Petino Frigyes 40 fill. Kovács Antal 10 fill. Nevezetteknek es uon la hálas köszönetét nyilvánítja a tűzoltó parancsnok-ág.

— **Vasúti tisztek mulatsága.** A nagykanizsai időbáz külföldben is élénk étteremben zajos vígság uralkodott február hó 28-án. A déli vasút Nagy-Kanizsán állomásozó tiszteise ői a hosszú farsangot jobbra tárazzó munkával töltven, hemvazó szerda estejét arra használták fel, hogy családias mulatságot rendeztek az állomás éttermében. Nemcsak Nagy-Kanizsán, hanem annak határain túl is, C-aktornyá ői egész Balaton-Szt. Györgyig erdekedőket keltett ezen háziestély, melynek tere dőzöjt. Pummer Imre mérnök, nagy ovácóban is részeseittek a megjelének. A mulatság, melyen mindenkit honosan vagyis helyesben, heimsé az ezerte magat, es k reg en ő órakor ért véget.

— **Betegsegélyzőpénztár közgyűlése.** A nagykanizsai általános betegsegélyző egylet február hó 25-én tartotta évi rendező közgyűlést. Saller Lajos alelnök az ülést megnyitván, sajnálatul jeletette, hogy Löwinger Ignac egyleti elnök állandó betegsége miatt lemondott. Somogyi Henrik egylittkor jelentése bekezdésben ugyancsak az elnök lemondását foglalkozott, felsorolván azon hatós érdemeket, melyeket Löwinger Ignac 30 évi elnöksége alatt annak az egylet körül szerzett. A közgyűlés és intérsajnálatlarta ezen érde és tertu állásatól megváltva es halaját és nagy becsületet azzal dokumentálta, hogy Löwinger Ignacot az egylet örökös tisztelbeli elnökévé választotta. Az egylet 48 tagja 669 rapon át szavoltott es nek 887 kor. 82 fill. tejezti kapnak; összevándá az egyetnek 2735 kor. 36 fill. volt, 2154 kor. 46 fill. bevételei szemben, 230 es-then lejáró betegek ingyen gyógyszereben és djalan orvosi kezelésben részesültek. — **Az egylet vagyona** a múlt ében mintegy 300 koronát szaporodott es jelenleg 1868 kor. 11 fill. mely összeg részben értékpapíroban, részint takarékpénztári betétekben van elhelyezve. Az új választás közfelhalassa a következő eredményyi jelet meg: elnök: Saller Lajos, főed elnök: Fürst Sándor, alelnök: Weisberger Zsigmond, orvos: dr. Augenyfeld F. ö. v. a asztalmáyi tanok: Balazs György, Bantos Géza, Berger Adolf, Hid Ferenc, Horváth Mihály, Kauter Mor, Munkácsy Maudor, Müller Jozsef, Ország

István, Pollák Ede, Scherz Rikárd és Zollner János; számvizsgálók: Eisinger Henrik, Saitler Mór és Prager Béla.

Ipari kiállítás. A m. kir. kereskedelmi muzeum a társadalom részéről megindított mozgalomnak a illetve az erre hivatott tényezők óhajának megfelelően kívánván, a hazai ipari termelésnek, hazai fogyasztó közönséggel lehetőleg széles körökben való megismertetése céljából kiállítási ciklust rendez olyan hazai házi, kézmű- és gyáripari cikkekkel, melyek közvetlen fogyasztás tárgyát képezik. A kiállítási ciklust a fonó-, szövő-, ruházati- és bórdíszmű-ipari kiállítással kezdik meg, a mely 1900. május hó elején nyílik meg a városligeti Iparcsarnokban. E kiállítás nem az ipari készítmények látványos csoportosítására helyezt súlyt, hanem inkább az árak üzletszerű bemutatására oly célzattal, hogy a fogyasztó közönség kellően tájékozódhassék az iránt: mit, hol termelnek s mit, mely forrásokból rendelhet meg. A drága dekoratív irány tehát s ezzel minden felesleges költségek megmentése s a terület inkább az árak kirakatszerű, könnyen áttekinthető csoportjait mutatja be a közönségnek, mely alkalommal azok egyszerűsége eladásra is kerülnek, minelfogva azokon az árak pontosan megjelölendők. A gyárosok, illetve iparosok részére, a kiknek Budapesten képviselőjük van, célszerűbb ha az illető kereskedők által állítatják ki gyárterményeiket. A kiállításban való részvétel semminemű költséggel sem jár, térdíjak vagy egyéb illetékek nem fizetendők s csak az áru beszállításának és esetleges visszaszármaztatásának költségei terhelők a kiállító, megjegyezvén, hogy a kiállítási árú e tekintetben is 50%-os szállítási díjkedvezményben részesül. Bejelentések t. évi április hó 5-ig eszközözendők, hogy a térfelosztás a jelentkezők által igényelt kiállítási terület számbevételével kellő időben eszközölhető legyen.

Felülfizetések kimutatása. A nagykanizsai All. Munkásképző Egyesület február hó 25-én tartott jelmez-estéjén felülfizetni sziveskedtek: Reik Gyula 10 kor., Wuzsl Lajos 4 k., Tripammer Gyula, ifj. Feaselhofer József, Ebenspanger Leo, Kálovics László, Kovács Mihály, Szépe Boldizsár 2-2 koronát, Moszhamer Károly, Junker Rezső 1 k. 00-1 k. 60, N. N. 1 k. 20., Csillag Lajos, Pirber Ferenc, Ofenbeck Károly, Rosenfeld Ede, Tóth Lajos, Dezsényi Géza 1-1 kor., Kaszti Jakab, Kobald István 80-80 fill. Német Ferenc, Szabó Károly, Permeszi István 60-60 fill. Erdély Ferenc 40 fill. A felülfizetések összege 40 kor. 20 fill. A szíves felülfizetőknél, valamint mindazoknak, kik egyesületünk estélye iránt oly megtisztelő érdeklődést tanúsítottak, hálás köszönetünket nyilvánítjuk. Az elnökség.

Koszorútpótló adományok. Sz. Marián Muraközben elhalt és helyben eltemetett Fischer David iránti kegyelet jeleit adakoztak: az elhunyt családja szegények részére 250 kor. Fischer Gedeon 10 k. Fischer Gusztáv 10 k. Unger Armin 10 k. Fischer Simon 10 k. Fischer Lipót 10 k. Hirschtler Sándor 5 k. Neumark Albertné 5 k. Fischl Simon 5 k. összesen 325 k. a nagykanizsai Chevra Kadisa.

A csusz és köszvényes betegek érdekében közölték néhány hét lótt azon páratlan eredményeket, melyeket az egész világon híressé vált Zoltán-féle köszvény-kenőccsel értek el. Most újra oly eredményekről értesítünk melylyel teljes beigazolást nyar azon már kétségtelenné vált tény, hogy még a legrégibb és legmakacsabb csusz és köszvényes bajoknak is pár napi használat után sikeres és biztos gyógyulást idéz elő a Zoltán-féle csusz és köszvény-kenőcsnek, mely 2 koronáért kapható Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárkában Budapesten.

Elszaladt vadászok Hector nevű rövidszőrű fehér angol vadászok, barna fülekkel és barna foltokkal, védjegy nélküli nyakláncsal elszaladt. A kutya Franz Lajos úrnál jó jutalom mellett átadandó.

Anyakönyvi hírek.

Múlt héten bejegyzett szülések.

Bodlai Lajos, géplakatos: Hona Derválcs József, földmives: József Sipos József, kocsis: Franciska Friedmann Ignác, cipész: László Cifray Karoly, p. és táv. tiszt: Ólón Szemlenc Ferenc, közműves: Mária Berger Benő, kereskedő: Erzsébet Lörcinc István, bádogos: Mária Erdély Ferenc, szabó: Géza Pollák János, földmives: Boldizsár

Múlt hét halottjai.

Simon Mór, kocsis, 21 éves, tüdőgümölő. Kürschner Miksa, kereskedő, 80 éves agkori végkimerülés. Sneff Anna, 20 hónapos, diphtériás. Fischer Lina öz. Mitzy Miksa, 66 éves: agyszélhüvel. Szimicz Anna, napszámos 65 éves, alszár fekély. Szóff János ifj., 17 éves, földmives, tüdőgümölő. Fábos György, napszámos, 46 éves, tüdőb.

Házasságok hirdetése.

Bárány Zsigmond, áll. felügy. (Abaliget) — Merc Margit

Házasságot kötöttek.

Kudik Ferdinánd, vasuti hivatalnok — Simon Adóll. Stokker Ferenc, közműves — Szili Rozáliával. Horváth Sándor, kocsis — Mizsori Rozáliával. Hoffmann Ferenc, közműves — Zupkó Máriával. Beck József, gépész — Bíró Máriával. Nagy Sándor, cipész (Becsehely) — Vidákovics Máriával.

IRODALOM

Sándor Mátyas. Verne Gyula munkáinak képes magyar kiadásában most került ki a 148-169 sz. füzetek a Franklin társulattól. Egy benünket közelebről érdeklő regénynek a Sándor Mátyasnak bevezető részét tartalmazza a füzetek. A magyar tárgyú mű rendkívül vonzó meséjével, Sándor Mátyas kalandjainak lebilincselő voltával kapja meg érdeklődésünket. A fordítás jó magyar prózája csak kellenegesebb teszi a munkát, melyet az eredeti francia kiadás illusztrációi díszítenek. Egy-egy füzet ára 20 kr. Az egyes regények külön-külön is kaphatók, de megszereshetők több füzetre való előfizetéssel is a kiadónál (Budapest, IV. Egyetem-utca 4) és minden hazai könyvkereskedésben.

Az angol-bur háború most érte el tetőpontját. A mérkőzés színhelye immár a testvér köztársaság; Oranje szabadállam, a maroknyi bur sereg csodálatos vitézséggel fokozódó elszánnással küzd a tulajdon angol hadak ellen. Mintha csak a termopylei hősök legandája újult volna fel. Nem csoda hát, ha nálunk is oly nagy az érdeklődés a délafrikai események iránt. E közérdeklődés fokozásához bizonyára hozzájárul a „Budapest” pol. naplón is, amely franciás és angol haretéri tudósítók helyszíni feljegyzései és vázlatai után nemcsak szövegben de képeiben is ügyeslővén lépekről-lépésre követi a háború menetét. Hatenként háromszor érdekes képet hoz a csatamezőről. De a „Budapest” más tekintetben is megérdemli a széleskörű pártolást, amelyben immár husz év óta részvesz. Jól szerkesztett, fürgo, magyar nyelvű újság, amelyben mindenki megtalálja a maga olvasnivalóját. A mellett tekintve terjedelmét, rendkívül olcsó is; egy hónapra: 2 korona negyedévre 6 korona. Az előfizetések a „Budapest” kiadóhivatalához Budapest, IV. ker., Sarkantyú-utca 3. szám alá intézendők.

Az Oktató Népkönyvtár. X-ik évfolyamának januári füzeté megjelent. A műgy. ivestartalmak füzet mindarról megfelel a vállalat régi jó hírnevének. A jelen évfolyam új ciklust kezd s Wetzsl Xavér Ferenc ünnepeit írónak Pirason című művét hozza magyaros fordításban két iven. A harmadik iv megkezdte a Népies Egyháztörténelem bevezető kötetét a Magyar Egyháztörténelem. Az utolsó iv Mozaik címmel érdekes olvasni váltót hoz, a mely mindenkit érdekel. Az ügyesen összeállított füzet egy tartalmát, mint kiállítást tekintve, magamagát ajánlja. Az Oktató Népkönyvtár Budapest, VII. ker. Csömöri-ut 32. sz. alatt lehet megrendelni. Egész ivre 4 korona (2 frt) körök, egyesületek bekaplított 3 korona ellenében is kaphatják. Érdeklődésnek a szerkesztőség készsége küld mutatónyomatát és a megrendelést január hó végéig esakozolni kéri.

Kérlem. Olvasóink azok, akikhez bizalommal fordulhatunk. A Nemzeti Iskola évek óta szolgálja önöket évek óta küzd azért, amiért önök is egyen-egyen folyton fáradoznak: hazánk kultúrájának emeléséért. Önök adták az anyagi eszközöket a küzdelemhez, önök adták a lelkesedést a szerkesztőség minden tagjának a szellemi küzdelemhez és önök voltak eddig is a legkiválóbb munkatársak. És ezért eddig is hálás köszönetre kötelezték minket. Sikereink is voltak, de azért elbizakodottakká lennünk megállani a küzdelemben nem szabad.

Mi ezt nem is tesszük, hanem fokozottabb szorgalommal igyekszünk a magunkra vállalt feladatnak meg elelni. A nyílt és bátor szó lesz ezután is fegyverünk, a tanítók tanárok erkölcsi és anyagi érdekeinek védelme a kitűzött célunk. S amidőn ezt ime újból fogadjuk, engedjük meg

hogy önöket is terheljük a cél megvalósítására vezető. Az eszközök megszerzésével. Újság szerkesztés legnagyobb titka ugyanis a pénz és emellett éppen olyan fontos a nagyvívású közzététel. Mi amikor 8 koronában állapítottuk meg a Nemzeti Iskola előfizetését, arra törekedtünk, hogy minden tanárt, minden tanítót száználk alatt egyesítsünk. É célunkat még nagyon messze állunk. Nem rendelkezhettünk a reklámunk azzal az eszközeivel, amely felrúhá a még mindig alrőkat, mert erre első sorban természetlen pénz kellene. De ez akkor is felesleges lenne, ha csakugyan meg volna, hisz lapunknak egy évtizedhez közeledő élete elég nyitott könyv s ezzel szemben az olvasóink megtisztelő véleménye a legszebb reklám.

Ehez a reklámhoz folyamodunk most. Önöket kérjük, hogy az előfizetésre hajlandók nevét velünk közöljék egyenként.

Azt hiszük, senkinek sem okoz nehezéget legalább egy előfizetést szerezni s ha ezt minden olvasónk megtenné, már most megkészszerződne előfizetőink száma. Ezzel természetesen megduplázódnék a lap bevétele, kétszer nagyobb lenne tekintélye is. De hányszor nagyobb lenne a hatáma!

Nem tagadjuk, nekünk egyénileg is érdekünk az előfizetők szaporítása. S ha nehéz és fáradságos munkánk jutalmazásról szó lehet, nyitni merjük kimodani, rá szolgálunk. De ennél sokkal fontosabb az a közös ügy, amelyet képviselünk s a melynek győzelme annál biztosabb, mennél többen állanak a zászló alatt. Mi kitűztük a kártya kártyát: álljon alaja minden tanító, minden tanár. Jelszavunk: egyesült erővel!

KÖZGAZDASÁG.

A gyümölcsfák ápolása körüli teendők.

Amg van hasznosabb és nemesibb foglalkozás a gyümölcsfa tenyésztésnél s éppen azért annak előmozdítása és teljes felendülése érdekében felette kívánatos, hogy az ápolására vonatkozó ismeretek minél szélesebb körben terjesztessenek. Nem véltünk tehát mi sem felesleges munkát teljesíteni akkor, midőn e tárgyat illetőleg egy-két nevezetesebb tudnivalót közléstünk.

Vita tárgyát képezi még ma is azon kérdés, hogy vajon hasznos-e, célszerű-e gyümölcsfaink alatt egyéb növényeket természetien. Némelyek károsnak tartják azt állítvan, hogy a gyümölcsfa nagyon megsínyli azt; mások ellenben határozottan javasolják. A gyakorlat eredménye azerint a dolog úgy áll, hogy nemcsak lehet, hanem bizonyos időközben határozottan szükséges a gyümölcsfák alatt elterülő földdarabot egyéb növények termelésére felhasználni, mert ez által az összeülededett s néha már kökeménységivé vált földet megporhanyítjuk, a levegőnek a talajba való jutását, s az esőnek könnyebb behatolását előmozdítjuk. Azonban nem minden növény alkalmas e célra, hanem csak az, melynek gyökere nem hatol a földnek mélyebb rétegeibe, s a mely tenyészideje alatt kapálást igényel. Ezek szerint, a mely alkalmas például egy esekelyebb gyökérezett kapasúvővény, ep oly káros lehet a mely gyökérezett lucerna, mely magától a gyümölcsfától vonná el a tápanyagot oly mértékben, hogy az a gyümölcsfa okvetlenül megérezné, ezenkívül a földet is meglehetősen kiszáritaná.

Uj gyümölcsök létesítésénél arra is ügyelni kell, hogy milyen állapotban van a gyümölcsfa; nevezetesen milyen annak gyökérezete, törzse és koronája, — elvül szogáljon az, hogy vasárias alkalommal ne azt nézzük, vajjon olosó-e a gyümölcsfa, vagy drága; hanem azt, hogy teljesen egészséges-e mert ha beteges, nem teljesen ép lat üteltünk ki, az vagy meg sem ered, vagy ha me ered is, csak kintódas lesz az elete, s rövid nébány év múlva elpusztul. — Épen ezért vizsgáljuk meg annak gyökereit, hogy vajjon nincsen-e megérülve, nincs-e erős káros gyökere, van-e rajta ujjoyi vastagságu mellékgyökér bőven, mert minél számosabb e mellékgyökér a nagyobb számban képződnek friss szívógyökerek. — Friss ültetvényünknek a törzse is legyen egészséges, sima és egyenes növesű, a korona felé vékonyodó, jól fejlett s elegendő magasságu. A

Nem hull a haj nincs többé kopasz ember

Felfedeztem és százsoros pénzzel fizetek, ha kétszeri használat után meg nem szűnik a hajhullás, korpaképződés és mindennemű fejbőrbetegség.

Exikátor

Egy üveg ára 2. kor. 40 fill.

Erdélyi főraktár és vezérképviseletőség: Góth Gyula illat és piperecikkek nagykereskedőnél. Gyulafehérvár-Főter.

Kapható gyógyszerárkában és mindennemű illat- és piperecikkek-kereskedésben.

Főraktár: Török József gyógyszerárka, Király-utca 12. sz.

idei megrendeléseket utánvétel-azonnal esakozni.

Egyedüli készítő és szétküldési raktára, DOBÉ NÁNDOR úr, női és sahnái fodrász, Budapest, Nefelójs-utca 27.

Szenzációt kelt a gyógytűkivonatomban, melyet évek hosszú során át tanulmányoztam, hogy mikép lehessen meggyógyítani a megkopaszodást.

koronája ne legyen nagyon vissza metszve, hanem fiatal, erőteljes hajtásokkal bírjon. —

Ha ilyen gyümölcsfára tettünk szert, azt okvetlenül a még őszzel mélyen megásott földbe ültessük ki tavaszszal, de előbb arról is gondoskodjunk, hogy a fiatal gyümölcsfa elegendő táplálékot találjon helyén. — Istálló trágya nem lesz megfelelő e célra, hanem egy trágyakeverék, a mely vízből továbbá foszfora v és nitrogénus műtrágyából álljon; e keverékbe belemártjuk a gyökeret a tetejébe érett komposztot teszünk. —

Ha gyümölcsfa termékellenség bizonyulna, úgy e bajon az által lehet segíteni, hogy koronáját megritkítjuk, a felesleges hajtásoktól megszabadítjuk, s csakis azon ágakat hagyjuk meg, melyek teljesen épek, egészségesek és simák. — Ezen sima ágakba egy más termékeny fának leszedett rügyeit illesztjük be szemézés szerint, s ezután raliabancsal beköszük. — Második esztendőben, ha a forradas tökéletesen jött létre a fa már termést a d. — A munkát végrehajtására legalkalmasabb a tavaszi idő, s különösen a nemesebb alma és körtefélőknél indokolt ez eljárás. Megjegyezzük még, hogy a termékellen beotandó fának koronáját nem szükséges megcsonkítani, vagy visszavágni; teljesen elegendő a ritkítás, a mely mellett még arra kell nézni, hogy mellekhajtások keletkezésükkor rögtön eltávolíttassanak.

Szerkesztői üzenetek.

— **Tűzoltó-egylet Alsó-Domboru.** Belső levelek sajnos, egyetlen folyton csak most jutott kezünkhez.

— **Ft. dr. N. E. urnak.** A kritikára minden olvasónk jogosított, különösen ha irodalmi szempontból bírálja közleményeinket. Lapunknak „Mese három tyukért” című tárcaközleménye irodalmi színvonalát, azonban nem szabad kassza-szempontból mérlegelni és megítélni. Mi elhiszük ugyanis, sőt tudjuk is, hogy „a zsidó papok asztala mindenkor — ha nem dusan is — terítve van a szegények számára”. Azt is tudjuk, hogy „nap nap után nemcsak prédikálnak, hanem gyakorolnak is emberszeretetet; nagyobb mértében mint bárki, és minden hivalkodás nélkül”. Tudjuk, hogy „vallásuk ezt így rendel, és sok évszázados iskolában így tanulták”. — Hogy mégis közöltük a tárcát, azért történt, mert véleményünk szerint ez nem sértettük meg a zsidó papoknak a talánosságban tisztelget érdemő kasztját. Hisz a legfőbb missziójuk kasztjának sem lehetnek egytől egyig (még emberileg sem) tökéletesek a tagjai. — Mivel azonban a t méltóztatott írni, hogy „nem is képzelhet zsidó papot, aki három tyukért áruba bocsátana lelki üdvösségét”.

— s hogy „ezt még azok sem teszik, akik nem tudók és nem prédikálnak szépen az igazságról és emberszeretetről; továbbá mivel azt méltóztatott állítani, hogy „ezért rossz a mese és nem érdemli meg a helyét a „Zalában”, mely eddig gondosan örködött irodalmi színvonalát felelt” kötelességünknek ismertük megkérdezeni a tárcá íróját, hogy nem csupán helytelen képzelődésből merített-e ő is tárgyat. Mire a közlemény írója úgy nyilatkozott, hogy ő az egész esetet az életből merítette. Kétségeskedve néztünk rá, mert most már b. levelének olvasása után mi sem akartunk még képzelni sem olyan zsidó papot, aki „három tyukért áruba bocsátana lelki üdvösségét”. Később azonban más oldalról is értesültünk, hogy a tárcá-közleménybe foglalt eset csakugyan megtörtént, de lapunkban nem volt egészen hűen leírva, mert

az a bizonyos rabbi a metszői bizonyítvány kiállításáért még tíz forintot is kért; a mit a metszőjeölt öt forintra lealkudott. Ebből az ötforintból is kettőt sok kérdés után leengedett a rabbi az általa megártott tyukok árán; de olyan kikötéssel, hogy ha a metszői állást megkapja, ezt a két forintot is meg kell fizetnie. — Ezek után csak arra kérjük, hogy e tények figyelmbe vételével méltóztassék a tárcaközlemény irodalmi színvonalát is megbírálni. Hogy pedig lapunk, mely — amint megírni is méltóztatott — „a liberalizmusat szépen szokta egyezíteni a vallások iránt való tisztelettel”, — eddigi színvonalát meg is fog maradni reudületlenül; ez iránt méltóztassék teljesen nyugodtan lenni. Igazi liberalizmust, — melynek mi is szerény munkákkal vagyunk — a vallások iránt való tisztelet nélkül képzelnem tudunk. És amiképpen nem méltóztatott képzelnem olyan zsidó papot, aki három tyukért áruba bocsátana lelki üdvösségét, úgy mi sem tudunk képzelnem igazán liberális lapot, mely a szent és sérthetetlen vallást el ne tudná választani az általánosságban tiszteletre méltó papi kasztjának egy olyan tagjától, aki a valószínűleg látszott, de immár valóssággá vált mese három tyukjával bizony-bizony nagyon lezsalott a megasztos papi misszió színvonaláról. És végül még valamit! Elismertük: nagyon szép, hogy kasztjának reputációját még a mesék útján való érintések ellen is védeni méltóztatik; de azért az efféle tárcá-közleményt nem kell mindig olyan komolyan fogadni és firtatni. Ez a dolog is csak hadd maradjon még ártatlan tárcá-mesének!

NYILTTÉR.

Foulard-selyem-rnh 8 frt 40 krtól

feljebb — 14 méter! postabér és vámmentesen szállítva. Mígta postafordultával küldésnek; nemkülönben fekete-fehér és színes „Henneberg-selyem” 45 krtól 14 frt 65 krtól méterenkint.

HENNEBERG-G. sagáros

(cs. és kir. udvari szállító) ZÜRICHBEN. (3)

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában

NAGY-KANIZSA.

KI AKAR

egyéves önkéntes

LENNI??

Mind azon ifjak, kik az elmúlt iskoláikat nem végezték előkészítőre és foglalkozásra való felkészítéssel, megismerhetik az egyéves önkéntes jogot. Aki már sor alatt állott, elkészít, születési és közlendő.

Prospektus ingyen és bérmentve küld.

LICHTBLAU ALBERT

a katona előkészítő tanf. igazgatója.

DEBRECZENBEN.

ambizottság: eddei Draugentz János m. kir. honvéd-exredex ny. és **MAYER ADOLF** cs. és kir. őrnagy ny. **ELÜGYELŐ:** a nm. vallás és közokt. ügyi m. kir. mi. niszterium meghívásából a tank. kir. főigazgató.

Eladó.

Bregán Kaproncza külvárosában, jómódu nagyközségben egy jó **forgalmu** vendéglő a mely áll: **3 szoba és konyha, pincze, istálló, kocsiszin,** egy fedél alatt **tégla épület oserép fedeles. Szép kert és gyümölcsös**szel szabadkézből kedvező feltételek mellett **eladó, hat hold szép szántó-földdel** vagy a nélkül.

A helyiség jelenleg is **vendéglő és egyaránt alkalmas bolt és vendéglőnek.**

Venni szándékozók bővebb felvilágosítást nyerhetnek **Arany József** ur. ál **Nagy-Kanizsán,** vagy **Vidosza Mató** polgármester urnál **Brega Kapronczán.**

65-3

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capstol comp.

Ezen hírnöves hárszer ellentállt az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynek, osztnát, tagszagattásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerű hárszer,** melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapestben.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-tekü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter özéjegyze nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. **RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT** cs. és kir. udvari szállító.

Mindent kapható
Szag Kalodont

elismert legjobb fogtisztítószer.

3-36

Ideál

a legszebb és legjobb levélpapír diszes dobozban
mindenféle alakban

a legszebb és legjobb Carte de Correspondence diszes dobozban.
kapható:

FISCHEL FÜLÖP könyv- és papirkereskedésében Nagy-Kanizsán

Már holnapután húzás.

MÁRCIUS 6-ÁN.
 VISSZAVONHATATLAN
 UTOLSÓ HUZÁSA
 A BUDAPESTI POLIKLINIKAI EGYESÜLET KÖRHÁZA
 JAVÁRA RENDEZETT
NAGY JÖTEKONYSÁGI SORSJÁTÉKANAK
 FŐNYEREMÉNY: **100,000** KORONA
 EZENKIVÜL 5000, 1000 stb. KORONA
 ÉRTÉKŰ NYEREMÉNYEK, MEDYER
 20%
 LEVONÁSÁVAL KÉSZPÉNZBEN KIFIZETETNEK.

Egy sorsjegy ára csak 1 KORONA.

Elsőrendű
 hazai gyártmány

Mégis csak **legjobb**
 a mindenütt kap-
 ható

Fiumei

Csokoládé

Cacaó

Néikülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Pserhofer J. VÉRTISZTÍTÓ LABDACSAI

Évtizedek óta el vannak terjedve az egész világon a kevés azon család, a hol ez a párszázalékos házi gyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek nehéz emésztésnek a dugulásnak következményei, mint például: zavar az emésztőrendszerben, májfájdalmak, szívbántalmak, köhögés, aranyér stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vérszegénység esetében s az ebből származó bajoknál, mint ideges fejfájás, sápkór stb. E vértisztító labdacso nagy előnye, hogy szelíden hatnak, fájdalmat nem okoznak s így a leggyöngébb szervezetekkel bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

Használati utasítás mellékelve.

1 doboz, mely 15 labdacsból áll 21 kr.
 1 tekerés; mely 6 doboz 1 frt 05 kr.

A pénz előzetes beküldése után bérmentve:

1 tekerés	1 frt 25 kr.
2 tekerés	2 frt 30 kr.
3 tekerés	3 frt 35 kr.
10 tekerés	9 frt 30 kr.

Egyedül készítő és szétküldési főraktár:
Pserhofer J. gyógyszerész
 Bécs, I. Singerstrasse 15.

Néikülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

KITÜNTETVE

R. 6. Millenniumi kiállításon arany érdemkeresztet és millenniumi nagy érmmel.
 1897. Kálvária-nemzetközi vetőgépvarsenyen első díj: **aranyéremmel.**
 Lévai nemzetközi vetőgépvarsenyen nagy územre; első díj: **aranyéremmel.**
 1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépvarsenyen első díj: **aranyéremmel.**
 Marosvásárhelyi kiállításon első díj: **aranyéremmel.**
 1899. Szegedi mezőgazdasági kiállítás legnagyobb kitüntetés.

Weiser J. C.
 gazdasági gépgyára

Nagy-Kanizsán
 Ajánlja:
MAGYARORSZAG
 legjobb és
LEGJOBB
VETŐGÉPÉT,
 szabad, kiváltható kapacit-
 lyokkal ellátott

sik és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

orvifogóval, „Perfecta” első és igen jó, könnyű vetőgépet; legjobb szer-
 kezet, több kiállításán első díjjal kitüntetett
 Sackrendszerű acéleléit, boronált, arganyait, szénagyújtót, rostált, trieurált
 darátót, szeccsa és répavágóit, kukorica morosolót
 és mindenféle gazdasági gépeit.

Elyállal malom- és vízvezeték-berendezéseket

„Planet-jr.” rsz. kézi-toló gép a és 10 tőkegő, a 10 frt.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mörathon

ezen különő dohánykeverék mindenütt kapható
 Gyári raktár: Weber és Tsa Bpest VIII. Erzsébet-körut 19.
NAGY-KANIZSÁN:
MARKBREITER L. urnál.

A „Mörathon” röptében meghódított minden dohányzót, mert a dohányzást igen egészsé-
 gessé teszi, a nicotin hatását elveszti és megszokás esetében néikülözhetetlenné válik.

Szerkesztőség:
Városház épület Fischel Fülöp könyv-kereskedésében.
Közkegyelmei arányoknál teljesebben kiadva a 4-5 óra közt.
Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városházépület: Fischel Fülöp könyv-kereskedésében.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer; vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona
Nyilatkozó példányra 20 fillér
Külföldiek, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.
Bérmentetlen levelek csak ismert kassából fogadhatók el.
Egyes szám ára 20 fillér

ZÁLA

Politikai lap.

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, március 8.

Jelszavak a magyar ipar érdekeiben.

Minden vonalon kiadták a jelszót a magyar ipar pártolása érdekében. Régen meg kellett volna már ennek történnie. Bizonyos mértékben meg is történt.
Nem ez az első az, hogy erős társadalmi mozgalom indult meg a magyar ipar termékeinek fokozása iránt. A „honi kelme“, „honi kalap“, „honi szoknya“ föl kapott dolgok voltak már egy ízben; de — fájdalom! — az eféle mozgalom mindig az ismeretes szalmaláng értékének színvonalán maradt. Néhány hónapig jart, azután megint csak visszazegődünk az idegen portékák dédelgetéséhez.
A magyar ipar pártolása érdekében azonban még ilyen nagyobb méretű és minden vonatkozásában komoly mozgalom, mint a mostani — elismerjük — egyszer sem foglalkoztatta a nemzeti önállóság gondolatán üngő lelkeket.
Vajon lesz-e ennek a mozgalom komolyságához mért eredménye? Nem fog-e ez is csak végiglobanni hazánk társadal-

mán, mint a féle szalmaláng a nélkül, hogy a további alakulásokra számottevő hatással lenne?
Végtelenül sajnálunk, ha ez a mostani magyariparpártolási mozgalom is csak egy szomorú tapasztalattal gazdagítana bennünket. Azzal, hogy nálunk minden ilyen nemzeti törekvés csak pusztá jelszó, divatos ige, mely felfhangzik, azután cseng egy-két hónapig, s végül elhal, elenyészik erősebb nyomok nélkül, mint ahogy támadnak és elhalnak, feledésbe mennek az egy-egy időre fölkapott szállóigék.
Ez ha így történnék, már most tartoznunk annyi őszinteséggel és igazsággal a magyar társadalomnak, hogy kijelentjük: ezt az eredménytelenséget már nem lehet kizárólag az ismert magyar szalmaláng rovasára írni.
Mikor már ilyen komoly méretekben nyilatkozik meg a nemzetes irányu akarat ugy a kormány, mint a magyar társadalom részéről: — akkor okvetlenül más tényezőben is kell majd a baj okát keresnünk, ha kellő eredményt ezuttal sem érhetünk el.

Hogy miben fogjuk keresni: már most megmondhatjuk, Keresni fogjuk a magyar iparosság egykedvűségében, közönyében, haladás iránti érzéketlenségében. Mert ne prédikálja azt nekünk senki — ha igazat akar prédikálni — hogy a magyar iparosoztatóban nincsenek meg azok a képességek, mikkél az ipartermékekkel szemben fennforgó kényesebb igényeket kielégíthetnék. Ez nem igaz! Van nekünk kitűnő munkásanyagunk az iparosoztatóban. A mi iparosaink pompásabb munkát produkálhatnak, mint bármelyik külföldi iparos, csak akarniok, és pedig komolyan becsületes ambícióval akarniok kell. De az a baj, hogy nem igen akarnak.
Hisz akárhány jóra való magyar ember, aki szívvel, lélekkel pártolná a magyar ipart, idegenben dolgoztat. Bécsbe küldi pénzét, mert igényeit ott jobban és olcsóbban elégítik ki. Ha szemrehányást tesznek nekik, ezzel védekeznek és kézzel foghatólag he is bizonyítják előtted, hogy igazuk van.
Igaz, hogy ez ideig a magyar iparosoztató is jogosan állt elő a mellőzésre

TARCA.

Sóhaj.

Mióta elszakadtam tőled
A sorának parancsa folytán —
Mért nem hallattál hírt felőled
Szívem száruka: te rossz lány!

Hisz szeretlek forrón s oly nagyon
Miként szeretni csak lehet:
Üdvöm vagy te s áttető napom —
Mért kinárod így hát szívemet!?

Igaz, ajkim soh' sem autogták
Füledbe halkán: „Szeretlek“
De lényem, valóm elárulták
S oly sokat mond egy tekintet...

Bucsnáskor könyvelt szemekkel
Először csókoztam kezéd,
Míg a fájdalom nagy kegyetlen
Tápte szakgatta keblemet.

S tépi azóta fokozottan,
Mert hallgatásod kín nekem
S minden nap, mely mulik nagy hosszan
Ujjab sebet ver lekemen.

Könyörűj emelj vagy sujts le hát
Gyógyítsd vagy öld meg lelkemet,
Hisz emészto, hatalmas s vágy,
Mely érted ejeszt engemet.

Vagy ha soh'sem szeretted engem,
Azt is ird meg, kérlek ird meg!
Ne törődj ha elborul lelkeim...
Hiszen akkor ugy is mindég...

Fehér Lipót.

Az első bál.

Irta: Salgó Sándor.

Künn az előszobában élesen berregett a vilamos csengő. A szobaleány kinyitotta az ajtót. Fehér arcú, vézna kis zsidóleány jött be. Szörnyen szeplős volt, c-unya az istenadta. Vigyázva, oldalát csuszott be az ajtón, nehogy összegyűrje valahogy a nagy lepedőbe takart új ruhát. A két karján volt áttektelve, ugy hozta egész ideig. A szobaleány utána nyúlt, el akarta venni tőle, de ő nem hagyta, vitte beljebb a szalonba ott letette a divanra. Nagyot sóhajtott, mikor megmered, elfaradt karjait végre lebecsáhatta Simogatta, nyomkodta, hol az egyiket, hol a másikat. Összezsugorodott ereiben a vér, s'ig érezte karjait, olyan fásultak voltak.
— Eltaradt ugy-e?
A nagysága szánakozó, szelid kérdésre szomorú mosoly vonult el a kis zsidóleány vértelen, széles ajkain.
— Megszoktam már. Ez ép az ütődik ma. Lesz még vagy három. A pupos ügyvédnek

kettő, meg a vörös krajzlerosné kis Laurájának a Kis-hid utcában egy róz-aszínű ruha.
Fitymálólóg, impertinens kicsinylissel rángatta ajkait, mintha azt akarta volna mondani, hogy ezek csak olyan nyomoruságosak, szegényesek.
— De sietek, mert megszidnak otthon, de sohaig kesem. Kezefi csóko om!
Ment az ajtó felé, de nem valami gyors akarrással. A nagysága beleyult a zsebébe.
— Várjon csak egy kicsit...
Harminc krajcárt csusztatott a kis varróéány kezébe. Ez kezefi csókolt és mosolygó arccal távozott. Az előszobából visszahívták meg egyszer, megjelentek, hogy hany órákor jöjjen el este a kisasszony megnézni, vajjon jó áll-e a ruha.
A belső szobából kihallatszott a vénu mádmó-ázel rikácsoló, száraz hangja. A szobaleány nézte a szép fehérbál ruhát és egyre mosolyogva fordult a belső szoba ajtaja felé.
— Ha ő tudna, sejténé ott benn, hogy meghozták a ruháját.
Nem mondta, de benne ült csillogó szemekben, hogy ez jár az agyában. A nagysága szeliden meglenyegette a szobaleányt és halkán figyelmeztette, hogy nem szabad elaralni, csak majd a zongora ora után, különben nem lesz kedve semmihez a nagy örömtől.
— A francia óránk ugyis vége lesz azonná

Ideál a legszebb és legjobb levélpapír diszes dobozban
mindenféle alakban
a legszebb és legjobb Carte de Correspondence diszes dobozban.
kapható:
FISCHEL FÜLÖP, könyv- és papirkereskedésében Nagy-Kanizsán

való hivatkozással, melyet az ipari léren tapasztalható elmaradotság okául tekintett. E tekintetben némileg igazra volt az iparososztálynak is. De ez az ok a mostani mozgalom következtében kétségtelenül elvárható magyaripar-erővel meg fog szünni. Arra kell tehát törekednie minden magyar iparosnak, hogy ezt a kedvező áramlatot a magyar ipar pártolásának meggyökerezésére egész tehetőségével használja föl és tökéssítse.

Szóval: mindkét részről, a rendelők és készítőik részéről egyaránt arra kell törekedni, hogy a pusztai jelszavak kora járjon le. Ne legyen többé pusztai jelszó az iparpártolás sem; de ne legyen jelszó a magyar ipar mellőzésének jajgató ígéje sem.

Az a mozgalom, mely eddig csak az elröppenő jelszavak értékének színvonalán járt, legyen immár maradónak és verjen gyökeret a nemzeti törekvések termő talajába: a megingadhatatlan nemzeti akaratba. Viszont azonban a magyar ipar munkásai, a produkálók is szakítsanak az eddigi folytonos lamentálással, és inkább becsületes munkákkal, versenyképességgel ügyeljenek, hogy ez a most keletkezett nemzeti törekvés csakugyan meggyökerezék.

Megvalljuk őszintén, hogy mi nagyon sokat várunk ugyan a magyar ipar pártolására irányult mozgalmától is, de a megszilárdítás szempontjából sokkal többet (majdnem minden!) az iparososztály becsületes buzgalmától.

A megyei közp. választmány hírese.

A vármegye központi választmánya f. hó 1-én Csertán Károly aispán elnökelete alatt ülést tartott, a melyen első sorban felolvasták a képviselő választói névjegyzékek összeállítására és az ezzel kapcsolatos eljárás szabályozására vonatkozó rendeleteit.

A központi választmány a választókerületek

nagy kiterjedése miatt minden választókerületben egyenlő több küldöttséget a minden küldöttségbe az elnökön és két rendes tagon kívül két póttagot választott a az egyes összeíró küldöttségeket következőleg alakította meg:

I. A tapolcai választókerületben:

1. Tapolca, Monostor-Apáti, Diszel, Gulács, Tördemic és Nyírad körjegyzőségekre: Glázer Sándor, Csige Ferenc, Horváth Jenő, Neusiedler József, Fekete Gáspár.
2. Balaton-Füred, Örvényes, Csopak, Nemes-Pécely és Felső Órs községekre: Köves Ede, Kovács Antal, Sogárdy Miklós, Köves Andor, Molnár János.
3. Köves-Kállya, Kövágó-Órs és Kékkút községekre: Földes Sándor, Fehér Sándor, Csemez Elek, Papp Lajos, Szollár István.
4. Szent-Antalfa és Tallán-Dörög körjegyzőségekre: Hertelendy István, Lőke Samu, Csemez Pál, Toth Sándor, Németh Ignác.

II. A kesztelyi választókerületben:

1. Lesence-Tomaj, Nemes-Vita, Keszthely, Keszthely p. város, Vonyarc-Vashegy, Zsid körjegyzőségekre: Virius Vince, Sífeder Lajos, Bara György, Sarkady Károly, Papp Mihály.
2. Páhók, Sármeleg, Galambok, Kis-Komárom körjegyzőségekre: Mészáros Antal, Ottay Guidó, Ferenczy János, Starzinszky György, Novák Károly.
3. Karmacs, Szántó, Csány, Zala-Apáti, Rezi és Zala-Szentlő körjegyzőségekre: Hertelendy József, Havasi József, Bachár Antal, dr. Bakonyváry Ildefon, Milkovich Geza.

III. A zala-szentgróthi választókerületben:

1. Sümeg, Rende, Káptalanfa, Bazsi és Galsa körjegyzőségekre: Eimer Zsigmond, dr. Bardó Ferenc, Holub János, Sümegi-Sivadar, Rchrer János.
2. Gógánta, Mihálfa és Túrje körjegyzőségekre: Szűcs Zsigmond, Zdravy Árpád, Hayden Sándor, Semetke József, Lohonyay Elek.
3. Zala-Szent-Gróth Zalabér, Aranyod, Zala-Koppány, Zala-Szent-László, Botfy Péter, anyos Kálmán, Martincevics István, Rimmer Lajos.

IV. A nagy-kanisai választókerületben:

1. Nagy-Kanisai r. t. városra: dr. Bentzik Ferenc, Elek Lipót, Simon Gabor, Faics Lajos, dr. Hauser János, dr. Fábian Zsigmond.
2. Zala-Szent-Balázs, Gelse, Langviz körjegyzőségekre: Vizlendvay Sándor, Sebestény József, Dervarics Akos, Szondy László, Elek Ernő.
3. Bakónok, Sárszeg, Dióskál, Orosztony, Szabár körjegyzőségekre: Gyürkis Anaklét, Gruner Lajos, Humor János, Gyuk István.

V. A zala-egerszegi választókerületben.

1. Andrásbida, Ságod, Bagod, Besenyő, Bak és Nagy-Lengyel körjegyzőségekre: Nagy László,

Skublics Károly, Farkas Gábor, Skublics István Háy Dez-ó.

2. Hahót, Söjtör, Zala-Tárnok körjegyzőségekre: Király Elek, Pajthy Elek, Sélley Pál, Toth Gyula, Puly Gábor.

3. Zala-Egerszeg r. t. város, Zala-Szent-Iván, Bucsú-Szent-László körjegyzőségekre: Csutor János, Vízgy Gyula, Németh Gábor, dr. Kele Antal, Toppler György.

4. Nagy-Kopornak, Nemes-Apáti, Szep-tk, Zala-Koppány és Zala-Cány körjegyzőségekre: Vajda János, Talabér László, Győre János, Arvay Gábor, Szekeres István.

VI. A baksai választókerületben:

1. Zala-Lövő, Salomvár, Csonkakevőhát, Nagy-Lengyel körjegyzőségekre: Farkas Sándor, Babos Ármin, Laky Imre, Takács Lajos, Tuboly Zsigmond.

2. Nova, Tárnok és Páka körjegyzőségekre: Stadel János, Dancaei János, Lévy István, Bezerej István, Bizaczký János.

3. Baksa, Csesztreg, Szent-György-Valleya, Rádics körjegyzőségekre: Sohar Kálmán, Galos Pál, Szabó Dóme, Gayer Lajos, Zsiga Gyula.

4. Dobronak, Bellinac, Turnischea, Bigonya és Csereencs körjegyzőségekre: Vugrnesics Boldizsár, Strausz Flórian, Kajdos Károly, Czinky József, Torók Kálmán.

VII. Az alsó-lendvai választókerületben:

1. Lendva, Gyertyányos, Csereencsöz, Kerka-Szent-Miklós, Dobronak, Bellinac, Turnischea körjegyzőségekre: Isó Ferenc, Kiss Pál, Magethy Geza, Senveber József, Ruffy Pál.

2. Rédics, Lenti, Páka, Szeési-Sziget, Seme-nye, Szent-Adorján körjegyzőségekre: Horváth Győző, Tóth János, Loreh Antal, Paller Jenő, Hajtató Lajos.

3. Dekánovecz, Belicza, Mura-Szent-Márton, Mura-Siklós, Mura-Szerd hely, Botornya körjegyzőségekre: Hajós Mihály, Murai Rbert, Kovács János, Tivadar Ferenc, Kollariés Imre.

VIII. A létenyei választókerületben:

1. Szeptetnek, Sormás, Becsehely, Tót-Szent-Márton, Letenye, Mura-Keresztúr, körjegyzőségekre: dr. Csémpesz Kálmán, Horváth Károly, Schneider József, Huzián György, Kálmán Lajos.

2. Banok-Szent-György, Pusztai-Magyarod, Tarnok, Páka és Szent-Adorján körjegyzőségekre: Schmedi István, Eberhard Gyula, Szerda hely József, Baky József, Baka Ferenc.

3. Kotor, A-ó-Dombor, Légnád, Mura Vid, Szent-Mária, Draskovecz körjegyzőségekre: Gádó Matyas, Golub János, Mesterics Matyas, Kele György, Babics Gábor.

IX. A csaktornyai választókerületben:

1. Csaktornya, Csaktornya kútára, Drava-Vasárhely, Dráva-Cány körjegyzőségekre: Toth István, Wolák R-zsó, dr. Hajós Ferenc, Seiw-rth Antal, Bez-thy István.

aztan jön a kisasszony zongora-leckét adni. Bejött a szakácsné is; ő is nézte és gyönyörködött a hófehér szép ruhában. Künn a konyhán nem is folyt aztán egyébről a beszéd, csak erről a ruháról, meg a Joczi kisasszony első baljáról.

... És a szép mama elkomorodott kissé. Egész hirtelen lepte meg valami szokatlan melankólia. Az első percben csak olyan bizonytalanul bontakozott ki agyában egy gondolat, lassan átszűrődött lelkebe és mindig erősebb és határozottabb formát öltött. Idegesen jart kelt egyik szobából a másikba, de csak mindig vízszintet a szalonba. Valami vonzotta oda elenállhatatlan, delejes erővel. Vilmán! ? És egyszerre csak odakerült a nagy álló ökrök elé. Szép volt még, hajában megcsillámlottak ugyan már az ezüstös szálak, de ez nem a hervadás, nem az aggság jele, sőt ezek az őz hajszálak valami különös érdekességet kölcsönöztek úde arcának. Arca vonalait vizsgálta kutató éles szemekkel és úgy találta, hogy a szemöldökök mellett egymást érik a finom hajszálvékony ráncok. Hosszu vonalban húzódnak le a halántékra.

Aztán hosszan álmadozva nézte el őt a divánon azt a szép hófehér batizt-ruhát. Egész sor kép vonult el szemei előtt, multjának legszebb emlékei, házaságának első, második éve, aztán a többi, a melyek között sokszor gondolt ő erre

az időre. És ime eljött, egyszerre itt állt előtte. S a hogy megint odafordult a tükör felé, már mosolygott. Nédvesek lettek szemei: kisasszony-leánya van már, egy csillogó szemű édes, aranyos baba, ki tegnap, tegnapelőtt még babuval játszott, aztán megnőtt, nagy lett, a nélkül, hogy észre vette volna. Az a szép hófehér bali ruha ott a divánon, az figyelmezteti. Egy fehér arcú vézna kis varróleány hozta be magával azt a szenzációt, egy csunya szeplős kis zsidóleány.

Nagy volt a zürzavar a házban, lázban égett mindenki arca és mindzt egy ruha, egy finom szövésű kis batizt ruha idezte elő. A baba arcú Joczi kisasszony idegves volt és sápadt. A mama is, ő is félt valamitől. Azok a mamák, azok a kisasszonyok megértik ezt, kik valaha az első balra készülődtek. Csak a papa volt hideg. A férfiak mindig olyan zordan komolyak, érzelmentelenek, közönyösek, mintha szívük se volna. Sőt a papa ajkain, úgy vette Joczi kisasszony, maliciózus, kicsinylő mosoly vonult el. Megjegyzéseket is tett, hogy jobb volna tölthön magradni, ugy sem fog tancolni. Ilyenkor sirni tudott volna haragjában az a festedező szép kis rozsabimbó. A mama vigasztalta, hogy mindez csak ártatlan tréfa.

Este hét óra. A sovány, ragyavert varróró alig néhány perc eőtt érkezett meg. A s alón-

ban a jó tantik együtt ültek és régi bali emlékekről beszélgettek. Kiváncsiak voltak mind, hogy fest a kis Joczina a bali ruha. A nagy családok nevezetes napja volt ez. Olykor gyorsan szaiadt át a szobán a szoba éány, meg a szakácsné is. Majd egy flankont, majd gombostűket, egy kis szalagot kellett bevinni. Végre fölarult az ajtó. Kipirult, égő arccal jött Joczika Kissé akadozva, bizonytalanul lépkedett. A hószu alj szokatlan volt, nagyon lúcsa, szgató. A tantik, a kuzinok szótlanul néztek. A szobaleány, a szakácsné boldog, büszke mosolylyal álltak az ajtóban. A varróró egyre ott torlóodott a karcsu szobaleány körül és mindig talált valami babrálni valót rajta. Hol egy ráncot rendezett el az ajton, hol a nyak csipkefodrait szorítá bejebb. A nagymama szeméből két könnyecsepp gördült ki és végig-pergett jóságos arcán. Joczi kisasszony szótlanul nyult a nagymama kezei után és megcsókolta melegen, forrón, nagy szeretettel. Ebben a néma jelenében volt valami megható. Az a két könnyecsepp bevilágított ezeknek a boldog, egymást szerelő őszinte embereknek a sziveikbe. A csöndet az egyik tizenkét esztendős kis kuzin törte meg:

— Nem felsz Joczi?

A szép leány elpirult. Ez a kis csöppág mintha belátott volna a lelkebe. És ő ezt restelte...

2. Stridó, E. Mihályfalva, Vizi-Szent-György körjegyzőségekre: Horváth Ignác, Horváth Antal, Rittmüller Armin, Földes Imre, Novák László.

3. Draskovecz, Alsó-Krajlovce, Mura-Csány, Hodosán, Perlak és Szobolca körjegyzőségekre: Peczák György, dr. Böhm Sándor, Sipos Károly, Kisfaludy Gyula, Barta György.

Az összeírási eljárás befejezésére és az összeírási iratoknak a központi választmányhoz való beérkezésére f. évi április 5-ik napján tüztek ki.

A vármegye összes községeire a központi választmány f. évi január 4-én tartott ülésében megállapított fődado minimum kimutatását a központi választmány a küldött elnököknek és tagoknak abból a célból küldi meg, hogy az abban megállapított és közösen kitüntetett fődado minimumokat vegyék az összeírás alapjául s ezen az alapon az összes választójogtulakokat — tekintet nélkül az adóhátra ékura s az elő évi névjegyzékre — lekiismeretes pontossággal, felelősség terhe alatt írják össze.

Tekintve, hogy a régi jog alapján csak azok vehetők fel, akik 1848-tól 1872-ig buzárólag készített választói névjegyzékek valamelyikében saját személyükre nézve tényleg bennfoglaltak, a törvény ezen intézkedését a központi választmány a küldöttégek különös figyelmébe ajánlja.

A járási főszolgabírók útján a központi választmány utasítja a községi elöljárókat, hogy az összeírás küldöttégek előtt az összeírás alkalmával pontosan megjelenjen s a szükséges felvilágosításokat megadni tartoznak.

Mivel a folyó évben a választók teljesen újból fogják összeírni és az ezen összeírás alapján készült névjegyzékek lesznek a szó igazi értelmében vett **Alapító névjegyzékek** ezért a választók összeírása körül minden tekintetben azzal a gondtal és pontossággal kell eljárni, amellyel azt a folyó évben teljesítő és az évek hosszú sorozatára kiható következményű intézkedések különös fontossága megköveteli; miért is a központi választmány azon várakozásának ad kifejezést, hogy a megválasztott kiküldöttek a törvény által megengedett megválasztás által kitelhetőleg könnyített eme fontos megbízatásukkal összekötött teendőiket hazafias kötelességérzetből folyó készséggel a tényleges valóságnak megfelelően és pontosan teljesítendik.

HIREK.

— **Díszes esküvő.** A nagykanizsai Izs. templomban folyó hó 5-én vezette oltárhoz **Boschán Gusztáv** Mav. osztálymérnök Kis Cellről **Hirschel Armin** botfai birókos, nagykanizsai lakos leányát, **Sári kisasszonyt**. A templomban az alkalommal igen nagy előkelő közönség volt jelen.
— **Házasság.** Dr. **Pátkai Dániel** az Átálló Pénzügyi Személyi szerkesztője és tulajdo-

nosa **marcius 6-ikán házasságot kötött Bpestén Farkas Elza** urhélygygel.

Lemondás. Csatory Elek vármegyei ötödik aljegyző, akit a foispán az árvaszékhez havidíjazó jegyzővé nevezett ki, ezen állásáról lemondott, illetve eddigi állásában megmaradt.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Herbecly Ájos mura-vidi községi tanítót a dráva-vásárhelyi áll. népiskolához s vezette ki s egyúttal megbízta az igazgatói teendők vezetésével.

— **Wlasics miniszter állapota.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter, ki jelenleg Meranban időz, — mint ottani tudósítónk írja — még nincs egészen jó színben; de állapota lényegesen javult. Idejét kellemesen tölti a látogatott üdülő helyen, hol ez idő szerint kilenc ezer vendég van, köztük **Ferdinánd főherceg**, **prezsumtív trónörökös** is.

— **A vármegye házából.** A rtm. m. kir. belügyminiszterium f. évi március hó 2-án 25597/III. számú leirata szerint, a vármegyei tiszti, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet törzsfizetésének emelésére a vármegye közönségét már a folyó évre 20518 korona állami javadalmaszásban fogja részesíteni, s felhívja a vármegye közönségét, hogy a törvény szerint megengedett legrovidebb határidőn belül megtartandó rendkívüli közgyűlésében ez érdemben határozzon. E célból f. évi március hó 13-án d. e fél 10 órákor a vármegyeház gyűlés-termében rendkívüli közgyűlés fog tartatni.

— **Anyakönyvvezetés.** Pander József zala-szent-lászlói lakost a belügyminiszter h. anyakönyvvezetőnek kinevezte.

— **A nagykanizsai Izs. hitközség f. hó 6-án** tartott pénzügyi bizottsági ülésén a napirend tárgyalása után felbontottak a hitközségi épületek tűzár elleni biztosítására beérkezett ajánlatokat. A legelőszóbb ajánlat valamennyi pályázó közül a **Phoenix Biztosító Társaság** volt és a biztosításokat ezen régi szolid társaság nyerte el.

— **Sterneck Zsigmond Indulója.** Is eretes olvasónk előtt, hogy **Sterneck Zsigmond**, nagykanizsai zeneművész, „**Lipót Salvator főherceg induló**” címrel feltűnést keltett zeneművet írt. Ezt az indulót mult vasárnapon a merani „**Curcapelle**” első számú játszóta és a sétálón hullámozó ezeryi közönség tüntető tetszéssel fogadta azt.

— **Érdemkereszt-feltűzés.** Már emhettük, hogy a király **Récsey György**,

nagykanizsai nyug. igazgató-tanítót a tanügy terén szerzett érdemei elismerésül arany érdemkereszttel tüntette ki. Az érdemkereszt feltűzése szűkebb iskolai ünnepség keretében márc. 4-én d. u. 3 órakor történt meg a közs. polg. iskola ajtótermében. Ez alkalomra megjelentek a városi tanács és tisztviselői kar tagjai: **Lengyel Lajos** főjegyző, az állami iskolai gondnokság és a községi iskolaszék tagjai dr. **Bentzik Ferenc** elnök vezetése mellett. Az állami iskolai tanítótestületen kívül ott voltak a város összes iskolai tanítóléteinek képviselői. Az emelvényen dr. **Ruzsicska Kálmán**, kir. tanácsos, tanfelügyelő, dr. **Bentzik Ferenc**, gondnoksági elnök és a kitüntetett foglaltak helyet.

Dr. **Ruzsicska Kálmán** kir. tanácsos tanfelügyelő felolvasván dr. **Jankovich László** főispánnak **Récsey György** legfelsőbb kitüntetésére s az aranyéremkereszt átadására vonatkozó felhívását, a következő gyönyörű beszédet intézte a jelenlevőkhöz:

Mélyen tisztelt közönség!

Felette csábító volna az alkalom, sokféle szempontból méltatni ezen ünnepélyes perc jelentőségét; de minden érdem, minden okoskodásom szempontosaiban abban az abszolút igazságban, hogy az élet és egyén becsét nem az állás méltósága mérlegeli, hanem a mód, ahogyan valaki a gondviselés által részére az erkölcsi világrendben kijelölt helyet betölti.

Most is ugy történt, hogy a királyi kegy, mely elismeri és méltítja a nagy éméket, hősokeket és államférfiakat, megtalálja a magyar nepoktatásügy szerény és hu munkáit is.

Igenis mélyen tisztelt közönség! **Récsey György** igazgató, büszkesége **Nagy-Kanizsa** városnak, melynek hatóságai páratlan áldozatkészségükkel s a tanügy iránt tanúsított buzgó odaadásukkal edzették az ő lelki erejét, hogy e város társadalmának sok nemzedékébe oltalhatta be negyenkét éven át az istenfelenem, hazaszeretet és erkölcsösség magasztos eszményeit. Büszkesége ő a tanítóléteknél, melyben a vele kártársak benne szerető testvért, az ifjak jóakaratait találtak.

Büszkesége ő az én szívemnek, mely tizen-hétévi közpályamon a megyei tanítószak minden tagjának anyagi és szellemi boldogulásánál hangosan dobban meg.

Mikor a feherkorkardás rendező odanyújtotta a karját, élszeretelt volna szaladni, vissza, haza. Reszkettelt, felt. Miért, mitől? Azt maga sem tudta. Csak érezte, hogy valami nagyon szorongatja, s hogy szédül, terog előtte minden. Pedig megfogadta előre, hogy nyugodt lesz. Az ajtóban nehány ismerős leány jött szemközt ve e; ezek láttára némileg felbaorodott, de a kérdéseikre csak zavart válaszokat adott. A leányok csupa konvencióból bókoka mentak neki. Ő csak pirult, szédült, és nem bírt ezékre mit mondani. A mamák irigykedve nézték és ő-sz-sugtak. Természetesen fitymáltak, darabokra szedtek előbb ruháját, aztán az atakjára, az arcára került a sor. Oh ezek a gar de dames mamák nagyon jól értenek a kritizálás-hoz, a milői **Vénus** ő e őttük csak konyhaszépség, ellenben az a férfi a legderékabb, legmiveltebb, ki az ő leányikkal táncol legőbbet.

Valahonnan hirtelen egy borzas fejű kis jogász gyerek bukkant elő. Fiatal volt meg, alig tizenkilenc esztendő, égő, löpuffadt vörös pillakkal, pe yhedző pici fekete bajuszsal. Csunya volt és e mellett nagyon szerelmes. Ő be e, abba a batiszteruhás szép leányba. Mohón, kimeredt szemekkel vizsgálta. Forró, nagy szenvedélyesség szaladt össze csillogó pupilláin. Félenken, majdnem gyámoltalanu közeledett a leány felé. Szerette volna a karját odanyújtani, de nem merte. Csak ugy sétáltak egymás mellett, míg meg nem kezdődött a tánc. Ekkor ismét erősen megdobbant

a Joczi kisasszony szíve. Belespadt. Itt volt a pillanat, a nagy, a felelmetes...

Es Joczi kisasszony táncolt egyre, szünet nélkül. Négyen-öten várakoztak reá folyton. Alig engedtek neki annyi időt, hogy egy-egy rövid pillanatra megpihenessen. Bodog volt, nagyon bodog, most már mosolygott iménti idétlen félelmén. A mamák körbe fogták a táncosok és elragadtatással beszétek ő róla: milyen kitűnőn, könnyedén táncol. Olyan, mint egy kis pille, szinte ripül, de finoman, gráciával. A szomszédos gerdédémok fehérek voltak az irigy kedéstől.

A cigányok mellől egy kis jogászgyerek reszkető arccal nézte, mint repül Joczi kisasszony a táncosai karján. Egy csunya kis jogász gyerek égő, löpuffadt, vörös es pillakkal, peyhedző pici bajuszsal. Mohón kísérte tekintete a nagy forgasban a mosolygó, kipirult szép lányt és szíveben valami kimondhatatlanul nagy fájdalmat érzett. Ő észre sem veszik, egy-zerre, hirtelen elteedik: „ő” is, a mama is, mintha nem is volna. Nagyon nyomorultnak érezte magát. Furesza kis alakja összezúgrodott egészen. Fázott, dirdergelt, de azért csak nézte folyton azt a szép leányt. Aztán az ajtó felé húzódott. Nem bírta tovább. Kifordult...

Forró volt a levegő. Meleg, kabrió párfümlal aradt azet a subogó seiyem ruhakból, de

benne égett a levegőben azoknak a kacér, meztelen váll asszonyok rózsaszín húsának illata is. Tompan zugott, sistergett a zaj a nagy teremben és a flörtölő asszonyok villogó tekintete olykor megakadt Joci ártatlan, tisztá arcán, nyúlánk, karcsu természet. Irigyelték fiatalágát valami tudatos nagy irigykedőséssel. Ő mindebből nem látott semmit, nem is értette volna, hogy lehet va akitől a fiatalágát irigyelni, mikor ő egyre idősebb szeretne lenni!

Kopjan merők vezette a karján Cino, érdekes fejű leány. Lenn a Drávan dolgoznak emberei az új vasúti hidál. Most bejött, mert ott künn az időgott fa un öröké szürke, unalmas az élet, bántón e yangu. Édes, huzogó volt a hangja, csengő, a szavai keresetek, va asztékosak. Az első partizáról beszélt. Regen történt már, 8 év előtt! Balaton-Füreden. Ely szep asszonyvert vitta Joczi a részletekre volt kíváncsi, de mernők ur elhallgatta diszkreten. Szerencsere a cigány egy keringőbe kezdett és így megszakadt a tarsalgás. A merők ur nagyon örült ennek. De Joczi kisasszony egyre azzal az ömerétlen, szep asszonynyal foglalkozott gondolatáiban. Vajjon milyen lehetett, szőke-e vagy barna? Nem merte megkérdezni.

A szupé alatt egy szőkefejú piktorgyerek is odaturakodott az aszta ukhoz. Nyit szemű, okos tü volt, de egyré valami maliciozus, gunyolódó mosoly ült az ajka szőle én. A mernők olykor dühösen üzent reá, ki nem áhata, gyűlölte az

Büszkesége ő annak a férfinak, ki miniszteri magas állásból elsőnek sietett beilleszteni egykori tanítója érdemkoszorujába a hála és elismerés hervadhatlan babérrját.

Keblere tűzöm igazgató urnak az arany-érdemkeresztet!

Keblere tűzöm azon óhajjal, hogy e kereszt ragyogása száritsa fel küzdelmes életének izsadságát; lénye pedig töltse be minden zavar-
megyeyi tanító szívét büszke-éggel s a pályaszeretlet nemes hevületével.

S midőn itt áll előttünk igazgató ur a királyi elismerés erkölcsi jutalmával; midőn a fejedelmi érchez oda forrasztjuk szeretetünk halánk s ragaszkodásunk drága zománcát: óh akkor mindnyájunknak éreznünk kell, csak igaz és jó életnek jut így szép és derűt alkony osztályrésztül; éreznünk kell, hogy ahol a munkás bére így fehéres, ott biztos és örök az eszmének, a magyar kulturának dicsősége.

Az ünnep hő főhősa pedig esdjen áldást a nemzet drága atyjára: éjen a király!

A leikes éljenzéssel fogadott, nagy szónoki hévvel elmondott beszéd után Venczel Rezső, áll. isk. igazgató a kartársak nevében üdvözölte a kitüntetett igazgató-tanítót.

Égő vasúti kocsi. Március hó 8-án azon hír terjedt el városunkban, hogy a Budáról jövő déli gyorsvonat egyik kocsija utközben meggyulladt. A hír ilyen formában nem felel meg a valóságnak, de nem is volt alapatlan. Réce és Kanizsa közt ugyanis a gyorsvonat előtt jövő tehervonat egyik kocsija, mely jutával volt megrakva, meggyulladt: és hogy a gyorsvonat bejöhessen, az égő kocsit külön mozdonyal behozták Kanizsára, a hol elég víz levén kénél, csakhamar elfoltították a tüzet. A gyorsvonatot körülönten szintén érte egy kis baleset, amennyiben mozdonya megsérült, mi nagyobb késést okozott.

A katonatisztek fizetése. A delegációk megszavazták a katonatisztek fizetésének fölemelését, az uralkodó a határozatokat jóvá hagyta, tehát a közöshadse eg. tisztjei bizonyosak lehetnek benne, hogy 1900. január 1-től számítva megkapják a nekik járó nagyobb fizetést. Mégis azt jelentik hogy a közös ha sereg tisztjei körében föltűnést kelt, hogy még most, március 1-ére sem utalványozták ki azt a fizetés-többletet, mely január 1-től fogva jár nekik. A késedelem magyarázataképpen egy különös hír terjedt el katonai körökben. Eszerint csak május 1-től fogják megkapni az új, nagyobb fizetést, ami pedig január, február, március és április hónapban fizetés-többlet fejében jár, nem kapják meg, hanem ezt úgy s ámitják be nekik, mintha

az egész 1900. esztendőre befizették volna a szolgálati díjat; az egyévi szolgálati díj ugyanis éppen annyit tesz ki, mint a négy hónapról esedékes fizetési többlet. Ez a hír teljesen valószínűtlen és hihetetlen. Már csak azért sem lehet igaz, mert ellenkezik a szolgálati díjról szóló szabályzattal. Ez kimondja, hogy a szolgálati díj fizetést egyenlő havi részletben fizetendő. Megvan ugyan engedve, hogy az egész évi szolgálati díjat egyszerre előre lefizethesse, aki akarja, de erre kényszeríteni senkit sem lehet. Másrésztől a szabályzat azt is kimondja, hogy a tiszt, ha a tényleges szolgálatból kilép, a már előre befizetett szolgálati díj visszaszedését nem követelheti; eszerint azok a tiszték, akik ebben az évben nyugalomba vonulnak, ha a hír igaz volna, elvesztének az év végéig már előre levont szolgálati díj összegét. Ez a legnagyobb méltánytalanság lenne, s már ez is az említett hír valótlansága mellett szól. Az igazság az, hogy a tiszték egyszerre meg fogják kapni az újévől fogva esedékes fizetés-többletet, s hogy egyáltalán le fogják vonni az elmúlt hónapokra eső szolgálati díjakat. Hogy miért késik mindeddig a dolog, annak megvan a természetes oka: az, hogy nálunk a honvédelmi költségvetést még nem tárgyalták, tehát a honvédtisztek fizetés emelését nem szavazták meg. Nem volna méltányos, hogy a nagyobb fizetést a közös hadseregbeli tiszték előbb kapják meg, mint a honvédtisztek, akik arra éppen úgy rászolgáltak s rászorultak, mint közös hadseregbeli bajtársaik.

Az olaszbor ellen. A Balaton mellékének az olasz borból felemelése érdekében indított mozgalma Sümeg vidéken is visszhangra talált. A gazdákör népgyűlést hívott össze, amelyen nagyon sok befolyású vevő részt. A népgyűlést dr. Gyömöréy Vince vezette. A szőlős gazdák bajainak a kiválsalmának megvitatásában az elnökön kívül részt vettek Barkóczy Károly, Handlery Gusztáv, dr. Lukonich Gábor, Bánfi Alajos, Sümegi Tivadar stb. A népgyűlés határozatában kimondja, hogy az olasz borból felemelése érdekében a kormányhoz feliratot intéz s a kormányt arra kéri, hogy Ausztriában a magyar bortörvényhez hasonló szigorú intézkedések elötte léptetését szorgalmazza. A népgyűlés a kormányhoz intézendő kérvény támogatására az összes megyeyi országgyűlési képviselőket s Zala vármegye törvényhatósági bizottságát megkérte, továbbá Keszthely, Zala-Egerszeg, Alsó-Lendva, Csaktornya, Perlak és Nagy-Kanizsa városok képviselő testületeit népgyűlések rendezése iránt megkereste.

A hivatalnokok vasárnapja. Az állami és közigazgatási hivatalnokoknak éppúgy, mint a magánhivatalnokoknak, csak fél vasárnapjuk van. De még minden bürokrata dolgoznak s ha sok a dolog, bizony me esik még az is, hogy barátságosan délutánra is beinvitálják az urakat és hölgyeket egy kis rendkívüli munkára. A törvény tehát nem gondoskodik róluk semmiféle képpen. Ezen a fura állapotban mar legközelebb mosolygott piros ajkával, kenderszőke hajával. A baba csak mosolygott, egyre mosolygott viasz ajkával, nagy kek szemével. És Jozsi kisasszony most olyan kiálhatatlannak találta a mosolygását. Felkelt és leemelte a könyvszekrény tetejéről, kimeletlenül eldobta az egyik szekre, hogy ne lássa. Nem akarta látni....

Valahol messze, künn, az elrejtett csendes utcák során egy borzas-lejű kis jogászgyerek nehezen vergődött az ágyán. Fialat volt még, alig 19 esztendő, égő, fölpufladt, vöröses pillakkal, pelyhedező picit fekete bajuszsal. Csunya volt és e mellett nagyon szerelmes. Nedves volt a vankosa, ott, hol a feje pihent. Egy kis atlasz szagot szorongatott göröcsönen ujjai között, azt csókogatta egyre szenvedélyesen. Töle kapta az öszszel, mikor még a tancsiskolába jártak. A legyezőjéről került le. Schajtozott, hörgött, zokogott, sirt, egy edes kis babát siratott ő, egy babát, akinek nincs viaszból az ajkaka...

Jozsi kisasszonynak pedig az járt még most is fejében: vajjon szőke, vagy barna volt-e az az asszony, kiért Kopján mérnök megverekedett?

segít a kormány. Legközelebb rendeletet intéz az összes törvényhatóságokhoz, a miben a formán rendezi a közhivatalnokok munkaszünetét vasárnapra, a hogy ezt már megselekedte a kereskedelemügyi miniszterium. Ebben a miniszteriumban már egész vasárnapjuk van a hivatalnokoknak, csak egy-egy hivatalnok inspekciójuk minden osztályban délig.

Hamis ezüst forintok. Ilyenek vannak Zala-Egerszeg és környékén forgalomban. A hamisítványok meglepően sikerültek. A felségdombornyománu képe családásig. A két fejű sas is jól van találva. 1889-iki keletűek, a körirat hibátlan, tiszta. Csengésük olyan mint a valódiaké, csak a színük kékés, míg a valódiaké fehéres, ami leginkább rávezet a hamisításra: hiányzik az élén a Viribus unitis nyomás. Jó lesz a kezünkbe kerülő ezüst forintokat alaposan megnézni, főképpen élükre állítva, arra ügyelni, hogy az idézett szavak láthatók-e.

Főúri áldozatkészég. A minden szép és nemes eszméért felkészült, minden hazafias célra készséggel adózó főúri Batthyány-Strattmann Ödön herceg, az a többi levelet intézette, gróf Batthyány Lajos v. b. t. Anácsoshoz, a vas megyeyi kulturegyesület elnökéhez. Nagyméltóságú gróf Batthyány Lajos urnak a Vasvármegyei Kultur-egyesület elnökének, Szombathelyen.

Van szerencsém Nagyméltóságodnak bejelenteni, miszerint főméltóságú herceg Batthyány Stratman Ödön ur a Vasvármegyei Kultur-egyesület hazafias céljára 400 kor., azaz négyszáz koronát adományoz.

Midőn ezen bejelentésemet tudomásul venni kérem, tisztelettel vagyok Nagyméltóságodnak aláztos szolgálja Szombat hely, 1900. február 22-én. Eredics Ferenc kir. tanácsos, főméltóságú herceg Batthyány Stratman Ödön ur joggyogatója.

Hol az igazság? Közismereti könyv, hogy az ország el van árasztva osztrák iparikkal, miszerint olyananyira, hogy hazai iparunk fejlődését tökéletesen megakasztja a német sógor inváziója. De ha viszont magyar a a merészkedik piacot keresni Ausztriában, akkor — nikent a kopó — úgy rontanak ráuk az osztrákok és addig nem nyugosznak, a mig kiutannak bennünket a Lajtától. Rendszerint a furtangosabb eszközököz folyamadnak, hogy elvagyek kedvtűnköt az osztrák exporttól, így például a magyar malomok bosszantására kieszeltek, hogy a ma mőknek a bécsi pályaudvarokon levő lisztkészleteiket megadóztatják. — Hiába erősítették a magyar malomok, hogy ők csupán megrendelést tartanak a kifogásolt raktárakban, melyet csupán a vevő kényelmére tartanak készenlében, hiába vette pártfogásába a magyar kormány a ma mokat, az osztrák urak kéréstetűnk nem tudnak és ha a ma yar kormány valamiképp nem tudja módját ejteni, ugva malomok rakatit csakugyan meadóztatják. Felebb zés folytat az ügy mozt az osztrák közigazgatási bíróságnál van e ha az osztrák sógor tényleg rank erőszakolná az indokolatlan adót, akkor tán jó lesz nemmi pprerszállással élni. Magyarországon elég alkalom nylik arra, hogy az osztrák urakat kissé viszótszakáljuk, mert másnak, mint szekutucának nem nevezhető az osztrák okvetlenkedés.

A földminimium ügyében. A vármegyei központi választmány január havi ülésénen vármegyénk 9 országgyűlési képviselői választói kerületének összes községeire néve megállapította a földminimiumot, melynek alapján az illető község lakói a választói kerületükbe felvehetők. A központi választmány az általa megállapított földminimiumról az összes községeket az esetleges megfélebbezés véget végzésileg értesítette. A felebbezésre külföldi határidőn belül két felebbezés érkezett be, mindkettő Bezethy István c.aktornyai köz-es váltó ügyvéd-től. Az egyik felebbezésben általában a csaktornyai képviselő választói kerület összes községeinek a központi választmány által megállapított minimuma, mint túlságos magas kulcs ellen, emel paraszti, a másik felebbezésben ugyanily kifogással él a Csaktornya és Zala-Ujvarra megállapított földminimium ellen. A kuriától a központi választmányhoz legközelebb érkezett le mindkét felebbezésben az ítélet. A csaktornyai választókerület összes községei ellen beadott felebbezést a kuria elvette azon indok alapján, hogy a földvény értelmében a földminimium ellen felebbezést csak az illető községbeli lakos adhat be a saját községe néve megállapított föld

első pillanat óta. A kis piktor tudta, észrevette azonnal és ezen mufa-ott legjobban. De azért hajnabban ott volt a szemtelen kis piktor is, mikor hazakészültek. Ekiszerte ő is őket. A mamával ment, de igen gyakran odaszólt az előtte haladó leánynak, mire a mérnök mindig valami megjegyzést tett.

Főnn a fehér kis szobában fáradtan vette le magát Jozsi kisasszony egy karos-székbe. A szekrény nagy tükrében meglátta az arcát. Bányadt volt kissé, kimerült, a szemei fáradtak, a karjai oly nehezék. Nézte önmagát, és agyában a magyába szedett képek perspektívái kavargtak lomhán, a kifáradt ember kéjes gyönyörűségével. A mama a szomszéd szobából álszólt, hogy felkűdjék le. De Jozsi kisasszony érezte, hogy nem tudna aludni ugy sem. Fölkelt mégis. Az éjjel a szekrényén egy kis könyv hevert, valami ártatlan kis mese. Felre dobta.

Lecaavaria a villamos lámpát, csak a gyerlya lénye reszketett halványan a fehér szobában. És ekkor, a hogy az agy habos párnájára visszahajolt, szemben, a könyvszekrény tetején meglátta a kékés szemű nagy babút, örökké

minimum ellen. Csáktornya és Zala Ujvár köz é
gőré neve a központi választmány által megál
laptott földminimumot — a felelbezés elvél
mellett — a kuria jóváhívta; mert az a köz
ban forgó két községre vonatkozó adatok sze
mel tartása mellett lett megállapítva.

Új tornát elnök. Szörény Géza
déli vasúti felügyelő, Krippel József borbély
ellenőr hivatali utóda Nagy-Kanizsán folyó hó
7-én érkezett családjaival Szombathelyről varo
sunokba és hivatalát átvette. Szűz v. 13-án el tere
vasárnap búcsubankett volt Szombathelyen a
Sabaria-szállodában, melyen mind egy százau
vették részt.

Házasság. Faragó József 16-ú é.
az ismert karrikatura rajzoló folyó hó 6-án
vezet el oltárhoz néhai Hirschler Henri volt
alodomborult illetve bpesti lákos leányát Viotat
a Bud pesti ersebetvárosi pébania templomban.
Az esketést Tóth János Béla ersebetvárosi pé
bános végezte. Tanu volt a főegyen részéről
Csák István festőművész, a menyasszony részéről
a néki nagybátyja: a sedombornai Zala Liptot
János.

Gondnoksági ülés. A nagy
kanizsai áll. iskola gondnoksága március
6-án tartotta alakuló ülését. Dr. Bentek
Ferencz kinevezett elnök szép, tartalmas
beszéddel üdvözölte a gondnokokat s rem
ményét fejezte ki, hogy az ügybuzgó gond
noksági tagok, a hivatása magasztalán álló
tanítótestület s a gyermekek jövőjén gond
dal csüngő szülők együttes működéséből
áldás fog áradni az állami iskola működé
sére. A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd
után megválasztották egyhangulag gondnok
kat: Simon Gábor, jegyzőközl.: Szabó Ist
ván és Szalay Sándor igazgatókat. — Az
elnök indítványára kinevezési sorrendben
jegyzőkönyvbe ígatták a gondnoksági tag
ok neveit, mivel az elsőtől hivatott tag esz
hivatva helyettesíteni az esetleg akadályozott
elnököt. Az elsőtől kinevezett tag: Elek
Liptot. A gondnokság már ezen az alakuló
ülésén több folyó ügyet intézvéen el, kö
rülbelül három óra folyásig ülésezett.

Postások kérelme. A magyar és
horvátországi m. kir. postaminterek egyesületek
küldöttsége járt a heten Pulyay Agost vezetés
alatt Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszternel, azzal
a kérelemmel, hogy az ő helyzetük is véssék
rendezés alá akképpen, hogy a postai rendszeres
szállítások és ők is főlvetessék az állami pos
tabivatartások karába. A miniszter az ügy ren
dezését szives szavakkal kilátásba helyezte.

Márczius 15. A Nagy-Kanizsai
Irodalmi és Művészeti Kör folyó évi már
cius hó 15-én délután fél 4 órakor a
„Polgári-Egyet” nagytermében 1848. már
cius 15-nek emlékére hazafias ünnepelet
rendez, melyre a hazafias közönséget tisz
telettel meghívja a kör elnöksége. Az ünnep
sorrendje: 1. Isten áldd meg a magyart
Énekli a kör dalosköre. 2. Ünnepi beszéd.
Mondja dr. Neumann Ede. 3. Talpra ma
gyar Petőfitől. Szavalja I. Horváth. 4
Kossuth-nóta Lányitól. Énekli a kör dalos
köre. Belépőjegyek a kör tagjai számára a
ingyen ad ki a v. rendőrkapitány portása
folyó hó 11-től kezdve.

Külföldre küldött szak tudósítók.
Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter a kül
földi konzulátusok közül azoknál, a melyeknél
Magyarországnak fontos gazdasági érdekei,
— akár ki-, akár bevitteli — érvényesíthetők,
gazdasági aitasai álmásokat létesített. Ez
átalak feladatát az fogja képezni, hogy Magyar
ország legfontosabb gazdasági érdekeit ott ne
csak ismételjék, de azokat akképp tanulmányoz
zak, hogy annak eredményét a magyar keres
kedelem és ipar felhasználhassa. Egyelőre öt
ilyen állást szervezett a miniszter s ezeknek
egyikére Bukarest székhellyel jeles földinket dr.
Mantuanó Rezső miniszteri segédként nevezte ki.

Névmagyarosítás 1899-ben. A
belső miniszter kintulása szerint hazánkban
az 1899. évben 3240 folyamodónak engedte meg
a belügyminiszter a névmagyarosítást. Ez eredmény
az 1898. évvel szemben 3482 esettel kedvezőt
lenebb ugyan, de még mindig 1390 esettel több
mint az 1897. évben, mikor csak 1811 folyamodó
nak engedte meg a névmagyarosítást. A vidéki
városokban történt névmagyarosítók mennyisége
tekintetben Nagy-Kanizsa a harmadik helyen
áll, 34 névmagyarosítás esetével, míg majdnem
az összes vidéki városokban az 1899. évben
csakkezt a névmagyarosítások száma, városunk
emlékdest tüntet fel, a mennyiben 1898-ban
csak 24 eset fordult elő.

**A torna, mértani rajz és a szépr
írás.** A kultuszminiszter rendeletét bocsátott ki
az iskolák számára a testgyakorlás, rajz és a szépr
írás alól való fölmentés dolgában. A rendelet
szerint a tanításnak e három tárgya alól fölmen
tést mondókat a tanulókat, a kiknek a követ
kező testi hibájuk van: sántaság, lénaság, pu
poság vagy csak kiknek felszámuk van. A föl
mentést a köépi-kori igazgató maga adhatja
meg szóbeli kérelemre s minden orvosi bizo
nyítvány nélkül. Muló testi bajoknál és betegsé
geknel egy te évnél kisebb időre szintén az igaz
gató adja meg a fölmentést, de csak orvosi
bizonyítvány alapján, melyben ki kell tüntetni a
betegség nemét s azt is, hogy a fölmentés szük
séges-e és mennyi időre.

Az új ötkoronások. Az ötkoronás
pénzdarabokat már egközelebb kibocsátják. Az
ötkoronások ezüstből készülték s általában olyan
veretűk, mint a koronák. Az osztrák és a ma
gyar pénz az egyik oldalán az uralkodó arcképe
van, a másik oldalon pedig a magyar pénznel a
korona; az osztrák pénznel pedig a kettejű sas
van bevéve. Az új pénz aránylag nem nagy.
Körülbe ül akkora, mint a ta ler, tehát kisebb
mint a régi kettőforintosok és kisebb, mint az öt
márkas, illetve öt frankos pénzdarabok. Ezüst
találalma olyan arányú, mint a frinté.

Nagy szerencsétlenség Hervadán.
Zala-Egyszerűről jelentet tudósítók, hogy Mayer
Mór berletlen az egyik istálló teteje leszakad. A
rómok alól holtan húzták ki Vigh József és Mol
nár József bereseit. Odáveszett húsz ökor is.
Az épületet víz mosia alá s a megrongált falak
nem bírta el a telet, így szakadt az be.

Ügyészségi meghívott. Dr. Weiss
Lajos nagykanizsai ügyvédet Nagy-Kanizsára
ügyészségi megbízottá nevezték ki.

Utasítás a csendőrség részére. Az
új bünvádi perrend ártás elbeleptetésé alkalma
val gyökeresen át kellett dolgozni a csendőrség
szolgálati utasítását. Ez a munkát a belügymin
iszterium, a honvédelmi miniszterium és az igaz
ságügyi miniszterium vegyes bizottsága több
hejtartó tanácskozmányokon végezte el. A
terjedelmes utasítás egészen, vélelves szöveggel
készen van és a napokban hivatalosan közre is
fog tetetni. Mint értesítünk, a csendőrség csak
mint karháttalom vetetik ezután igénybe a ren
dőri nyomozásoknál, melyeket tudva evőleg az
ügyészség vezet. Es a városokban a csendőrök
nek ez a szerepe megszűnik. A csendőrség pre
ventív és felteledző szolgálata azonban nincs
eritve. A városokban is nyomozhat a csendőr
ha a büntény szalai odanyulnak vagy a büntetés
odamenekül, de mindig az ottani rendőrhatalom
tudtával. Az új utasítás az eddigi csendőrszolgá
latot teljes összhangzba hozta az új bünvádi
eljárással.

Felolvasás. A nagykanizsai
„Irodalmi és Művészeti kör” első felolva
sási délutánja márc 4-kén volt. Ez alká
lomra a város háza nagytermében váloga
tott közönség gyűlt egybe. Előbb a dalos
kar énekelte a szöveget, azután pedig dr.
Kiss Ernő szakosztályi elnök ült a felol
vasás asztalhoz és gyönyörűen méltatta
Vörösmarty Mihály költői szereplését. —
Hajdu Gyula-Vörösmarty-nak „Az uri hölgy
höz” című költeményét szavaltta nagy ha
tással. Végül a daloskar népdalokat éne
kelte, melyre a közönség szintén tetszé
ssel fogadott s különösen kedves volt Szalay
Lajos, szakosztályi elnök, szófórszövege.
Minden szereplőt zajosn megtapsoltak. —

A legközelebbi felolvasási délután márc.
11-én lesz.

Horváth Laci Meráuban. A mi
ciganypriamasunk, Horváth Laci, — amint lapo
kat értesítik — most Meráuban aratta a babé
rokat. A magyar primást ott nagyon fölkarolják.
Csak az a kár — írja tudósítónk — hogy ban
dajának csupán felel ment oda.

Övasóköri ünnepség. A kiskanizsai
„Polgári Olvasókör” a maga céljaira egy dízes
épületet állítatott, melyet márc. 11-én fognak
fölszentelni és felavatni. A fölszentelés délelőtt
lesz, a fölavatás pedig délután 6 órakor. Szóo
kul fölkerették Hajgató Sándort, mint aki a „Pol
gári Olvasókör” első tervezője és megalapítója
volt. A fölavatással kapcsolatosan megünnepelik
Március 15-ikét is. Alkalmi beszéd mondására
megkérték Szalay Sándort.

Az adások érdekében. Az igazs
gügyminiszterium nemskóra új rendeletet bocsát
ki, a melynek bizonyára leginkább az adások fognak
megörülni. A főbb pontok a következők: Az
árverési hirdetményben nem lesz feltüntetve az
adós neve, csak az ügy száma, összeg, becsérték,
az árverés tárgya, ideje és helye. 2. A hivatalos
lapban az árverések csak 2000 korona becsérték
ken felül tételnek közzé. Ezzel az utóbbi intéz
kedéssel a vegrehajtási költségeket csökkentik,
az előbbi pedig tisztán az adósok egyéni érde
keit védi, miután a nagyobb sokszor önhibáján
kívül bajba került adóst megkíméli attól, hogy a
nevet egy árverési hirdetés keretében publikálják.
Annai bizonyos, hogy nem az a fontos, kinél ki
akar árvereztetni, hanem az a földolog, hogy mit
és hol árvereznek. Az árverések kilencven szá
zalékát ugy sem tartják meg. A vegrehajtás
szemléket tehát megkímélik attól, hogy vastag
beütökkel figyelmeztessék:

— Szégyelje magát!
Ha akadnak olyanok, a kik nem fogadják
valami szivesen ezt a reformot, azok bizonyos
csak a hitelezők lesznek. Igaz különben, hogy a
hitelezők háromnegyed része egyuttal adós is.

Drágul a ténia. Az osztrák-magyar
vegyszertári, tentagyárosok Bécsben értekez
letet tartottak a célból, hogy a nyersterme
nyek és a csomagolási üvegaruk rohamos áremel
kedése folytán, gyártmányaik árát ehhez mérten
egyetemlegesen felemeljék. Az értekezleten
Ausztriából 12 gyáros, míg Magyarországról
csak két gyáros volt képviselve. Szóval: hala
Istennek van már ténitakartel is! Ez különben
az egyedüli kartel, a mely még tha meg is tá
madjuk is jól jár vele. Ezért ha nem is logyas
tuk hiába a dráguló ténit.

Legjobb orvoság. Mindazok kik gyom
orbai, éhségbiáay, rossz emésztés, májajda
mak, kólika, veszegénység, ideges fofajásban
szenvednek, használják a világhírű Pserhofer
vértisztító labdacsoka, melyek teljesen ártalmat
lanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelső
rendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgá
latot véltünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő
gyógyszert b. figyelmeükbe ajánljuk. 1 tekerés,
mely 6 dobuz (15 labdac) ára 105 frt. A pénz
előzetes beküldése után 1 tekerésért 1.55 frt-ért,
2 t-kereset 2.30 frt-ért, 3 t-kereset 3.35 frt-ért
küld hermenve Pserhofer J. gyógyszerháza Bécs,
I. Singerstrasse 15.

KÖZGAZDASÁG.

**A „Nemzeti” baleset-biztosító
rézvény társaság.** rövid idővel ezeltől ér
dekas újítást létesített az életbiztosítás terén,
amellyel — minthogy e némben pártatlanul áll,
— érdemesnek tartjuk olvasóinkat megismertetni.
Az ezen leujabb módokat szerint biztosított
felek évenként február hónapban tartandó orso
láson vesznek részt, a melyen minden kétszáz
érvényben levő kötvény közül egyet kisorsolnak.
Az első húzást Dr. Hajós Béla, mint Gaszner
Bela budapesti kir. körgyógyzónék kamarilag
kirendelt helyettese jelenléteben folyó évi február
24-én tartották meg, mely alkalommal — tekintve,
hogy az életbiztosításnak ezen új nemét a
„Nemzeti” csak rövid idővel ezeltől honosította
meg — csupán egy kötvény és pedig a 1091.
számu (szegedi főügynökség) soroztatott ki, mely
2000 korona biztosított összegéről szóolt. A
kizárólag a „Nemzeti” által művelt eme biztosí

fási ágazatnak nagy előnye abban áll, hogy mi denkinél, aki sorsolással egybekötött életbiztosítás köi, esélye van arra, hogy a biztosított teljes összeget, ennek esedékessége előtt, sorsolás után minden levonás nélkül készpénzben megkapja, amint ez a kisorsoló 10291 sz. kölvényvel már tényleg megtörtént, dacára annak, hogy a biztosított fél csupán egy éven egy negyede évi részletet fizetett be 21 kor. 12 filérnyi összegben. Egyebekben általában ismert dolog, hogy a »Nemzeti« a balesetbiztosítási intézmény meghonosítása érdekében is uttóro tevékenységet fejtett ki, amit legjobban bizonyít az a tény, hogy e társaság az 1893. évtől kezdve az 1899. év végéig egyedül a balesetbiztosítási ágazatban kerek összegben 3 300 000 korona kártalanítást fizetett ki biztosított feleinek.

felvételnek e lap kiadóhivatalában Nagy-Kanizsán. Hirdetések

Ki akar 400 márkát

havanokint könnyen, tisztességesen és risiko nélkül keresni? Tudassa címét azonnal levélbélyeggel felszólalva V. 21 sz. alatt K. F. Wojtan, hirdetési irodával Leipzig-Lindenau.

A tengeri útközet.

Néhány héttel ezelőtt először mutattak be Párizsban egy csodálatos látványosságot, a mely kizárólag az 1900. évi kiállításra készült. Valóságos radibajókból alkotott flotta matematikai pontossággal mozog egy óriási területű vizen a két allenséges flottaiba esztiva nagy zajjal hadakozik egymással. Ezt nézi estenként majdnem tízezer ember végig. Én is jelen voltam egy ilyen érdekes útközetben és az öt-déltől 8 óra alatt az fordult meg a tekintetben, hogy csodálatos hasonlóság van e harc és az emberi testben végbé menő harcok között. A valódi élet, a test anyagi élete a vér mozgása. A vér vörös részecskékből alakul, ez adja meg erejét és ellenállását, társuk a fehér részecskék, a melyek teljessé teszik a vér működését. Sokszor a fehér sejtek tartják vissza a káros dolgokat; a csata megkezdődik és természetesen, hogy pártfogásunkat és érdeklődésünket az életet adó fél nyeri el a halált okoz ellenében. A meggyöngyült vérhelyreállítás nagyon fontos fly esetben a legjobb ha oly szert használunk, mely a győzelmet biztosítja. Mind e gondolatokkal azért foglalkoztam, mert e napon látogattam meg Broust kisasszonyt, bi Párizsban a Riquet utca 71. szám alatt lakik a kinek borzasztó ilyen útközetet kellett elviselni.

Már hónapok óta vérszegénység gyötörte a ez a fiatal keze adta. Mjndanki tudja, hogy a vérszegénység miután a vér teljes elvonulásának következménye számos kellemetlen következményt vont maga után. Heves főfájás, oldalazulás, szívdobogás, fájdalom az egész testben, emésztési zavarok a ezek következtében állandó rossz kedv győtri a beteget. Broust kisasszony mindezt végig szauvudta és helyzete oly komoly volt, hogy segítség nélkül bár járni se tudott, családja kétségbe esett hogy a legjobb ápolás se ad megkönnyebülést. Egy napon a Pink-pilulákat, mint biztos gyógyszert ajánlották neki. Haladéknélkü használni kezdte a az eredmény gyors és meglepő volt. Ereje vissza tért, ajka és orcája visszanyerte piroszatát a fájdalomából emléknél egyéb nem maradt. Ma erős és egészséges. Örül az életnek a mi tizenkilenc éves korban érthető.

Hűen mondtam el Broust kisasszony történetét, a melyet a szomszédok csak megerősítettek. A Pink-pilulák ugyanazt az eredményt érik el a nőnél, férfnál, gyermeknél és agnál előforduló bármely gyöngeségnél és alkalmazásánál hamar véget ér a vérszegénység, sárgaság, reuma és neurasthénia. Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban ára 1 frt 76 kr. és hat doboz 9 frt Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

Igen sok külföldi francia, angol és német szer van hirdetve és ajánlva 256-40

FIATAL EMBEREK részére

esőbántalmak és folyások ellen. Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a

a legcélszerűbb és legjobb a

Santal-Egger

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik. 1 üveg ára 1 frt 50 kr; pos'an bermentve, a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a Nádorhoz BUDAPEST, VI. Váci-körút 17.

363911900

69-1

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tételik, miszerint a nagym. földmivvelésügyi m. kir. miniszterium rendelete folytán a nagykanizsai fedeztetési állomáson felállított ménnek első fedezéséért minden kancza után a következő díjak fizetendők u. m.

A m é n e k.						
törzs könyve száma	neve	apja	anyja	faja	színe és jegyei	fedezés díja korona
813	Győztes Nonius 19.	Győztes	Nonius	Nonius	sárga	4
1006	Előszállás XIX.	Dragoner	Old Ben	Angol	pej	6
256	Helyes	Vierma	Helena	Telivér	barna	8
430	Zobuatica 285.	Furiosa	Gidran	Gidran	sárga	4

Megjegyzés. Az itt kitüntetett fedezési díjon kívül még minden kancza után 2 korona pótdíj is fizetendő.

A fedeztetési jegy előmutatása négyeszeri ingyen uó fedezteté-re jogosít, szabadságában áll a tenyésztőnek hároms-ori sikertelen fedeztetés után más ént választani mely alkalommal csakis azon összeget tartozik potolni, melyet az ujonan választott mén díja netalán magasabb mint az előbbie. A fedeztetési állomás Nagy Kanizsán a vasártéren, a közkörház szomszédságában lévő katonai ferhelyen van felállítva.

Nagy-Kanizsán 1900. március 2.

A városi tanács.

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készít **mindennemű könyvkötő-munkát** A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG: Passapartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig. Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, ugy minden e szakba vágó munkát.

Szerkesztőség:
Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében

A szerkesztővel értekezni lehet sajnálattal d. u. 4-6 óra közt.

Idő intézkendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Égész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Nyilttár. példányra 20 fillér

Külföldiek, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők

Bérmegtelen levelek csak ismeretközömből fogadtatnak el

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, március 11.

Magyar ipar.

Ama rendkívüli kvalitásoknál fogva, melyekkel Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter kétségtelenül dicsekedhetik, csak természetesnek tarthatjuk, hogy a kereskedelmi budget tárgyalása ama hatalmas benyomás alatt áll, melyet az ő tartalomszerű beszéde mindenfelé keltett. E kvalitásokat a sajtó azzal honorálja, hogy a beszédet ismételt méltatása tárgyává teszi s azokat az eszméket, melyek a kereskedelemügyi miniszter beszédében egymást kergetik, a nagy közönséggel megismertetni iparkodik s azoknak közgazdasági és nemzeti szempontból való fontosságát érdemi szerint megvilágítja.

A kereskedelemügyi miniszter pompásan tagolt beszédének gerincét azok a belső fejtegetések teszik, melyek a magyar iparra vagy jobban mondva, a kis és nagy iparra vonatkoznak. A magyar iparpolitikának négy irányban kell tervszerűleg és öntudatosan mozognia s ez irányok legfontosabbja az ipari szakoktatás. A létező intézetek már nem elegendők a jelentkező ifjak felvételére s az utolsó évben 212

ipartanuló kellett visszautasítani hely hiány miatt. E bajon úgy segít a miniszter, hogy célra 1-25 millió kor. állított be a költségvetésbe.

A második irány az iparfejlesztésében és a gyári és házi ipar támogatásában van. Egy év óta, vagyis mióta Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter, az ő támogatásával 29 millió K. tökével 24 új gyár keletkezett, melyek közel 8000 munkást foglalkoztatnak. Az izmos osztrák iparral szemben nehéz ugyan magyar ipart teremteni, és a magyar gyárosok egész erélyére és kitartására van szükség, hogy a gyárak létezését biztosítsák, de a magyar kormány jóakarata is szükséges, melylyel a vállalatokat 4-5 éven át támogatja.

A kisipar egyik főgondja a kereskedelemügyi miniszternek s fejtegetéseinek ez a része a lényegpontja nagy budgetbeszédének. Az első feladata volt az izlés színvonalának emelése, melyen a kisipar mozog és a kisipar termékeinek olyan átalakítása, hogy azok a piac és jóízűs követelményeinek megfeleljenek. A nyers anyag olcsó beszerzése végett hitelszövetkezeteket ala-

pitott, hitelviszonyaikat javította, a hitel-szerzés lényegesen megkönnyítette és a kisiparosoknak lehetővé tette, hogy könnyűszerrel szerezzenek gépeket. Legközelebb két nagy központi műhely nyílik meg, az egyik Budapesten, a másik a közeli Erzsébetfalván, ezekben 100 mesterember nyer helyett s a fűtéssel, világítással és mozgató erővel együtt nem kerül nekik többé, mint a legrosszabb bolt vagy pincelakás.

A maximális ár 180-200 ft lesz. Az, hogy ily központi műhelyek fognak a kisiparosok rendelkezésére állani a fővárosban és a vidéken, meglepő s áldásos módon fogja emelni termelőképességünket és versenyképessé teszi őket.

Egész iparpolitikánkat azokra a kereskedelmi szerződésekre való tekintettel kell berendeznünk, melyek legközelebb megkövetendők. E téren úgy kell dolgoznunk, hogy a jövő események semmiféle alakulása se lephessen meg. A kereskedelmi politikában válság előtt állunk, melyet azok a hatalmak akarnak előidézni, melyekkel néhány év múlva kereskedelmi szerződést kell kötnünk s minél inkább megbizonyo-

TARCA.

Anyámhoz.

Irta: Huckstedt Jenő.

Kis időbambán elmerengve
Ölök busán, egyedül;
Fáj valami, nem tudom mi,
Szemembe könyecsepp ül. —
E távolban senki, semmi
Nem vigasztal engemet!
Mert gyógybalsam fájó szívre
Idegen szó nem lehet!

Fájó sóhaj! menj el messze
Üzenetet is adok:
Mondd meg annak, kit imádkok,
Hogy mint félek, mint vagyok.
Szeretetet matáink itt,
Örömet is nyujtának,
Meggökölnék; de ezek nem
Igaz szívből fakadnak!

Az ő csókja, ölelése,
És vigasztal kell nekem,
Az ő arca mosolygása,
Vidítja meg álszemem.
Hogy szeretem, hűn imádom:
Est mondd édes anyámnak;
Innen aztán tovább mehetek,
S mond el egész világnak!

„A falu Rózsája.”

Irta: Csote F. Alberik

Sirnak, zugnak a harangok; mintha csak gerle panaszos zúgását, keserves zokogását hallanánk az ember, olyan szépen, olyan bánatosan szólnak a kis falu ódon templomának ezüst szavú harangjai.

Tán ők is tudják, kit kísérnek ma ki örök nyugalomra a falucska kis temetőjébe? Nem csoda, hogy ma olyan mélabusan szólnak, hisz a falu virágát, letört rózsaszálát siratják — ők is.

Az idegen bálmulva néz maga körül; azt hiszi, hogy a falu gróját vagy uraságát temetik, mert oly szomorú képet öltöt a falu. Aprajánagyja részvételét kíséri a koporsót. A róza, lilium, s tulipánból font koszorúk, tejesen beborítják a kis koporsót. Nem látni ugyan rajtok a modern kertészeti művészetét, de az egyszerű virágok előlülják, hogy a szeretet fűzte őket s a szeretet helyezte a koporsóra.

Most temetik a „falú Rózsáját”. Így ismerték csak a bíró uram leányát.

Igen, róza volt ő, fakadó szép bimbó! Nem fakad szebb gyöngyharmatra; nem nyílik szebb még napsugárra sem, mint volt a „falú Rózsája”. A hajnal szülötte volt! Azok a hotó hűfűrtök, világos szemek, piros ajkak, de sok legénynek a

szívét indították hosszabb dobogásra. Meg is nézte mindenki, ha vasárnap templomba ment. Akkor volt még csak szép! Akkor bizony hiába volt még a tiszteleendő úr szép predikálása is, nem sokat hallottak abból a fiatalok.

Örült is az a legény, ki Rózsával beszélhetett de még boldogabb volt az, kinek Róza tűzött rozsmaringót a kalapjába.

De a róza sem nyílik örökké, lehullnak virágszirmai; így hervadt el a „falú Rózsája” is. Elhervadt... mert lemetesztették, erővel letörték az élet tájáról.....

Vigan vannak Vörösek csárdájában! Peti Jancsi muzsikája hamar összegyűjtötte a falu szépeit s vigan is rakják a táncot a lányok s legények. Hisz bucsu van most, örömnapja a falunak. Hej de szépen mozognak! Mégis kíválik közülök egy pár: Magas Jóska a „falú rózsájával”. Senkisésem tud-ugy táncolni, mint ők ketten: Rajtok is van minden szem s nem egy ajk suttoga!

— Hej de szép egy pár! De összeillenek. Nem is volt oly boldog senkisésem, mint Jóska, meg Róza. *

A világ kincseért sem adta volna át Jóska táncosát, no meg Rózsát sem örömmel hagyta volna ott. Legalább ma gondolta Jóska, övé lesz Rózsá, mert jól tudta, hogy szegény legény lé-

A modern therapiában az orvosok mindinkább a természetes gyógyvizek használatát, ezek között különösen a maga nemében páratlan

Ferenc József keserűvíz

Kapható: Rosenfed A. és fia és Huber és Marton czegeknél.

ajánlják. A Ferenc József keserűvíz már több mint husz év óta van használatban s egy családban sem szabadna annak hiányoznia.

Emlékkönyvek, Fényképalbumok Képes levelezőlapok, Diszlevélpapírok Íróasztalgarnitúrák

a legnagyobb választékban a legújtanó-abbban kaphatók

Fischel Fülöp könyvkereskedésében. N.-Kanizsán.

sodunk, hogy e veszedelmes jelenségek mindinkább közelednek, annál megnyugtatóbban hat ránk a tudat, hogy ily vészes időben olyan kvábitású férfi vezet Magyarországot kereskedelmi politikáját, mint Hegedűs Sándor.

Felhívás.

Vörösmarty Mihály jubileári ünnepségre.

Vörösmarty Mihály születésének százéves fordulója (1900. évi december hó elseje) közeledik. Száz esztendeje, hogy dobogni kezdett a haza szenvedéseit mélyen érző nagy szív!

Nem vitatjuk, hogy legalább is hányadrendű legyen azon irónk, ki az utódok elismerésére méltó igényt tarthat; de azt tudjuk, hogy az elsők között is elsőnek, Vörösmarty-nak, emléke töltünk az alkalom kiválósága miatt is a legméltóbb ünneplést követeli.

Vörösmarty-nak sokkal tartozunk, mert a míg ifjkorában az ősi dicsőség ragyogó képeivel vigasztalt, addig férfikorában nemzeti hitvallásunk egyedül boldogító tanával: „Hazádnak rendületlenül légy hive oh magyar!” tanította remélni a hazafiúi százados fájdalomak közt aggódó magyart. Vörösmarty kifogyhatatlan költői ere és nemesiszélése a nemzeti szellem megdicsőülését és a klasszikus versforma művészetét csodás sikerrel egyesítette; teremtő lelke a megújított magyar nyelvet lényes diadalra segítette, mert nyelvünk legnagyobb mestere úgy énekelt, a miként még magyar lant nem zengett soha!

A székesfehérvári Vörösmarty-Kör 32 éves fennállása óta koszorus költőnknek nemcsak nevét hordozta, hanem a költő emléke évenként rendezett felolvasó ünnepélyein érdemeit is méltatta. Ezen hagyományos kötelesség tudata lelkesíti és bátorítja a Vörösmarty-Kört a főntebb említett or-

szágos ünneplés eszméjének létesítésében. A hazafiság és nemzetiség nagy költőjét megillető országos ünnepet a Kör a Nagyközönség szíves közreműködésével 1900. évi december hó elsején akarja megülni.

Hazafias üdvözléssel

Székes-Fehérvárott, 1899. évi szeptember hó 3-án.

Gróf Zichy Jenő Vértessy József
a Vörösmarty-Kör elnöke. a Vörösmarty-Kör igazgatója.

Dr. Czapáry László,
a Vörösmarty-Kör titkára.

Az ünnepély eddig tervezett és a beérkező ajánlatok szerint módosuló sorrendjének főbb mozzanatai:

I. Kivonulás — a déli vasut rendes reggeli gyorsvonatával melyek ugy Budapest, mint Székesfehérvár felől csaknem egy időben érkeznek Kápolnás-Nyékre Vörösmarty Mihály szülőházának méltó emléktáblával való megjelölése végett. Rövid alkalmi beszéd.

II. Külön vonaton utazás Székesfehérvárra, hol d. e. 10 órakora a székesegyházban nagy mise lesz, melyen valószínűleg még az emléktábla leleplezésénél jelenlevők is megjelenhetnek.

III. D. e. 11 órakor irodalmi ünnepély a megyeház nagytermében, melynek tervezett műsora a következő:

1. Megnyitó beszéd.
2. Emlékbeszéd.
3. Alkalmi költemény (Oda, vagy Vörösmartytól szavalt).
4. Vörösmarty levelezése. (Ismertetes).
5. Záró beszéd.

IV. Vonulás a költő szobra elé: ennek megkoszoruzása. Magasztaló beszéd. — Szózat, énekkar és honvédzenekar vezetésével éneklő a nagyközönség.

V. Diszced a vendégek tiszteletére 2 órakor a „Magyar Király” termeiben.

VI. Diszcedadás a városi színházban esti 7 órakor.

VII. Diszvacsoara a vendégek tiszteletére esti 10 órakor a „Magyar Király” termeiben.

A vendégek szállásáról a választmány gondoskodik.

Akadémiák.

Mivelhogy Magyarországon is van már egy tudományos Akadémia, az ijedség egy bizonyos nemével fogadjuk azt a hirt, hogy egy máodik is készül. A közmondásossá vált semmittevés, a melyben oly kiváló gyakorlatra tetek szeri a dunaparti palota tulajdonosai, a konzervativizmus, a mely fokok szerint már a végelgyengüléshez hasonló szimptomákban, jelentkezik és a klikkrendszer, a mely minden hanyatló közületnek jellemző vonása, mindez ezerszer hangzatosított vád a magyar tudományos Akadémia ellen.

Soha életemben nem hibáztatom mindezekért azt a tudományos társaságot. Azok a hibák, melyeket felsoroltam a a melyeket annyiszor hozzávágat a tudóstársaság kemény koponyájához, nem csak a magyar tudományos Akadémia hibái, hanem minden irodalmi és minden tudományos társaságé. Tökét gyűjtieni, ipart fejleszteni, kereskedelmet felvirágoztatni, vasutat építeni, szóval: gazdasági célokat elérni csakugyan küzdelmek szervezésével lehet legjobban. De már, hogy egyebet ne mondjak, műpart teremtieni nem lehet társaságban, anélkül, hogy bizonyos sablonok ki ne fejlődjenek. Tudományos, új tudományos szellemet pedig éppenséggel sem lehet termelni akadémiaiban és tudományos gyűlésekben.

S most ugy halljuk, tíz fiatal magyar tudós összedült s megszerkeztette az új akadémia tagjainak névsorát.

Szeccszó ez?! Szakítás a régi rendszerrel?! Ilát volt itt rendszer? Van ebben az országban olyan tudományos társaság, melynek a rendszerességétől irányától ellehet szakadni? Mivelhogy rendszer sincs, elszakadni sem lehet tőle. Mi hát akkor ez az új akadémia? A modern szellemet ápoló testület? Olyan, amely megunt a dohos szagát a középkori maradványoknak? Isteneim! Hátha épen megunták ezek az urak ezt a szagot, okvetlenül társaságban akarják az unalmukat elűzni s ezt az unaloműző testületet mindjárt akadémianak, vagy minek keresztelik? A tuda-

tére hiába kopogtatna gazdag bíró-uram-mal, ki oly rálatós leányára.

Róza is boldog volt, hisz szívért Jóska rég lelkéhez furulyázta; nem hiába futta el minden este kis furulyáján:

„Barna kis lány! Édes rózsám!
Ha nem alszol, jój ki hozsám!
Hadd! sugjam csak a füledbe
Ugy szeretlek, mint a gerle
Szereti hü párját.”

Mindketten oly igazán boldogok voltak. Nem is sejtették a szomorú véget. Hej! pedig haj van a csárdában, ha a két versenytárs ó-szekerül.

Szöke Pista is ott van a csárdában, de nem táncol. Szemére vágja pörge kalapját s üvege mellett gonoszlat lorrall meg gonoszabb lelke. Nem jó szemmel nézi Magas Jóskát, hogy »koldus létere« — mint szokta mondani — még vele mer kikezdeni. Majd meglátja ki az ur a csárdában — veti oda felvállról pajtásának.

Okot keres verekedő lelke, hogy Jóskába köthessen s alattomban mindig Rózsát a Jóskát figyeli, vad természetű minden áron bosszút akart állani mellőzötteséért; nem szereti látni a két virág boldogságát, nem hallani a gerlek szerelmes bugását.

Hiába! Hogy is mulhatnék el a falun minden zaj nélkül a bucsu? Nem szokott ez megtörténni

csendben. Itt is ugy volt, a veszekedőnek meg kellett mérgeznie e nap mulatságát.

Már kevesen táncolnak; hazafelé tartanak... alkonyodik. Róza is hazafelé készül.

— Ne menj még el szentem! — hangzik Jóska szava s ötoszt lobogtatva int a cigányoknak, hogy huzzon még egyet.

— Ezt huzd, — kiált Szöke Pista felugorva s az asztal mellől ropogós ötvenest dob a cimbalomra.

— Már miért huznád azt — vág vissza Jóska. Aki először fizet, annak huznak. Ha-elhúztad, ám jó huzd neki akár reggelig, bánom is én.

— A mit mondtam huzzad — kiált mérgesen Szöke s oda vág az asztalra, hogy csőrömpölve hull le róla minden.

Jóskának sincs gatamb szíve. Arcába tut a vér, ökölbe szorítja markát, szeretné összeropantani a hengegöt. De Róza szellapítja:

— Jóska!... Jóska!... hagyd!
— Ne felts lelkem, bátorítja a remegő virágot, majd elbánok vele Isten igazában, ha becsületre még nem tanítottak.

Ezzel megkapva Szöket, szépen kitette a kapálódzó a csárdából. Vilámi nevétséges jelenet volt. Huzta volna már most a dadé is; de bosszút lorrall Pista is... Nyitott késsel rohan Jóska felé.

Látja ezt Róza. Az ártatlan táncosát meg akarja védeni, Pista elé ugrik, ki magasra emelt kését, hogy Jóskában mártás. Hej, de Szöket a düh elvakította, csak Jóskát látta maga előtt, a nekizánt dőfést vissza nem tarthatta s kése....

Róza lángoló szívét járta át.

Halva eset össze s csendesen suttoztak ajkai — Jós...ka Isten...veled!...

Hiába költötte Jóska Rózsát, többé fel nem ébredt. Csak zokogott...sirt, mint egy gyermek, elfelejtette a gyilkost s midőn fájdalomából felécsudott, hogy vele számoljon, Szöket már kiserették a börtönbe.

...

Ott viszik a falu legszebb virágát. Jóska is ott kíséri a kis koporsót. Nem hullóak könyei, kiápadt forrásuk; lelke sajog, keb'e fájdalommal tele. Mintha nem is tudna már maga felől, néman követi a ha'ott vivőket s bánatos tekintete oda tapad a kis koporsóra.

Sajnálattal tekintenek reá s nem egynek ajkára csalja a részvét e szavakat: »Szegény Jóska! de fájhat neki is az a késszurás.»

Kalap raktár

HALVAX FRIGYES

Nagy-Kanizsán.

ALAPITTATOTT 1850.

LEGNAGYOBB VÁLASZTÉK MINDENFÉLE FÉRFI és GYERMEK kalapokban. Olcsó árak!

mányos szellemet, az új irányokat sehol a világon nem termelték az akadémiák s aki belelátott az eszmék fejlődésének történetébe, az okvetlenül tudja, hogy a már megérett, kiforrott eszmék terjesztésénél egyebet soha sem ért el egy akadémia sem, a minthogy nem is érhető el. A mi akadémiánkat a nemzeti újjáébredés első föllobbanó hevében a legnagyobb magyar teremtettemeg. Es az egész nemzet résztvevő alapításában, lelkesedett érte, tehetősebbjeink nagy alapítványokat hagytak rá s ma még sem érez seuki vele. Arra pedig nagyon kíváncsiak volnánk magunk is, hogy mi az a már kiforrott, terjesztésre megérett, közös ideál? Pláne új, tudományos elvek! Száz tudományosság forrásánál, a magyar egyetem is már tíz-tízélektől meritene. Az egyikből hegelii filozófiai limonádét, a másikból spenceri vasas vizet. Az új akadémia semmiképpen sem tesz nekünk. Vagy három esztendeig derék, jó hú akadémiát lehet belőle telve létkesedő fiatal tudósokkal. A negyedik év elején kifejtődik ott is valami, a mi az öregseget jellemzi. Mert az akadémiák nagyon hamar megöregednek; mihelyt a babérlevelek hervadásnak indulnak, a lelkesedés is elfonnyad. Aztán a maradiság következik be, végül a klikk és utóljára apró kapaszkodó emberek hosszú sora áll elő, a mely kézs a legundokabb kliensi szolgálatokra. Ezért pedig csak nem érdemes társaságokat szervezni.

Mert ez lesz a vége. Teszek csak megnézni a másik akadémiát, az öreget — s visszamenni a történetében addig, hogy: — lett. Ez se volt egyéb, mint a mit a tíz fiatal akar megcsinálni. (S köztünk maradt szó legyen, már is olyanformán akar megcsinálni, hogy a listája összeállításában nem igeo tárgyalagos.) Leikes, okos, munkás elmék társasága védlett azzá, a mi ma s a mi ellen ugy akarnak frontot csinálni, hogy ugyanazokon az alapokon megcsinálják ugyanazt a tudománygyilkos szervezetet.

Nekünk minden okos mozgalom rokonszenves; a mit a megvénbedt, szétmálott intézmények ellen indít meg a fiatal, friss erő, a modern tudás, a széles világnézet. Ha az izmos fiatal öklök berozsádásodott kapukat döngtet, odaátlunk támasznak és várjuk; mikor pattan föl a zár és mikor válik a minden rátermettnek kiszolgáltatót terénnummá például a monopolizált tudomány. Hanem akadémiát akadémiaival agyonütni nem lehet. Még csak korrigálni sem lehet. A tudományra nem kell billogot ütni. S a kinek ilyen forma az igyekezete, az már coipó nem tudós akar lenni, hanem akadémikus.

Abból a fajtaból pedig már elég van. Több, mint kéne.

Nem bizunk az akadémiáknál. A becületese egyéni munkát tartjuk többre s egy jó könyv legalább százannyit ér, mint két tuat rossz és jó akadémia együttvéve.

B-y

HIREK.

— **Athelyezett polg. isk. tanító.** A vall. és közokt. miniszter Németh Mihály alsó-lendvai általmi polgári iskolai rendes tanítót jelenlegi minőségében a nagy-kanizsai államilag segélyezett községi polgári iskolához helyezte át.

— **Március 15.** A nagykanizsai felső kereskedelmi iskola tanuló ifjusága 1900. évi március 15-én az intézet nagytermében nagyszabásu hazafias ünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora a következő: 1. Szózat. Eneki az ifjuság énekkara. 2. Megnyitó beszéd. Mondja Domány Ármig tanár. 3. Talpra magyar! Szavalja Krausz J., felső o. t. 4. Ünnepi beszéd. Mondja Almási J., felső o. t. 5. Ima a hazáért, a „Bánk-Bán” cz. dalműből. Erkel Ferentől. Eneki az ifjuság énekkara. 6. Ötven év után, drámai költemény Földes I.-tól. Előadják: Magyar ifju... Lukács Aladár f. o. t. Elégedetlen... Rosenstein Gyula k. o. t. Idegen ifju... Fein vilmos also o. t. 7. A Marsellaise és a Talpra magyar, értekezés. Irta és felolvassa Weiller Vilmos, felső o. t. 8. Petőfi visszatér, Váradi Antal. Szavalja Paski Sándor, f. o. t. 9. Indul. Eneki az ifjuság énekkara. Az ünnepély d. e. fél 10 órakor kezdődik.

— A nagykanizsai róm. kath. főgimnázium ifjusága 1848. márc. 15-ének emlékére f. évi márc. 15-én a főgimnázium nagytermében hazafias ünnepélyt rendez. Kezdeté pontban d. e. fél 11 órakor. A meghívó beépőjeje is. Műsor: 1. Isten áldd meg a magyart. Eneki a főgimn. énekkara. 2. Petőfi élete költeményeiben. Magyarázza Ecetes József 8. o. t. a.) Szülőföldemen. szavalja Tóth István, 5. o. t. b.) Nézek, nézek... szavalja Krátly István 2. o. t. c.) Két vándor. szavalja Imrey Jenő, 1. b. o. t. d.) Egy telem Dehrecenben. szavalja Spitzer Lajos, 3. o. t. e.) A jó öreg kormamros. szavalja Sule Antal 6. o. t. f.) Anyám tyukja. szavalja Reinitz László 1. a. o. t. g.) Szüleim halálára. szavalja Gärtner Antal 7. o. t. h.) Szeptember végén. szavalja Zsigermann Gusztó 7. o. t. i.) Nemzeti dal. szavalja Németh György 7. o. t. j.) Csatadal. éneki a főgimn. énekkara az ifjuság zenekarának kíséretével: k.) Véres napokról álmodom. szavalja Gózonny Ferenc 3. o. t. m.) Ki gondolná? szavalja Ledólski Dezső 1. b. o. t. n.) Egy gondolat bánt engemet. szavalja Vajda Béla 8. o. t. 3. Toborzó Aranytól. Eneki a főgimn. énekkara az ifjuság zenekarának kíséretével. 4. Rákócy-induló. Előadja az ifjuság zenekara.

— **Köszövények.** Az *Ist. jótékony Nőgyelet* március hó 25-én d. u. fél 8 órakor tartja évi rendes közgyűlést.

A *nkanizsai Alk. Munkásképző Egyesület* márc. hó 25-én d. u. fél 5 órakor az egyesület helyiségében tartja tisztújító évi rendes közgyűlést.

— **Letört bimbó.** Sulyos csapás érte a közszereleiben és tiszteltben álló Hütter Lajos év. lelkészünket, ugyanis folyó hó 8-án a kéréhetetlen halál 5 éves Terka leányát a szerető szülői karjaiból kiragadta. Temetése f. hó 5-én d. u. 3. órakor ment végbe. Az általános részvét enyhítse a szülői érzékeny vesztését.

— **A második felolvasás.** Az Irod. és Műv. kör második felolvasása ma d. u. 4. órakor lesz a városháza nagytermében. A program igen élvezetesen van összeállítva. Ime: 1) *Tartint.* Ördög-szonáta Hegedűn előadja Hofrichter Emma, zongorán kíséri dr. Perényi József. 2) A Dunán túl földrajzi keletkezése. Szabad előadás. Tartja dr. Csirbusz Géza. 3) *Rákócynd* Aranytól. Szavalja Weiser Klára. 4) Sara-

gale: Fauszt-ábránd. Hegedűn előadja Hofrichter Emma, zongorán kíséri dr. Perényi József.

— **A Népkönyha köréből.** Legutóbbi ki-mutatásunk óta a következő adományok folytak be: Zalamegyei gazdasági takarékpénztár 20 kor. dél-zalai takarékpénztár 100 kor. Blumen-schein Vilmosné 10 üveg paradicsom, Singer Emilia 1 sz. burgonya, Grünhut Alfredné 3 üveg befőtt, Práger Béláné 10 kg. liszt és 3 kg. árpa-kása. A szives adományokért köszönetét nyilvánítja a népkönyha elnöksége.

— **Vörösmarty levelei.** A székesfehérvári *Vörösmarty-kör* serényen buzgólkodik, hogy Vörösmarty Mihály születésének százéves fordulóját méltón megünnepelhesse. Ez alkalomból Vörösmarty leveleit is összegyűjteni óhajtja, mely célból a következő felhívást bocsátotta ki a kör választmánya:

„Vörösmarty Mihály születésének 100 éves évfordulójára (1900. dec. 1.) a székesfehérvári Vörösmarty-Kör a magyar költők királyának leveleit akarja összegyűjteni és kiadni. Minthogy a nagy embereket egészen közel szemünk elé állítja azoknak baráti bizalomból eredő levelezése, azért Vörösmarty leveleinek gyűjteménye is irodalmilag értékes és érdekes forrásunknak lesz.

A szakember tudja, hogy mily nehéz dolog az országban elszórt, legtöbbször kegyellett örzött ilyenmü leveleknek összegyűjtése. A Vörösmarty-Kör választmánya épen ezért tisztelettel kéri, hogy nehéz munkájában a kegyellett kezek, továbbá a szakértők, valamint a könyvtárak igazgatóságai a hazafias ügy iránt való lelkes buzgalomból vállvetve segítségére lenni sziveskedjenek.

Minden, még a legkisebb (eredeti vagy másolt) levélkét is, vagy arra vonatkozó utasítást, köszönettel fogad a választmány — kéri, hogy a Vörösmarty-Kör titkárához, Czapary László főgym tanárhoz, küldessenek.

— **Meghívó.** Az, Első nagykanizsai magyar asztal társaság hazafiai érdeklődéstől áthatva — március 15-ét méltóképpen megünnepelni óhajtván — folyó évi február hó 24-én tartott választmányi ülése határozatából folyólag 1900 évi március hó 15-én este 8 órakor szokott együleti helyiségében (Bayer Gyula ur vendéglőjében) ünnepi diszközgyűlést tart, melyre a társaság összes tagjai tisztelettel meghívotnak. Tárty 1) Az előterjesztett és a számvizsgáló bizottság által felülvizsgált 1899 évi zárszámadás helyben hagyása és számadónak a felmentvény megadása. 2) Elnöki és titkári jelentés az 1899 évi működésről. 3) A tisztikar lemondása és új tisztikar választása. 4) Elnöki megnyitó beszéd. 5) Talpra magyar elszavalása Nagy-Kanizsa 1900 március hó 7-én. Az elnökség.

— **Az utolsó zsúr.** A nkanizsai *Ist. jót. Nőgyelet*, melynek a téli idényen át rendezett vasárnapi-ozsonnái mindenkor kellemes szórakozást nyújtottak közönségünknek ma vasárnap tartja az utolsó zsúrját ezen idényben. Az utolsó zsúr — értesülésünk szerint — abban fog előttni a megelőzőktől, hogy a szellemi élvezetek műsora éppen olyan gazdag lesz, mint a — buffet.

— **A boldogság korából.** Vajday Siabó István (olgozóársuaknak ilyen című tör-

LEGOLCSÓBB POLITIKAI NAPILAP. TERJEDELME 24-32 OLDAL NAPONKÉNT. MEGELŐZ MINDEN MÁS NAPILAPOT 12 ÓRAVAL.

MAGYAR

EGY SZÁM
8 PILLÉR.

NEMZET

ELŐFIZETÉSI ÁR.
1 HORA 2 KORONA.
1/4 ÉVRE 6 KORONA.

MUTATVÁNY SZÁM 6 NAPIG INGYEN CIM: MAGYAR NEMZET BUDAPEST, KEREPESI-ÚT 54. ATHENAEUM.

CSARNOK.

A boldogság korából*

— Történeli beszély. —

Irta: Vajdai Szabó István.

Az 1749-ik évben történt ez a história.
Bizony már akkor más képe volt a kincses Kolozsvárnak, mint a megénekelt-Abaffy-korában.
Ugy hírlik, hogy a jószágos királynő adta ki a rendeletet, hogy azok a széles arkok, melyek a várost körülveleik, — betömessenek. No meg azok a négyyszögű esetlen tornyok, idomtalan apró nyílászárakkal, a melyekből valaha ágyuk kándikáltak ki, — aztán a sötét gránit-kövekből épített falak, a melyek körülkarolták az egész várost — távolittassanak el, mert hisz' elveszik a remek kilátást.

Az élelmes polgárok aztán, a hol épségben maradt egy darab fal, oda koresmát építettek, s így — az ósdiak helyeit — emez ujkori védművekkel: lón körül kerítve a város.

Hangos volt itt a környék. Huzta a cigány, tolyi, mint a patak a jöfőle tüzes-bor mindenféle. Hja! Ne csodálkozzunk rajta, a boldogság korát éltek...

Leghíresebb volt ezen épületek között a Zarándy Mozes általátógó fogadója. Ide gyűltek össze a jövéru fiatalág leikes tagjai mulatni.

Az épület nem valami esinos izléses. Hatalmas falait, kised ablakait tekintve, inkább gondolhattak fogháznak, mint mulatozás-tanyájának.

A belső szobákban most is diszes kis társaság van együtt. Szól a zene, a barna fiuk hegedűjén busongva zokog a magyar nótá.

Egy asztal előtt, mely sima posztóval van bevonva — három kipirult arcú férfi ül. Előlük metszett kristály üvegekben gyöngyözik a nemes nedű.

Nagyban játszanak... Egy veres alak gyors egymásutánban, mosolyogva sepi be a csillogó aranyhalmat.

— Bosszantó pech! — kiált a vele szemben ülő játékos — egy bankot sem tudok megütni!

— Vigasztaladjatok — felel gunyosan a nyerő — szerencsések vagytok a — sze: elemben. Ott én vagyok az utolsó... Te első vagy Di-nikém?

— Hagyj beket! — felel a kérdezett — inkább megfordítva lenne a dolog. Szép pofával, üres zsebbel akar éhen is halhatok... Bank! — s ezzel reménykedve nyult a kockához.

Dobott.

— Ó!

A kis veres ember következett.

— Ha! Ismét vesztettel! No még egy tételt!

— Nincs több pénzem! felel a felhívott s mint a ki legjobban élvezte dolgát, nyugodtan és kényelmesen nyújtózt ki a széles szőnyébl.

Vizsgáljuk meg kissé.

Igazi minia férfi szépség. Délceg termetere remekül simul a feszes magyar ruha, s az ingóbingó köcsagtől, mely kalapjához van tűzve, érdekes ellenétét képez a homlokára leomló éhen fűrtjeivel. Egész megjelenéséből, mozdulataiból kiünik a férfias határozottság, a dac és szenvedély... Va'óban gróf Banffy Dénes egyike a legszébb férfiakkal.

* Mutatóul a szerzőnek „Tövisok között” című elbeszélés-kötetéből, mely april elején fog megjelenni.

Társá baró Bajtay Berci eredeti alak. A testőr egyenruha, mely tagjait fedi, egészen leír magásra nyult természetéről. Haja veszedelmesen szöszeke, szakállja, bajusza rőt vörös, apró szemei folyton pislognak.

— Dinikém! — mosolyogja édeskesen — ne hagyjuk még abba, jaiszál!

— Mondtam már, hogy nincs pénzem — felel a másik. — Nem elégetted még meg a nyereséget, telhetetlen papzsák!

— Veszíteni akarok azért forszirozom!

— Aldott nagylelkűség! — Kacag fel a harmadik játszótárs. — Betölen Farkas, kit történetünkben nem játszóan nagy szerepet — feleslegesnek tartunk bemutatni. — Elnyerted összes vagyonát, most oly kegyes vagy, hogy akarsz neki adni vagy száz aranyat — utraválól. Gyere Dénes, menjtük baza!

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.

„Henneberg-selyem“

— csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendeltek — fekete, fehér s színes, 45 krtól 15-ft 65 krig méterenkint. Mindenkinek postabár és vámmentesen, házhoz szállítva. Mintak postafordulitával küldetnek.

HENNEBERG G. selyemgyáros
(cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. 1)

Lap tulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP

Hirdetések.

377/1900. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Atulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósnak, 1899. évi Sp. III. 4421. számú végzése következtében Dr. Rothschild Samu nkanizsai ügyvéd által képviselt Dr. Goda Lipót nkanizsai javára özv Weisz Józsefnek úgy is mint kk. Weisz Regz Ferencz, Lajos st. gyámja, mint néhai Weisz József örököséi kilimáni lakos ellen 3000 korona s jár. erejéig 1899. évi július hó 20-án fogana-tosított kielégítési végrehajtás útján lafoglalt és 670 korona 80 fillerre becsült szobabutorok, ágy-neműek, hordók, széna, gabonanemű stbből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. bíróság 1899 évi V. 6184. számú végzése folytán 3000 kor. tőkekövetelés, ennek 1896. évi február hó 24 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 204 korona 40 fillérben bírólalag már megállapí-

toit költségek erejéig Kilimánban a helyszínen leendő eszközzésére

1900. évi március hó 20. napjának délutáni 2 órája

határidőül kiúzetik és ahhoz a venni szándéko-zók oly megjegyzéssel bívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § értelmében készpénzfizetes mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagykanizsán, 1900. évi március hó 7. napján.

77-1
MAXIMOVITS GY. RGY
kir. bírósági végrehajtó.

1198. tk. 900

78-1

Arverési hirdetmény.

A nkanizsai kir. trvszék teleknyi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Kemsei Vendel galamboki lakós végrehajtónak, Bor Jánosné szül. Kemsei Erzsébet v.-hajást szenvedő galamboki lakós ellen 42 kor. 50 fill. hátralekos eddigi, 9 kor. jelenlegi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. trvszék területehez tartozó a csapi 570 sz. tjkben + 590/b hrsz. a. telvett I. öreghegyi s. öfö, kaszáló, pincze, istálló és sűrűnek Bor Jánosné szül. Kemsei Erzsébetet illető s 2108 koronára becsülti telerésze.

1900. évi április hó 6. napján d. e. 10 órakor

Csapi községhezánál dr. Rothschild Samu ügyvéd vagy helyettese közbejöttvelel megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak

Kikiáltási ár a tenntebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -at készpénzben vagy övadékképes papírban a kikiáltott kezehez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. törvépszék mint teleknyvi hatóságnal, 1900. évi február hó 22. napján.

G. ÖZONY kir. törv. bíró

HEYDEN TAPANYAGA
(NÁHRSTOFF HEYDEN)

egy feltét feltétele, mely az élelmezési szervesítő függel-tenül kiváson táplál.

Előnyös erősítő és tápláló
gyengélkedők, gyermekel, szoptató nők, vérszegény, labal-losok és sovány, úgynök részére, valamint testi és szellemi kimerültségig.

Étvágygerjesztő.

Kapható gyógyszerárak és gyógyárú-üzletekben.
— Heyden vegyészeti gyára Radebeul-Drazda.

Eladó.

Bregán Kaproncza külvárosában, jómódu nagyközségben egy jó for-galmu vendéglő a mely áll: 3 szoba és konyha, pincze, istálló, kocsiszín, egy fedél alatt téglá épület oserép fedeles. Szép kert és gyümölcsösselel szabadkézből kedvező feltételek mel-lélt eladó, hat hold szép szántó-földdel vagy a nélkül.

A helyiség jelenleg is ven-déglő és egyaránt alkalmas bolt és vendéglőnek.

Venni szándékozók bővebb fel-világosítást nyerhetnek Arany Jó-zsef ur ál Nagy-Kanizsán, vagy Vidosa Mató polgármester urnál Brega Kapronczán.

65-3

KLYTHIA a bőr ápolására

szépitésére

PÜDER

finomitáéara

Legelőkelőbb ütőzékl, bál és társalgó Puder.

Fehér, rózsaszín és sárga.

vagyilag analizált és ajánlja Dr. Pohl J. J. or. kir. tanár által Bécsben.

Ellismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udv. tolllette-szappan és illatszergyár Bécs

Főraktár: BECS, I. Wollzeile 3.

Kapható a legtöbb illatszere-, gyógyszerkereskedésben

és gyógyszerárakban. NAGY-KANIZSÁN: Alt és Róhm

Kelletl M. Mór és Kreiner Gyula cégeknél.

MEGHÍVÓ.

A nagykanizsai kerületi betegsegélyző pénztár 10. évi rendes közgyűlését

1900. évi március hó 18-án vasárnap délután 2 óraker, határozatképtelenség esetén március 25-én ugyancsak d. u. 2 óraker a nagykanizsai városház nagytermében tartja meg, melyre a megválasztott közgyűlési kiküldöttek tisztelettel meghívotnak.

Nagy-Kanizsán, 1900. évi február hó 20-án.

Az igazgatóság.

Közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése 1899. évről.
 2. Mult évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
 3. Zárszámadások, pénztári kimutatások előterjesztése.
 4. Felügyelő-bizottság jelentése.
 5. 3 rendes és 2 pót igazgatósági tagok az alkalmazottak részéről és a felügyelő-bizottság valamint a választott bíróság megválasztása.
 6. Egyébb indítványok.
- * Esetleges indítványok csak ugy tárgyalhatók ha a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal írásban benyujtatnak.

VAGYON.

Mérleg 1899. december 31-ig.

TEHER.

1899. évi Tagsági forgalom és taglétszám.

Sor-szám		frt	kr.	Sor-szám		frt	kr.
1	Pénzt. maradv. 1899. dec. 31-én készpénz 660 frt 77 kr. cheque 381 frt 21 kr. N.-kanizsai tkp. 2000 frt — kr.	3041	98	1	N.-kanizsai v. tanács kölcsöne	300	—
2	Járlék követelések: nők 170 frt 21 kr. férfiak 3627 frt 76 kr. tanoncok 1361 frt 08 kr.	5159	05	2	25%-nak leírása a járulékkö-		
3	Leltár 10% ^o -nak levonásával	300	54	3	vetelésből	1279	76
4	Megítelt pénzbüntetések	241		4	Tartalékalap 1895-96-97-98-		
5	Ezek után megítelt járulékok	690	43		99. évre	5300	—
6	Tartalékalap: 1895-ben 280 frt 10 kr. 1896-ban 961 frt 12 kr. 1897-ben 1219 frt 16 kr. 1898-ban 1279 frt 91 kr. 1899-ben 1559 frt 71 kr.	5300	—		Egyenleg mint tiszta vagyon	7978	24
7	Könyvek és nyomtatványok	100	—				
8	Előre fizetett házbér	25	—				
		14858	—			14858	—

Sor-szám	Tagsági forgalom	Férfi	Nő	Együtt
	Taglétszám			
1	1899. decz. 31.	2481	268	2749
2	1899. belépett	2960	347	3307
3	1899. kilépett	3006	391	3397
4	1899. meghalt	13	1	14
	1899. maradt	2422	223	2645

Taglétszám havonként.

1	Január 1-én	2481	268	2749
2	Január 31-én	2613	270	2883
3	Febr. 28-án	2663	318	2981
4	Márcz 31-én	2668	264	2932
5	Ápril 30-án	2804	303	3107
6	Május 31-én	2828	311	3139
7	Junius 30-án	2996	316	3312
8	Julius 31-én	2886	280	3166
9	Aug. 31-én	2857	298	3155
10	Szept. 30-án	2709	245	2954
11	Octob. 31-én	2685	248	2933
12	Novem. 30-án	2623	246	2869
13	Decz 31-én	2422	223	2645
	13 hón. együtt	35235	3590	38825
	Évi átlag	2710	276	2986

Nagy-Kanizsán, 1899. december 31-én.

Dobrovits Milán
igazgató.

Halvax Frigyes
elnök.

Fitos Imre
penztáros.

Ezen mérleg általunk a főkönyvekkel összehasonlítottván, minden tételben helyesnek találtuk.

Nikicsér József
felügy. b. tag.

Sallér Lajos
felügy. b. elnök.

Maizen Jakab
felügy. biz. tag.

Halvax Frigyes
elnök.

Németh Gyula
felügy. b. tag.

Tivolt János
felügy. b. tag.

Hertelendi József
felügy. b. tag.

Dobrovits Milán
igazgató.

Fitos Imre
penztáros.

Betegségi és segélyezési kimutatás 1899. évről.

Orvosi segélyben és gyógyszerben					Táppénzben			Gyógyszer		Kórházi						Temetkezési segélyben			
										ellátásban			szállításban						
										részeseült betegek									
férfi	nő	családtag	Orvosok fizetése		napok száma	frt	kr.	és gyógyszeres eszközök	egyen	napok	frt	kr.	esetek	frt	kr.	esetek	frt	kr.	
esetek száma					frt	kr.	frt	kr.	száma						esetek	frt	kr.		
1702	217	261	1579	11	8733	3363	67	2352	22	197	3509	2757	07	29	43	62	14	227	60

1899. évben az összes gyógykezelt betegek száma 1735 egyén 2180 esetben, melyből 312 nő, 218 családtag és 1205 férfi.

Nagy-Kanizsán, 1899. december 31-én.

Dobrovits Milán s. k.
igazgató.

Fitos Imre s. k.
penztáros.

Bor 1-4 éves homoki ó-schiller vagy fehér bor erősség és év szerinti 100 litárként 22-24-28-32 frt. Ujbor (fejtve) minőség szerinti 6-18-20-24-28 frt. **Tessék Borjegyzéket kérni.** Rendelő hordót is kaphat, mely beszerzési áron számítottak föl gyanily árban 6 héten belül bérmentve utánvét nélkül sértetlen állapotban vissza vésztetik s annak ára postautalványon át lesz küldve. A rendelő nyugodt lehet isogy eredeti tiszta minőségű borhoz juttatom, erről jó hírnevem nyújt kezeseséget. **Bortízlethez 20-40.000 frttal 12-14% jövedelem biztosítása mellett társ keresetlik.**

Lasponya ojtványok. Gyümölcse ép oly értékes mint a birs és nyí faja ugyanolyan áron értékelik el.

Nemes eperfa-ojtvány. Kitűnő piros, fehér és kék fajokban. 11-12 láb magas ojtva, 2-3-4-5 éves, igen erős csemete, erősség szerinti 30 krtól 60 krig, 10 frt vételnél 20 százalékos, 25 forintnál 25 százalékos.

50 frttal 33 százalékos, 100 frttal 40 százalékos engedmény. Az eperfa elég jól árnyékol, ellensége nincs, minden évben bőven terem, gyümölcsöt úgy a két-, mint a többblábuak egyaránt szeretik; kitűnő palinka is főzhető belőle. Ceglédön igen jövedelmező fának ismerjük. Kar volna házuk, kertünk, szőlőnk vagy egyéb birtokunkat o nélkül hagyni.

Birs-ojtványok. Rendkívül nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinápolyi, Portugall, rias stb.) melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, asz után pedig rendkívül bőven teremnek. Faja igénytelen, betegség és ellenségtől egyaránt mentes. Vannak rendelők, két oszár száma ültetik, mert rendkívül hamar teremnek, gyümölcse kedves, sokáig eláll, magas árban értékesíthető és sokféleképpen fel is dolgozható. A 2-3-4-5 éves, rendkívül szép és gazdag gyökerű fák darabja erősség szerint 30 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az eperfaé.

Spanyol meggy, fekete. [Pándi vagy kőrösi meggy.] Termékenységét előmozdítandó háromszor lett permetezve, s így, ha azt folytatólag permetezzük, bőven fog teremni. Faja egészséges, gyümölcse rendkívül keresett, mert befőzésre legalkalmasabb. A 2-3-4-5 éves rendkívül szép és gazdag gyökerű fák darabja 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanez az engedmény adatik, mint az eperfaé.

Diófa. A 6-8 láb magas, rendkívül gazdag gyökerű, tele belső és könnyű törű, 2-3-4-5 éves diófa ára erősség szerint 30 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az eperfaé.

Minden másféle nemes gyümölcsfák, nevezetesen körte, alma, szilva, őzsi és kajszibarack, cseresznye, meggy, szőlő, gesztenye, lasponya magas derekú és törpe állásúakban, — erősség szerint 30 krtól 50 krig szintén kaphatók.

Kiselejtezett nemes ojtványok 2-3-4-5 éves életű példányokban, azok kora és erőssége szerint 2-3-7-10-15 krajczár árban.

Mindenféle vadoncok erősség szerint 5 forint 25 krajczártól 19 forintig ezremént.

Kerti eszközök. Kitűnő és tartós anyagból rendkívül szilárdan készült horogok (szarabok), szőlő tisztító vasak, továbbá kerti fűrészek, ollók, gőrcs szemes és ojtó kések, ezenfelül jofa és ojtó kenőcs igen olcsó árak mellett rendelhető meg.

Ar- és névjegyzéket küld:

Unghváry László, föld-, szőlő- és faiskola-birtokos Ceglédről.

Páratlan a

THYMOL a legkellemebb fogtisztítószer, üdít, frsít.

THYMOL fehériti, szépíti és konszerválja a fogakat.

THYMOL ártalmatlan anti-septikus, eltávolítja a fogfájást.

THYMOL uton igen csészertű. Nélkülözhetetlen.

THYMOL törvényesen védett hazai gyártmány.

THYMOL (81 lüml) minden más fogtisztító szert.

1 tubus 60 fillér. — Kapható mindenütt.
6 tubus díszes dobozban 3 korona 60 fill. bérmentve
Egyedüli készítő és főszékhelyi raktár:
SCHWARTZ illatszergyára
hygien. kosmet. laboratorium. 387-7
BUDAPEST, VII. Damjanich-utca 28.
Gyári raktár és fióküzlet: temesvárt

Szöllőmivelők és mezőgazdák számára!

A szőlőtelepek befecskendezéséhez valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tormáncs teljes kiirtására.

Mayfarth Ph. és társa-féle szabadalmazott **önműködő** úgy hordozható, mint kocsira szerelt **„SYPHONIA“**

fecskendő, a legjobbaknak bizonyultak, a melyek szivattyúzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvifázhatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkesztű **„AGRICOLA“** (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmenyiség számára, váltókerékek nélkül, dombon avagy síkon a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind amellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki.

A lehető legnagyobb munka-, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket szén- és szalmaprések-kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak.

Mayfarth Ph. és társa osz. és kir. kiz. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak **BÉCS, II. TABORSTRASSE 74** több mint 400 arany-, ezüst- és bronzéremmel kitüntetve. — Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek — Kpviselek és ismételadók alkalmazhatnák.

KITÜNTETVE

896. Millenniumi kiállításon arany érdemkereszt és millenniumi nagy érmmel.
897. Kisbéri nemzetközi vetőgépversenyen első díj: **allami aranyéremmel.**
Lévai nemzetközi vetőgépversenyen nagy územre; első díj: aranyéremmel
1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyen első díj: aranyéremmel.
Marosvásárhelyi kiállításon első díj: aranyéremmel.
1899. Szegedi mezőgazdasági kiállítás legnagyobb kitüntetés.

Weiser J. C. gazdasági gépgyára

Nagy-Kanizsán Ajánlja: **MAGYARORSZAG** legújabb és **LEGJOBB VETŐGÉPÉT,** szabad, kiváltható kapacitásokkal ellátott

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

servetőgépet. **„Perfecta“** olcsó és igen jó, könnyű vetőgépet; legjobb szor továbbá szab. kezű, több kiállításon első díjjal kitüntetett Saokrendszerű aczélekeít, bórónait, árganyait, szénagyűjtőit, rostait, trieurait, darálót, szecska és répvágóit, kukorica-morzsolóit és mindenféle gazdasági gépeit.

Elvállal malom- és vízvezeték-berendezéseket.

„Planet jr.“ rsz kézi-toló répakapa és öltető, a 10-frt. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

67-20

Kis S. Zsigmond,

Nagy-Kanizsa, Fötér. Divat-vászon és női confection üzlete
Márkus Frigyes volt üzlethelyiségében.

A nagyérdemű hölgyközönséggel tisztelettel tudatom, hogy a

Tavaszi idényre a legújabb

selyem, gyapju és mosókelmék, női- és gyermek confectionim dus választékban megérkeztek.

Kérem a n. érd. hölgyközönséget, miszerint új áruim megtekintése végett b. látogatásukkal megtisztelni sziveskedjenek, mely alkalommal meggyőződést szerezhetnek, hogy főtörekvésem, **izléses, jó minőségű árut a legjutányosabb áron kiszolgáltatni**, és ez által nagybecsű bizalmukat kiérdemelni A n. érd. közönség szives pártfogását kéri

teljes tisztelettel

Kis S. Zsigmond.

72-4

MEGHIVÓ.

A letenyei Takarékpénztár Részvénytársaság
1900. évi márczius hó 25-ikén délelőtt 10 órakor Letenyén
az intézet helyiségében

Rendkívüli közgyűlést

tart. melyre a t. részvényeseket ezennel meghívja

— **AZ IGAZGATÓSÁG.**

Napirend:

1. Az alapszabályok 55. és 69. §§-ainak oly értelmű módosítása, illetőleg megtoldása iránt benyújtott indítvány tárgyalása, hogy „az igazgatósági elnök működéséért évi 600 korona tiszteleldíjat kap; az alapszabályok 71. §-a szerint a tiszta jövedelemből az igazgatóságot illető 14 %-nyi jutalékból azonban nem részesül”. (55. §.) — továbbá hogy „a felügyelő-bizottság elnöke, amennyiben Letenyén kívül lakik, a takarékpénztárnál megtartandó minden egyes felülvizsgálaton való részvételeért, az alapszabályszerű dotation kívül külön 30 koronát kap díja tejében a költségei megtérítésül.” (69. §.)

2. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.

Az alapszabályok 44. §-a így szól: „A ki szavazati jogával élni akar, köteles saját nevére szóló részvényét, még le nem járt szelvényeivel együtt a netáni meghatalmazását a közgyűlés megnyitása előtt a társaság pénztárába letenni. — Szavazati joggal csak az bír, kinek neve a részvénykönyvben tulajdonosként bejegyezve van.

**Butor
áruház**

WEISS JAQUES Nagy-Kanizsán.

Teljes saton ebédlő, és hálószoba berendezések

Nagyon szolid kiszolgálás, mérsékelt árak.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Képes árjegyzék, rajz és költségvetés kívánatra ingyen

Egész évre 13 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

ZALA

Politikai lap.

Nyitlár petitsora 20 fillér
Előzetesek, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischer Fülöp könyvtér-
kedésbe intézendők.
Bérmentetlen levelek csak ismert kesz-
ből fogadhatók el.

Szerkesztőség:
Városháza-épület Fischer Fülöp könyv-
tervezésében.

A szerkesztővel ártakezőn lehetapon
kint d. n. 4-5 óra közt.

Idő intézendő a lap szellemi részére
vagyatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városháza-épület: Fischer Fülöp könyv-
kereskedése.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Feloldó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, március 15.

Írta: Vajdai Szabó István.

Némüljön el tajtékozó díhében
A sárga arcu rút irigykedés,
S te Árpád népe légy ma talpon, ébren,
Íltsz mit sem ér a féha tespedés!...
Máskor a hon csendes munkával épül,
Ma harcra legyver tompa zörejétől
Vizbangozzék a Kárpátok hazája.....
Feljött a nap — március idusára.

Mit honszerelmük homfokukra vése —
Legyen szilajabb szived érverése!...

Borulj le és kezud imára téve,
Miként apáink tettek egykoron,
Esküdj meg a magyarok istenére,
Esküdj meg e vérrel szentelt paron:
Hogy mindazért, mi e porokból éled,
Nem a kincsed, de élted sem kíméled,
S hogy zászlódon, bárszáz tél szakaszszak
Egyenlőség, Testvériség, Szabadság!...

Hisz nem feledted ta'an még a multat,
A héroszok nemes dícső, korát,
Melyben a lelkek szerelemre gyulak,
S imádtak mind, mind egy közös hazát.
Megittasult a nemzet ifja, vénje
Es lázasan tolongottak köréje,
Egy vágyuk volt: ha ő él — élni érte,
S ha elbukik, a sirba szállni véle...

..Volt egy tavasz! Ilyen talán soh'sem lesz.
Mely felolvastá a tél zord fagyát;
— S melyről azt hitték, már örökre elvesz
Árpád honát egy szikra járta át.

A gondolat, — tegnap ki hitte volna?
Zsarnok bílicsét megunva, leszórlta,
S meggyözve az önkény seregét,
Szabad hazában, szabad lett a nép!

— Isten hozott! Légy üdvözölve tőlünk
Szabadságunk der-ngő hajnala,
Melynél szebbről — akárhogyan tünődünk!
Nem zengett még soha költő dala.

Oh jöjj keblünkre, oly jó itt minálunk;
Dalla! mosolyival lelkesülten várunk,
Arczunk kigyul, szívünkben égi mámor,
Virág fakad a föld legyos porából!..

Kárpát ormán, az Alföld déli bábján
Óh nézd csak mennyi szines virág hajt
A beteg is, ki küzd halálos ágyán,
Neked küld tőlünk egy haló sóhajt;
Kis gyermeknek rólad mesél a dajka,

— S ha a kicsikét éfringatta ajka —
Elandalogva azt susogja, azt:
„Adjon az Isten ezer ily tavaszt!”

TARCA.

A Dunántul alakulása.

(Dr. Czibusz Géza tanár előadása a nagykanizsai Irodalmi
kör márc. 11-iki felolvasó ülésén.)

A program az azt mondja ugyan, hogy írta és
felolvassa, de bizony én sem le nem írtam, sem
fel nem olvastam, a mi mondani valóm van or-
szágrészünknél földrajzi alakulásáról, hanem
egyszerűen előadom azt, amit ma erről a kérdés-
ről tudunk. Teszem ezt azért, mert előadásom
terjedelmét a figyelem mértékéhez szabom, más-
részt lesznek pontok, hogy magyarázás nélkül
lehetetlen odavetni a tudományos tételt az i. t.
Auditoriumnak, mivel a dolog merőben új, any-
nyira új, hogy 20 évvel ezelőtt egészen más
szellemben tartottam előle előadást a temesvári
délmagyarországi természettudományi társulat
irodalmi mázináján.

Akkor még az emelési theoriá jarta. Pártok
emelkednek és süllyednek, hegycet vulkáni
erő emel és ugyancsak vulkáni erő süllyezti le
állítólag a föld nagyobb horpadásait, az oceanok
fenekeit, földségek s kékáit. De mióta Szűts kor-
szakos könyve megjelent, rombadólt a régitheoria
a géol. kutatások más irányban ha adnak, kö-
vetkezőleg a geografia sem maradhatott meg a

régi mesgyéjén, a melyeken p. o. még áldott em-
lekeztető mesterem Hunfalvi János egyetemi tanár
haladt, alkalmazkodnia kellett neki is a geotek-
nikai tényekhez és ha nem is kereshette az oko-
kat, miért alakult valamely országrész így vagy
ugy, a géol. kutatás eredményeit szükségképpen
össze kellett kapcsolni a topographia, a helyrajz
adataival s a jelent a multból kellett megértenie,
hogy helyes uton ha'adhasson.

Ma a gyűrődés elmélete szerint földünk felü-
lete zsu. orodik. Belső izzó vagy bármilyen mag-
na kisebbedik, következve felülete, burkolata
épp ugy roskadozik, a mint a töppedt szőlőszem
vagy rohadó alma őszemegy, megráncosodik és
behorpad. A ráncok a föld hegységei, a horpadt-
részek a tengerek, síkságok medencéi. Beomlás
és ráncolás a akitja tehát földünk területét, — nem
vulkános erő, mely csak kísérje tünényének.

Ily szempontból sok érthető, mit a vulkaniz-
mus régebben ki nem magyarázhatott p. o. miért
bimbálózik a földségek martvona? Miért lehet
tengerből száraz föld, kontinensből tengerfenék,
miért reng ott is a föld, a hol nyoma sincs a
vulkáni működésnek p. o. az Adriai tenger mel-
lékén? Ily szempontból beszélhetünk Európa
régibb és újabb területéről, ósdi feltérsege-
ről, avatag elkopott hegycetzszeréről minő p. o.
Meeset, egészen friss, új keletkezésű gerincekről
alpok, Kárpátok, újonnan keletkezett állódekről
mint p. o. a mi Magyar Alföldünk.

Mai tudásunk szerint Európa 3 különböző
eredetű és multu darab földtől áll: a) keleti,
gyűrűlen felületből, mely ősdarabja földségünk-
nek, b) nyugati vetődött részből, mely régebb
az Alpoknál, Kárpátoknál s c) újabb gyűrűdött
területből.

Magyarország az utolsóhoz, tehát Európa
újabb alakulásához tartozik. Lejtőslését a Duna
medence sorozatának lassu kibontakozása je-
lölte ki, alakját a Kárpátok iver szabta ki. De
azért még mindig vannak kimagyarázhatatlan
hegységei, ilyen p. o. Bihar és Kárpátokkal ha-
rantékosan haladó Radnai havasok, a déli erdélyi
havasok, a Meesek, a horvát-szlavon hegység,
azután a Kárpátok bérekeretébe markoló közép-
hegység vagy ős-Matra, mely mint Bakony, Vér-
tes, Mátra s Bükk hegy elválasztja az u. n. kis
Alföldet a nagy Alföldtől; ezek a Kárpátoknál
régibb hegycet, mert gyűrűdés-rendszerűk más.
Itt voltak, mielőtt a Kárpátok körülivették volna
öket, meghasadoztak, itt-ott beomlottak, p. o.
Fruska gora, — de azért meg vannak mint rom-
hegycet mai napig az öreg kornak megfelelő tö-
pörödött-ségükkel, míg fiatal társai a Kárpátok
ugyanancsak büszkén magasodnak a felhők regiojába.

Lehet, sőt valószínű, hogy e hegységek
a Balkán félsziget gyűrűdésében tartoznak, il-
letve annak a félsziget nagy idenyülő folytatásai. A
horvát-szlavon hegység izevete legalább feltűnően
összevág a Balkán félsziget nyugati u. n. dinarai-

Fischer Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készít mindennemű könyvkötő-munkát

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG:

valamint

Passpartout emlék-albumokat díszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig.

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, ugy minden e szakba vágó munkát.

A magyar iparfejlődés — és Kanizsa.

(Ms. Eg.) Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter legutóbb tartott ex-
pozéjában megemlítette, hogy az ő kormány-
zása alatt már 24 új ipartelep létesült
Magyarországon. Ezek közül persze — egysé-
gesen Nagy-Kanizsán! Nincs nekünk protekció-
n a magas - miniszterümmel s jó magunknak
is — úgy látszik — tökéletesen mindég, akár
lesz nálunk ipartelep, akár nem. Nem mo-
zog érte egy száj, egy kar se.

Óreg hiba, hogy nem mozog, mert
most az ideje az egészségség alapításoknak.
Miért, hogyitt Kanizsán csak a kalandos ipar-
vállalkozásoknak van talaja? Most van itt
teré az ipari fejlődésnek; mikor úgy az
állam mint a vállalkozó kedvező hangulatban
vannak, 24 ipartelep nem csekélység, ha
komoly alapításokról és nem amolyan „grün-
dolásokról“ van szó. Ez utóbbit kizárja az-
állami suprematia.

Ez a 24 gyártelep megannyi áldozat
készségét jelent, kik nem fukarkodnak
pár hold telekkel, néhány évi adómentessé-
ggel, midőn iparvállalat elnyeréséről foly-
nak a tárgyalások.

A bürokratikus pénzügyi szellem ott
alávetette magát a messzebb tekintő keres-
kedelmi gondolkodásmodnak, mely azt
diktálja, hogy amit elvesztenek a fiskális
vámján, százszorosán behozzák a közgazda-
ság révén.

Nálunk ezen szellemnek abszolúte még
csiráját sem látjuk. Addig-addig szoktak
itt gazdálkodni Pató Pálék módjára, amíg
teljesen zátonyra kerül az ingó hajó s
aztán rendezik a viszonyokat „ahogy lehet.“

Régen, nagyon régen nem fogamzott
itt meg egy kereskedelmi eszme s ha föl
is öltött némely agyban, meghalt szegény,
mielőtt világgá lépett volna. Így van ez
most is, amidőn egyre-másra létesülnek az
idegen iparvállalatok honi telepítései. Ahe-
lyett, hogy az a híres kanizsai kereskedel-
mi szellem megmozdult volna egy vagy
több ily telep elnyerése végett — közönyt
közönyre halmoznak és tovább — lesik a
sültgalmat. Ezek a legendás madarak
azonban nem oly könnyű röptűek manap-
ság, mint a „várók“ tán hiszik. Csalogatni
és kiérdemelni kell.

Mi előlünk azonban mások, érdemeseb-
bek, elkapkodják őket. Szemesnek áll a

világ — vállalkozónak az ipartelep — Tehát
nekünk se világ, se ipartelep.

Már többszörösen volt alkalmunk e ha-
sábokon szóba hozni, hogy Nagy-Kanizsá-
nak minden földrajzi és talaj előfeltétele
megvan az ipartelepek létesítéséhez. Szinte
kiált egy némely üres telek vagy ugarföld.
„Ide gyárat építsetek!“ A Déli Vasut bi-
zonyára nem fukarkodnék kedvezményekke,
ha az ő erős érdekéről volna szó. De hát
mindezekért fáradni kell, gondolkozni, ter-
veket megállapítani, néminemű áldozatokat
hözni, — s ezekre mi nem termettünk rá. —
Nekünk jó az a csendes püsztyulás, amely-
ben nyugalomunkat, isteni lethargiankat meg-
találjuk.

Ne tessék attól félni, hogy nem lesz
pénz! Mért volt más 24 telep számára
pénz? Mitőlünk nem pénzt kérnek, hanem
más kevésbé lehetetlen áldozatot. A pénzt
hoznák, mi csak a helyét adjuk meg neki

Csaknem naponkint olvashatni újabb s
újabb ipari tervekről s az ezeknek nozított
kedvezményekről, mindentűt mozognak, csak
nálunk van halotti csend. Erre nem jár
olyan madár, amely pénzt hoz, mert nem
leli honát.

Pedig ránk férne egy kis fölfriessítés!
Addig maradunk „procul negotiis“, míg
teljesen el nem senyvedünk? Akárhányszor
történnie kellene valaminek gazgasági téren,
mindig a „vezető férfikat“ apostrofálják. A
bizalom tehát megvolna, de hiányzik az
akarat; ha a kormány és különösen a ke-
reskedelmi kormány látná bennünk az akara-
tot, a törekvést: nem tartaná vissz-
a kezdeményezést. Hegedüs miniszter — kinek
hosszu életet kell kívánnunk a bársony-zék-
ben — jövő esztendei ex-
pozéjában bizo-
nyára ismét szép számu új ipartelepről fog
beszámolni. Vajjon érinteni fog-e bennünket
a beszéd? Ha az eddigi közönyt főnnáll
továbbra is, akkor bizony nem; akkor csak
irigykedve fogjuk olvasni, hogy mit nyertek
mások.

A mai politikai vezetőség jelszava „jog,
törvény, igazság“; a közgazdasági küzdő-
téren Magyarország jelszava legyen: „ész,
erő, akarat.“ Ezt a jelszót mi is megsziv-
lelhetnők.

gyűrődés rendszerével, a Mecsek, a Siklói hegy-
ség pedig a trák-makedon ősföldnek kiszakadt da-
rabja, annak az ősföldnek, mely az Aegai tenger
keletkezése előtt össze fűzte a Balkán szigetét
Kis-Aziával.

Ami pedig a tudomány országának határhegyeit
az Alpokat illeti, azok valóságos Alpok, melyek-
nek vége a közzei kattan beszakadása után be-
szakadt. Másik horpadék a Balaton s Velencei
tónak medencéje, mely a pontusi képlet idejében
a Bakonyonval párvonalosan halad. A beszakadás
kította a feltalakodó bazalt kupokat [Badacsony,
Hegyész, Badacsony stb.], mely kupok szépségük
tekintetében unikumnak tekinthetők egész Euró-
pában. Jellemző, hogy e nagy repedés vonalára
majdnem merőlegesek a zalai, fehérmezei
völgyületek, sőt a Duna, Tisza közti föld-
hát tóságai is ide párvonalos medrekben
sorakoznak. Ezen oldalhasadéka a nagy
balatoni vetődésnek s a nagy Alföld lezuhaná-
sának oldalrepedésvonalai, melyek közé a Duna
furakodott, hogy határi vonjon a keleti és nyu-
gati Magyarország között.

E szerint a dunántúli alkotó földrajzi ténye-
zők: a) közzei, fertői és balatoni beszakadás,
részben a nagy Alföld, b) a nyugati Alpok idet-
vedt végnyai, c) a dinári redőzetnek horvát-
szlávon ránca, s a trák-makedoni ősföld darabjai.

Látni való dirib-darab földdarabokból össze-
tákolott országrészt, melynek történeti fejlődésén szel-
lemi kulturális jellegén is meglatni delnek, kelet-
nek kulturális jellege. Délről jött a római, nyu-
gatról a germán kultúra, keletről a magyarság
hatolt be területébe, melynek sikerült a külön-
böző kultúrákat és népelemeket egygyé forrasz-
tani s innen civilizálni a többi Magyarországot.
Itt alakult az első magyar kereszténység, itt az
első bencés középiskola, itt a két első egyetem, itt
írják a legelső magyar eposzt (Zrínyi), itt keres-
költői formákat a líra (Kisfaludy), itt próbálkozik
először a nemzeti dráma [Vörösmarty]; a nyugati
kulturához itt buznak legjobban, a mint ezt a
török-németpárt, II. Rakóczy idejében az ujabbi tör-
ténelem igazolja. Csak ellentétképen hozom fel
hogy a mint Bethlen, Thököli, elrontott, azt Ester-
házy, Széchenyi — Pál a dunántúliak hozzák
rendben hogy Kossuth Lajosnak energiáját a
dunántúli Széchenyi István, Deák Ferenc terelték
az igazi helyes mederbe; s azvala nyugati, az euró-
pai civilizációban mindig a dunántúli volt meleg
partfogója, mindamellett, hogy magyárnak ma-
rad; mert területén a nyugati és keleti földrajzi
formák ölelkeznek s a dunántúli nép kultúrája
a nyugatnak, delnek és keletnek összeolvadásából
keletkezett.

Felhívás,

a „Zala-egrszégi központi fogyasztási szövetkezet“ léte-
tése érdekében /

A hazai ipar és termelés érdekében ürven-
tes módon megindult mozgalom leghathatósabb
előmozdítóit lehetnének a minél kiterjedtebb mó-
don megalakítandó fogyasztási szövetkezetek.

A fogyasztási szövetkezeteknek a fogyasztó
közönségre nézve gyakorlati haszna oly kézzel-
fogható, hogy azt bővbabban fejtegetni is feles-
leges.

A fogyasztási szövetkezet célja, hogy a fo-
gyasztó közönség részére lehetőleg minden szük-
séges gazdasági és háztartási cikkeket (a mennyi-
ben lehet: hasait megbízható forrásból, hami-
sítatlan minőségben és lehetőleg jutányosabban
beszerezzen és kiszolgáltatson saját üzleti helyi-
ségében, vagy az általa létesítendő fiók üzletben.
Ez által kettős célt érnek el: 1. Tőlünk telhe-
tőleg pároljuk a hazai ipart és termelést s 2.
Telteges hasznát hajtunk fogyasztó-polgáritársá-
inknak!...

Zala-Egerszegén lenne a központi fogyasztási
szövetkezet, mely a szükséghez képest a megye
területén fiók-fogyasztási szövetkezeteket állítana
fel ott, hol erre a hely alkalmas. — Váلتett
erővel legyünk azon mindnyájan, kivétel nélkül,
hogy a fogyasztási szövetkezetek Zala vármegye
minden községében elterjedjenek. Hol a központi
szövetkezethez csatlakozni nem akarnak, s ele-
gendő intelligencia van arra nézve, hogy a fo-
gyasztási szövetkezet létesíthető: megalakíthatják
azt önállóan is. — Fődolgoz, hogy mennél több
fogyasztási szövetkezet létesüljön s ezek minde-
nyit hazai gyármányt és terméket arantsanak,
külföldöt pedig csak akkor, ha azt hazánkban
elő nem állítják. — A budapesti Országos Ipar-
egyesület mindenkiel, ki eziránt hozzáfordul,
minden díj nélkül közli a hazai beszerzési
források at s mi is szivesen adunk kelte felvil-
lágozást. Az üzletrész beletétele, illetőleg förtelése
oly előnyös, hogy arra a szegényebb is képes.
Különben az üzletrész förtelését maga a fo-
gyasztási szövetkezet téríti meg lassankint az
által, hogy jobb arut oicsóbban arusit. — Midenek
előtt jobb anyagi viszonyok közé kell jutnatunk
elszegényedett népünket, melynek egyik hathatos
eszköze lenne a fogyasztási szövetkezet.

El lehet mondani, hogy soha nem jutott meg
nevezetes dolog diadalra ott, hol az emberek
másokban s nem magukban bíznak; viszont alig
van nehézség, melyen oly erőselektű fáradozók
nem diadalmaskodtak volna, kik senkiben és
semmiben, csak önkaratjuk és állhatatosságuk-
ban bíztak!...

Szövetkezeti tag lehet, minden zalamegyei
magyar állampolgár (nemkülönbön jogi személy)
aki belépési szándékát az ezennel két koronában
megalapított beiratási díj befizetése mellett,
gyűjtő-iv aláírva a által kijelenti, vagy, a ki
belépési szándékát az alakuló közgyűlésben, vagy
az után az elnöknek írásban bejeienti és az
igazgatóság által, mint tag elfogadtatik.

Nyilvános becselenséggel belyogzott egyének
nem lehetnek a szövetkezet tagjai.

A fogyasztási szövetkezet első sorban is az
üzletrészekre beletélt összegből merítven és a
beszerzésekhez szükséges tőkét, a tagok üzletr-
részek jegyzésére kötelezetuek.

Egy üzletrész 50 koronában állapittatik meg
mely összegből az alakulást követő első hónap-
ban tíz korona, a tennmaradó 40 korona pedig
2 koronás havi részletekben és készpénzben
fizetendő; szabadságban áll azonban minden
tagnak az egész üzletrész az alakulás alkalmát
val egyszerre felfizetni. — A bátralekban maradt
üzletrészlet után havonként és üzletrészenként
10 fillér kesedelmi díj fizetendő.

Az üzletrészek után eadekés havi beletételek,
minden hónap utolsó napján a szövetkezeti pénz-
tárnál teljesítendőek. Nemfizetés esetén a tagok
alávetik magukat, — tekintet nélkül z összegre,
— a sómás kereskedelmi eljárásnak és a zala-
egerszegi kir. járásbíróóság illetékességének.

Egy tag legalább egy üzletrész jegyzésére
köteles. Egy üzletrészes tag sem bírhatiz üzletr-
résznél többel. A beiratási díj öt üzletrészi két
korona, ezental minden üzletrész után egy korona.
A beiratási díjak a szervezési költségek fede-
zésére szolgálnak; esetleges fölösleg felerészben
a tartalék-alapoz esatolittatik, másik felerészben
pedig a Zala vármegyei magyar iparvédő-egyesü-
let-nek adatik.

A beiratási díj az aláíraskor azonnal, az
üzletrész pedig csak a megalakulás után fize-
tendő.

A tagok üzletészeik teljes betétele után az üzletészeire tulajdonjoggal és azok számának arányában a reájuk eső nyereségre igényvel bírnak.

A tagok öt üzletészig egy, ezenfelül két szavazattal bírnak a közgyűlésen.

Az alapszabályok, valamint az ügykezelési szabályok megállapítása az alakuló közgyűlés feladata leendő.

Mihelyt annyi üzletész jegyeztetik, hogy a tervezett logyászati szövetkezet sikerrel az 1875: XXXVII. t. c. 224. és köv. §§ értelmében megalkatható, az alakuló közgyűlést azonnal összehívjuk, s arról a tagok értesítetnek.

Fel tehát a nemes küzdelemről! Sorakozzanak mellé többen zászlónk alá, mert hiszen az által mindnyájunknak jóléte céloztatik előmozdítani. Minél többen támogatják az eszmét, annál sikeresebb lesz munkódásunk s annál fényesebb az elérendő eredmény.

Kétségtelen, s mindnyájunk előtt elegendő ismeretes azon sokoldalú előny, mely a szükséges gazdasági és háztartási cikkeknek a közönségnél olcsóbb áron történő beszerzésénél minden egyes fogyasztóra nézve mutatkozik s há megmondjuk, hogy ez által a hazai ipar és termelés is nagyobb lendületet nyerend, — úgy határozottan felmerül közöttünk is az a kérdés: vajjon nem vétkes könnyelműség-e ily hasznos intézmény életbe léptetésének halogatásával saját érdekeinken ejteni csorbát?!

Kérjük az aláírási-ívet, a beirattási összeggel együtt 1900. évi március hó 25-ig alulírt Dr. Kele Antal ügyvéd arhoz Zala-Egerszegre küldeni.

Éljen a hazai ipar és termelés!

Kelt Zala-Egerszegen, 1900-ik évi március hó 6-án.

Hazaifas üdvözléssel vagyunk:

Dr. Kele Antal.

Borbély György.

Dr. Csák Károly.

HIREK.

Tanfölgylelő látogatás. Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsos, tanfölgylelő f. hó 5-én Keszthelyre érkezett. Onnan Mezes-Györökre rándult, hol Bucsy József tanítónak adta át a m. kir. földhiveltézet 200 kor. fölék. lai jutalmát s a földmiveltésügyi minisztertől nyert díszokmányt. Az iskola-zék, elöljáróság és növénydekek jelenlétében, Németh János, segédlelkész társaságában adta át a kir. tanfölgylelő a jutalmát; tüzetesen méltatván a faiskola és gyümölcsnemesítés nemzetgazdasági jelentőségét s nevelői hatását. Utközben megtekintette a vonycsári és gyenesdiási iskolákat. Kedden a csereszgyei és tomaji iskolákat látogatta meg Boncz József segédlelkész társaságában. Megtekintette Keszthelyen az állami polgári leányiskola épülfelében levő új helyiségét. Legközelebb az államosítással kapcsolatos ügyek áttekintése céljából érkezik oda.

A kiskanizsal íz. hitközség köréből. Gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsos, az íz. hitközség nagyérdemű elnöke az alkalomból, hogy mandátuma most lejár, a hitközség elöljáróság legutóbb tartott ülésében kijelentette, hogy az elnöki tisztséget — megváltozott körülmények folytán — nem hajlandó többé elfogadni. Nem csak az elöljáróság, hanem a hitközség összes tagjaira rendkívül kellemetlenül hatott ezen kijelentés, mert gelsei Gutmann Vilmos, ha megváltozott körülmények folytán ritkábban van is városunkban mint annak, előt, a hitközség benne mégis olyan elnököt bír, kire méltán büszke lehet. A hitközségi elöljáróság, a hitközség érdekeit szem előtt tartva, e napokban ülést tartott, melynek egyedüli célja az volt, hogy dokumen-

táltassék az elöljáróság és a hitközség rendíthetetlen ragaszkodása gelsei Gutmann Vilmoshoz, mint hitközségi elnökhöz. A hozott határozatnak remélhetőleg megles azon eredménye, hogy gelsei Gutmann Vilmos továbbra is megmarad azon hitközség élén, melynek ő nemcsak ügybuzgó elnöke, hanem igaz jöteveje is volt évek hosszú során át.

A második felolvasás. Az Irodalmi és Műv. Kör második felolvasása márc. 11-én délután 4 órakor még az elsőnél is jóval sikerültebb volt. Az előkelő közönség valóságos elragadtatással gyönyörködte végig a kiválóan tartalmas műsort, Hofrichter Emma k. a. művészeti hegedűjátéka; dr. Perényi József remek kísérete; dr. Czirbusz Géza lebilincselő szabad-előadása és Weiser Klára gyönyörű szavalata, melylyel Arany János *Rákóczy* című költeményét szinte a művészi árnyalásig interpretálta, — mind lelkes tapsok ragadták a válogatot, műértő közönséget.

A kiskanizsal Olvasókör házaftána. Nagy-Kanizsa város VI és VII. kerületében (Kis-Kanizsán) „Polgári Olvasókör” címen már harmic év óta fenálló kulturális intézmény újabban oly erős mértékben megizmosodott hogy céljaira saját házat építtetett. Ennek az új, és a célnak minden tekintetben megfelelő díszes épületnek felszentelési és felavatási ünnepségét március 11-ikén tartották meg. A házszentelés Plánder Károly, kiskanizsai lelkész végezte mise után. A felavatási ünnepség délután 6 órakor volt. Ez alkalomra az olvasóköri tagok teljes számban megjelentek; legtöbben még nejkét, családtagjaikat is elhozták. Hogy ez iránt a szép intézmény iránt, melynek létesítése Hajgató Sándor kiskanizsai működését halhatatlanítja, mily nagy a lelkesedés: mutatja azt, hogy még az

is szeretettel emlékeznek meg róla, akiket a sors innen elszólitott. Nevezetesen Szabó István (Liti) kiskanizsai születésű, budapesti lakos egy szép nagy fali tükröt, Szabó János szintén budapesti lakos 20 koronát küldött az Olvasókörnek. Az általános lelkesedés kiválóan erős mértékben nyilvánkozott meg a házavatási ünnepség alkalmával, melyet március 15-ikének megünneplésével kapcsoltak össze. Az új épületen lobogó lengett és az előtte elterülő térségen Öreg Steszlin Ferenc, a nagybuzgalmu elnök indulókat játszott a kiskanizsai polgári zenekarral — Hat óra után megkezdődött az ünnepség. Hajgató Sándor, az „Olvasókör” alapítója, lángoló lelkesedéssel méltatta az alapítás küdelmeit és további kitartásra, szerető egyetértésre buzdította a kör tagjait; végül pedig áldást mondott az intézményre, annak tisztikarára és tagjaira. Gyujtó beszédjét lelkes éljenzéssel és tapsal fogadták az ünneplők, kik között a belvárosi intelligencia is szépen volt képviselve. — A felavató beszéd után Szalay Sándor, lapunk fel. szerkesztője lépett az emelvényre és elmondta az 1848. márciusi eseményeket dicsőítő beszédét. Ez után a jelen voltak asztalok köré telepedtek és megkezdődött a patriarkális lakomázás, az elmaradhatatlan pohár köszöntökkel. Dr. Hauser János poharat emelt: Hajgató Sándorra; Szabó István:

Hajgató Sándorra, Plánder Karolyra Szalay Sándorra; Knortzer György; Szalay Sándorra; Szalay Sándor: a kiskanizsai nőkre; Hajgató Sándor ör. Steszlin Ferenc elnökre és a tisztikarra; Szabó István: ifj. Hegedűs György alelnökre és a tisztikarra: ör. Steszlin Ferenc: az Olvasókörre; ifj. Hegedűs László; Knortzer Györgyre; Poszavéc (Bátóri) Ferenc: dr. Hauser Jánosra; ifj. Hegedűs György: a magyar nemzetre. — A hangulat egyre vidámabbá vált; később a fiataliság táncra perdült és járt reggelig.

Dr. Czirbusz bpesti felolvasásáról. Dr. Czirbusz Géza tanár budapesti felolvasásáról a fővárosi lapok a következőket írják:

A Magyar Földrajzi Társaság ma d. u. öt órakor tartott ülésén Erdődy Béla dr. elnök bemutatta Páris iskolai hasznátra készült térképét, a melynek mintája után budapesti iskolai térképet terveznek. A máppán a város nevezetes részei az utolsó padokból is láthatóan vannak felülvizsgálva. Berecz Antal bemutatta Szaladör Lajos kir. hercegnek 1878. óta harminchatodik művét, a Bougie című földrajzi munkát, a mely a Carton és Cavallo fok közti a Suraja hegy lábánál elterülő Bougie Algír várost és festői vidékét ismerteti 122 foliás lapon és 32 rajon, a melyet a herceg természet után rajzolt. Végül Jankó János dr. olvasta föl Czirbusz Géza dr.-nak a kitűnő geográfus szakudósának a magyar Alföld keletkezése című értekezését. Czirbusz geoteknikai alapon adja a magyar Alföld új beosztását, a melyben a vizek folyása, áradása és mederalakulása az irányadó. Ezzel megmagyarázza az Alföld külső formáját, plasztikájának vidékek szerinti való változását, amit viszont az Alföld fejlődése történetével és múltjával hoz kapcsolatba. A kis Alföldet felosztja: a) a Duna-szigetek, b) a Hanság, c) a Rábaköz, d) Sokoróalja, e) Kemencesalja és f) a Mátyaöld területeire. A nagy Alföldet felosztja: a) a Nyírségre, b) a jász- vagy kun-alsikra, c) a Tisza—Maros közere, d) a délmagyarországi mélységre, a kiskunsági fensikra, f) a bácskai lösz-vidékre és végül g) a Duna áradmányos síkságára. Ez új felosztást a grafikai szakkörök a legelőkelőbb helyesléssel fogadják.

A ferencrendiek felosztása. A szigorú életrend behozatala miatt a ferencrendiek száma annyira megfogyott, hogy a ferencrendieknek két rendtartománya, provinciája, megszűnik és zárdák a megmaradt Marianus, Kapisztránus és erdélyi rendtartományokhoz csatoltaknak. Horvátországban pedig „Szent Cyril és Method” néven új rendtartomány állítatik fel. Megszűnik a Megváltólóról nevezett (alföldi) és a Szent Lászlóról nevezett (drávavideki) provincia. Ez az utóbbi közös provinciája volt a magyar és horvát barátoknak. Még a török uradalom alatt keletkezett, sok jeles magyar és horvát hazafi, a horvátoknak nem egy jeles írója és költője került k ebből a rendtartományból, miként Zágrábban nem egy emlékszóbor tanuskodik erről. Most a magyarországi zárdák végleg elválnak a horvát konfraternitástól és a Marianus-tartományhoz kapcsolattanak. E szerint a nagykanizsai ferencrendiek is a Marianusok tartományához fognak csatoltatni, kiknek a provinciálisuk Pozsonyban székel.

A vármegye házból. A megyei Alakuló választmány dr. Jankovich László gr. főispán elnöklete alatt f. hó 10-én a vármegyei ház gyűléstermében ülést tartott, hogy a vármegyei tisztiség, kezelő- és szolgaszemélyzet törzsisztelésének emelése tárgyában a m. kir. belügyminiszternek rendelete értelmében a f. hó 13-án tartandó rendkívüli közgyűlésre javaslatot tegyen. A belügyminiszter ugyanis rendeletében tudatta

Nem hull a haj nincs többé kopasz ember

Felfedeztem és százszoros pénzzel fizetek, ha kétszeri hasznalat után meg nem szűnik a hajhullás, korpaképződés és mindennemű fejbőrbetegség.

Exikátor

Egy üveg ára 2 kor. 40 fill.

Erdélyi főraktár és vezérképviseletőség: Göth, Gyula illat és piperecikkek nagykereskedőnél, Gyulafehérvár-Főter.

Kapható gyógyszerárakban és mindennemű illat- és piperecikkek-kereskedésben.

Főraktár: Török József gyógyszerár, Király-utca 12. sz.

Videki megrendeléseket utánvétellel azonnal elküldjük.

Egyedüli készítő és szétküldési raktára: DOBE NÁNDOR ur, női és színházi fodrász, Budapest, Nefelejts-utca 27.

Szenzációt kelt a gyógyfűkivonatam, melyet évek hosszú során át tanulmányoztam, hogy miképp lehessen megátolni a megkopaszodást.

hogy a vármegye közönségét már a felyő övre 20.518 kor. állami pótváradalmában részesíti. Az állandó választmány a vármegyei főszámvevő javaslatát fogadja el ebben a tárgyban, mely felöleli a megyei tisztviselők és szolgaszemélyzet fizetésének felelősségét, abban az arányban, amelyben a vármegye népesség, kiterjedés, és adózás szerint az összes megyék között elfoglal; továbbá, hogy ezen tervbe vett felelősséghez képest a minisztérium részéről rendelkezésre bocsátott dotációból mennyi esik mindegyik fizetésére, végül a fizetés rendezése céljából mennyi főnyáziék meg, ami a pótdávál volna fedezhető. Az állandó választmány javasolja a teljes rendezést pótdávál s ily irányban tesz a közgyűléshez indítványt.

Uj világítás az állomásokon. A Déli Vasut igazgatósága elhatározta, hogy valamennyi nagyobb központi állomáson bevezeti az acetilén-világítást. Közélsz Zala-Szent-Iván vasúti állomása kapta meg ezt az új világítást, mi kiválóan funkcionál.

Szelvihar. Jégeső. Március 13-ikán este félülkör órási szelvihar nagy jégeső volt. A záporúsággal hulló jégeső körülbelül 5 percig tartott. A jég a levegőt erős mértékben lehűtötte, úgy, hogy a hőmérő higanya a fagypontra szállott le.

Régiések. Nehány érdekes régiséggel gyarapodott újabbban Debnay Kálmán sümegei múzeuma. Egy-egy gerezd s és nyolcszögű bazogány, két harci fejsze, két árpádkori zablá horgolaláskori hadi csákány és három középkori sarkantyú. E tárgyak Csabrendek és Tárika vidékéről valók s földtorpatás alkalmával kerültek napfényre.

Nincs több vízbefutás. Nincs, ha csak konokul, erőnek erejével vízbe nem akar fuladni a rossz indulatu ember. A chebourgii hegyen igazgatója olyan mentőszökeket eszelt ki, hogy azaz lehetetlen vízbe fuladni; a francia hadügyminiszter el is rendelte már a hadi kikötőkben a találmány alkalmazásba vételét. Apróvá tört parafával bélelt mellény és zubbony, még egy óv, — a parafa szemcsék kátrányba vannak áztatva s így föltölelül vízhatlanok.

Hullász-sztrájk. A hullászok sztrájkolnak. Nem akarják a háló huzal, sok és nagy panaszuk van, melyeket Budapesten akarnak orvosolni. Napokon át szünetel a halászat, s az új bértek már is nagy károkat szenvedtek, miután napi kiadásuk már eddig tett beruházásaik nagyon sokra megy; csak a napi kiadás ezekre megy, aztán még a közönség adja meg az arát, mert kívánva sem kap halat; a parti vendéglős főnyelű Budapestre hozott fogast. Általában nagy felfordulás van a Balatonon; s is az új idők szünetnye, hogy meg ide a vizre is eljutott a sztrájk, vagyis nem huzzák a háló.

Tanítók ügyeibe. A földmívelésügyi miniszter a Magyar Gazdák Kincsházai című gazdasági irányu munkát díjtalanul megküldi mindama tanítóknak, kik ezért a földmívelésügyi minisztérium gazdasági szakoktatási osztályához fordulnak. A jelentkezést csak levelezési lapon kell eszközölni.

Nyilvános köszönet. A kiskánizsai Polgári olvasókörnek a „Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár” 20 honorat, Szabó János budapesti lakos 20 koronát, Szabó István (Livi) budapesti lakos egy nagy falu útkörét ajándékozott mely szives adományokat ezen az uton is megköszön az „Olvasókör” elnöke.

Vásár Perlakon. Országos vásár volt márc. 13-án Perlakon. Felhajtottak összesen 481 db szarvasmarhat; eladtak: 44 darabot.

Uj hajók a Balatonon. A balatoni halászhajó részéről a Balatonra rendelt 2 halászhajó már elkészült és azokat — mint értesülünk — már legközelebb vizre is bocsálják Siófoknál. Az új halászhajók egyike „Veszprém” a másik pedig „Zala” nevet visel és egyenlő 75 lóerőjű gőzgeppel vannak felszerelve.

Az alampencsésesség fokozása. A kereskedelmiügyi miniszter megengedte, hogy a kis-céll-csáktornyai vonal boba-ukki és az ukki-tapolcai vonalon a vonatok menetsebességét óránként harminc kilométerrel harmincöt kilométerre emeljék föl.

A hőgyűlésesség ügyeibe ajánljuk. Révész Sándor fővárosi kereskedő hírletését mert kellemes megjelölésben részesíti önmagát azon hölgy, ki azükeletet a fenti céggel szeri be ahol a legszolidab központosban részesül.

Tanügy.

Hivatalos.

A „Zalamegyei Alt. Tanítótestület” elnökétől.

225/1900 sz.

A „Zalamegyei Alt. Tanítótestület” járási körét tekintetűs elnökeihez.

Igen tisztelt Elnök Ur!

A központi választmányának 1900. március 8-ikán tartott üléséről szóló jegyzőkönyvet megküldve, kérem, hogy az abban foglaltak értelmében eljárni méltóztassék. Együttal kérem, hogy a tavaszi közgyűlés jegyzőkönyvét aként sziveskedjék beküldeni, hogy a közgyűlési határozatok egyikét-másikat a központi választmány is idejében tárgyalhassa, különösen pedig, hogy a központi elhelyezése kérdésében már jó előre tájékozódhassék.

Öszinte üdvözlettel

Szerető kartársára:

Nagy-Kanizsán, 1900. márc. 15.

Szalay Sándor a. k.
megy. tant. elnök.

Jegyzőkönyv.

Feltételt a Zalamegyei Alt. Tanítótestület központi választmányának 1900. márc. hó 8-án tartott ülésén.

Jelen-vannak: Szalay Sándor elnök, Kertész József pénztáros, Krámer Lajos könyvtáros, Poreduc Antal főjegyző, Kovács Miklós jegyző, Váryné Szakonyi Józsa, Alpar Mór, Hajgató Sándor és Váry József választmányi tagok.

1. Szalay Sándor, tant. elnök, az ülés megnyitván, jelenti, hogy a központi elnökség a Tapolcán megtartott közgyűlés határozataiból kifolyólag nyert meg biztatásban eljárit, amennyiben a megy. közg. bizottság által a tanítóknak járás körüli és megyei közgyűlések alkalmára járó tuvar és napidíjak tárgyában hozott korábbi szabályrendeletnek megújítása és annak a megye összes közg. és felekezeti tanítóira leendő kiterjesztése tárgyában megkereste Zalavármegye tek. Közg. bizottságát; — a tanítók szolgálati idejének a nyugdíjrevizó alkalmával leendő leszállítása tárgyában felterjesztette az Országos Biz. tiszághoz Brauner Lajosnak a közgyűlésen nagy tetszéssel fogadott értekezése; Mencey Károly pöntindiványával együtt, továbbá Salmeczky Imrénnek a gazdasági ismétlőiskolákra vonatkozólag elfogadott indítványait. Ugyancsak a kántortanítók nyugdíjgyének méltányosabb rendezése tárgyában főtört az Orsz. Bizottsághoz.

Tudomásul vétetik.

2. Elnök bemutatja a Marostordamegyei Alt. Tanítótestület átiratát, melyben megküldi a választás és közoktatásügyi miniszter urhoz a kántortanítók kántori járandóságának nyugdíjalapul leendő beszámítása; s igazgatói hatáskör megválasztása; az államsegélyben részesített felekezeti tanítóknak az általános tanítótestületekbe leendő berendelése; s a tanítótestületek hatáskörének szélesítése és szolgálati pragmatika megalkotása; továbbá a kereskedelmiügyi miniszter urhoz a portmentés levelezhetőség tárgyában intézett felterjesztéseiket és fölkéri a Zalamegyei Alt. Tanítótestületet, hogy eme felterjesztései pártoló főtíráttal támoza-sa.

A központi választmány a „Marostordamegyei Alt. Tanítótestület” felterjesztései örömmel veszi tudomásul, mozgalmukat hely-slessel fogadja, de mert a kántortanítók nyugdíjgyének méltányosabb rendezése tárgyában már tört fö az Orsz. Bizottsághoz, a többi ügy pedig aktuális természetű és fontosságánál fogva ugyem-kerülhet ki az intéző körök figyelmét, külön fölírtnak szükség-tenforogni nem látja.

3. Csizsar József, a zalaegerszegi járási elnöke, beterjeszti a járási kör közgyűlésének jegyzőkönyvét; egyben a közgyűlés határozatából

kifolyólag megkeresi a központi elnökséget, hogy a zala szentgróthi államtanitók ama kérelmét, melyszerint a tapolcai közgyűlés határozatától eltérően a zalaegerszegi járásba osztassanak be, pártolólag terjeszse a jövő közgyűlés elé.

A központi választmány a beklődött jegyzőkönyvet tudomásul veszi, a szentgróthi állami tanitók indokolt kérelmét pedig ily értelemben terjeszti a közgyűlés elé.

4. Csathó Alajos, a keszthelyi járási elnöke, beterjeszti a járási körnek Keszthelyen megtartott őszi közgyűléséről fölvett jegyzőkönyvét. — Tudomásul vétetik.

5. Dr. Ruzsicska Kálmán, kir. tan. tanfelügyelő, kéri a központi elnököt, hogy az „Orsz. Eötvös Bizottság” csatló felhívását a járási körök figyelmébe ajánlani sziveskedjék.

A központi választmány, miután hasonló föl-hívást az Eötvös-Alaptól is kapott, Eötvös összes műveit egy diszkortésű példányban megrendeli a zalamegyei tanítótestület részére s e célra a központi pénztárból 24 koronát utal ki. A hiányzó 80 koronát pedig olyképen öhajlja egybegyűjtetni, hogy a nkanizsai, zegerszegi és muraközi járási körök 20-20 korona; a keszthelyi és füszegi járási körök pedig 10-10 korona kiutalására kéri föl.

6. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tan. tanfelügyelő ur megküldvén a vallás és közokt. miniszter urnak 82117 sz. alatt kelt magas rendelet, föl-hívja a központi elnökséget, hogy a rendeletet a) és b) pontjai alatt feltett következő kérdésekre:

a) Szükséges-e az egy tanító, osztatlan népiskolák részére külön tantervet készíteni?

b) Ha pedig nem szükséges, vagyis ha az egy és több tanító összes elemi népiskola részére ugyane tanterv szolgálna zsinórmentékül, ez esetben az osztatlan elemi népiskolákban minő tanterv- és osztálycsoportosításokkal és minő szerkezeti olvasókönyvekkel, szóval minő módon lehetne az általános tantervben kitűzött célt biztosítani?

Az utóbbi kérdés elbiralásánál csakis a törvény által megengedett népességű és a tanközeleztessé szigorú érvényesítése között működő osztatlan iskolák tartandók szem előtt, mert a tulnép-s vagy csouka szorgalomidőben és rendületlenül látogatott bármilyen iskolában sem egyik sem másik tancélt úgy sem lehet biztosítani.

A központi választmány ezen kérdő pontokat azzal adja ki a járási köröknek, hogy amennyiben tavaszi közgyűléseiket április 15-ike előtt nem tartanák meg, azon esetben választ ányúléseiken tárgyalják azokat s véleményeiket még apr. 15. előtt egyeneben dr. Ruzsicska Kálmán kir. tan. tanfelügyelő urhoz küdjék; egyuttal föl-kéri a járási elnökeket, hogy az erre vonatkozó elab-oratunukat a központhoz is sziveskedjenek beküldeni, hogy az a közgyűlés tárgysorozataiba vita tárgyul fövehető legyen.

7. A „Zalamegyei Általános Tanítótestület” elnöksége az iránt keresi meg a Zalamegyei Alt. Tanítótestületet, hogy a 15 kros nyugdíjjárulék átörölés céljából kérvénnyel járuljon a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur elé.

A központi választmány, miután a Zalamegyei Alt. Tanítótestület már ismételtelen s a részletekig meaoleg foglalkozott a nyugdíjrevizió kérdésében s ez ügyben felterjesztést is tett az Országos Bizottsághoz, ezen ügyvel külön is foglalkozni nem tartja szükségesnek.

8. A központi választmány az iránt keresi meg a járási kör elnökeket, hogy tavaszi közgyűléseiket minél korábban tartassák meg, hogy azokon hozott határozataink a közgyűlésen, mely az idén már július első hetében fog megtartatni, tárgyalhatók legyenek. Fölkéri továbbá a járási elnökeket, hogy amennyiben a járási tagjai közül valaki a megyei közgyűlésen tartandó felolvasásra vállalkoznék, vagy a tavaszi közgyűlésen olyan fölolvadás tartatnék, melynek tárgya szélesebb körű érdeklődést érdemel, arról a központi elnökséget értesíteni sziveskedjenek.

9. Elnök jelenti, hogy az 1899 övre egyharmad fejében a keszthelyi járási kör 11 korona 22 fillért, a zalaegerszegi járási kör pedig 31 korona 74 fillért, küldött be hozza, mely öszeket a központi pénztárosnak a kiszolgáltatatra. Ezzel kapcsolatosn Kertész József központi pénztáros jeenti, hogy az árva-hó alapra gyűjtött öszegből a közgyűlés határozata értelmében 4000 koronát beklődött a Tanítók Háza járási, a fentmaradt öszeket pedig a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztárba helyezte el.

Mindkét jelentés tudomásul vétetik.

10. A központi választmány, tekintettel arra hogy mandátuma a jelen tanév végével lejár, indítva nyozza, hogy a központi Keszthelyre-helyzetessék át; miért is fölkéri a járásköröket, hogy tavaszi közgyűlésükön a központi elhelyezésének a kérdésével is foglalkozzanak, hogy a beérkező véleményük alapján a központi választmány ez érdeemben a szükséges intézkedéseket még idejében megtehesse.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

Kmf.

Szalay Sándor s. k.
tantestületi elnök.

Pordus Antal s. k.
tantestületi főjegyző.

IRODALOM

Kritikai Lapok ezenációs számában közölt közlemények közül ajánljuk szives figyelmébe különösen: megyei és városi törvényhatóságoknak és hívtársági tagoknak, illetve hivatalnoknak az „Alom és valóság a közigazgatás terén” című cikkelyt. Allami-, városi-, magánintézményeknek, kisiparos és kereskedőknek: „A kis ember állása” című cikkelyt. Földbirtokosoknak, gazdáknak: „Leleplezett biztosító intézet és magkereskedő” című cikkelyt. Polgári és katonai jogászoknak: „A katonai büntető törvénykönyv” című cikkelyt. Orvosoknak: „A speciálita orvosok díjazása” c. cikkelyt. Lelkesek és tanároknak: „A ciszterciák konviktusáról” és „A Szulamith-düh” című cikkelyt. Színbáznál és színházlátogató közönségnek: „A Kleopatra” című cikkelyt. Továbbá szálloda-, vendéglő- és kávéház tulajdonosoknak: „Enekes kávéházaink” című cikkelyt. Az őszes sport- és tornászkluboknak és ezek tagjainak: „Magyarok a párisi torna- és athletikai versenyen” című cikkelyt. Kerékpárversenyzők, kereskedők, egyesületek- és tulajdonosoknak: „A bicikliládó”. Divatkereskedőknek és kedvelőknek: „Szecessziós divat” című cikkelyt.

Végül: Egyes példányok, illetve műtatványszámot a kiadóhivatal 30 fillért küld. Két koronáig — posta útján — postabélyeggel is elfogadjuk. Előfizetésnél a műtatványszámért beküldött 30 fill. az előfizetési díjba beszámítható. Előfizetési ára egy évre 16 kor., fél évre 8 kor. „Kritikai Lapok” kiadóhivatala Budapest, VII., Illés-utca 1.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Leányom, özv. Schild Sarolta elmebetegségbe esvén e napokban több helybeli üzletben bevásárlásokat tett a darcára a rajta észrevehetően nyilvánult zavaros lelki állapotnak mindenütt kiszolgáltattott.

Leányom ugyancsak megjelent Sölétormos-Géza női szabó urnál, kinél többrendbeli megrendeléseket tett, — de látván leányom zavaros lelki állapotát, sietett orvoshoz küldeni és engem azonnal értesíteni, hogy elejét vegyen ebből származható esetleges szerencsétlenségnek, tekintettel arra, hogy otthon egy két éves gyermeke is van. Sölétormos urnak ezen figyelméért és fáradságáért ez uton is köszönetemet és bálámát fejezem ki.

Kelt Nagy-Kanizsán; 1900. március 14-én.

özv. Wernigg Mária.

170 tk. 900

82-1

Arverési hirdetés.

A nkanizsai kir. trvszék telekvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Reichenfeld Ignac fia nagykanizsai hej. kereskedő cégve. elhajtónak Schubert-Károly végrehajtást szenvedő gelsei lakos elleni 15 frt tőke, ennek 1896. évi szeptember hó 1-86 napjától járó 6 % kamatai 7 frt 50 kr. per. 2 frt 60 kr. végrehajtás kérelmi, 3 frt 63 kr. jelenlegi és a még felmerülendő költségek iránti végrehajtása ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a gelsei 165 sz. tkyben + 1270 hrsz. a. felvett öreghegyi szőlőnek Schubert-Károlyt illető 602 koronára becsült $\frac{2}{3}$ része és a + 1318 hrsz. a. felvett öreghegyi szőlő és pincének ugyanazt illető és 458 koronára becsült $\frac{2}{3}$ része

1900. évi március hó 23. napján

d. e. 10 óraker

Gelse községhezánál dr. Dick József telperei ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános arverésen eladandó fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Arverésen kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy övadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi január hó 30. napján.

GÓZONY kir. törv. albiró.

Köszönetnyilvánítás.

Nagy mérvű elfoglaltságom nem engedvén meg, hogy mindazon nagybecsült felebarátjaimnak, tisztelt hivatalnoktársaimnak, barátaim és ismerőseimnek, kik boldogult anyósom elhalálása alkalmából koszorudományok, a gyásznappegyen való megjelenésük, vagy részvétük egyéb tanujelei által nekem, valamint feleségemnek e nehéz órákban vigaszt nyújtottak, az irányukban tanúsított kegyes jóindulatok külön-külön megköszönjem, — báton vagyok az illetőknek ugy a magam mint feleségem nevében ezen az uton őszinte szívből fakadó halás köszönetemet nyilvánítani.

Ehrlich Richárd

Ankanizsai malátagyár és serfőző r. t. serfőző mestere.

Richter-tele

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszert ellentált az idős megpróbálásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazták köszvénynek, csúznál, tagzaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegekben árban majdnem minden gyógyszerboltban kapható; van; 16 raktár: Török József gyógyszerész Budapest. Berzsenyi utca. Alkalmával igen óvatossággal vegyük, mert több kisebb-bölköt utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter-csillag nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD-és társa, RUDOLSTADT cs. és kir. udvari szállító.

3-36

elismert legjobb foglászítószer.

Székely

Mindenütt kapható.

Igen sok külföldi francia, angol és német szer van hirdetve és ajánlva 256-40

FIATAL EMBEREK részére

csőbántalmak és folyások ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a

Santal-Egger

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr.; postán bérmentve, apénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2-üveg 3 frt 20 kr., 3-üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a Nádorhoz
BUDAPEST,
VI. Váci-körút 17.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gözcséplő-gép-készletek továbbá járgány-cséplőgépek, löherezéplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálok és aratógépek, szénagyújtók, bocsnák.

2- és 3-vasúti ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék.

Részletes árjegyzék küldetve ingyen és bérmentve kérésre.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplő-gépgyára.

Kis S. Zsigmond,

Nagy-Kanizsa, Fötér. Divat-vászon és női confectio üzlete
Márkus Frigyes volt üzlethelyiségében.

A nagyérdemű hölgyközönséggel tisztelettel tudatom, hogy a

Tavaszi idényre a legújabb,

**selyem, gyapju és mosókelmék, női- és gyermek
confectióim** dus választékban megérkeztek.

Kérem a n. érd. hölgyközönséget, miszerint új áruim megtekintése végett b. látogató-
sukkal megtisztelni sziveskedjenek, mely alkalommal meggyőződést szerezhetnek, hogy főtörek-
vésem, izléses, jó minőségű árut a legjutányosabb áron kiszolgáltatni, és ez által nagybecsű bi-
zalmukat kiérdemelni A n. érd. közönség szives pártfogását kéri

teljes tisztelettel

Kis S. Zsigmond.

72-4

Révész Sándor,

női-, férfi-divatárú

és confectio terme

BUDAPEST,

Maison de Luxe.

BUDAPEST,

VII. Csömöri-ut 6.

VII. Csömöri ut 6.

Mesteri szabással készítek elegáns
öltözéket különleges szövetekből.

Divattermem parizsi mintára van beren-
dezve és a toilette-okat eredeti modellek
után készítem.

Női kalapokat s azok alakítását eredeti modellek
mintájára mérsékelt ár mellett eszközölöm.

Alsó- (jonpon), divatkelme-, ernyő- (nap és eső), fátjol,
fehértanemű-, férfi-kelengye-, függöny-, tűző-, (mieder) gyer-
mek-kelengye-, illatszer-, ingek- (blouse), keztyű mosó-
(cretton batist de laine), nyak díszek- (japot), női-kelengye-
selyem és szőnyeg-áru

versenymentes beszerzési telepe.

Szigoru üzleti elvek.

Nagyságos Asszonyom!

Megkülönböztetett tisztelettel van szerencsém nagyrabecsült tudomására
hozni, hogy tavaszi eredeti ajándékaim megérkeztek.

Rendkívül nagy súlyt helyezek arra, hogy az előkelő hölgyközönség
szükségeit úgy mint ezideig, a jövőben is szigorúan olcsó szabott árak
mellett a legújabb (heute nouveauté) és legjobb kivitelben beszerezhesse
nálam.

Daczára az idel nagy áremelkedéseknek azon kellems helyzetben
vagyok, hogy az idel korán és nagy mennyiségben eszközölt bevásárlásaim
által az összes árukészletemet minden áremelés nélkül bocsájthatom for-
galomba.

**20 koronán felül rendelvényeket bérmentve
szállítok; idegen szövetből is készítek toiletteket.**

Amidőn még az alantokról szives tudomást venni kegyeskedjék, kérem
megtisztelő rendelvényeit, melyeknek lelkiismeretes és pontos kiszolgáltatásáról
cézgem jó hírneve kezkesedik.

Tisztelettel

RÉVÉSZ SÁNDOR

Általános megjegyzések vidéki rendelvényekre
vonatkozólag.

Teljes felelősséget vállalok a nálam vásárolt árukért; meg nem felelő
visszavessék és kívánatra az érte fizetett összeget is visszatérítem.

Levelelbeli rendeléseket lelkiismeretesen teljesítek.
Választék küldeményeket az összeg előzetes beküldése mellett a kívánt
cikkből eszközölöm; meg nem felelő áruért az összeget postafordultával
visszaküldöm.

Rendelvényeket a beérkezés napján pontosan intézek el.
Mérték után készülő rendelvényeket a lehető legrövidebb idő alatt
szállítok, a pontosság érdekében minta-darabot kérek.

Mintákat kívánatra bérmentve küldök, de szükségesnek találom a
cikk megnevezését, t. i. mily használatra szükséges/teik.

Ideál

a legszebb és legjobb levélpapír diszes dobozban
mindenféle alakban

a legszebb és legjobb Carte de Correspondence diszes dobozban.

kapható:

FISCHEL FÜLÖP könyv- és papirkereskedésében Nagy-Kanizsán

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischel Fülöp könyv-
kereskedésében.
A szerkesztővel érlekezni lehet napos-
ként d. n. 4-5 óra közt.
Ide intézendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischel Fülöp könyv-
kereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona
Nyíltár petitsora 20-filler
Előfizetések, valamint az hirdetésrekr
vonatkozók Fischel Fülöp könyvkeres-
kedésébe intézendők.
Bérmentetlen levelek csak ismert kez-
ből fogadhatók el.
Egyes szám ára 20 filler

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felelős szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, március 18.

A földmívelési költségvetés.

A költségvetési vita folyamán elhang-
zott tartalmas beszédek fényes sorában
előkelő helyet foglalt el Darányi Ignác
földmívelésügyi miniszternek eszmékben
gazdag beszéde. Mindenütt nagy várakozással
tekintettek Darányi beszéde elé, de az még
a legnagyobb várakozásokat is felülmul-
tatta: tartalmában oly gazdag, oly teljes és oly
fontos volt a beszéd és osztatlan a tetszés,
mellyel a földmívelésügyi miniszter nyi-
latkozátaikat minden oldalon fogadták. Mert
Magyarország első sorban földmívelő állam,
közgazdasági alapja a mezőgazdaságra tá-
maszkodik, e körül forog ebben az ország-
ban minden; az állam virágzása, jóléte és
fejlődése a mezőgazdaság virágzásától, jó-
lététől és fejlődésétől függ.

Dr. Darányi Ignác agrárius, e szó leg-
nemesebb értelmében, és nyíltan és őszin-
tén, mint a milyen egész lénye, vallotta
magát ez irány hívének. De nem vallotta
magát olyan agráriusnak, a ki a merkan-
tilizmust támadja és ellentéteket keres;
hanem olyannak, a ki a merkantilistákkal
közös célokat érdekeket követ és részére a kö-

zös működéshez keresi és meg is találja
az utakat. Ebben az értelemben minden
földmívelésügyi miniszternek őszinte és be-
csületes agráriusnak kell lennie, valamint
minden kereskedelemügyi miniszter csak
ugy képes feladatait teljesíteni, ha őszinte
és becsületes merkantilista.

A felületes figyelők és elfogult bírálók
egy kis csoportja előtt szükségesnek tar-
totta a földmívelésügyi miniszter ama szem-
rehányás ellen védekezni, mely szerint ő
csak a közép- és nagybirtokok érdekében
agrárius és működésében a kisgazdák ér-
dekét minduntalan szem előtt téveszti. Aki
Darányi működését alaposan ismeri, e
szemrehányás hallatára nem tartózkodhatik
egy részvételtjes mosolytól, mert annak
éppen az ellenkezője igaz. Darányi egész
ténykedése a kisgazdák boldogulására irá-
nyul, de az csak természetes, könnyen
megmagyarázható és könnyen meg is ért-
hető, hogy a földmívelésügyi miniszter a
nagy birtokkal és a birtokosokkal is ki-
akar jönni az ország érdekében. De a
kisgazdáknak nincs okuk a panaszra, mert
Darányi miniszteriuma alatt a kisgazdák

érdekeinek istápolására szentelt költségek
összege megtízszereződött és a kisemberek
javára Darányi életbe léptetett s áldásosan
működő intézmények száma légió.

A népkönyvtárak száma meghaladja a
600-at; az országos központi hitelszövetke-
zet kötelékébe 712 gazdasági szövetkezet
tartozik. A kisgazda képzése, érdekei elő-
mozdítása javára minden lehető megtesz
a miniszter. A mezőgazdasági munkások
kérdése nagy gondját képezte Darányinak
és az ő érdeme, hogy ebben a kérdésben
a legnagyobb ellentéteket rendezték.

Amit Magyarország állattenyésztésének
emelése érdekében tett Darányi, az egysze-
rűen példa nélkül áll a magyar mezőgaz-
daság történetében és az állategészségügyi
viszonyok az ő kormányzata alatt a kornak
megfelelők lettek, az ország állategészség-
ügyi szolgálatát az egész világ a legjobbnak
ismeri el.

Az egész világ, csak Ausztria nem!
Ausztriában egy olyan mozgalom tu-
dott érvényesülni, melynek főcélja a ma-
gyar állategészségügyi viszonyok diszkredi-
tálása. Ez a mozgalom lehetetlené akarja

TARCA.

Fájó emlék.

Messze idegenbe tévedt éltet utja.
Hogy kerültem oda a jó Isten tudja:
Busán vándoroltam, mint a vándor-madár,
Ki, ha ege borul — napos hazába száll.

Más hazába mentem... Elkisért bánatom;
Vissza-visszabívtam az a kis sírhalom;
Sírhalom ölében pihenő kis árva,
Eltemetett rózsá, elhervadt leányka.

És a mit kerestem távol idegenbe?
Oh, azt sajnó szívem, lelkem meg nem lelte:
Ejjel álmaimban megjelent előttem,
Mondta — mennyit szenved kün a temetőben.

Sebem égett, lángolt, míg csak visszatértem,
Nyugalmat találtam sírja közelében:
Elhagyott sírját virággal ültettem,
Könyüm harmatával szépen megöntöztem.

Mert láttam hervadni, nyíló szép virágom.
S hallottam szavait a halálos ágyon:
„Szemfödőül — mondjad — dombru síromra
Borul-e? hajlik-e szomorúfűz lombja.”

Ültetse-e rá kéklő nefelejcs-virágot?
Mint a milyen ott a tópartján virágozott.
Ontozd-e néha kebled fellegével:
Száved rejtekének harmatos gyöngyével?”

Szomorúfűz ott áll pusztán letarolva,
Bánatom, fájdalom nem suttogja lombja;
Hideg télnek szele rázza kopasz ágát,
S könyüm se mossák sírja keresztjét.

Messze vetett sorsom. életem hajóját
Viharos tengeren hullámok ragadják,
Elmerül a vészben sajkám nem sokára:
Nem ragyog a remény biztató sugára!

Jöjj! Siess! tavasznak szépeges leánya.
Fakassz! virágokat elhagyott sírjára.

Csete Alberik.

A mi fészünk.

Mint csicsergő fecské páré,
Édes, meleg a mi fészünk.
Melyet gondnal, szeretettel,
Együtt, ketten építettünk.
Nincsen benne fény és pompa.
— Oh! mi nem is vágyunk erre? —
Egy kincsünk van: a boldogság,
Ezt őrizzük félve benne.

Kandallónkban vidám tűz ég;
Játszva ropeg fényes lángja;
Ha elhamvad, ébresztgetjük,
Száras rőzsét dova rája...
Nagyot lobban; kis fészünköt
Rőzsá fénybe hozza, vonja;
Ugy érezzük, mintha itt benn,
A mennyország maga volna.

Kebelemre hajtva fejed,
Regéletek szép meséket;
Melyek mind egy édes csokiban,
Csók tűzében ének véget;
Meg-megrázza ablakunkat,
Süvölt, zug a tél viharja,
Tavasx van itt, örök tavasx,
Suttog a csók búvó hangja.

Piczi, bolyhos gyermekünk
„A kis szőke, meg a barna,”
Katonásdit játszadoznak,
Most készülnek épp a harcra;
Fordul egyik, lép a másik
„Célozz!” „Tűzelj!” szól a barna,
Hull a korák papírgárda...
— Felcsendül az öröm hangja. —

„És ha végre elfáradtak...
S nehéz a kard kis karuknak,
Mint csicsergő picit fecskék,
Jó anyjukhoz jönnek futnak...
Dudot egyik, két a másik
Forró csókot piros ajkra...
Astán regél gyözelemről...
— Egyre gyöngül... csengő hangja. —

Elcsendül végre az is,
Mind a hárman szenderegnek,
Örömköny gyúl a szemembe,
Arcaikra ráperengnek,
Rőzsá fényben fel-fellobban,
A kandalló játszó lángja...
Ugy érzem, mintha lelkem,
Csillagok közt égben járna.

Stampay Miklós

Kalap raktár

HÁLVAX FRIGYES

Nagy-Kanizsán.

ALAPITTATOTT 1850.

LEGNAGYOB B VALASZTÉK MINDENFÉLE FÉRFI és GYERMEK kalapokban. Olcsó árak!

teni a magyar állatkivittelt és az állatforgalmi téren új egyezkedést sürget. Darányi miniszter értésükre adta ezeknek az osztrák ultraradikálisoknak, hogy a magyar mezőgazdasági termékek bevitelét már csak el kell viselniük, mikor viszont mi vagyunk az osztrák iparcikkek piaca. Bebizonyította nekik, hogy a magyar állatkivitel megnehezítésével csak maguknak ártanak leg-többet.

És azoknak a politikai köröknek, amelyek az állatforgalmi kiegyezés megváltoztatását akarják kicsikarni, megszívlelésre ajánlotta ezeket a világos szavakat: az állatforgalmi kiegyezés az egész kiegyezésnek kiegészítő része, az egész kiegyezéssel áll, vagy bukik.

Es last, but not least, — Magyarország nem gazda közönsége is büszke örömmel veszi tudomásul azt a megdönthetetlen tényeken alapuló védelmet, melyvel Darányi a magyar buzának, büszkeségünk egyik méltó tárgyának, minden kételyt kizáró fölényét az irigy hajszá ellen bebizonyította.

A vármegye hazából.

Megyei rendkívüli közgyűlés.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága 1900. márc. 13-ikán rendkívüli közgyűlést tartott dr. Jankovich László, gróf, főispán, elnöke alatt.

Napirend előtt: *Skublics Jenő* biz. tag, megemlékezett *Füzik Gyula*, slémei főszolgabíróról, ki közszolgálatban 25 évet töltött volt el; és indítványozta, hogy a közgyűlés a jubiláns főszolgabíró érdemei fölött jelezkönyvíleg fejezze ki elismerését s azt vele kivonatban közölje. Az indítványt általános helyesléssel fogadták el.

A rendkívüli közgyűlés egyedüli tárgya volt: a belügyminiszter által a vármegyei tiszti, kezelőség- és szolgáloményzet részére adott 20530 koronának felosztása. — A közgyűlés a megyei állandó választmány javaslatát mellőzve, *Koller István* biz. tag indítványát fogadta el, mely sze-

rint első sorban kizárólag a kezelő- és szolgáloményzetnek 700 forintot meg nem haladó fizetése emeltesse a fizetési összeg 8 százaléka; a meg felülmaradó összegből pedig egy a kezelő- és szolgáloményzet, valamint a tiszti- és szolgáloményzet fizetése javítására a fizetési összegek aránya szerint.

Az általános fizetés-rendezést illetőleg kimondta a közgyűlés, hogy mivel ez hosszabb időt és körültekintést igénylő kidolgozás eredménye lehet csak: az állandó választmánynak amaz ohaja fölött, hogy a törvény, népesség és adó alapján tizenötödik helyet elfoglaló Zalavármegye tiszviselőit megillető nagyobb javadalmazás keresztülvételéhez szükséges többlet elnyeréséről kellő módon gondoskodni kellene, — napirendre ter, vagyis az általános fizetés-rendezést elhatárolta.

Megyei közigazg. biz. ülés.

A megyei közigazgatási bizottság 1900. márc. 13-ikán tartotta havi rendes gyűlést, dr. Jankovich László, gróf, főispán elnöke alatt.

A közigazgatási bizottság ez ülésében néhány kisebb ügyet elintézve a kir. tanfelügyelő jelentését fogadta.

A kir. tanfelügyelő jelentette, hogy a február havi közig. biz. ülés óta ez ideig megátogatta a gutorföldi közégi, — a pákai és naprátfai róm. kath. iskolákat. Utóbbinál személyi ügyekben és az iskola-helyiség tarthatatlan állapota

miatt, Pákan pedig a kántor-tanítói lakás átalakítása miatt vált szükségesé az intézkedés.

Csáktornyán értekezletet tartott a járás főszolgabírájával, Kristófalva, Janostfalva és Jánosfalva összes érdekeltjeivel a részükre állítandó állami iskola ügyében.

Gelsen az összes érdekeltiséggel megkezdte a tárgyalást egy Kilmánban fölállítandó iskola ügyében.

A nagykanizsai áll. elemi iskolához terkezett az első állami költségvetés, melyet szabályszerűen készített s egyuttal a hitoktatás állandósítása tárgyában s az államosítással összefüggő egyéb ügyekben értekezett.

Keszthely város betérjesztette kérvényét az ottani közégi iskolák államosítása iránt.

A közigazgatási bizottság a tanfelügyelő előterjesztése alapján megátbipította a megyei kisdévedelem 1900. évi tervezetét.

Dr. Felber kir. ügyész, a pécsi kir. főbíróhoz főügyési helyettesé neveztetvén ki, a vármegye közigazgatási bizottságától felvéiben bucsuzott el, melyben megköszönte az itteni működése alatt tapasztalt szives támogatást.

A közegészségügy a felnőttek között általában nem volt kielégítő. A hágyázások száma nem emelkedett. A gyermekek egészségi állapota kedvezőbb volt az előző havinál. A vörheny- és egyéb gyermekbetegségek esetei száma apadt.

Az állami tanítóképzők elhelyezése és szaporítása.

Ösmertes tény, hogy milyen nagyszámu növendék-sereg rohanja meg mostanság a nőképző-intézeteket s éppen a jelentkezők túlságos mennyisége miatt aránylag mily kevés törekvő leányt lehet felvenni.

Hogy az állami nőképzők ily erős ostromnak vannak manapság kitéve, az nem tulajdonítható kizárólag annak a törekvésnek, hogy minden elégenyebb sorsú szülő minden eshetőségre elkészülve, leány megjelölésété biztositani óhajja, hanem annak is, hogy egyrészt az állami nőképzők száma csekély, másrészt pedig a mi kevés van, az is oly szerencsétlenül van elhelyezve, hogy éppen e miatt van kitéve annak az aggodalomkeltő megrohanásnak, melynek sikertelensége sem az gyeni, sem nemzeti közérdek szempontból megnyugtató nem lehet.

A mai általános beketlenséget okozó állapotokat, ha meg akarjuk magunknak magyarázni, vessünk egy futó pillantást hazánk térképére s látni fogjuk, hogy az állami nőképző-intézeteket a nemzeti közérdeknek mily kevés figyelembevételével helyezték el. Pócseny, Győr, Budapest, Szabadka, Kolozsvár; ha e városoknak egymáshoz való feltűnő közelséget s Kolozsvárt, Péteőleg a nagy távolságot nézzük, el kell bámulnunk azon az irodai bölcseségen, mely ilyen formán jelölte ki annak idején ez intézetek helyét. Dacára a hat nőképzőnek, sikerült az ország legnagyobb részét ily szükséges intézet nélkül hagyoi. Hisz tulajdonképen most sem a Dunántulnak, sem a Felvidéknek, sem a Tiszántulnak nincs nőképző-intézete; a kolozsvárnak pedig akkora a területa, mint 6-7 kisebb nemet fejedelemség. Ha pedig valaki felekezeti nőképzőkre hivatkoznék, ezekkel szemben az a fejedje, hogy a felekezeti ilyenü intézetek kihatása igen csekély s azoknak nem lehet hivatásuk — mert igen sok okból nem is tehetik — hogy oly mértékben szolgálják az általános közérdeket, mint az állami intézetek. A közszükségletet kielégíteni első sorban az államnak kötelessége,

A bécsi magyar terézianisták 1848-ban.

(Egy szabadságharcos visszaemlékezése.)

Az 1847-ik év lejártaival kiénc magyar társammal együtt bevégeztem tanulmányaimat a bécsi Terézianumban. Mődunkbakt volt most már, hogy belépőnk egyik ezred körébebe, mint valóságos cs. és kir. ahadnagyok. Szüleink azonban jónak látták, hogy bennünket mindaddig az akademia felügyeletére bizzanak, míg a hadsergebe való tényleges beosztás iránt a Hofkriegsrath nem intézkedik.

Már az 1848-ik év február hónapjának szelője meghozta Bécsbe a francia forradalom híret. Minthogy pedig nem sokára megkondukt Bécsben is az abszolútizmus lélekharangja: értésünkre adták, hogy osakis az Olaszországban állomásozó ezredek között választatunk — másutt nincs hely ez idő szerint.

Tizenkilenc éves eszűnkkel nem igen törődtünk a politikai eseményekkel; mind mellett különösnek találtuk, hogy Olaszországban kívül ne volna hely számunkra, míg osztrák, cseh és más nemzetbeli tanulóársainkat Magyarországon állomásozó ezredekhez osztották be. Ez ellen eleinte az akademiai szokásos mód szerint demonstráltunk; midőn pedig minden választ helyett nyolcnapi szabadsággal fejeztük meg bennünket valamereségünkért, elhatároztuk, hogy

János főherceghez, a császár-álteregőjához fordulunk panaszkodunk.

Meg is tettük.

— Hát fiaim, — szőlt hozzánk a szelidlektű főherceg, kit már előzőleg értesített szándékunkról a szárnységde — hallom, nem akartok Olaszországba menni. Pedig ott vannak legszebb huzsáredek ne s csak ott nyilik alkalom a magatok kiténtetésére.

Ez ellen aztán nem is tudtunk ellenvetést tenni s pirulva, könyes szemmel fogadtuk meg a főherceg tanácsát. Másnap már hivatalosan is értésünkre adták, hogy részben a szardíniai király nevet viselő 5-ik, részben pedig a Reuszkő-ztritz féle huzsáredekbe leszünk majd beosztva s készüljünk a bevonulásra.

Amde „ember tervez, Isten végez“ — s így rajtunk is megeseit, hogy az utolsó órában három vértés ezredbe osztottak be bennünket, azaz a vigaszalással, ha majd aperturák lesznek a huzsárokhoz transzferálnak. Sorsunkat nehezen kérőljük ki, ha véletlenül ugyanazon a napon, amikor ezt a parancsot kaptuk, Bécs utcáin torlaszokat nem épít a forrongó nép. A nagy zavarában aztán szelnek eresztettek bennünket.

— Menjetek haza, fiaim — mondotta a vice-prefektus — majd ha jobb idők lesznek, fordulatok ide tanácsért és utasításért.

Bizonyítványaink kiállítása után fejenkint tizenöt forintot nyomtak a markunkba, kemény ezüst hasásokban s rövid idő múlva becsukódott hátunk mögött a Terézianum vaspántos kapuja. A pályaházban, bova csak kerülő uton jut-

hattunk, hosszú sápadtképu uriember szegődött hozzánk s azazl mutatkozott be nekünk, amikor egyenruhánkról felismert bennünk a terézianistákat, hogy őt meg a cs. és kir. keleti akademia-ról eresztették haza Budára. Eberle Nándor volt a neve, melyet utóbb Eber Nándorra kurtított.

Haza érve, szüleim nem valami kiválóan szives fogadtatásban részesítettek, mert, — mint utóbb kiűnt — az akademia igazgatósága szorószóra megirta viselt dolgaimat s a sorok között olvasható volt, hogy a kalomádán nem fog emmaradni a telete leveles. Így járt különben a többi magyar tarsam is. Most tehát se katonatiszt, se terézianista, egyezőval semmi sem voltam, mintha az akademiaból töltött éveim teljesen kárba veszték volna.

Nagyon tisztán emlékezem 1848. március 15-ének ólmos szinű napjára, mintha csak tegnap lett volna. Az egyetlenem nyolc órákor kezdődtek akkoriban az előadások a filozófiai, valamint a jogi fakultásokon. Egyik jóbarátom unsozolására felmentem a másodéves jogászok tantermébe, min benevolus auditor; valósággal pedig leginkább azért, hogy láthassam az egyetemii iljuság kolompósait, kik akkoriban a helyzet urai voltak. Sohasem tudom elfeledni azon bafafias jeleneteket, melyek ott a szemem elé tárultak. T., a híres jogtanár, amikor elfoglalta helyét a katedrán, így szőlt hallgatóihoz:

— Uraim, komoly események küszöbén állunk. Nem akarom önöket itt tartani, mert látom, hogy a tanulás most sok időre abban kell hogy nyiok; csupán arra figyelmeztetem mindnyájukat,

oly mennyiségű iskolával, a mennyi e tekintetben szükséges, mert egyes vidék éppen olyan mértékben megkövetelheti az áll. m. anyai, jótékony gondoskodását, mint a másik.

Mit-ele politikai lehet az, mely a Dunamenti — tehát a leggazdagabb vidéket — rakta meg nőképzőkkel s éppen a legszegényebb országrészekről felekezett meg legelőkébb? Pedig általános tudvalevő dolog, hogy a városi társadalmi osztályoknak van kiválóan nagy szükségük a kenyérgazdálkodási pályára előkészítő intézetekre. Az állami nőképzők mai számát és elhelyezését tekintve, elmondhatjuk, hogy éppen azon nagy területek vannak ezek jótékony hatásait megosztva, melyek leginkább rá vannak utalva. Mert hol van hazánkban a legszegényebb vidék? Ott, hol nőképzők nincsenek 10-20 vármegyében sem. Pedig ne feledjük, hogy kétségbeesítő, rossz anyagi viszonyok s a leány-gyermek keserű jövőjének vigasztalan reménytelensége miatt ma minden tanító, iparos, kis-nyelvtanok, sőt még magasabb rangú egyen is biztosítani akarván leánya biztos megélhetését: a felső-, nép- és polgári leánysiskolák gyengébb és jobb tehát-egű növendékeinek folytonos része tanítói oklevelet kíván szerezni s így a növendék kinalat oly nagy, hogy a meglévő állami nőképző-intézetek azt befogadni teljesen képtelenek. S még ehhez járul az is, hogy a felekezeti nőképzők növendékei közül igen sokan s azok is, kik az I. II. osztályt magánutón végzik, a III. osztálytól való felvételnél tömegesen jelentkeznek az államiintézetbe való felvételre. Egyesekre nézve nagykönnyűség lehet ugyan a miniszterium engedélye, mely szerint a magántanulókat a középiskolában levő férféköpözben tehettek vizsgálást, azonban ezt azért sem helyeslehetjük, mert a nőképzők tanterve több tekintetben eltér a férféköpözektől, a női kézimunkából pedig nem lehet illetékes bíráló egy, csupán szükségből előirányzott, bármily képzettségű tanítónő. Minden ilyen növendéket kényszeríteni kellene arra, hogy valamelyik nőképzőbe iratkozzék be magántanulónak s az osztály- és képesítő-vizsgálatot ott tegye le.

Említsünk meg itt egy oly jelenséget, mely ma is megvan, melyre a jövőben is számolnunk kell s melyet ha figyelembe veszünk, egészen másképp ítélnünk a tanítóképzés szükséges arányáról s a képző-intézetek szaporításának kérdéséről. A tanítóképzők övendékeinek egyházmadrésze ugyanis ma nem azon célból végzi az intézetet, hogy tanítónő legyen, hanem az oklevelet csak azért szerzi meg, hogy ha férjhez nem talál menni, vagy ha férjhez is megy, de előre nem látható körülmények miatt később

hogy különösen az igazgatást illetőleg nagyon óvatosan járjanak el, mert a mily könnyű a tömegek kedélyét és indulatát felzavarni, éppen olyan nehéz lecsillapítani. Isten önnökkel!

Es az ősz tanár könyözöz szemmel örökre buscsut vet tanítványaitól, kikkel e helyen csakugyan nem találkozott többé.

Március 15-én délután ez este már teljesen benne voltunk a forradalomban. Velem együtt kimustrált Tereziánumbeli társaim közül csak egyetlenegy fogott fekvővert hazája ellen. Később nagy ur lett belőle s ünnepies alkalmakkor alig látszott a frakjának posztója a sok keresztitől, csillágtól és más érdemrendtől. De sohasem szerette, ha szóba hozták előtte a magyar szabadságharozat. „Szomeru időnek” nevezte 1848-49-et, melynek emléke, ugymond, fájdalmasan hat rá. Bizonyára a lelkiismeret szava esendült meg ilyenkor a lelkében. A nagy március 15-én este még együtt voltunk a pesti városháztéren. Azóta csak egyszer találkoztam vele; — úgy tett, mintha nem látott volna. Ez aztán nagyon megharagított s szavakkal léptem elébe:

— Van szerencsém bemutatkozni excellenciának: N. N. százados vagyok, szolgálton kívüli viszonyban. Valami nevrokónával együtt tanultam a bécsi Treziánumban. Ez a nevrokóna azonban a Wallmoden-vértesszredben szolgált hazája ellen, amit sohasem gondoltam volna felőle.

Ezután otthagytam a faképnél.

Többi társam a csatatéren halt meg s hazáért.

V. U

ráazorul, legyen majd mivel megélhetést biztosíthassa, vagy pedig — s ilyen is sok van — azért, hogy oly műveltséget szerezzen, melyet a gyakorlati élet szempontjából ma semmi más leányskola adni nem képes. Tekintve, hogy ezen elemre a tanítónőképzésnek szüksége nincs, azt mondhatnók, hogy az ilyen növendékek felvétele egyszermind nagy igazságtalanság azon szegénysorsú szülők — tanítók, tanárok, lelkészek, hivatalnokok, stb. — gyermekeivel szemben, kik azért kerik feltételüket, hogy majdan tanítónőkkel lévén, nemcsak maguknak biztosítsanak kenyeret, hanem szegénységben sanyilódó szüleiken akár közvetlen, akár pedig közvetve, kisebb testvéreik felnevelésével segíthessenek. Sajnos, hogy ezeket szorítják ki az előbbiek s így sok szegény ember gyermeke marad ki a nőképzőből, kinek a biztos jövő megalapíthatása helyett az élet és sors változandóságának kell majd egykor magát alávetnie. Mennyi köny, mennyi keserűség s s mennyi aggodalom tölti el az ily kimaradt, kiszorított szerencsétlen leányok s azok szülőinek szívet lelkét egyaránt!

Ne eseteljük most a kisebb állású emberek általános és feltűnő szegénységét, mely őket s gyermekeiket a nőképzők felé hajlja, — ne a felvételkor esalódottak tépiódosait, lelkifurdalásait, a jövőt illető kétségbeesését s ne azt, hogy vajjon ez a szegény elem nem éppen ugy követeli-e azt, hogy az ő gyermekeinek is épp oly joga volna bejutni a nőképzőbe, mint azoknak, kik az oklevelet csak mellékes célnak tekintik. Hagyjuk ezt, hanem mondjuk azt, hogy az államnak nemcsak jog, hanem kötelessége is minden leánynak megkönnyíteni s lehetővé tenni a tudományos műveltség oly fokú megszerzését, minőre annak társadalmi helyzetéből kifolyólag vagy az önfenntartás szempontjából szüksége van. Az államnak nem szabad a tanítónő pályára hivatottsággal bíró leánygyermekeket tehetségeiknek a haza javára leendő kifejlesztől visszatartani. Hisz az előkészítő iskolákat ily sok kiváló képességű, szorgalmas és munkára hivatott fiatal leány végzi, hogy ezektől a továbbképzés lehetőségét elvonni, igazán nemzetelleni hiba, vétek volna. S ha szétnezzünk a nők által betölthető pályák sorozatán [vasut, posta, tavidra, bank, kereskedelem], azt találjuk, hogy — igen helyesen — legtöbbször a nemüknek megfelelőbb intézetbe, a nőképző s innen a tanítónői pályára öhajtanak jutni. Ez természetes dolog s így van legjobban a hazai közérdek szempontjából is, mert a nőképzőben szerzett műveltség és pedagógia képzettség a nemzet kulturális haladásában a legfontosabb tényező. Ugyanis az egyik rész, mely tanítónővé lesz, az iskolában, s másik pedig, mely férjhez megy, majd mint anya fogja tudományos és neveléstanai ismereteit a haza javára értékesíteni. Nem szükséges valami magasröptű gondolkodás azon igazság kiderítéséhez, hogy a nemzet jövő nagysága a nők, az anyák műveltségétől függ. Mily másképp fejlődnének testileg és szellemileg az iskolák növendékei, ha az anyák mindentké leánykorában alapos neveléstanai képzésben részesült volna!

Akár lesz tehát abból a fiatal leányból tanítónő, akár nem, akár szegény, akár gazdag, ha testi és szellemi képessége őt arra alkalmassá teszi: akadálytalanul vételessé be a nőképzőbe s hogy minél kevesebb maradjon ki: szaporítani kell nemcsak az állami tanítónőképző intézetek számát, hanem a szegény de tehetséges és szorgalmas növendékekre való tekintettel az ösztöndíjas és ingyenes közeket is. Ez a költség-dus kamatokat fog hozni iskolában, csatládban és a nemzeti életben egyaránt.

Ilyen fontos nemzeti érdekekből fogván fel a nőképzés fontosságát, igazán bámulnunk kell a felett, hogy az ország nagyobb része a megfelelő és annyira szükséges intézetek nélkülözésére lehetett kényserítve. Hisz még ipár év előtt az eperjesi övönőképző átalakítása előtt oly nagy országrészek, mint a Dunántul, a Felvidék s a Tiszántul, azt sem tudták, milyen egy eleven állami nőképző-intézet! De az tovább így nem maradhat! Hogy a fővárosban a jövő iskolai évben új nőképző nyíljk meg, az öröndetes ugyan, de a vidék eddigi nyomorúságában nem lendít semmit, megtöltik azt a fővárosi leányok ugy hogy még Czegléd sem veszi annak hasznát.

Első és legfőbb teendő a hődmézvársárhelyi és a s. épsi-szent-györgyi állami övönőképzőknek tanítónőképző-intézetekké való átalakítása, hogy a Maros-Tisza köze, legelőképpen pedig a szé-

kelység is megkapja a maga ilyenmő intézetét, továbbá pedig egyet fel kell állítani a Dunántul részére Szombathelyen. [Es miért nem inkább Nagy-Kanizsán? — Szerk.] Így aztán némileg helyre lenne hozva az a feltűnő aránytalanság mely most egyes vidékek megkösorításával oly erősen sújtja a számitásból kifelejtett országrészeket.

Nőnevelésünk felvirágoztatása azt hiszem megérdemel ennyi áldozatot a nemzetől.

Felméri Albert.

HIREK.

— **Athelyezés.** Szonnauer Péter az Uztrák-magyar bank nagykanizsai fiókjának hivatalnokát saját kérelmére a budapesti főintézetbe helyezték át. Szonnauer Péter ugys mint hivatalnok, ugys mint magán ember mindazok rokonszenvét bírta, kik vele érintkeztek. Barátságos, szerény modorával sok jó barátot szerzett magának, kik öszitően sajnálják távoztát noha ez jól megérdemelt előléptetés számba megy.

— **Halálozás.** Németh János nyug. városi kézbesítő, néhai Németh Ignác a köz. elemi iskola igazgatójának ödes atya folyó hó 15-én életének 84-ik évében elhunyt Nagy-Kanizsán. Az elhunyt több évtizedet töltött a város szolgálatában; közel 20 éven át a rendőrségnél szolgált még az időben, midőn a rendőrök nem karddal hanem mogyorófa-pálcával tartották tenn a rendet. A rendőrségből mint altiszt lépett ki és azután mint városi kézbesítő működött. Temetése pénteken délután volt nagy részvét mellett.

— **Március 15-ike Nagy-Kanizsán.** Városunk közönsége évről-évre imponansabban üli meg március 15-nek emekünnepét. Néhány év előtt alig néhány zászlót tűztek ki a nagy nap emlékére és ma már alig volt középület és magánház, melyen ne lengt volna a nemzeti lobogó. De nemcsak köztöleg ünnepelt Nagy-Kanizsa, hanem iskolák és testületek falain belül lélekemelő hazafias ünnepélyi folytak le, melyekről a következőkben számolunk be:

A tanítézetek csütörtökön délelőtt tartottk ünnepélyeiket, melyeken a tanuló ifjuságon kívül mindentűnt nagy közönség volt jelen.

A főgymnásium ünnepélyének ez volt a műsora:

1. Isten áldd meg a magyart. Énekelte a főgym. énekkara. 2. Petőfi elete költeményeiben, magyarázta Czecztes József 8 o. t. a) Szülőföldemen. Szavalta Tóth István 5 o. t. b) Nézek, nézek... Szavalta Kráty István 2 o. t. c) Két vándor. Szavalta Imrei Jenő 1 b. o. t. d) Egy telem Debrecenben. Szavalta Spitzer Lajos 3 o. t. e) A jó öregkorcsmáros. Szavalta Sáló Antal 6 o. t. f) Anyám tyukja. Szavalta Reinitz László 1. a. o. t. g) Szüleim halálára. Szavalta Gärtner Antal 7 o. t. h) Szeptember végén. Szavalta Zimmermann Gusztáv 7 o. t. i) Nemzeti dal. Szavalta Németh György 7 o. t. j) Csatalad. Énekelte a főgym. énekkara az ifjuság zenekarának kíséretével. k) Véres napokról Almodom. Szavalta Gözöny Ferenc 3 o. t. l) Ki gondolná? Szavalta Ledolski Dezső 1 b. o. t. m) Egy gondolat bánt engemet. Szavalta Vajda Bela 8 o. t. 3. Toborzó Aranytól. Énekelte a főgym. énekkara az ifjuság zenekarának kíséretével. 4. Rakóczy-induló. Előadta az ifjuság zenekara.

A leginkább Petőfi emekének szentelt dus műsor minden egyes számát a közönség lelkes tapsvihára követte; de a lelkesedés mégis akkor érte el a tetőpontját, midőn dr. Pachinger Alajos főgym. igazgató Kossuth Lajos dicsőségét hirdetve, rágyujtott a Kossuthi nótára, melyet nyomban az ifjuság és közönség nagy lelkesedéssel együttesen énekel.

A felső keresk. iskola ünnepélye a következőleg folyt le:

1. Szózat. Énekelte az ifjuság énekkara. 2. Megnyitó beszéd. Mondta Domány Armin tanár. 3. Talpra magyar! Szavalta Krausz J. felső o. t. 4. Ünnepi beszéd. Mondta Almási J. felső o. t. 5. Ima a hazáért, a „Bank-bán” c. dalmából, Erkel Ferentől. Énekl az ifjuság énekara. 6. Otven év után; drámai költemény Földes L. 15. Előadták: Magyar ifju... Lukács Aladár f. o. t. Elégedetlen... Rosenstein Gyula k. o. t. Id. ifju... Fein Vilmos alsó o. t. 7. A Mars zászó és Talpra magyar, értekezés. Irta és előadta Wailler Vilmos f. o. t. 8. Petőfi visszatér, Várdi

Antal Szavolta Paski Sándor f. o. t. 9. I. nduló. Enekelte az ifjuság énekkara.

Az előadók, illetve szereplők mindegyike úgy kitett magáért, hogy az ünnepélyt valóban lényesnek kell mondanunk. Sok szép, hallottunk. A közönség tüntető tapsaira méltán rászolgáltak az előadók egyenként, valamint együttesen.

A nagykanizsai közs. polg. fiú- és lányiskolák valamint az általi elemi népiskolák növendéke március 15-én reggel 8 órákor a szentferenc-rendiek templomában misét hallgattak; onnan pedig a tanintézet helyiségekben vonultak hazafias ünnepségre. Az általi elemi népiskolák növendékei a központi iskola torhatermében mentek, hol a Hymnus elneklése után Szalay Dénes, áll. isk. tanító magyarázta meg, a növendékek értelmi színvonalához mér, lelkes beszéddel a nap jelentőségét. A Szózat elneklése után a növendékek szép rendben szótöszöltek.

A Magyar Irodalom és Művészeti kör délután ünnepelt a Polgári Egylet nagytermében, mely ez alkalommal szünetlenség megtelt. A kör dalárdája „Isten áld meg a magyart” elneklésével kezdte meg az ünnepélyt. A dalárda ez alkalommal is igen szépen énekelt. A közönség lelkes tapsot követve dr. Neumann Ede főrabbi ünnepi beszéde igazi ünnepi beszéd volt ez, melyben vajmi ritkán van alkalma a közönségnek gyönyörködni. A tartalmilag, valamint alakilag egyaránt, gyönyörű beszéd óriási hatást tett. A szónokot lelkes óvásokban részesítette a közönség.

Most iházi Horváth István lépett az emelvényre és helyes hanghordozással elszavolta: A talpra magyart. A szavalo, nemcsak díszmagyarjával, hanem szavalo képességével is feltűnést keltett.

Lányi Kossuth nőtáncos elneklésével zárult a szép, hazafias ünnepély.

Az nkanizsai első magyar asztaltársaság szokott egyleti helyiségeben ünnepi díszközgyűlést tartott. A hivatalos csendök elintézése után Tuboly Victor elszavolta a Talpra magyart Horváth István elnök pedig igen szép ünnepi beszédet tartott. Az ünnepélyt, melyen több szép felkötő is hangzóit a táncos fejezte be az ifjuság.

A nkanizsai Áll. Munkásképző Egyesület ma vasárnap este tart ünnepélyt a márciusi események emlékre saját helyiségeben. Lesz ennek szavalat és emlékbeszéd. Utóbbi dr. Hajós Soma orvos fogja tartani. Az ünnepély este 8 órákor kezdődik.

Közgyűlés. A nagykanizsai izr. hitközség kebeleiben tenálló Tomoch Oni Voros jótékonyági egyesület, mely a szegény gyermekek felruházását célozza, folyó hó 11-én Eben-spänger Leo elnöklése alatt évi rendes közgyűlést tartott. Goldmann Samu tükár által előterjesztett jelentés szerint az egyesületnek a múltévben 552 frt 70 kr. bevétele volt; gyermekek felruházására pedig 626 frt 16 kr. fordított az egyesület. A megelőző év pénztári maradványa ama kellemes helyzetbe juttatta az egyesületet, hogy szorosán vett célján kívül, egyéb jótékony célokra 387 frt 29 krajcárt fordíthatott. Az egyesület jelenlegi vagyona 3411 frt 64. Az közgyűlés osztatlan tétsséssel vette a tükári jeleust tudomásul és kilépő 6 eljárási tagot újból megválasztotta.

Hitközségi közgyűlés. A nagykanizsai izr. hitközség ma vasárnap délután 3 óra-

kor tartja évi rendes közgyűlését. A hitközség tagok főleg a közgyűlés tárgysorozatának 4 pontja iránt, mely az elnök választásra vonatkozik, érdeklődnek. Kíváncsok, hogy a tárgysorozat éppen ezen pontjára való tekintettel a hitközségi tagok minél tömegesebben jelenjenek meg a közgyűlésen.

Tűz a városházán. Nagy ije-delem volt f. hó 17-én hajnalban városunkban. A városház épület második emeletén evő gyámi hivatalban tűz ütött ki, mely elhamvasztva a választó fal ajtaját behatolt Nagy Dezső előadó tanácsos hivatalos helyiségebe is. A veszélyről a házmaster nyomban értesítette Vécsy Zsigmond polgármestert, Lengyel Lajos v. főjegyzőt és Deák Péter főkapitányt, kik sietve meg is jelentek a vész-színhelyén, a hol a rendőrség és tűzoltóság már serényen munkálkodtak. Noha a tűz valószínű már az esti órákban keletkezett, a helyiségek légmentes elzárása folytán és k lappangva terjedtetett és es-dás véletlen folytán a tűz ahg tett másban kárt, mint az ajtó- és ablakszárnyakon és a butorzatban. *Semminemű értelek, könyv vagy olyan akta, mely akár a város, akár a felek részére veszteséget involválna nem pusztult el.* Sokkal nagyobb bajról kellene referálnunk, ha valamikép légáramlat keletkezik a veszélyezett helyiségekben; ezen veszély pedig közel volt mert egyik másik ablakot már már megrepesztették a lángok melyek a gyámi hivatal boltját is nyaldosták oly annyira, hogy a vakolat teljesen lehullott és a deszkázat már égni kezdett, midőn az oltási munkálatokat megkezdtek. — A tűzet valószínűleg egy eldobott cigaretta okozta. A vizsgálót különben megindították.

Az ötkoronások. Folyó hó közpén megjelentek az első ötkoronások. Az új pénz iránt természetesen mindenki érdeklődött, azok is, kik ilyeneket leginkább nál fog-nak látni és azok is, kik masnak mutogat-haják. Az új pénz nem nyerte meg egyik félnek tetszését sem es egyhangú vélemény az hogy inkább baillik az ötkoronás valami rosszul sikerült medahának, mintsem forgalmi pénznek. Egyik fővárosi lap nagyon találóan jegyzi meg, hogy az új pénzhez a zsebeket — *pléhből* kell csinálni.

A városi sétányról. A városa sétány, mely a Szépitő Egyesület gondoskodásából gyönyörűen fejlődik, a tavasszal ormásabb lesz. Értesüléstünk szerint ugyan is a Szépitő Egyesület megszerezte a sétány éjszakkéleti észével határos szántó földet és azt már tavasszal betáplálja. Midőn ezen tényt regisztráljuk, kell hogy elismeréssel adózzunk a Szépitő Egyesület vezetőségének a sétány létesítése és fentartása

körüli tevékenységéért. A mi elismerésünkkel azonban nem lehet egy hatalmas parkot fentartani. ehhez pénz kell, annál is inkább, mert a Szépitő Egyesület a park kellő gondozása miatt egy hatalmas szél-motorral hajtott kut felállítását is tervezi. Elismerésünk kapcsán tehát azon kérelem-mel fordulunk a város közönségéhez: vegye pártfogásába eme szép tevékenységű egyesületet és támogassa azt adományával, illetve rendes évi tagjárulékkal. Az évi tagsági díj 4 korona. Jeientkezni lehet Tripammer Gyula takarékpénztári igazgatónál, az egyesület intézőjénél.

Erdekes miniszteri döntvény. A keresk. miniszter 1900. február hó 19-én 10359. sz. a. hozott döntése szerint a betegsegélyző pénztárnál való bejelentés kötelezettsége akkor is fennáll, mikor a biztosításra kötelezett alkalmazott a munkaadóval házastársi viszonyban van. Az érdekes döntésre a következő eset adott alkalmat: A vészpremi kerületi betegsegélyző pénztár feljelentett egy iparost, mert férjét, a ki minisztervezető volt a munkaadója, pénztárna bejelenteni elmulasztotta. E miatt az elsőfoku iparhatóság panaszotlalt megbüntette és az t kedves járuléka megfizetésére kötelezte. Panaszoltott felebbezés folytán a másodfoku iparhatóság az elsőfoku ítéletét megváltoztatta, kijelentvén, hogy az a körülmény, hogy a férj mint feljelentett működik, a házasterek közötti berszerződés viszonyára nem alkalmazható. A pénztár felebbezésére a keresk. miniszter kimondta, hogy a felbiztosításra kötelezett alkalmazottnak tekintendő, s a fennálló házassági viszonyra való tekintet nélkül az illetékes betegsegélyző pénztárnál bejelentendő.

A Népkönyha bezárása. 1899 nov. hó 19-én nyit meg tizenkettedszer a nagykanizsai népkönyha a szegényorszák, főleg a szegény iskolás gyermekek ezen életóthóna. A választmány legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy a népkönyhat e hó végeig tartja nyitva. Eszerint a népkönyha 1899/900. idényben 133 napon át élt emberbaráti hivatásának, melyet mindenkor a nagyközönség rokonszenve és aldozatkészsége kísért és bizonyára kísérni fog a jövőben is.

A királyi köszönete a F. M. K. E. nek. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület megküldte a királynak az egyesület 1890 — 1899. évi működéséről szóló évi jelentéseit. A király most a miniszterelnökség útján köszönetet fejezte ki az egyesületnek, a melyről Thuróczy Vilmos es. és kir. kamaras. Nyitra vármegye főispánja, az egyesület elnöke, a következő hivatalos atiratot kapta:

Magyar királyi Miniszterelnök.

649

M. E. I.

Méltóságis Enök ur!

Ö császári es apostóli királyi Felsége folyó évi január hó 30-án kelt legfelsőbb elhatározásával a József főherceg Ö es. es. kir. Fensége

LEGOLCSÓBB POLITIKAI NAPILAP. TERJEDELME 24-32 OLDAL NAPONKÉNT. MEGELŐZ MINDEN MÁS NAPILAPOT 12 ÓRAVAL.

MAGYAR

ELŐFIZETÉSI ÁR.
1 HÓRA 2 KORONA.
1/4 ÉVRE 6 KORONA.

NEMZET

EGY SZÁM
8 FILLÉR.

MUTATVÁNY SZÁM 6 NAPIG INGYEN CIM: MAGYAR NEMZET BUDAPEST, KEREPESI-ÚT 54. ATHENAEUM.

magas védnöksége alatt álló Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek 1890 — 1899. évi működéséről szóló jelentését legkegyelmesebben elfogadni és egyuttal elrendelni méltóztatott, hogy a nevezett egyesületnek ez alkalomból a legfelsőbb községi nyilvánítottassék. Míróf. Méltóságodat mult évi nov. hó 18-án kelt feltevése kapcsán örvendetes tudomásul és az egyesülettel való szives közlés végett azzal van szerencsém értesíteni, hogy a szóban forgó jelentés a legmagasabb családi hitbizományi könyvtárban helyzetetett el. Fogadja Méltóságod kiváló tisztetemen nyilvánítását.

Budapesten, 1900. évi február hó 26-án.

A miniszterelnök helyett:
Tarkovics, s. k.
államtitkár.

Csendélet Keszthelyen. Keszthelyen — már régóta nagy a gyűlölködés a gazdászok és a meserlegények között, amely igen gyakran véres verekedésé fajul. Így a napokban is Barabás Tamás gazdász az éjfél órákban hazafelé tartott, midőn egy eddig ismeretlen ember megáradta a szavakkal: „Te nyomorult praktikáns! A hatalmas zsebkésed s három helyen összeszurkálta Barabást. Midőn a vertől borított gazdász lakására szállították s Matéffy nevű killejára a városházán lakó orvosért ment, amely házban egyuttal rendőr laktanya is van, nem tudván az orvos lakásának ajtaját s így tévedésből egy másik ajtó kopogott, kingrott a lakásnyitól Láng közrendőr s a mű sem sejtő gazdászt bikacsékkal fejbe vágta egypárszor. A megáradott gazdász szó nélkül távozott s másnap feljelentést tett a rendőr ellen a városban orrást a felhaborodás az esetek miatt.

Hadapród iskola. A jövő tanév kezdetével a pozsonyi cs. és kir. hadaprodiskolában felvételik 30-50 növendék az I. évfolyamba s ezek között 6-8 növendék az egészségügyi csapat részére. A felvételhez szükséges legalább elégséges eredménnyel végzett osztálynak kimut. tassa, valamely realiskolában, gimnasiunban, vagy más ezen iskolákkal egyenrangú intézetben (u. i. Magyarországon polgariskolának 4-ik osztálya. A tanpenz az atyának állása szerint, törvényes, vagy törvényesített hűeként évenként 300, 160, vagy 24 koronát tesz ki. A többi felvételi föltételek s határozatok, kivethetők a következő szabályzatból: „Vorschrift über die Aufnahme von Bewerbern in die k. u. k. Cadettenschulen“, mely lapunk kiadóhivatalában. Fischel Fülöp könyvkereskedésében 40 fillérért kapható. A felvételi kérvények elfogadására a végső határidő augusztus 15-ike.

Adományok a F. M. K. E.-nek. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület újában a következő adományokat kapta. Bende Imre nyitrai püspök 200 korona, Magyar Takarékpénztárak központi jelzalogbankja Budapest 10 korona, Nagybanya város takarékpénztára 6 korona. Kun-Szent-Miklós-Dabas Szabadzsálási takarékpénztár 10 korona. Magyar acélárúgyár részv. társ. Budapest 10 korona. Nagy-kőrösi közszéki takarékpénztár 10 korona. Tiszaujvári takarékpénztár 10 korona. Anfalvi takarékpénztár részv. társ. 3 korona. Kis-zombori segélyegylet és hitelszövetkezet 10 korona. Tállyai néphank mint szövetkezet 20 korona. Albertirsai e.-berceli néphank r. t. 10 korona. Szegedi kenderfonó részv. társ. 20 korona. Magyar államváltak takarékpénztár és segély szövetkezele 40. korona. Aradi és csanádi egyesült vasutak 50 korona. Lajosmizsei takarékpénztár részv. t. 4 korona. Magyar Keramiai Gyár részv. társ. 40 korona. Szeged Csongrádi takarékpénztár 50 korona. Miskolci takarékpénztár 20 korona. Nyegyházi takarékpénztár 50 korona. Gyönzsy Izsó, a Vigzinház tagja 4 korona. Sölymosi Elekné, a Népszínház tagja 4 korona. 88 fill. Hevesi József, a Magyar Salon főszerkesztője, 4 korona. Összesen: 585 korona 88 fillér. Az elnökség ez után is köszönetet mond a nagylelkű adakozóknak.

A mit Jancsi nem tanult, azt János már nem tanulja! fordított értelemben is helyes: A mihez Jancsi megszokott, arról János már le nem szokik. Jól fontolja meg tehát minden szülő, hogy milyen előnyös a gyermekeknek a mindennapi kávé olyképen elkészíteni, hogy testi fejlődésük elősegíttessék, és a magas iskolakövetelmények által megtesztelt degereiket és agyműködésüket csillapítsa, tap-

lálja és erősítse. Ma már minden orvos igazolja, hogy a legjobb és legenyősebb kávéital, a melyet kedves kicsinyeinknek reggelire és oszonnára adhatunk, a tiszta és erősen készített Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé, a melyet kedves kávé, illata miatt szívesen isznak. Virágzó külsőben és állandó egészségben nyilvánul hatása. Kathreiner Kneipp maláta-kávéja mindenütt kapható nyíltva azonban sohasem lesz árusítva, és a valódi csak az, a melyet az ismert Kathreiner csomagokban adnak.

Néki özetetlen házi gyógyszer a Pserhofer fele vertisztító labdacsok, melyek számtalan bajnál a leggyorsabban és legbiztosabban hatnak. A leghiresebb orvosok is ajánlják nehéz emésztés, gyomorhaj, kólika, idages fejfájás, sápkor stb. betegségeknek. Saját érdekében cselekszik mindenki, ha állandóan készletben tartja e labdacsokat, melyek számtalan esetben csodás hatásuknak bizonyultak, 1 tekeres, mely 6 doboz a 15 labdacs 1.05 rt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekeresef 1.25 frtért, 2 tekereset 2.30 frtért, 3 tekereset 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerár, Singer, Boos, strasse 10.

Márvány kád, mélyítettépesókkal, egész új eladó Bővebbet a kiadóhivatalban.
Egy ebédli és hálószoba berendezés, egész új bútor, ó-német stlyben igen jutányosan azonnal eladó Bővebbet a kiadóhivatalban.

Anyakönyvi hírek.

Mult heten bejegyzett szü etések.

- Jámbor József, vasuti munkás: Sándor
- Mate József, napszámos: József
- Farkas László, földmives: László
- Veber János, földmives: György
- Csikardi Móricz, napszámos: Margit
- Szokol Ferenc, napszámos: Katalin
- Szalai Sándor, p. és táv. szolga: Anna
- Boif László, földmives: Ferenc
- Varga József, földmives: Erzsébet
- Poletz József, p. és táv. állást: Ferenc
- Floischaeker József, borhely és fodrász: Erzsébet
- Freischedel Karoly, gyári munkás: Maria
- Geröcs István, földmives: József
- Szmodics György, földmives: Eva
- Osvald József, csizmadia: Sándor.

Házasu'ok kihirdetése:

- Solina Jakab, pintér-segéd — Szabó Mária
- Tóth Vendel napszámos — Paródi Juliana
- Halász Ignác, könyvelő — Schlesinger Berta (Budapest.)
- Hayas Alfréd, kereskedő — Strém Lina.

Mult hét halottjai:

- Pató Eva, gazdaasszony, 33 éves, méhlob.
- Laki Katalin férj. Kúcsón Pálné, napsz. 50 éves, tüdőlob.
- Csordás Andor, maganzó, 65 éves tüdőharat.
- Szabadi György, koldus, 72 éves, tüdőlob.
- Kantó József, földmives, 59 éves, tüdőharat.
- Zsiga Ilona, 28 éves, tüdőgümökör.
- Czimmerman Anna Benkó Györgyné, cseléd. (Marakeresztur) 30 éves gyerekágyi láz.
- Jámbor Mária özv.: Molnár Györgyné, napszámos, 68 éves tüdőlob.
- Horráth Ferenc, napszámos 53 éves, tüdőgümökör.
- Tóth László, napsz. fia, 2 éves, tüdőlob.
- Nemeth János, nyng. hiv. szolga, 84 éves, aggkóri vég kimerülés
- Tancsics Gyula, asztalos fia, 2 éves, agyhártyalob.
- Brukner Magdolna, kávéháza, 1 hónapos, rángöröcs.
- Mitlél László ifju földmives fia 4 hónapos tüdőharat.

Tanügy.

Sajtóhíra. A Zalamegyei Alt. Tanítótestület központi választmányának a „Zala” legutóbbi számában közölt jegyzőkönyve 6. pontjából néhány sor kimarad. Helyreigazítva a 6. pont előszörre így hangzik:

6. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tan. tanfelügyelő ur megküldésén a vallás-és közokt. miniszter urnak 82117 sz. alatt kelt magas rendeletét, fölhívja központi elnökséget, hogy a járási körök véleményét bekérni s f. é. április 15-ikig hozzá beküldeni sziveskedjék a rendelet a) és b) pontja alatt feltett következő kérdésekre: (Eztán következnek a kérdések.)

Szerkesztői üzenetek.

Ker. betegségtől Pénztár. A nyilatkozatot meg kaptuk, de a válasz tulajdonképen nekünk szól: tehát az Önök nyilatkozatát, csak a mi válaszalazunk kapcsán közzéhetjük; ma azonban nem akarunk ezen ügyvel foglalkozni, mert nem tartjuk időszerűnek.

CSARNOK.
A boldogság korából*)

— Történeli beszély. —

Irta: Vajdai Szabó István.

— Tévedni méltóztatok! — Dénes! összes vagyond — és adósságod a — bank! Tartsd!
— Megörültél? Mit tegyek én fel te ellened?
— Magad.

— Ejnye édes kedves Bereikém, nem is tudtam, hogy te olyan sokra becsülsz. Az én méltóságos bordáim, s vén esontjaimért máskor bezzeg egy rossz poltu átsem adál volna. Iratom: virágos a kedved, van rá okod, de nekem — jegyezd meg — nincs tréfálni való kedvem... Szervusz!

— Ne siess kérlek! Fontos közlendőm van, figyelj reám. — Aztan hirtelen felélt, szorgosan végig kutatta a kis szoba minden rejtékét s aztán beszéléni kezdett.

— Magadnak van ilyen nagy értéked Dini, nem gunyolódok! A valóden úgy hozta magával, hogy teneked egy gyönyörű leányod van, a kirbe én örültem szerelmes vagyok...

— Abá! beleegyezésem kell? Szívesen adom csak Agnessel tisztázd az ügyet. — S Bánffy ajtai gunyosan mosolyra vonultak.

— Belegyezéseddel nem sokat érek, mert van ám egy nagy bökkenő! Leányod református s így őt hátyám, Erdély püspöke — kiről egy pár millióeska is maradt reám — elvenni nem enged. Ilanem monok egyet, kettő lesz belöle. Felséges királynőnk bizony tudom érdemül tekintli, ha az igaz hitre térsz át... Vallás? egyik olyan, mint a másik? Aztán te rajad igen nyugot lóditani ez; a kis köpenyfordítás!... Batyám nevében biztosítalak, hogy ez esetben vagyond visszakapod, adósságaid kitizetem s még ez évben lóispánná kinevezve...

Bánffy helyzete a lehető legkínosabb volt maga előtt látta a keserű valót egész sivatásában. Ő, a ki ezeölt pillanatnyi gyönyörökert oly könnyen dobálta a csillogó aranyakat, most érzi, hogy semmije sincs...

Es ekkor eléja áll egy ember, és mesés alakokat rajzol eleje, a boldogság színezett otthonát igéri neki... Egy szavába kérdi, s a régőhajtott vágyak édes ábrándok mind teljesülnek!

De oly nehéz kinyögni a szót: igen, vagy nem. Rövid felelet és nem tud választani...

Balga habozás! kel ut áll előtte az egyik göröngyös, szilánkokkal, tüskékel teleült, nehéz ha'adni rajta, megvértzi sok éles kövecs... S a másik?... Rózsák szegélyezik mindentől, s a végcélnál ott vár reá a kincs, a hatalom, a pompa...

— Megteszem édes Bereikém, de ne gondold hogy csak csupa önzésből, — barátságunkért!
— Tudom, tudom édes Dini bácsi! — szól Bajtei — hanem erre már mulatunk egyet...

Ezzel neki kapaszkodott a falon függő asinornak s olyat rántott rajta, hogy menten leszakadt.

Lenkedezve tutott be Mózes gazda.

— Bort a javából!...

Behlén Farkas mörgezen mormogott valamit bozontos szakalla közé s nem is köszöve, hirtelen távozott egy mellek ajtón... Nem vágyott mulatni ilyen urakkal.

II.

Mező-Örményes utcáján kétségbeesett erőköddéssel igyekszik előre egy utas. A paripa saugyéből fehértajték omlik alá libegve vonszolja magát a nemes állat s kinjában fel-felnyerit, aztan zablogját harapdálva tovább poroszkál.

Pár percnyi vergődés után elérkeznek — céljukhoz s a Bánffy kastély előtt állanak meg. Ósdi stlyű épület ez, látszik hogy az egész alkotásnál inkább az erősségre, mint a szépségre tekinttek a főszulyt.

Az érkezett lovász a kastély urnójével óhajtott sürgősen beszéléni.

Bebocsátották.

Bánffy Dénesné izgatottan várta.

E nő valóban visszataszító alak. Alacsony, mondhatni összetöprödött szeméi s hozzá nagy fej. Arca különben elég szabályos, szeméi oly jóáogosan tekintenek, vonásai tisztelételkelek, nemesek, hogy szinte rosszul esik látnunk a ter-

* Matatól a szorások „Tovább közb” című elbeszéléséből, mely apr elején fog megjelenni.

mészert szeszélyes játékát, mely nem elégtelve meg az egyik hibát még pupos háttal is felruházta.

Hogy a gróf — a férfi szépség e mintaképe — nem átalította elvenni e nőt, annak igen természetesen oka volt. Adósságokba süllyedve, saját birtokát mind eladogosította, kapott a kedvező alkalmon, hogy házassága által kimenekülhessen kényelmetlen helyzetéből.

— Mi baj kedves szolgálóm? — kérdi a várakozó lányt.

— Ezt a levelet hoztam Nagyságos asszonyom! — s egy gyűrött levelet adott át, „Asszonyom!

Dénes katolizálni akar, vigyázzon gyermekeire. Okvetlen várom a Zarándy Mózes fogadjában!

Gróf Bethlen Farkas, Egy gondolat nyíltat a nő szívébe és remegteté meg háborgó lelkét. Ő, ki évek hosszú során át itt e nyomorult fészekben küzdött gyermekeiért... Ő, kinek egyedüli üdvé, boldogsága azokban a gyermekekben rejlett, most egyszerre lemondjon feltett kincseiről s oda dobja egy könnyelmű apa önkényének?... A fiuk még csak... De az a gyenge virágszál, tesledező rózsabimbó, ugyan mivé lenne ő nélküle, ki övöná meg az élet göröngyös útján?... Nem... nem... azt nem enged. *Óv!*, egyedül csak az — *Óv!*... jaj annak, a ki tőle elvenni merészelne.

— Megvédem, nem engedem... — mormogja önkénytelenül — elmegyek hozzá, kikövetelem magamnak... János fogass! — kiált a parancsára váró inasnak.

— Isten ítélet, borzasztó idő van oda künn Nagyságos asszonyom!

— Mindegy, mennem kellett.

Ezzel befordult egy kis mellék-szobába, hol edesen aludt drága kincse, leánya — Ágnes. Gyöngéden lehelt egy csókot ajkára, aztán hirtelen utra öltözött.

— Künn zugott a szélvész. A százados lak a parkban recsegve — ropogva dőltek le. Mintha egy egész világ összeomlani készült volna.

Szörnyű idő ez!...

De hát ki tudná gátat vetni a sebes áradatnak s ki volna képes megállítani a gyermekeiért remegő anyát?...

Elindult Bánffy né is.

Harsányan zengett az ég szava, cikázó villámok hasiták át a felhők sötét kebelét... Annál jobb! Legalább a koromsötétségben utat mutatnak a lüzsugarak.

Végre hajnali öt órákor berobogott a kocszi Zarándy Mózes portájára.

Bethlen Farkas már várta. Tudta jól, hogy ezt az asszonyt nem tartja vissza se égháború, se kiellen éjszaka...

— Asszonyom! — siet eléje — megenged, hogy ily időben farszótottam?

— Nem volt fáradság, só ellenkezőleg igen, igen köszönöm. Itt van férjem? — Előzerte sugta hogy, a korcsmában kell keresnie.

Belépnek.

Ittan feküdt a szoba közepén Bánffy Dénes. Göndör hajfűrjei össze-vissza kuszlálóda, rendellenül omlottak homlokára, ajkai érthetetlen szavakat mormolta.

— Nem beszélünk most vele! — lört ki kétségbeesve a grófné.

— Dehogy nem! Mindjárt életre keltjük — válaszolt Bethlen — s ezzel egész nyugodtan lefontotta hidegvizvel és megrázta kegyetlenül.

Az alvó szemei erre kinyílnak, s tévován tekint körül... De im, a mint meglátja neiet, végső erőmegfeszítéssel tántorgva áll fel és mintha szégyenlenül előbbi helyzetét, sietve rendbe szedi zilaht ruházatát.

Ekkor eléje állt az az alacsony, összetöprődött asszony, hatalmas erővel ránta meg sovány karjaival bámoló férjét.

— Te ember! ha ugyan lehet annak nevezni tégedet, jól tudod szentfogadásom, hogy soha át nem lépem ajtód küszöbét és ime most mégis felkerestelek... Eljöttem én: a győngé nő, szegypirra arcomon, ide az ocsmányosság körébe... Kiszakítottam magam ocsendes magányomból és itt vagyok e piszok fészekben...

— Bizony gondolhatod te Bánffy, hogy nagy dolognak kellett történnem. Niuccs ember széles e föld tekén, ki annyit vétett volna ellenem, mint te, az én hites uram! Nemtelen pénzvágtyból szerelmet hazudtál, hogy kézed közé kerítsd vagyonom, aztán eltékozoltad. Akkor magamra hagy-

tál, mért azt hívd, hogy az öreg, buta örmény, Barcsay pénzes zsákja kiürült... Csalódtál. Atyam visszaváltta vagyonom, én pedig kitepírték szívből, meggyűlöltelek...

— Nyomorult ember vagy, de ilyen elvetemlőnek még sem képzeltelek... Egy Bánffy avarja leányát pénzért eladni! Nem eg le arcodról a bőr, nem süllyedsz föld alá szégyenedben...

Helyzeted kényszerít e lépésre te szörnyeteg jól tudom. Nos! lépünk egyezsére. Adósságaid kifizetem, vagyonod visszaadom...

A férj hosszan hallgalt, a súlyos vád egészen kijózanította.

— Mi a feltétel? — kérdi végre vontatva.

— Leányom hatásköröm alatt marad.

— Jól van s adósságaim?

— Fizetve lesznek, s vagyonod vissza kapod. Egy óra múlva alá lesz írva s meg lőn pecsételve címeres gyűrűvel a szerződés, melynek tizedik pontja így szól:

„A gróf fia gyermekét ezentul a maga — tehát a róm. kath. vallásban nevelteti, — valamint a grófné sem lesz gátolva leányát a református hitben nevelni s a gróf sohasem fogja azt a róm. kath. vallásra kényszeríteni” (N. Bánffy család története.)

Vajjon, ha olvassná ezeket a sorokat a kedves Berceke, a vig cimborja, ugyan buzatná-e amugy Isten igazában a toborzót?

De bezeg annál virágosabb most a kedve — Bethlen Farkasnak.

Es ez mind még nem volt elég. Az a gy 190 asszony nyitott kecsében, járatan utakon feltörte magát egész Bécsig, hol szép szóval, drága pénzen kivívta felkenek a megnyugvást azzal, hogy a szerződést Mária Theresia királynővel is szentesítette.

III.

Felébredt...

Az édes álom elröplött szempilláiról, és sietve ölti magára bő reggeli köpenyét.

Gyönyörű leány áll előttünk, fiatal, vidám kis teremtes.

Barna haja szabadon bodorodik alá, kék szemei, — melyek talán az esthajnaltól kaptak ragyogó fényüket — szeliden mosolyognak. Gyöngéden szol ki az ajtón:

— Anyácska! Ágnes vár, hol vagy?

A nagy szárnys ajtó halk zörejrel csapódik be, a leány szíve a viszontlátás édes — örömetől oly hevesen dobog, a selymes függönyök széthuzódnak, s belép a — komorna.

Keserű csalódás!... A szép szemekből könnyek peregnék alá, s mint valami nagy bűnös kérdőleg tekint feleje.

— A nagyságos asszony elutazott...

— Hova? Hisz föllem el sem búcsuzott!

— Éjjel indult s valószínűleg két hétig is odaszeg kéretil a comtest, hogy addig legyen háziaszony.

Ez utóbbi jó volt Lisettének el nem felejteti, mert bizony csak ez vigasztalta meg annyira kedves kisasszonyát, hogy rögtön sirva nem fakadt.

...Betelt hát lelke álma!... Mert minden fiatal leánytak a legédesebb ideálja a — szerelmen kívül — a gazdasszonykodás. De nagy boldogság is lesz azzal a nagy csomó kuccsal végigcsörgetni az udvaron, perlekedni a rossz szakácsnéval, saját inye szerint élni két hétig... Ah! anyagi élet lesz az! ... Hátha még egy vendég is ide vetődnek, a kinek ő azt mondaná:

— Parancsoljon kérem, én a mamát — helyettesitem!

...Aztán ő is ott ülne az asztal mellett — legfelül, a hol a kedves mama szokott szónokolni. Ah! ez már végtelen boldogság lenne. De hát hogy is mer ilyet képzelni is?... Milyen lelketlen az a kis szivecske!...

— Mellőzotan talán felöltözökdöni? — kockáztatja meg bátoritanul a figyelmeztető intést Lisette — vendég érkezett.

— Vendég? — kiált fel Ágnes s nagy meglepetésében majdnem össze-vissza csókolja a kellemes hír hozóját. — Rubámat Lisette... sebesen... a crem színűt... azaz a rózsá színűt!... Izgatottan sietette a komornát, mintha attól félné, hogy a vendég megunja a várakozást, s megszökik előle. — s akkor?... Iszonyu rémkép! Behozatik a ruha.

(Folytatás következik.)

NYILTÉR.

Selyem-blousok 2. f. 40 krtól

feljebb — 4 méter! póstábr és vámentesen szállitva. Minak póstábrdultával küldetnek, munkatömbn fekete, fehér és színes. „Henneberg-selyem” 45 krtól 14 f. 64 krtig méterenkint.

HENNEBERG G. selyemgyáros

(cs. és kir. udvari szállító) Záríchen

269/1900. v. égrh. sz.

Arverési hirdmény.

Alulirt bíró-ági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a nkanizsai kir. bíróságnak 1898. évi Sp. I. 220. 120 és 1899. Sp. I. 223. számú végzése következtében dr. Schwarz Adolf nkanizsai ügyvéd által képviselt Schleifer M. G. Frommer József, Goldman Ignác javári Baranyay Ódón pacsai lakos ellen 454 kor. 60 fill., 42 kor. 60 fill., 270 kor. 94 fill. s jár. erejéig 1899. évi április hó 24-én toanatosított kielentési vhatias útján le és felül foglalt es 6150 koronára beo-ült szobatorok, borok, marhák, takarmány stb. álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nkanizsai kir. járásbíró-ág 1899. évi V. 36215 sz. végzése folytán Pacsán a helyszínen leendő eszközlésére

1900. évi március hó 21. napjának

d. e. 9 órája

határidőül kituzelik es ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §. értelmében készpénzfizetes mellet, a legtöbbet ígérnek becsáron arul is el fognak adani.

Kelt Nagykanizsa, 1900. évi február hó 26. napján.

MAXIMOVITS GYÖRGY
kir. bírósági végrehajtó.

Elitelve és megmentve.

Ha elvonulnak szemük előtt azok a betegségek, melyek a fiatal leányt fejlődése korszakában üldözik, valóban elcsodálkozhatunk. Vészegénység, sárgaság, rossz arcszín általános gyengeség, idegesség stb. ezek az ellenségek zavarják a fiatal leány életét s fájdalom, gyakran halált is okoznak. Gyakran megtörténik, hogy a gyermek egy bizonyos ideig jól van, egészséget, jókedvű s egyszerre csak betegkedni kezd. Gyöngül, sápadt lesz, elveszti étvágyát jó álmát, szomorú és mogorva lesz, sőt gyakran ok nélkül sirva fakad. Ha nem látunk hozzá, hogy a bajnak mielőbb elajét vegyük, könnyen komplikáció állhat be. Láz fogja el a fiatal egyenült testet, a herpesz fájás, szivdobogás, oldalsóráadás, csipőfájdalom egy nyugodt perost sem hagy es a gyengeségi állapotok fájdalom, tüdőbaj szokott az eredménye lenni. Pitot Justine kisasszony Chassagnéból (Cantal) ki ma a Poste Hotel szolgálatában van, majdnem áldozata ett ezen veszedelmes időszaknak.

— Több mint egy évig — írja — nagyon sápkoros voltam es vész-gény a betegségek minden következményét átszenvedtem.

Folytonosan es egész testomban szenvedtem. En, a kit eddig mindig csak mosolylyal ajkamon lehetett látni, most szomorú gondolatokkal foglakoztam, es reggeltől estig sirtam. Szegény anyám már elvesznetnek hitt s kétségbe volt esve: a sir szélő álltam. Az orvosok tüdőbajomnak mondtak s mással min tejjel nem tudtam táplálkozni. Ekkor történt, hogy a Pink pilulák használatá a utasítottak, a mely a vérnek hatalmas helyreállítója. Ennek használatá óta nagy meglepetéshézt éreztem es miután egy dobozzal elhasználtam, egészségesnek éreztem magam. Tíz hónap óta egészséges vagyok es jólhet szolgálatom fáradságon, kitáradon érzem magam, arcom üde, ajkam piros es oly vig vagyok, mint annak előtte.

Melyik fiatal, vészegénység, sápkóros leány fogja a Pink-pilák használatát elmulasztani? Melyik anya, ha gyermekét elgyangyva, sápadtan, szenvedőn látja, nem fogja a Pink-pilulákat használni? Magyarországon a legtöbb gyógyszerártaiban. Ára 1. 75 kr. es hat doboz 9 f. Magyarországi foraktár: Tókö lözsef gyógyszerártaiban Budapest. Király-utca 12.

(Folytatás következik.)

Richter-féle:

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirnevés háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-dörzsölésként alkalmazták közveszélyes, csúszós, tagzsugátással és meghűlésekkel és az orvosok által be-dörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegonkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-bertökü-utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjelzővel nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT cs. és kir. udvari szállítók.

A cs. kir. szab. Adria Biztosító-Társaság magyarországi osztálya.

Weiss és Schmidt

nagykanizsai céget főgynökké nevezte ki, melynek hatáskörébe Nagy-Kanizsa város és annak vidéketartozik.

Az intézet régi helybeli képviselőjét **Löwi Adolf** urat továbbra is változatlanul meghagyta.

86-3

Eladó.

Bregán-Kaproncza kötvárosában, jómódu nagyközségben egy jó forgalmu vendéglő a mely áll: **3 szoba és konyha, pincze, istálló, kocsiszin**, egy fedél alatt tégla épület oserép fedeles. Szép kert és gyümölcsösökkel szabadkézből kedvező feltételek mellett eladó, **hat hold szép szántófölddel** vagy a nélkül.

A helyiség jelenleg is **vendéglő és egyaránt alkalmas bolt és vendéglőnek.**

Venni szándékozók bővebb felvilágosítást nyerhetnek **Arany József** ur. ál **Nagy-Kanizsán**, vagy **Vidosa Mató** polgármester úrnál **Brega Kapronczán.**

85-3

Egy doboz ára: **1 forint 20 krajcár.**

Utánvéttel vagy az összeg előleges beklüdesése után küldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására

szépitésére **PÜDÉR** finomítására

Legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó Puder.

Fehér, rózsaszín és sárga.

vegyileg analizált és ajánlja **Dr. Pohl J. J.** cs. kir. tanár által **Bécsben.** Elismerő levelek a legjobb körükből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udv. toilette-szappan és illatszergyár Bécs.

Főraktár: **BÉCS, I. Wollzelle 3.**

Kapható a legtöbb illatszere-, gyógyszerkereskedésben és gyógyszerárban. **NAGY-KANIZSÁN: Alt és Böhm Keleti M. Mór és Kreiner Gyula cégeknél.**

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A Kisfaludi utcában levő

két ház

szabadkézből eladó.

Czím megtudható a Zala kiadóhivatalában

85-3

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Elsőrendű hazai gyártmány.

Mégis csak legjobb a mindenütt kapható

Fiumei

Csokoládé és Cacao

HEYDEN TÁPANYAGA

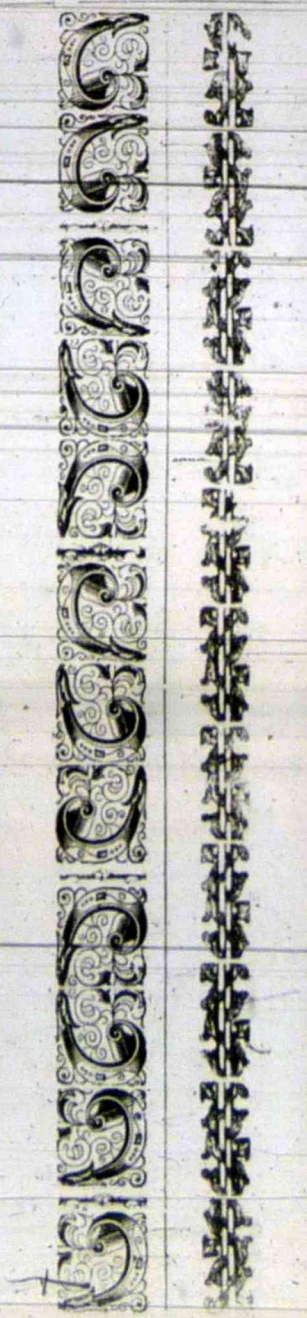
(NÄHRSTOFF HEYDEN)

egy feltárt fehérnye, mely az emésztési szervektől függetlenül kiválóan táplál.

Előnyös erősítő és tápláló zsinatgátló, gyermekek, szoptató nők, várszegény, lábaszó és sovány egyének részére, valamint testi és szellemi kimerültségű.

Étvágygerjesztő.

Kapható gyógyszerárak és gyógyszerár-üzletekben. **Heyden vegyészeti gyára-Radebeul-Drezda.**

KITÜNTETVE

896. Millenniumi kiállításon arany érdemkereszt és millenniumi nagy éremmel.
897. Kisbéri nemzetközi vetőgépversenyeen első díj: **allami aranyéremmel.**
Lévai nemzetközi vetőgépversenyeen nagy územre; első díj: aranyéremmel.
1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyeen első díj: aranyéremmel.
1899. Szegedi mezőgazdasági kiállítás legnagyobb kiténtetés.

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára

Nagy-Kanizsán Ajánlja: **MAGYARORSZAG** legjobb és **LEGJOBB VETŐ GÉPÉT,** szabad, kiváltható kapacitásokkal ellátott

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

szervetogépet. „Perfecta” olcsó és igen jó, könnyű vetőgép; legjobb szer továbbá szab. kezelt, több kiállításon első díjjal kiténtetett. Szakrendszerű aczéleket, baronált, arganyalt, szénagyűjtőt, rostált, triereit, darálót, szeeska és répvágóit, kukorica morzsolóit és mindenféle gazdasági gépeit.

Elvállal malom- és vízvezeték-berendezéseket.

„Planet jr.” vsz. kézi-toló répakapa és töltőgép, a 10 ft.

367-20 Arjegyék ingyen és bérmentve.

Kis S. Zsigmond,

Nagy-Kanizsa, Főter. Divat-vászon és női confection üzlete

Márkus Frigyes volt üzlethelyiségében.

A nagyérdemű hölgyközönséggel tisztelettel tudatom, hogy a

Tavaszi idényre a legújabb

selyem, gyapju és mosókelmék, női- és gyermek confectionim dúsz választékban megérkeztek.

Kérem a n. érd. hölgyközönséget, miszerint új áruim megtekintése végett b. látogatóikkal megtisztelni sziveskedjenek, mely alkalommal meggyőződést szerezhetnek, hogy főtelevéssem, izléses, jó minőségű árut a **legjutányosabb áron kiszolgálni**, és ez által nagybecsű bizalmukat kiérdemelni A n. érd. közönség szives pártfogását kéri

teljes tisztelettel

Kis S. Zsigmond.

72-4

Révész Sándor,

női-, férfi-divatárú

és confection terme

BUDAPEST,

Maison de Luxe.

BUDAPEST,

VII. Csömöri-ut 6.

VII. Csömöri-ut 6.

Mesteri szabással készitek elegáns öltözéket különleges szövetekből.

Divattermem párizsi mintára van berendezve és a toilette-okat eredeti modellek után készítem.

Női kalapokat s azok alakítását eredeti modellek mintájára mérsékelt ár mellett eszközölöm.

Alsó- (jonpon), divatkelme-, ernyő- (nap és eső), fátyol-, fehérenemű-, férfi-kelengye-, függöny-, rüzs-, (mieder) gyermek-kelengye-, illátszer-, ingék- (blouse), keztü mosó- (cretton batist de laine), nyak-díszek- (japot), női-kelengye-, selyem és szőnyeg-áru

versenymentes beszerzési telepe.

Szigoru üzleti élvek.

Nagyságos Asszonyom!

Megkülönböztetett tisztelettel van azerencsém nagyrabecsült tudomására hozni, hogy tavaszi eredeti újdonságaim megérkeztek.

Rendkívül nagy súlyt helyezek arra, hogy az előkelő hölgyközönség szükségleteit úgy mint ezideig, a jövőben is szigorúan olcsó szabott árak mellett a legújabb (haute nouveauté) és legjobb kivitelben beszerzhessék nálam.

Daczára az ideai nagy áremelkedéseknek azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az ideai korán és nagy mennyiségben eszközölt bevásárlásaim által az összes árukészletemet minden áremelés nélkül bocsájthatom forgalomba.

20 koronán felüli rendelvényeket bérmentve szállítok: idegen szövetből is készítek toiletteket.

Amidőn még az alantiakról szives tudomást venni kegyeskedjék, kérem megtisztelő rendelvényeit, melyeknek lelkiismeretes és pontos kiszolgálásáról czégem jó hírneve kezeskedik.

Tisztelettel

REVÉSZ SÁNDOR

Általános megjegyzések vidéki rendelvényekre vonatkozólag.

Teljes felelősséget vállalok a nálam vásárolt árukért; meg nem felelő visszaveszek és kívánatra az érte írtott összeget is visszatérítem.

Levélbeli rendeléseket lelkiismeretesen teljesítek. Választék küldeményeket az összeg előzetes beküldése mellett a kívánt cikkből eszközölöm; meg nem felelő árért az összeget postafordultával visszaküldöm.

Rendelményeket a beérkezés napján pontosan intézek el. Mérték után készülő rendelvényeket a lehető legrövidebb idő alatt szállítok, a pontosság érdekében minta-darabot kérek.

Mintákat kívánatra bérmentve küldök, de szükségesnek találom a cikk megnevezését, t. i. mily használatra szükségesítetik.

Butor áruháza

WEISS JAQUES Nagy-Kanizsán.

Teljes salon ebédlő, és hálószoba berendezések

Nagyon szolid kiszolgálás, mérsékelt árak.

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Képs árjegyzék, rajz és költségvetés kívánatra ingyen

Szerkesztőség:
Városház-árpát: Fischel Fülöp könyvkereskedésben.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta d. n. 4-6 óra közt.

Íde intézendő a lap szerelmi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-árpát: Fischel Fülöp könyvkereskedésben.

ZALA
Póitlikai lap.
Megjelenik **NAGY-KANIZSÁN** hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Nyilttérre 30 fillér

Előfizetésnek, valamint a hirdetések-vonatkozású Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Bármentetlen levelek csak lemerítéssel fogadhatók el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felelős szerkesztő: **Szalay Sándor**
Szerkesztőfőura: **Révész Lajos.**

Csütörtök, március 22.

A társadalmi tónus.

Közönségesen csak tónusnak nevezik azt a modort, ahogy az emberek az érintkezés különböző viszonyaiban egymással beszélni szoktak. Ennek a tónusnak vagy hangnak — nagyon természetes — különböző fokozatai vannak. Az egymással érintkező egyének véralkata, lelki állapota, műveltségi foka szerint regiszterekre oszlik s minden regiszterben megint egész skálát képez. Úgy, hogy egy kis merész hasonlattal az érintkezés zenéjének lehet azt nevezni. Annál is inkább, mert ennek a zenének éppen úgy vannak művészei, dílettánsai és kontárjai, mint bármelyik zenefajnak.

A társadalmi vagy politikai érintkezés zenéjében azokat lehet művészekül tekinteni, akik annak kezelését illetőleg akár melyik regiszterben teljesen otthon vannak; akik nem csupán a másoktól eredő hangokat képesek azonnal felfogni, megítélni a maguk értéke, ereje szerint, hanem ők is mindig biztosan eltalálják a megfelelő hangot arra nézve, hogy akik hallják, mást ne

értsenek ki belőle, mint amit mondani akarnak.

A dílettánsok már nem képesek erre. Ezeknél nagyon sokszor megtörténi, hogy saját gondolataik, érzelmeik kifejezésére nem találják meg a körülményeknek megfelelő hangot, sem másoknak gondolatait, érzelmeit nem képesek a körülmények helyes mérlegelésével interpretálni, magyarázni. Néha pompásan sikerül nekik a hang eltalálása, néha éppenséggel nem.

A kontároktól pedig — mint a zenében is — itt is mentse meg bennünket a jó Isten!

Ezek csinálják a társadalmi érintkezés zenéjében a legborzasztóbb hangzavarokat. Ezek rendesen nem tudják helyes, érthető kifejezésre juttatni a maguk egyéniségét sem, és nem képesek felfogni, jól megérteni a mások egyéniségét sem.

Nagy boldogság volna az mindnyájunkra, az egész emberiségre nézve, ha a társadalmi érintkezés zenéjében mindenki művész volna; mert akkor a társadalmi életben csupa akkord, jólható összhang hullámza-

nék. Valóságos paradicsomi zene volna a társadalom zenéje.

De hát — fájdalom! — nem így van.

Még a dílettánsok néha rosszul sikerülő interpretációjának hatását valahogy csak helyre lehetne hozni; ezek mellett még meg lehetne őrizni az érintkezés összhangjának egyensúlyát; de a kontárok itt is valóságos pusztítást végeznek a művészi kezek és a jól működő dílettánsok munkájában. Ezek képviselik a pokol orkesztrumát.

Nem járna a azonban helyes uton az, a ki az emberi érintkezés zenéjének művészeit kizárólag a tanult, nagytudású vagy magasan szereplő egyének között keresné; mert igaz, hogy azok között sokan vannak, de nem kizárólag azok között vannak a művészek.

Ahhoz, hogy valakik az érintkezés hangjának eltalálásában művész legyen, nem tanultság, nem sok tudás, hanem szív-műveltség kell. Hisz nem találkozunk-e azok között a magas szerepkörben élő egyének között is, akiknek eszét, tudását egy-egy ország vagy az egész világ bámulja, olyan

TARCA.
Dal.

Kis-Kanizsán buzdák a nagy harangot;
Zugva-bugva viski a szél a hangot;
Skainte zokog, mint a sajtó fájdalom,
Elborni a lelkem, mikor halgatom.

Ózi este száll a földre sötétlen;
Ezer csillag ragyog immár az égen.
Föltáinktek: melyik enyém? — kérdezem, —
S azt felelik: rég letűnt már énnekem, —

Két kezemet összeszemeztem imára;
Sóhaj fakad minden egyes szavára.
Zugva-bugva viski a szél a hangot;
Mért nem én rám buzdák azt a harangot!

Majd ha kinn a temetőben leszek már,
Hol a tépott, szivre boldog béke vár,
Ne irjatok a fejfámra egyebet;
Egyetlen egy bánó volt: hogy szeretett.

Tilinkó.

A cigányok családi élete.*)

A cigányoknál valamint vallásukat a babona elhomályosította, szintugy az ősi patriarkális élet egyszerű szokásait is elvadtította.

*) Mutatóni Zámolyi Varga Mihály „A sátoros cigány” című könyvéből.

A fiatal nő egyáltalában semmi tiszteletben nem részesül, pedig a jövő nemzedék anyjának nevezik.

A házastársak közt nem sok gyengédség tapasztalható.

A férj felsőbbbségét stoikus közönybe helyezi, és é magaslától úgy tekint le nejeére, mint alsóbb rendű lényre.

A vadnépek a gyengébb nemet maguknál alsóbbrendű lénynek, rabszolgáknak tekintik.

A cigányok származása helyén, Indiában a törvény szavai szerint: 1. a nőre nézve nincs más Isten, mint férje; 2. legyen a férj bármilyen: csunya, vén, durva, kegyetlen, pazarió, kicsapongó, mégis úgy tisztelje őt, mint Istent szókás; 3. férjével egy asztalhoz nem ülhet, de az ételmaradványt megeheti; 4. ha férje nevet, ő is nevéssen; ha sir, ő is így tegyen; 5. sajátkezüleg fűzze férjének kedvenceit; 6. hogy férje előtt kegyelmet találjon, mossa magát safrános vízben, haját olajjal kenje, homlokát piros feattéssel mázolja be; 7. mindig vidám legyen, jókedvű és kedélyes; 8. hogy úde fiatalágát magyartassa, ne egyék mást, mint virágot, szelid gyökereket és tiszta jüvet; 9. ha férje távol van, bójtöljön, pusztá földön háljon, ékszer ne viseljen; 10. ha megérkezik fusson eleje, számoljon be magaviseletéről, minden kimondott szó és mozdulatáról; 11. ha a nő akaratos, a férjnek kötelessége őt bambuszszal megverni; 12.

verés után csókoíjon férjének kezét és kérjen bocsánatot, hogy megharagította. A hogyan tisztelti férjét e földön, úgy fog ő is egykor tiszteltetni az égben.

Ha ő nő özvegységre jut, úgy 1. többé férjre gondolnia sem szabad; 2. darócöltönybe járjon gyász jelölül; 3. napjában egyszer egyék; 4. hónapokint kétszer szigoruan bójtöljön. Ha a nagy hőségben szomjuhozik, felebe töltöson néhány csepp vizet; rabóje lesz férje örökösének.

E nézetek oly mély gyökereket vertek a cigányok szívében, hogy senki meg sem kísérli a nőnek pártját fogni.

Tizenhét év alatt egyszer történt, hogy egy dadé (ki zordon téli időben a harmadik megyéből, gyalog tette meg az utat) panaszt emelt nálam veje ellen, ki oly kegyetlenül bánt fiatal feleségével, hogy az igazán csinos menyecskeének életét kellett feltetni. Kérve kért tehát az apa, hogy Józsit néhány főbeütéssel téríteném észre. Nyilt titok volt egyebiránt, hogy Józsit vén anyja bujtogatta neje ellen, mivel más törzsenek szülöttje vala.

Erre gyűlésre hívtam össze a hét sátor lakóit és nyilatkozatra szólítottam fel őket.

Mindnyáján születte: siketnémáknak tetették magukat és hallgatták, mint csuka a vízben. Erre galléron fogtam a legvénebb dadét és rávalótam:

— Beszélj, Faraó örököse különben.....

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készít **mindennemű könyvkötő-munkát**

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG:
valamint

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, úgy minden e szakba vágó munkát.

Passépartout emlék-albumokat díszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitellig.

egyénekkel, akik a politikai vagy társadalmi érintkezés terén olyan hangot használnak, mely valósággal megboroztatja a finomabb hangérzékű ember idegeit. Ellenben nem találkozunk-e akárhányszor az egyszerű földmives és munkás emberek sorában kevés-tudású, de megnevesült, megfinomodott, művelt lelkű egyénekkel, akik talán a sima parketten orra buknának, akik nem ismerik ugyan a rangos emberek százféle formaságait, — de az érintkezés hangját minden körülmény között eltalálják és fellépésükkel soha sehol meg nem zavarják a tisztességes érintkezés összhangját. És ilyen kevés tudású, de művelt lelkű, tisztességes emberek éppen úgy művészei az érintkezés zenéjének, mint ahogy a nagy-esztű, sok-tudású, de eléggé meg nem finomodott lelkű egyének határozottan kontárai annak.

Hogy az éfélé kontárok milyen-pusztítást végeznek igen gyakran a társadalom békés összhangjában: arra elég szomorú tapasztalatunk van az élet minden vonalán. Ezek a kontárok azt hiszik, hogy a mások véleményével szemben táplált véleményök kimondásának nem is volna ereje, ha azt a sértés legmagasabb regiszterének hangjain nem nyilvánítanák. Pedig hát nincs az az erős vélemény, aminek kimondásához a lélek, a szív kellő műveltségével meg nem lehetne találni azt a hangot, a mely a körülményeknek teljesen megfelel és senkit nem sért.

Arra kellene törekednünk tehát, hogy az életbeli érintkezés minden vonalán felemelkedjünk a művészi érzéknek olyan színvonalára, hogy egyetlen hanggal se zavarjuk meg a jólható, békés összhangot; hogy a pokol orkesztrumából kiragadott hangokkal folytonos afféretet ne zudítsunk egymás fejére: hogy lehetőleg mindnyájan

és minden vonalon művészei legyünk az érintkezés zenéjének.

E végből nem kell — amint az elmondottakból is érthető — vastag illem-kon-dexeket áttanulmányozni; sokkal közvetlenebb tanulmány-tárgyra egy tisztességes, mindenkivel szemben egyformán be-csedlettudó paraszt-ember.

Országgyűlés.

Március 19.

A vita Telegdy József beszédével vette kezdetét. Hangzottatta a tejszövetkezetek nagyfontosságát és elismerését fejezte ki a miniszternek, a miért a kis gazdákat ilyen szövetkezetek kebelében egyesítette.

A tetszéssel fogadott beszéd után a sokoldalúságáról nevezetes Major Ferenc szólt, a kis ember érdekében. Ezen címen ugyancsak retrográd rendszabályokat ajánlott a Ház és a miniszter figyelmébe. Egyebek közt a Molnár János kedvenc eszméjét, a kisgazda váltóképeségének korlátozását is hangzottatta. Szűkebb környezetén túl azonban nem nagy visszhangot keltettek az eszméi.

Általános és nagy figyelem közepett mondott ezután beszédet Károlyi Sándor gróf. Érdekesen beszélt a az ő sajátos modorában nem egy elterelő és megszivlelésre méltó ideát véletl a vitába. Sajnálni való, hogy a gróf gyenge hangja folytán fejtegetéseinek egy része hatástalanul veszett el a tágas teremben.

Beszédének elején Károlyi gróf a kartellkérdésről mondta el észrevételeit. Nem mondott nagy általánosságban elítélő véleményt az összes kartellekről; az igazságának megfelelőleg konstataitáta, hogy nem minden kartell ártalmas hatású. A probléma tehát az: hol van a határvonal az üdvös és ártalmas kartell közt? Károlyi gróf célhoz vezetőnek tartaná, ha a földmivelési és a keresk. miniszterium kebelében bizottság alakítatnék, mely a kartelleket állandóan figyelemmel kísérje és szükség esetén kedvezmények megvonaása által vagy más hasonló eszközökkel a közérdek megóvására intervenálna.

— De hát hászontalan erről beszélni, — tette hozzá — a míg maga a kereskedelmi miniszter is részt vesz a kartellben!

Károlyi gróf e kijelentésével a vaskartell és az állami vasgyárak viszonyára célozt, a melyet úgy látszik, nem tart megengedhetőnek. Am ha Károlyi gróf igen helyesen, elismeri azt, hogy nem minden kartell kártekonny hatású, úgy biz-vást koncedálnia kellene azt is, hogy a vaskartell egyenesen létérdeke zsenge vasiparunknak.

Fejtegetéseinek egy másik részében gróf Károlyi a börze viszonyainak megbeszélésével foglalkozott. És itt már a gróf a legmesszebbmenő intézkedésektől sem riadna vissza, hogy a tőzsdét megrendszabályozza. Ohajtana, hogy a börze törvényeit a kereskedelmi miniszter diktálja és a forgalomnak legalább több elveit a törvényhozás állapítsa meg. Céhozvezetőnek tartaná ha a kereskedelmi miniszter beraktározási empóriumokat teremten és a közraktárakkal kapcsolatosan a warrants-rendszert kifejlesztene, a melynek nyilvánvalólag megvolna az az üdvös hatása, hogy a kényszerű előadásoknak véget vetne.

Beszédének végén szervezkedésre szólította fel a kötött birtokok, ide érve az industrialist és az ökonómust, egy a szociális agláció, mint a mozgó töke tulkapásai ellen.

Agoston József a biztosítási ügyről, Justh Ferenc pedig a felvidéki gazdasági viszonyokról mondott rövidebb, de nagy tetszéssel fogadott beszédet.

A vita következő szónoka Popovics István Vazul horvát képviselő volt.

— Sajnos, ha horvát ember beszél, nyomban azzal vadozik, hogy szakadatlanul követelekkel lép fel! — kezdte beszédét.

— Bizony drága testvéreink vagytok ti nekünk! — sóhajtott az öreg Madarász.

— Gratulálok a nevenapjához, édes Józsi bátyám! Az isten éltesse! — ríposított zajos hahota közben a dörgő hangú horvát honatya.

Beszédében folyamatszabályozási kérdéseket ajánlott a miniszter figyelmébe.

Szünet után Bessenyei Ferenc a szeszkontingens kiosztásáról beszélt és elmondotta, hogy a szeszkessive eladatni rendelt 40.000 hektoliternyi szeszkontingent is a mezőgazdaságnak szánták és adták is, holott azok élvezetében ma bizony nem a mezőgazdák vannak. Egy listával is szolgált, a mely ugyancsak bővelkedik közönségesen elterjedt idegen hangzású nevekben. Megesett az is, hogy a mezőgazdák a nekik jutott szeszkontingent egyszerűen eladták. Bessenyei felszólalása

— Csukulom a kezeit, a lábát, — szóla az öreg megijedve — hogyan tudhatom én azt, hogy más embernek kezészára viskét e, vagy a lábá feje? Azt várni annak a dolgá, a ki érzi. Mivel a szent házások együttesen egy testet tesznek, azt tartom, vakárikák egymást, a mint tudják. A Juská azért veri a Nánenkát, mert az evé; más nem verhet, mert az nem az evé. A régi okos vajdák, azt tartották: a pinz (ha ván) olvasva jó, az asszonyállat pedig verve jó, ha jó. A jelenlévők, még a nők is, helyeslőleg hajtogatták boglyas fejüket. A gyűlés re infecta oszlott szét; mert a cigánnyal csak az ur Isten boldogul.

Mellékesen megjegyzem, miszerint a móré nem szívesen lép fel tanúnak a barna felebarátja ellen, mert ezáltal sok ellenséget szerez, és kiteszi magát a vádolt rokoni üldözésének, kik azt soha meg nem bocsájják neki.

Az új házások sátorában rendszeren nagy láрма uralkodik, éjjel úgy, mint nappal.

A harcias szellem, mely a cigány fajt a sátorban lelkesíti, örökös civakodás, veszekedésben nyilvánul.

Meghasonlanak a házaselek, ha fekhöljük alá temetői fűvet tesznek. A fiatalság ezt, pajkosságból is megcselekszi.

Szótól tettig náluk egy a lépés. A mi kezök ügyébe akad, egymáshoz hajgálják.

A nő akkor tart a lértől, ha az erősebb; máskülönbén épen nem gyengébb vagy engedékeny; felfortyan-minden szóra, mint a szárnyas-

egér és szabad folyást enged hőreség természetének. De könnyen kiengesztelhető.

A házások a mint hamar összekapnak, úgy könnyen kibekülnek. A csete-paténak hirtelen véget vet az első csepp fekete vér, mely egy karcólásból, vagy bezuott orrból mu'atkozik; — és ha nem is béke, de fegyverszünet áll be.

Ilyenkor nincs széle, se hossza a fecsegés, nevetés, lútyolás, ének, tánc, elcselkedés, csutolódás, összekapás és kibekülésnek smagukon kívül vannak az örömtől, ha egyik-másik talpraesett csint követ el.

Megesik nem ritkán, hogy a dadé, minden dicsekvése dacára, a papucshósók tisztas sorába tartozik.

Egyik harmadrendű zenész évek során át járt házukhoz, mint borotvász. Rendes szavajárása vala: Ma megvertem az asszonyt; ma úgy ütöttem arcul stb. „Ej, ej János — szólék — be nem szeretnék a maga neje lenni, a lilik az egy zenészhez, így banni a házassalélel?” „Oh uram, — felel mosolyogva — hamis portéka az asszony; az csak is addig szereti az urát, míg fél tőle”. Végre az történt, hogy János többet öntve fel a garatra, macska-körben sinlődött, tehát nejt küldötte a járandóság felvételére... A mint meglátom a Xantippét: Maga a Harmatné? — szólék részvétellel. — Szegény asszony, magának kijutott a veresből”. Harmatné nagyot néz. „Iát itt is eljárt a János szája? — kiált — én biztosítom nagyuramat, hogy két Harmatól még nem ijedek meg, és ha valaha a kis ujjával mert

volna hozzám nyulni, a cimbalmot hátán a törtem volna össze stb. Hogy mi történt ezután a házi szentelyben? nem tudom, de nagyon bizonyos, hogy Harmat uram ezután is szorgalmasan úzte rajtam művészetét, de sohasem dicsekedett, hogy feleségét bántalmazta.

Komoly egyenletlenség oka a kölcsönös féltékenység. E részben trélat nem ismernek, mert a dadé feltékeny, mint a golya; a dadéné, mint a tigris.

Volt rá eset, hogy a nő tövestül leharapta férjének orrát, mivel észrevette, hogy másokra kacsingtat.

Az érzékiség fattyuhajtásai ott, tenyésznek legbujábbban, hol a nép a testiség rabja. A cigány pedig, valamint más élvezetekben, úgy a kieszpongásban sem ismer korlátot.

Dacára ennek, házasságtörés ritkán fordul elő. Hajdan a vajda az ily nőnek orrát szakította le vastagóval, a térfinak pedig térdébe lött [ha eltalálta]; azonfelül pedig kizárattak a cigánykörből.

E részben a barnákról is elmondhatni: Nem úgy van most mint volt régen. Házasságtörés miatt ma is kizártnak rövid időre; de, némi pálinkafizetés mellett csakhamar helyre áll a béke. A cigány is halad a korrál.

A sátor fiatal hölgyei sokat szenvednek az életes asszonyoktól, kivált az anyósoktól, kik nem a legjobb hírnevének örvendenek.

Minél inkább előhalad valamely némben korban, annál nagyobb a tekintélye és befolyása

nagy visszhangot kellett úgy a teremben, mint a folyosón is, a hol Szilágyi Dezső magyarázta nagy csoportnak, hogy a hiba a törvényben van, a mely nem mondható tökéletesnek, mert teret nyit a visszaéléseknek.

— Kegyelmes uram, oda jutunk már, hogy valósággal hozományt adják a kontingenst! — jegyezte meg valaki a hallgatóságból.

— Nos, hát én még nőlen vagyok, majd körülnézek! — felelt Szilágyi harsogó derűltség közben.

Blaskovich Ferenc, majd Rohonczy Gedeon szótartak még röviden a felmerült gazdasági kérdésekhez, mire, több szónok nem jelentkezőn, az elnök a vitát bezárta.

Következett Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter záróbeszéde.

A költségvetési vita folyamán mondott nagy beszéde után ma a miniszter kizárólag csak a felmerült észrevételek megbeszélésére szorítkozott.

— Major Ferenc képviselő ur gratulált nekem, hogy bucsut vettem a liberalizmustól. Csálódik a képviselő ur, mert mi ma is rendületlenül ragaszkodunk a szabadelvűséghez!

Nagy tetszés követte az önértetes kijelentést, miközben a miniszter így folytatta:

— Befejezhetném beszédemet...

— Előbb még szeretnék hallani valamit az osztrák dolgokról! — kíváncsiaskodott Polónyi.

— Nyomban fog hallani! — riposztolt a miniszter és csakhamar rá is tért a kérdésre.

— Azt kérde Barta Ödön, mi történik, ha az osztrákok az állatfogyalmi egyezmény terén meg nem tartják a viszonyosságot? A miniszterelnök világosan megmondta, hogy a viszonyosság megsejtése esetén nyomban megfelelő javaslatokkal a Ház elé, ha pedig a szükség úgy hozza magával, rendeletileg teszi meg a szükséges intézkedéseket, a melyek az ország gazdasági és pénzügyi érdekeit meg fogják védeni. Kérem a Házat, ne tulajdonítson túlságos jelentőséget az osztrák Reichsrath minapi határozatának. Az osztrák kormány lojalitásaohz kétség nem férhet.

Az osztrák kormány ma is azon ez állásponton van, hogy a kiegyezést teljességében fentartja.

Zajos helyeslés és taps követte a miniszter szavait, melyek hatása alatt a Ház a költségvetést általánosságban meg szavazta s az összes benyújtott határozati javaslatokat mellőzte.

— A költségvetésnek általános megvitatását. — A tanácskozást a létenyészítés tételénél kezdték, a hol Széchényi Aladár mondott praktikus ismeretekről tanuskodó beszédet. A tanácskozásban részt vett továbbá a gazdasági iskolák tételénél Sámuel Lázár, a havasi gazdálkodás tételénél gr. Andrassy Sándor, a csatornázási tételénél Bessenyei Ferenc és gr. Tisza István, a ki az eesedi lád lecsapolási munkálatairól szólott. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter megnyugtató válasza után a tetteket elfogadták. A szőlészeti tételénél Barta Ödön, a fürdői tételénél, Vizakna érdekében, Zeik Gábor szólott.

Valamivel dél után az elnök enunciatla:

— A Ház a földmívelési térea költségvetését részleteiben letárgyalta.

A terem lelkes eljenzéstől visszhangzott. Az ováció Darányi Ignácnak szólott, a ki irományai bőrtáskájába helyezvén, a termet elhagyta.

Szünet után a Ház megkezdte a kultuszminiszterium költségvetésének általános megvitatását.

— A szükséges felvilágosításokat a távollevő miniszter helyett Zsilinszky Mikály államtitkár fogja megadni.

Az első szónok Lehocky Antal, a szabadelvű pártnak szí patikus fiatal tagja volt, a ki a felvidéki felekezeti iskolák dolgait ajánlotta a miniszter figyelmébe.

A függetlenségi párt álláspontját Boda Vilmos fejtette ki meglehetősen szórakozottság közepett, utána pedig Komjáthy Béla mo doft hosszú, néhány ponton tartalmas és érdekes beszédet. Témája ezuttal is a nemzetiégi kérdés volt, a melynek mezején még mindig vel találni letarolni való kalászt.

Mivel munka nem akad, és a közlekedés is megakad, majdnem kizárólag a koldulásra vannak utalva.

A morének nem igen adnek alamizsnát, Ámbár az éhség és nyomor látszik szeméjből. De ő erre el van készülve, azért az asszonyt küldi maga helyett.

Innen van, hogy télen át kevesebbet veszekszik nejével, mert az tarja őtet; de helyrehozza nyarón.

Téli foglalkozás: főzés, evés, dohányzás, csevegés, didergés és alvás.

Ha minden keresztforrás kiapadt, úgy egyet a férfiak közül meggyöntatnak; azután az asszonyok heteken át kéregetnek a haldokló számára, ki azalatt talán a harmadik lóvásárban is megfordult.

De a családfőnek nyaratszaka is kevés gordja van házi népére. E részben a települtek is csak ritka esetben képeznek kivételt.

A munkási varban, például 1679. és 1681-ben találunk vajdak alatti cigányokat. Ez utóbbi évben volt ötvenhárom férfi, negyven gyermekkel. A nők és leánykákát nem szótkák számba venni. Ezeket ráadásnak tekintik.

Ha némi kereset mutatkozik és a dáde beveheti magát a loresmát, azt el nem hagyja, mig az utolsó filler is meg nem szótkót zsebéből.

A szegény anya magára hagyatva, hogy magát és apró gyermekeit fentarthassa, mindenhez hozzá fog, mi némi kiáttással kecsgetei.

Es mig az ausztrálai vadnő a munka terhe alatt időnek előtte elk nyvad, mint derécsipés után a falevel, (ritka éri el a harmincadik évét) addig a cigányasszony a legmostohább körülmé-

nyek mellett szívósan kitart, mint a nemes palma, mely a litólag a teher sulya alatt növekszik és legtöbbszörre magas életkort ér el.

A szent hajdanban a sátor éjjel-nappal nyitva állt a jövevény előtt. Keleten ma is a vendégszeretet szentéye gyanánt szerepel.

A cigányától sincs kizárva a barátság és atyafiságos szeretet. A vendégszeretetet is szívesen gyakorolják, ha módjukban áll; vagyis, ha van mit enni.

Egymást gyakran felkeresik; pipaszó mellett eltanakodnak a napi eseményekről és oda ülnek a bográcsokhoz kínálás, nógatás nélkül.

Nagy az öröm, ha oly rokonokkal találkoznak, kiket hosszabb idő óta nem látak. Uyenkor áll a közmondás: Kolduséknál hal van. Feladoznak utolsó fillérüket, vagy eladnak értékesebb holmit, csakhogy megvendégelhessék a kedves jövevényeket. A viszontlátás örömét csakhamar összekoccanás zavarja meg, ezt pedig nyomban kibetűlés követi. Így megy ez napokon át.

Ha valaki oltalmukra szorul, szívesen befogadják és elrejtik jutalom, vágy viszónszolgálat fejében.

A táblabírói világban az üldözött szegény legény, szótkót katonának; vagy elmon-kút rabnak első dolga volt körülnézni, hol táboroznak Faraó-népei?

De jaj volt a gyámótalannak, ki hozzájok tévedt; a boldogtalan dolgozott mindannyi helyett és halát adhatott az Istennek, ha eben nem vezett.

Március 20.

Elmondotta, hogy Mihály Victor érsek pártot ütött az ország ellen és a Széll-kabinet kineveztetett egy püspököt, a ki nem tud magyarul sem és ennek dacára ott ül a magyar főrendiházban is! [Ezt az utóbbi állítást Szeil Kalmán miniszterelnök a belügyi vita alkalmával mondott beszédében teljesen megcáfolta.]

Végso konkluziója pedig mindennek az volt, hogy a magyar faj imminens veszedelemben van s azért ennek a kormánynak a költségvetést nem szavazza meg.

A nagykanizsai izr. hitközség közgyűlése.

Március hó 18-án, vasárnap délután tartotta a nagykanizsai izr. hitközség évi rendes közgyűlést gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsos, hitközségi elnök elnöklése alatt. A hitközség gyűlésterme szorongásig megtelt hívekkel.

Gelsei Gutmann Vilmos elnök üdvözlölvén a megjelenteket, a határozatképesnek nyilvánított közgyűlést megnyitotta.

A Barta Lajos hitközségi titkár által nagy gondal kidolgozott és tündületesen megirt évt jelentést dr. Rothschild Jakab az iskolai szakosztály elnöke, adta elő. A több ivre terjedő jelentés kitéjedd az izr. hitközség minden egyes intézményére, az előjáróság minden egyes ténykedésére és a hitközség összes személyi és dologi ügyeire. A jelentés úgy a részletekben mint egészben bírálva, dicséretére válik a szerzőnek, Barta Lajos titkárnak.

A jelentés a kegyelet adójának lerovásával kezdődött. Grünhut Fülöp, Boronkay Károly és Hirsch Mór báróné szül. Bischoffsheim Róza emlékének szólt a kegyelet megnyilvánulása.

Az istentisztelet állandó gondozásában részvétel az előjáróság részéről. Rendkívüli istentisztelet volt: Ó felsége, a király születésnapján; Erzsébet királyné elhalálása évfordulójakor és október 6-án. Halaadó istentisztelet tartatott az iskola megnyitása és bezárásakor. Dr. Neumann Ede főrabbi a lefolyt évben 38 szónoklatot tartott.

A templomépítéssel, illetve ennek átadásiásával állandóan foglalkozik az előjáróság.

Hálával említi fel a jelentés, hogy a bpesti magyar izr. kézmű és földműves egyesület az elmúlt évben is két helybeli kezdő iparosnak szervezett meg nagyobb segélyt és egy helybeli születésű és illetőségű fiut felvett az intézet növendékei közé.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

Az iskolai szakosztály gondoskodását az iskolának nemcsak jelene, hanem jövője is kövelete és ez iránt több célirányos intézkedést tett. Az 1890. évben létesített iskolaalap jelenleg 10.073 firt 05.

A tanintézet látogatottsága a következő:	
elemi iskola	183 fiu
polgári iskola	126 leány
első keresk. iskola	109
	111 fiu

összesen 529 növénydek kik közül 208 tandíjmentes. Más tanintézetekbe járó 352 izr. vallásu tanulónak részvétel a hitoktatásban.

Alapítványokat tettek a lefolyt évben: Nagel József — neje, szül. Steiner Mari emlékére 100 forintot; Elek Lipót — neje, szül. Weisz Szidónia emlékére 1000 forintot; Verő Henrik, Elek Ernő és Géza — anyja illetve nagyanyjuk Weisz Manoné szül. Blau-Mina emlékére 1000 forintot; Ledoisky Ernő atyja Ledoisky Armin emlékére 100 forint; Özv. Schey Antalné s.ül. Hrschucky Mária külföldi kegyelet és humanus célokra 11600 forintot.

Ismételten intézkedett az eljárásság, hogy a hitközségnek létesített családi alapokhoz a vonatkozó családok beszoállításának és kimondta, hogy a meyek 1900. évi folyamán be nem adtak, azokat hivatalból az illető alap költségére és terhére be fogja szerezni.

Emberbaráti célokra a hitközség, illetve az ennek kebelében fennálló jótékonyági egyletek a múltévben 10411 forintot fordítottak, azonkívül 1376 forint tandíjat engedtek el.

A sok rendkívüli kiadás dacára, meyek legjelentékenyebbje az iskolai építkezésekből származott, az 1899. zarszámadás 1202 írt 21 bevétel többlettel zárult. Ugy ezen körülmény, valamint az, hogy a hitközség pénzügyi viszonyai általában teljesen rendezettek, az okszerű gazdálkodás mellett bizonyít.

A nagykanizsai izr. anyakönyvi kerületben a népmozgalom a következő volt: születések száma 102, halálozások száma 80; házasság kötötlet 26, halál által felbomlott 32.

A hitközségnek 1899-ben 566 helybeli és 92 vidéi, összesen: 658 adófizető tagja volt.

Az évfolyamán tartott két közgyűlés és 19 eljárássági ülés, melyekben 162 határozatot hoztak; a pénzügyi szakosztály 9 ülésben 68 — az iskolai szakosztály 19 ülésben 117, 2 és az alapítványi szakosztály 14 ülésben 53 határozatot hozott. A jótékonyági — és a templomgondozó szakosztály szintén több ízben ülésezett.

A hitközségi iktatóba beérkezett 755 ügydarab mind elintéztetett. Elküldetett 774 levél és átírat, nem számítva a tömeges kisebb jelentőségű értesítőket.

A lelkesi hivatalba beérk. 337 ügydarab, ugyanazon hivatal 691 ügyet intézett el.

A tanintézet igazgatóságához beérkezett és ott elintéztetett 137 ügydarab; ugyanazon hivatal 572 ügydarabot intézett el.

A nagy tetszéssel fogadott és lelkes szavakkal záródó jelentés keretén belül Grünhut Henrik a pénzügyi szakosztály nagy tevékenységű elnöke előterjesztette a hitközség zarszámadásait, melyek szerint a múlt évi bevétel 49456 írt 79, illetve az előirányzatnál 2607 írt 92 krajáccal több, a kiadás pedig 48344 írt 58 volt. A több bevételi tételek a következők: telekezeti adó 14171 írt 95, tandíjak: 11254 írt 16, házber: 10621 írt 75; nagyobb kiadásai tételek: tanerők javadalmazása 17325 írt 65, alkalmazottak fizetése 9448 írt 21.

A számadásokat a közgyűlés tudomásul vette és Rothschild Samu andítványára az eljárásságok, az alkalmazottaknak és a tanári kárnak a minden irányban mutatkozó szép eredményért köszönetet szavaztak.

Ezek után pedig olyan mozzanat következett, mely paratlanul át a több évszázados nagykanizsai izr. hitközség történetében és bizonyára örökké emlékezetes lesz mindazoknak, a kik tanúi valának.

Gelsei Gutmann Vilmos elnök mandátuma lejárván, melyen megindulva köszönetet mondott a hitközség abbéli bizalmáért, melylyel őt 10 éven át megajándékozta és kijelentette, hogya megváltozott viszonyok és alapszabályok rendelkezése folytán, — mely u öböl szerint csak allandóan helyben lakó egyén lehet a hitközség elnöke — az elnöki tisztiséget el nem vállalhatja. Bucsuzy ul pedig csak egyet kért a hitközség tagjaitól: békes, szeretetteljes egyetértést és kijelentette, hogy mint a hitközségnek egyszerű tagja is, a hitközség boldogulására tesztel és lelelkkel hatni fog.

Zugó eljenzés, "nem továbbok el a lemondást" felkiáltások közepette el a ariá hagyta az elnök helyét, de le emelkedett Szommer Nánán posta-

és távirtda-felügyelő, a hitközség eljárásságának tagja és a multak emlékein a megdönthetetlen igazságok halmazából, minden frázistól ment hatalmas beszédet épített fel. Midőn befejezést nyert ezen mesteri alkotás, mindenki megvált arról győződve, hogy kell, miszerint gelsei Gutmann Vilmos és a nkanizsai izr. hitközség szétválasztatlan örök frigyben legyenek egymással, olyan frigyben, melyet az alapszabályok rideg betűje tel nem bonthat. A beszéd, — melyet a szónok a hitközségi eljárásság megbízásából tartott — ugy Gutmann Vilmosra, mint az összes jelenlévőkre rendkívül nagy hatást tett; de az alapszabályokat respektáló férfi még mindig vonakodott az elsőkései újból ellogodni; ekkor felkelt Rapoch Gyula ug véd a hitközség eljárásságának tagja s a legnemesebb érzelmekből kovacsot fegyvert, hogy gelsei Gutmann Vilmos új megmondítsa a hitközségnek: A fiai szeretet, a kegyelet, a barátság oly bensőségteljesen marasztaltak a valói készülő elnököt, hogy aig maradt szemköny-nelkül A kik pedig együtt s rnak, szeretik egymást; ezt g ndola bizonyára magában Gutmann Vilmos is, midőn a hitlelek leirhatatlan öröme, mélyen megindulva kijelenté, hogy a ragaszkodás lyetén való megnyilvánulása után, gyengének érzi magát az ellenállásra; de még mindig az alapszabályok mögé sáncolta magát. De ezen orlaszt lerombolta a közgyűlés egyhangug hozott azon határozata, hogy az alapszabályokat a legközelebb egybevivandó rendkívüli közgyűlésen megfelelően módosítani fogják. — Beck Miksa andítványára elhatározta meg a közgyűlés, hogy a hitlelek szeretete és a nagyra-becsülés és az elnök érdemeinek elismerése jeleül annak életnagyságu arcképet a hitközség tanácsterme részére megfesteti.

A lelkes ovációk csak akkor értek vé el, midőn az elnök a közgyűlést a választás megkezdése miatt elnapolta. A szavazatok hatföldön adtak le. Rendkívül sokan járultak az urnához, melyből mint megválasztottak a következők kerültek ki:

Elnök: gelsei Gutmann Vilmos; eljárássági tagok: Beltelheim Samu, Grünhut Henrik, Goldstein Jakab (új), Halphen Mór, Klein Ilés, Rapoch Gyula, Rosenberg Richard, Sommer Sándor, Szommer Nánán és Vidor Samu.

Számvizsgálók: Beck Miksa, Heltai József, Kohn Emil, Sattler József és Sirem Tivadár. A választás ezen eredménye a vasárnap i. hó. 25-én tartandó folytatódagos közgyűlésen lesz kihirdetve.

HIREK.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Faludi Geza mura-krályi községi tanítót a rác-kanizsa állami népiskolához tanítóvá nevezte ki.

Házasságok. Virányi Samu a Virányi és Stern nagykanizsai cég baltája folyó hó 18-án vette oltárhoz Wortmann Janka kisasszonyt Wortmann Manó magánzó leányát Nagy-Kanizsán.

Bellák József déli vasúti állomás-kezelő 19-én tartotta esküvőjét Gerstner Marijka kisasszonnyal Nagy-Kanizsán.

Eljegyzés. Bontz Zomilla kisasszonyt Szt. Benedekről eljegyezte Ütő László, nagykanizsai posta- és távirtoztasi.

Házassági ünnepély. A nagykanizsai Általános Munkásképző Egyesület f. hó 18-án saját helyiségében ünnepelte meg az 1848. márciusi események évfordulóját. Az egyesület helyisége, mely az ünnepély jellegének megfelelően volt díszítve, este 8 órakor már zsutofóság megtelelt. Az ünnepély műsorak következő volt: Hymnus; énekelte az egyesületi dalárda Talpra magyar; szavaltta Lovik Gyula egy. tag. alkalmi felolvásás: tartotta dr. Hajós Soma. 1948. március 15: szavaltta Granetter Emil; Haldó imánkat; énekelte az egy. dalárda. A műsor gyorsan pergett le, meghozva minden egyes szereplőnek a megérdemelt tapsokat. Az ünnepély folytatást nyert a Polgári Egyetel vendégkörében, a hol az ünneplo körönég még néhány órát töltött kedélyes együttlében.

A ker betegegyező pénztár közgyűlése. Vasárnap folyó hó 18-án tartotta a Nagy kanizsai kerületi betegegyező Pénztár IV. évi rendi közgyűlést Heltay Frigyes elnöksége alatt. Dobrács Milán igazgató jelentése peméank a leterjesztet zarszámadásokat a

nagy pontossággal összeállított kimutatásokat kommentálta, hanem kiterjedve a legapróbb részletekre, hű tükröt nyújtotta a pénztár tevékenységének. A pénztár igazgatósága a lefolyt évben 12 rendes, 6 rendkívüli ülést és két értekezletet tartott; a felügyelő bizottság három ízben jött össze a vizsgálatok teljesítésére; a választott bizottságnak csak egy esetben akadt dolga. A pénztárhoz beérkezett 944 elküldetett 1110 ügydarab, a posta forgalom 2790 esetet tüntet ki. A pénztár forgalmi kimutatás szerint tagjairól 14348 írt 42 kr folyt; a mult évi maradvánnyal és egyéb bevételek hozzászámításával az összbetétel 17320 írt 90 kr-ra ugott; A kiadások összege 14278 írt 92; ezen összegből táppenzre 3433 írt 81, temetkezési költségekre 227 írt 60, orvosszerekre 2352 írt 22, kórházi költségre 2800 írt 69, orvosok és szülészók fizetésére és fuvardíjára 1620 írt. 11. igazgatósági költségekre a központban és a kerületben 3583 írt. 98 esik. A mérleg szerint a pénztár tiszta vagyona 7978 írt. 24. A mult évben győrközeltetett 1735 egyén 2180 esetben. A tagok száma az év végével 2645 volt. A felügyelő bizottság jelentése alapján számadóknak a felmentvényt megadták. A megejtett választás eredménye a a következő: igazgatósági tagok az alkalmazottak részéről: Molnár Gábor, Nikics György, Német Gyula és Segesdi István; felügyelő bizottsági tagok az alkalmazottak részéről: Sárvai Lajos, Stánc József, Kománovics Pal és Schless Márton; a munka adók részéről: Blau Lajos és Moran dini Román; választott bíróság tagok az alkalmazottak részéről: Szalai József, Klujber János, Kovács Bálint, Németh Gyula; a munka adók részéről: Viola József és Tóth József. A választás eredményének kihirdetése után az elnök az ülést bezárta.

Postal segédlisták vizsgálja. Posta- és távirtoztasi képzésére tanfolyam volt Nagy-Kanizsán. A tanfolyam hallgatói már vizsgáltak is. A vizsgáló bizottság tagjai voltak: Opris P.ter, elnök, Topolits György, s. utkar, Antal József, a távirtoztasi előadója, Bohm Ignac, a postai szak előadója. A tanfolyam hallgatói voltak: Baum-Rezso, Burkoics Gyula, Csillag Károly, Kanizsai Kálmán, Lenk Gyula, Mayer Jakab, Schwarz Ferenc, Zrinnyi Béla. A vizsgálatot íetették ketten: jeles; ötten: jó és egy: elégséges eredménnyel.

Gyászhir. Nagy-Kanizsának egy érdemes agg polgára halt meg, Knortzer Frigyes szállótulajdonos. 80 éves korában. Ő volt a Nestora a nkanizsai szállósoknak és valóságos őstipusza a nagyvendéglősöknek: Szállóját az Arany-Szarvast, annak idején a modern igényeknek teljesen megfelelően építette föl és rendezte be. Üzletében mindig szigorú rendet tartott és vendégei között mint barátságos, jóhumoru, udvarias házigazda, személyzete között pedig, mint a mozdulatokat is figyelő vezér szokott járnikielni. Az utóbbi időben már visszavonultan élt, de azért most is legörömessebb tartózkodott berbe adott szállója helyiségeiben. Mindig egészséges volt, csak az utolsó napokban érzett szokatlan gyöngeséget. Március 15-ikén rosszul leit, egyba dőlt és nem is kelt föl többé. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak a maguk valamint számos rokonok nevében mélyen szomorodott, fájó szívvel jelentik, felejtethetetlen fivérük illetve nagybátyjuk, — sógor és rokonok Knortzer Frigyes szállótulajdonosnak, 1900. évi március hó 19-én esti 7,8 órakor rövid szenvedés s a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után életének 80-ik évében történi gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványa f. hó 21-én d. u. 4 órakor fog Koronaherceg-utcai lakásán a róm. kath. hitvallás szertartásai szerint beszenteltetni és a helybeli róm. ktk. sírkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat f. hó 22-én

d. e. 9 órakor fog a helybeli szent Ferenc-rendiek plebánia templomában a Mindenhatónak bemutatlatni. Kelt Nagy-Kanizsán, 1900. évi március hó 20-án. Áldás és béke lengjen hamvai felett! Knortzer Károly, Knortzer Terézia férj. Konlechnerné, özv. Kovács Józsefné, testvérek úgy ezek gyermekei. Knortzer György, Knortzer Mária férj. Wagnerné, Knortzer Paula férj. Tinagné, Knortzer Ilka férj. Iliasiné, Cservinka Károly, testvér-gyermekek, Konlechner Frigyes, sógor. Özv. Knortzer Györgyné szül. Horváth Anna, Knortzer Károlyné szül. Házás Amália, sógornők.

Halálozások. Özv. Blumenschein Józsefné szül. Krausz Johanna urnó, Blumenschein Vilmos nagykanizsai gabona-kereskedő édes anyja folyó hó 17-én élete 70. évében rövid szenvedés után, elhunyt Zala-Szt.-Balázson. Folyó hó 19-én a vidék lakossága nagy részvete mellett a zala-szent-balazsi izr. temetőben helyezték örök nyugalomra.

Czigány Ferenc birtokos munkás élete 75-ik évében folyó hó 19-án elhunyt Páliskafán.

A harmadik felolvasás. Az Irod. Műv. kör felolvasó sorozatában f. hó 25-én lesz a harmadik felolvasás, melyen *Kalesok* Leó, főgimn. tanár, fog Moszkvától felolvasni. — A részletes műsört jövő számunkban közöljük.

Kossuth Lajos emlékezete. F. hó 20-án volt Kossuth Lajos halálának hatodik évfordulója. E gyászos évforduló emlékeztet a romkai főgimn. Gyakorló Iskolája évről évre megszokta ünnepelni Kossuth emlékeztetének szentelve egy-egy ülést. Az idén f. hó 26-án d. e. 11 órakor fogja megünnepelni ez évfordulót, s ugyanekkor fogja leleplezni Kossuth Lajos életnagyságu mellképét, melyet özv. Fialovics Lajosné urnó ajándékozott az intézetnek.

Szusz estély. Szalmával átfúrt lufakarikák, túske-bokrok és egyéb vad cserjék, melyeken tréfás álarok voltak művészi reudetlenségben elhelyezve, képeztek folyó hó 19-én este a Casino lépcsőházának díszítését. Megpillantva ezen dolgokat, el voltunk arra készülve, hogy szokatlan dolgokat fogunk ez estén a Casino-ban látni. És nem csalódtunk. Máskor a Casino világm-rendezőse kiváló előzékenységgel volt a férfi vendégek iránt is; ez este pedig majd mindegyiket, mindjárt a belépésnél — megorrolta. Az orrok legkülönbözőbb fajtájával ismerkedtünk meg és azon meggyőződésre jutottunk, hogy egy multság sikerét főleg a jó orr biztosítja. A multság ezen sikere már az előszobában nyilvánult, mert mielőtt a nagy terembe léptünk, már megorroltak bennünket. A nagy terembe lépve pedig orrunkkal együtt majd leesett az

álunk a bámulattól. A mi bolonderiát jőzán észszel ki lehet gondolni, az itt össze volt hordva. A terem egész nagyságában nád-réteget tettek boltozatként; az egyéb díszítés pedig mindenféle seprűből, fa-villából és lapából állt. A szőnyegeket kölcsonzakok, a dísz tárgyakat csutás kukorica és hatalmas burgonyák pótolták; minden lámpa egy-egy álarcos emterlej volt nemi külsőmség nélkül. Tréfás élő és nem élő alakok lent is, fenn is, sőt még a levegőben is, önkénytelen kacajra fakasztották a belépőt. A Darwin theoriu szerinti ősi gizerlik teljesen ellen-tétben álltak az oly édesen gomboldzó, (kokusz-puszdedli gombok) és felülől veszedelmesen gyulékony (papir bow és ugyanolyan kalap) fene-leányok, illetve asszonyokkal, kik etvágygerjesztő mellesokrot (hónapos retek) tűztek ki. Egy fél-álarcu bébé nagy konkurrenciát csinált a többi szépeeknek, de annál kevesebbet az ép olyan széles, mint a milyen hosszú száraz-dajkának, ki az által tartotta távol magától a férfiakat, hogy egy feliratot visel, mely szerint „a kiállított tárgyakkal nyulni tilos.” Láttuk *Bachust*, kitől nem azt irigyeltük, a mit ivott, hanem a mit ivott volna, ha a bachasnök nem olyan szárazan bánnak vele. Kiténő volt az idegenek csoportja; a Herr Commerciénrat kitűnő maszkjéért még egy ordót érdemelt volna; főleiert pedig még kettőt. A két tudós után jöttek az ös-gigerlikből lett fene-leányok, majd meg a burzenekar és szinte csodáljuk, hogy ennek produkciójára nem sült el a terem egyik sarkában felállított long-tom- bur órlás ágyu. Tényleg ezen ágyunak kellett volna megszólalnia, hogy elnémita azon vidám hangulatot, melynek a tréfás alakok és csoportok tarka-berkasága és sikerült mokáik okoztak.

A mulatságon részvétel holgyek névsorát az estei jellegének megfelelő tarkabarkaságban a következőleg jegyeztük fel: Zerkovitz Lajosné, özv. Kompert Fanny, Bettlheim Aranka, Szommer Sándorné, Strem Ilona, dr. Shön Fülöpné, Sauer Elza és Margit, Sommer Ignácné, Szabó Albertné, Kohn Vilma (Budapest.) Ledófski Miczi, Löwinstein Emilné (Pog. Szt. Péter), Ungar Olga (Győr), dr. Engel Sándorné, Reiner Mihálie (Budapest), Szommer Náthánné, Weisz Tivadarné, Sattler Józsefné, Weisz Zsófi, Unger Ulm né Elekné, Maschazker Laura, Schafer Arthuró, Scherz Ödönné, dr. Blau Simonné, dr. Neumann Edéné, dr. Viola Ignácné (Gelse), Sanit Mórné, Reichenfeld Gyuláné, Weissmayer Lipótné, Kramer Lajosné, Rosenberg Izraélné, Heimler Józsefné, Bettlheim Gyözné, Sauer Edéné, Stern Sándorné, Löwy Arnoldné, it. Deutsch Lajosné, Strem Todorné, Kürschner Ignácné, dr. Taboly Gyuláné, Weisz Adolfné, Strem Benőné, dr. Róthschild Samuné, Samuely Olga, Engländer Ötöné, Samuely Henrikné, Rosenfeld Józsefné, Weisz Lajosné, Weisz Fe-

rencné, Weisz Emilné, Weisz Irma, Ledófsky Arminné és dr. Schwarz Adolfné.

**NYILTTÉR.
Bucsuszó.**

Előre nem látott gyors áthelyeztetésem következtében nem voltam abban a kellemes helyzetben, hogy jó barátaim — és ismerőseimől személyes búcsút vehettem volna, miért is kénytelen vagyok nekik ez uton „Isen hozzád”-at mondani, kapcsolatlan azon kívánsággal, tartsanak továbbra is jó emlékeztükben:

Szonnauer Péter

3711900. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nkanizsai kir. bíróságnak 1899. évi Sp. 11. 729/3, 638/3, 665/6. számú végzése következtében Remete Géza dr. Kreisler József, Orszvály Gyula ügyvéd által képviselt Mikola Katalin, Hivatal Rozi, Tot József, javára Szabó Péter és neje kerecsényi lakosok ellen 200 kor. 600 kor. 200 kor. s jár. erejeig 1900 évi februar hó 12-én foganatosított kiegítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 1010 koronára becsült lovak, kocsis, tinó, borju, szalma, lóhere, hordókból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbírórság 1899 évi V. 982/2 számú végzése folytán Kerecsényben a helyszínen leendő eszközésére

1900. évi március hó 26. napjának

d. e. 8 órája

határidőit kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §. értelmében készpénzűzetes mellett, a legtöbbet igerőnek becsárón alul is el fognak adani.

Kelt Nagykanizsán, 1900. évi március hó 11 napján.

MAXIMOVITS GYÖRGY
kir. bírósági végrehajtó.

88-1

Ki akar 400 márkát

hívonkint könnyen, tisztességesen és risiko nélkül ke-resni? Tudassa címét azonnal levélblyaggal felszo-relve V. 21 sz. alatt **K. F. Wojtan**, hirdetési iro-dával, Leipzig-Lindenau.

Nem remélt változás.

Rettenetes szenvedéssel telve, nyolc év telt el a nélkül, hogy Moéder Mari asszony Yverdonban (Vadt-Kanton, Svájc), bár mindenféle gyógyszer használt, bajára enyhítést talált volna. Mi okozta ezt a rettenetes bajt, ezt a heves sziv-dobogást, mely csaknem az ajulásig növekedett? Mi okozta a rettenetes főfájást, mely elrabolta álmát és borzasztó éj-jeleket termelt? Mitől voltak a szervezetenek ezek a külö-nös zavarai, melyek általános gyöngeséget idéztek elő és fatális végre engedtek következtetni? Valószínűleg a vér-szegénység okozta ezeket a zavarokat és amint rendszeren tenni szokott, ha az ember ki van merülve, Moéder asszony a legtáp-jalóbb étellel nem tudta elvesztett erejét pótolni. Minden undor-ritotta és a keveset, a mit evett, nem tudta megemésztetni. Egy napon Pinkpíllát használt és ettől kezd-ve csodálatos, mindig haladó változás tör-tént. Ereje visszatért, szivbaja eltűnt, vaskas-jó az ótvágya és az

álma. — Nagyon boldog vagyok, írja a férje hogy tudtára adhatom önnek az eredményt, melyet feleségem a Pink-pilula

használatával elért. Nyolc év óta heves szivbaj és szivdobo-gás kínozta. A főfájás miatt nem tudott már aludni és teljesen algyöngült. Néhány akatulya Pink-pilula elég volt arra, hogy mindezeket a bajokat elűzze és kitűnő egészséget szerzeszen.

Sárgaság, neurasthenia, vérszegénység okozta gyöngeség, angolkór, vitus-tánc a gyermekeknél, eltűnik a Pink-pilula használatával. Magyarországon a legtöbb gyógyszerterban ára 1 frt. 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerterában, Budapest, Király-utca 12.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
A Kisfauldi utcában levő
két ház
 szabadkézből
 eladó.
 Czim megtudható a Zala
 kiadóhivatalában
 85-3

A cs. kir. szab. Adria Biztosító-Társaság magyarországi osztálya
Weiss és Schmidt
 nagykanizsai cégét *foszgnökké* ne-vezte ki, melynek hatáskör:be Nagy-Kanizsa város és annak vidéke tar-tózik.
 Az intézet régi helybeli képviselőjét **Löwi Adolf** urat továbbra is változatlanul meghagyta.
 86-3

Kis S. Zsigmond,

Nagy-Kanizsa, Fötér. Divat-vászon és női confectio üzlete

Márkus Frigyes volt üzlethelyiségében.

A nagyérdemű hölgyközönséggel tisztelettel tudatom, hogy a

Tavaszi idényre a legujabb**selyem, gyapju és mosókelmék, női- és gyermek
confectioim** dus választékban megérkeztek.Kérem a n. érd. hölgyközönséget, miszerint új áruim megtekintése végett b. látogató-
sukkal megtisztelni sziveskedjenek, mely alkalommal meggyőződést szerezhetnek, hogy főtörek-
vésem, izléses, jó minőségű árut a legjutányosabb áron kiszolgáltatni, és ez által nagybecsű bi-
zalmukat kiérdemelni. A n. érd. közönség szives pártfogását kéri

teljes tisztelettel

Kis S. Zsigmond.

72. 4

Révész Sándor,

női-, férfi-divatárú

és confectio terme

BUDAPEST,

VII. Csömöri-ut 6.

Maison de Luxe.

BUDAPEST,

VII. Csömöri-ut 6.

Mesteri szabással készitek elegáns
öltözeteket különleges szövetekből.**Divattermem párizsi mintára van beren-
dezve és a toilette-okat eredeti modellek
után készítem.**Női kalapokat s azok alakítását eredeti modellek
mintájára mérsékelt ár mellett eszközölöm.Alsó- (jonpon), divatkelme-, ernyő- (nap és eső), fátyl-,
fehértanú-, férfi-kelengye-, függöny-, fűző-, (mieder) gyer-
mek-kelengye-, illatszer-, ingek- (blouse), keztyű mosó-
(cetton batist de laine), nyak díszek- (japót), női-kelengye-,
selyem és szőnyeg-áru

versenymentes beszerzési telepe.

Szigorú üzleti elvek.

*Nagyságos Asszonyom!*Mégkülönböztetett tisztelettel van szörcensém nagybecsült tudomására
hozni, hogy tavaszi eredeti újdonságaim megérkeztek.Rendkívül nagy súlyt helyezek arra, hogy az előkelő hölgyközönség
szükségleteit úgy mint ezideig, a jövőben is szigorúan olcsó szabott árak
mellett a legujabb (haute nouveauté) és legjobb kivitelben beszerezhesse
nálam.Daczára az ideál nagy áremelkedéseknek azon kellemes helyzetben
vagyok, hogy az ideál korán és nagy mennyiségben eszközölt bevásárlásaim
által az összes árukészletemet minden áremelés nélkül bocsájthatom for-
galomba.**20 koronán felüli rendelvényeket bérmentve
szállítok; idegen szövetből is készítek toltetteket.**Amidőn még az alantokról szives tudomást venni kegyeskedjék, kérem
megtisztelő rendelvényeit, melyeknek lelkiismeretes és pontos kiszolgálásáról
cségen jó hírneve kezeskedik.

Tisztelettel

RÉVÉSZ SÁNDOR

**Általános megjegyzések vidéki rendelvényekre
vonatkozólag.**Teljes felelősséget válllok a nálam vásárolt árukért; meg nem felelőt
visszaveszek és kívánatra az érte fizetett összeget is visszatérítem.

Levélbeli rendeléseket lelkiismeretesen teljesítek.

Választék küldeményeket az összeg előzetes beklüldése mellett a kívánt
cikkből eszközölöm; meg nem felelő árúért az összeget postafordultával
visszaküldöm.

Rendelményeket a beérkezés napján pontosan intések el.

Mérték után készülő rendelvényeket a lehető legrövidebb idő alatt
szállítok, a pontosság érdekében minta-darabot kérek.Mintákat kívánatra bérmentve küldök, de szükségosznak találom a
cikk megnevezését, t. i. mily használatra szükségeltetik.

Ideál

a legszebb és legjobb levélpapír díszes dobozban
mindenféle alakbana legszebb és legjobb Carte de Correspondence díszes dobozban.
kapható:

FISCHEL FÜLÖP könyv- és papirkereskedésében Nagy-Kanizsán

Szerkesztőség:

Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-5 óra között.

Időintéző a lap szellemi részére vonatkozó minden közleményre.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Nyilastár petitsora 20 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetésre vonatkozóak Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmegtelen levelek csak ismert korából fogadhatók el.

Egyes szám ára 20 fillér

ZALA

Poitlikai lap.

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, március 25.

A kultuszárja költségvetésének tárgyalásához.

Hazájától távol, távol Magyarországtól, melynek minden törekvését, erős akaratát, egész hazafias erélyét szenteli, egy meráni szanatoriumban fekszik dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter és gyógyulást keres gyöttrő betegségéből, mialatt tárcája költségvetését tárgyalta a képviselőház. Az elnöknek e szomorú körülményről szóló közlését az egész ház élénk s jánlat-tal vette tudomásul s már maga e tény bizonyítja, mennyire kedveli Wlassicsot a képviselőház minden pártja.

Es ezt a rokonszenvet becsületesen kiérdemelte és indokolt az, mert a magyar közoktatási ügyek minisztere bámulatra méltó erélylyel fogott a munkához, hogy a nemzeti szel emnek a közoktatás minden terén a lehető legnagyobb érvényesülést szerezze meg; ebben az értelemben gondolta ki minden reformját, adta ki rendeleteit s minden intézkedése e magas szociális célnak szolgál.

A legnagyobb sikert a nemzetiségek által lakott vidékeken létesített állami iskolákkal érte el Wlassics miniszter. Ahol a magyar elem csak a legcsekélyebb vonzóerőt volt is képes gyakorolni, ő rögtön hathatós segítségére si-tett. Es a hol a magyar elem csak alárendelt jelentőséggel bír, Wlassics minden lehető eszközzel emeli és támogatja azt s legfőbb gondja, hogy a magyar kulturpolitikát minden fokon, faluban úgy, mint nagy városban, keresztülvigye. Wlassics Gyula minisztersége óta a népiszkolai kiadások főösszege tizennégy millió

koronával emelkedett, ami az ország áldozatkészségének, de egyszersmind ez anyagi áldozatok helyes felhasználásának is bizonyítéka.

Mélyen sajnáljuk, hogy a magyar iskolai genialis reformerét betegsége távol tartja s az egész magyar közvélemény óhajtván várja a pillanatot, mikor Wlassics ismét az ügyek élére állhat. Az ő eszményei, törekvései, aspirációi mutatják az irányt, melyben a magyar társadalomnak haladnia kell, hogy nemzeti tekintetben megerősödjék. A magyar kultúra megerősödése, a nemzeti állam kiépítése, ezek amaz ideálok, melyek Wlassics egész lényét képezik, melyeknek egész szilárd akaratával, ritka hűséggel és odaadással szolgál.

Sokat beszéltek s többet irtak arról, hogy Wlassics tulajdonképpen nem fizikailag, hanem politikailag beteg s hogy betegsége csak előkövetve lemondásának, melynek azért kell bekövetkeznie, mert a nemzetiségi jolitikára nézve, vagy egyebekben ellentétbe utott a miniszterelnökkel. De többször hangoztatták azt is, hogy e fecsegésből semmi sem igaz és a miniszter betegsége valóban úgy áll, mint e sorokba irtuk. Amde olyan ellenségek, kik a zavarosban akarnak halászni és az új alakulással csak nehezen, vagy éppen nem tudnak megbarátkozni, a hivatalos tudósításokkal folyton kételkedésüket állították szembe; ezekre alaposan rájuk cáfolt Szell Kálmán miniszterelnök, midőn a leghatározottabban kijelentette, hogy közte ez a kultuszminiszter közt nemcsak ellentét, de még véleménykülönbség sincs.

A kultuszbudget tárgyalása két irányban is elégtétel volt a tárcza vezetőjének, ki hazaszeretettel, erélylyel, céltudatosan és lángelmével ápolja a gondozására bízott magyar kultúra ügyét: az összes pártok bizalmukkal honorálták a miniszter működését, amennyiben távolléte alatt tartózkodtak a vitától, a miniszterelnök nyilatkozata pedig valódi értékűre szállította le az ellentétekről szóló kőszá híreket. Reméljük, hogy ezentul elhallgatnak a fecsegők és a jó sors megengedi hogy Wlassics nagyon hamar átveheti hivatalát s maga fogja megcáfolni a híreszteléseket.

A részletfüzetekről.

A székesfejevári kir. tvszék felmentett egy varrónőt sikkasztás vádjá alól, ki részletfüzetre vett varrógépjét zálogba adta.

A bölcs ítélet mellett még érezzük, hogy jogrendszerünk elmaradt a szociális követelmények mögött és a részletfüzetre történt jogügyeleteket a szigorú kötelmi jog szerint ma már csakis a két szerződő fél megállapodására bízni nem lehet.

A vagyontalan kezdő, vagy az, aki az élet viharában hajótörést szenvedett és a kinek újlag kell ekzsisztenciát alapítani; a kisiparos, a ki műszaki segédeszközök nélkül a gyári ipar tömeges termelésével szemben nem versenyképes és végül a szegénysorsu család a részletfüzet által ahhoz a lehetőséghez jutnak, hogy ipari tevékenységüket megalapíthatják és a szükséges tárgyakat megvehetik. Bárha a szükséglet pillanatában nincsen elegendő készpénzük, mégis kapnak gépeket, ház- és műhelyberendezési tárgyakat és az ezért járó vételösszegeket apránként utólag fizetik keresetük egyrészéből.

<p>A modern terapiában az orvosok mindig több a természetes gyógyvizek használatát, ezek közül, különbözően a maga nemében páratlan</p>	<p>Ferenc József keserűvíz</p> <p>ajánlják. A Ferenc József keserűvíz már több mint husz év óta van használatban s egy családban sem szabadna annak hiányoznia.</p> <p>Kapható: Rosenfeld A. és fia és Huber Marton cégeknél.</p>	<p>Emlékkönyvek, Fényképalbumok Képes levelezőlapok, Diszlevélpapírok Íróasztalgarnitúrák</p> <p>a legnagyobb választékban a legjutányosabban kaphatók</p> <p>Fischel Fülöp könyvkereskedésében. N.-Kanizsán.</p>
---	--	--

<p>Kalap raktár</p>		<p>HALVAX FRIGYES Nagy-Kanizsán. ALAPITTATOTT 1850.</p>	
<p>LEGNAGYOBB VÁLASZTÉK MINDENFÉLE FÉRFI és GYERMEK kalapokban. Orosz árak!</p>			

A vétel módja a vagyontalanok tagadhatatlanul nagy gazdasági áldás. Ha minden eladó tisztviségesen járna el, a részletfizetés ezer meg ezer társadalmi bajt orvosolna. Amde a legelőbb esetben az eladó csak az árúkat tudni és vajmi keveset törődik azzal; vajjon az üzlet a vevőre előnyös vagy gazdaságilag szükséges-e? Mindenek előtt drágán fizetetti meg magának a részletfizetés kedvezményét, számtalan ügynök segítségével felhasználja azt az ingert, melyet a tárgyak könnyű megszerezhetése a vagyontalanra gyakorol. Magas áron ránkényszerít olyanokra, kik alig keresik meg mindennapi kenyerüket.

Hiszen nem kerül semmibe, — bizonykodik az ügynök és csekélység néhány fillért hetenkint félretenni. Az adás-vételi szerződés nyomtatott szövege alá lesz írva és néhány olajnyomatu kép, egy olcsó árú varrógép, értéktelen cifra tükrök, vagy más csekélyértékű tárgy bekerül a szegény háztartásába.

De csakhamar mutatkoznak a következők. Egy részletlet nem tart be a vevő s az egész hátralevő összeg esedékessé válik. Bepertik a vevőt aránylag jelentékeny összegre, a peres összeg felszaporodik a perköltségekkel, és következik a végrehajtás.

A vevő elveszti képeit, tükrét, azonfelül még csekély butorzatát vagyonát is.

Igy jutnak tönkre a részletfizetés által sokszor egész néposztályok. Egész csomó olyan ember tolakodott a részletfizetésbe, a kik minden lelkifurdalás nélkül kiaknazzák a szegényebborsu néposztályok gazdasági gyengeségét és tapasztalatlanságát. Ezeknek az elemeknek tulajdonítható, hogy a magában üdvös részletfizetés teljesen elvesztette hitelét és ez időszertint több ország törvényhozó testületei azon fáradoznak, hogy a részletfizetést úgy szervezzék, hogy a kizsákmányolás ki legyen zárva.

Egészen eltiltani nem lehet, mert ez súlyos gazdasági hiba lenne. Nem szabad megfosztani a vagyontalan attól az egyedüli eszköztől, amellyel tőke és hitel hiányában némileg segíthet, sőt gondoskodni kell, hogy ez az eszköz maradjon neki és csak a hivatlan elemek behatolása tétessék lehetetlenné.

Részletfizetés nem volna szabad utazók, ügynökök vagy házalókkal kötni, mert ezek ábeszéléssel még tapasztaltabbakat is oly tárgyak vásárlására bírnak, amelyek haszontalanságáról meg vannak győződve és különösen könnyen bannak el a tapasztalatlan munkással, földműveléssel. Csakis a föltétlenül szükséges házi és ipari berendezési tárgyakat volna szabad részletfizetés útján eladni.

Egy részletnek meg nem fizetése esetén csakis az esedékessé vált részletet szabadna perelni.

A kereseteket kizárólag a vevő lakóhelyén vagy a legközelebbi városban levő bíróságnál szabadna benyújtani; és más helyen beadott kereseteket hivatalból elutasítandók volnának.

A vevők kizsákmányolása szigorúan büntetendő volna és a vevő tapasztalatlanságára és jóhiszeműségére való spekuláció, az árura és a felzési módokatokra vonatkozó hamis állításoknak az üzletet semmissé kellene tenniük és az eladó elvesztené minden igényét a vevővel szemben.

Drákói rendszabályok, mik ma erre fenntállanak.

Szorgosan szemügyre véve ezek azonban oly momentumok, melyek minden tisztességes jogügylet kellei, csak alkalmazkodni kellene hozzájuk.

Minthogy azonban részletfizetéseknél a vevő az eladóval szemben ugyiszólván tehetetlen: kell, hogy őt ily drákói rendszabályok törvényesen megvédjék.

Reviziót kell a részletfizetésekre alkotni. Reméljük, hogy a közel jövőben meglesz!

Országgyűlés.

Március 21.

A kultusztárca költségvetésének tárgyalását gyorsabb tempóban folytatták, de be nem fejezték a mai ülésben, Páder-Rozsó, Komlóssy kanonok, Major és Lázár György rövidebb felszólalásai után három érdekes beszéd hangzott el az általánosságban való szavazás előtt. Szót emelt Berzeviczy Albert, és a tárcára tartozó fontos kérdések egész sorozatáról fejtette ki nagy tudás-

sa, lényes megokolásait, az ő szeléről tapasztalataira való modern nézeteit. Nagy hallgatóság kísérte a volt közoktatásügyi államtitkarnak beszédét, mely tanuskodott a nagy szeretetről, melylyel Berzeviczy Albert a tárcá ügyeit iránt meg má is viseltetik, és a nagy, nobiles elismerésről, amellyel Wlassics miniszterelnöknek adozik. Különösen becses részeit voltak Berzeviczy beszédének a művészeti és nemzeti kérdéseiről szólók. Sűrű hangzot a szónok felé a Ház lelkes tetszése, eljenzése; a beszéd után pártkülönbség nélkül, ugy-zó van az összes jelen voltak gratuláltak Berzeviczynek.

Az általános vita berekesztése után a távollévő miniszter helyett Zsilinszky Mihály államtitkár reflexált az elhangzott beszédekre. Legelőbb Berzeviczynek adozott elismeréssel s aztán egy minden ízében sikeres, nagyhatású beszédben védte a fe hangzot kifogásokkal szemben a Wlassics miniszter kultúrpolitikáját. Tényeket és eredményeket mutatott be, amelyek alkalmasak a vádak elhallgattatására, s aztán a további működés programját vázolta. Zsilinszky államtitkár őszinte, nagy sikert aratott s a tet-zészej csillapultával minden pártból sokan gratuláltak neki ehhez.

A harmadik beszéd Szell miniszterelnöké volt, aki Komjáthyval szemben még egyszer kimutatta a brassói iskolák ügyében a maga igazát. Az első tétele megzavazása után a részletis vita folyt felháromig. Ennek során Dániel Marton nyújtott be határozati javaslatot, mely szerint a költségvetésbe 20,000 koronát vennének fel, hogy ezzel egyes, arra érdemes községeknek megkönnyítsék középiskolájuk fenntartását, de mutat Zsilinszky államtitkár biztató kijelentést tett, Dániel visszavonta javaslatát.

Ekkor Szell miniszterelnök a kvóta-bizottság kiküldesére vonatkozó indítványt terjesztette elő, de ez váratlanul nemcsak a vitát, hanem egy kisebbszertű tárgyat is támasztott. A kö-jogi vita a körül forogott, miért nem választanak az osztrákok is új kvóta-bizottságot? Pichler vehemens beszédben az osztrák abszolútizmus támogatásának mondta, ha ebbe belemegszünk, hiába bizonyította be Szell miniszterelnök, hogy mennyire léved. Sághy Gyula, Buzsáth Ferenc szötte tovább a vitát, azután pedig újabb kemény érveléssel Barta Ödön, kinek Szell miniszterelnök ismételen megfelelt.

— Szavazzunk! — kiáltottak jobbról.

TARCA.

Modern dalok.

Boldizsárhoz.

Hogy porított énvelem, hajh,
Mert tükrömbe gyakran nézek!
Ah, ah!... Ebben lennének hát
A nagy „társadalmi vészek“?

Mit vétett a szegény üveg
Tükrök, oh Boldizsárk?
De hisz erre mentő választ
Tükrök már nem is várak.

Am a „Koronádra“ mondom:
(S e tilnál szépen vedd be!)
Te szádban nézzesz, kedves,
— Mint én — a nagy Üvegbe!

Szécsi!

Oh lennék bár „Margit“
Oh lennék bár „Agnes“
Tudom, én Istenem:
Lennék folyvást mágnés!

De, mert csak Matild a
Bús különő neve:
Sörre e világom. —
Készül viz leve!

Tavaszi.

Irtó: Vajda Szabó István.

Üdvöz légy te édes, lombfakasztó tavasz!

A te dicséretéről szólni nehéz, még ha az ember nagyon is érzi lelkében, hogy szereti az első verőfényt, mely gyögyit, éltet s virágba borítja a kopár fakat.

A jó öreg Horatius ezelőtt pár ezer évvel megtörte a telet az ő édes csendűs dalában, s kivontatta a hajókat a jégpáncéltól felszabadult folyóra, és azóta kicsinyek és nagyok zengik a tavasz-dicséretét...

És hogyan?

Szinte zuzmárva vagy a szívben — ezeket hallva — minden podzsa, mely öregeket, ifjakat egyaránt hatalmába ejt az első tavaszi napon.

A syntakszista diák tollat ragad, hogy dőcögős rímekbe öntse az árnyekben szeliden meghuzódó kis ibolyát, az első meleg nap sugarat, mely szerelmet van hivatva lakoztatni az „O“ szívében is, s az első felpattanó rügyet, mely hűvös erdő lombjait hordja méhében...

Aztán a „nagy szabó legény“, vékony dongája ki, elhibáz kvekkert, gérokkot és szaloukabátot, az uradalmi ispán, tanítójelölt, az „irodalmi és művészeti kör“ pártoló tagjai, a dalárdisták, művészelöltek és egyéb szellemi akrobaták, mind — mind fanyokhoz nyulnak, hogy tavaszi dalt zengjenek.

A járda-laposok nagy tömege is szabadabban lélegzik, s merészebben folytatja bődítő körutját,

mint annak előtte, a mikor alig begombolt téli kabátban, dideregve kellett lépni egy-egy elkesett nőre, a kire elegáns dolog — megjegyzéseket tenni.

Ezek az urak, a kiket különben batran lehet „széraz“ földi kocsikoknak“ nevezni, mivelhogy éppen oly bárdolatlanok, mint azok, de lovat soha sem hajtanak, mert nincs nekik; mondom: ezek az urak ma sokkal vakmerőbbek, mint annak előtte.

Különben pedig állandó ismertető jelük nem változott meg a verőfényben sem. Most is kölcsönkért (esetleg kreálzott) galériában, manchettkabán diszelegnek; a kávéházban, vendéglőkben mindig adósok maradnak, s gorombáskodnak mindenkivel, pincerral, kaszárnövel, kávéossal, hitelezővel, lapkihordóval és utarral, s a mellett feltűnően hengegnek olyas valamivel, a mi előtük ismeretlen fogalom, a — becülettel.

Szerencsére ezek az emberek nem irnak verseket, különben pedig a szerkesztőségi papírkosár egyebbel sem volna tele, mint „uraságoktól levetett“ esetleg „kölesönkért“ zengeményekkel.

Az időjárás tudósítók napról napra büszkébbek lesznek, s ezzel együtt napról napra feltűnőbb módon jelentik, hogy — itt a tavasz!

Különben én meg vagyok győződve róla, hogy ha ők nem jelentenek, hogy tavasz van, akkor a sportisták még ma is kijárnának a jégpályára, s a dandyk fogvacogva élénnek az „Othon“ kávéház ablakai mögött, a helyett, hogy röhögés sétájukat végeznék a „kanizsai korzón“, örülve az

— Nem vagyunk szán! — dörögte Pichler, a házszabályt lobogtatva kezében.

— Csak ötvenhat képviselő van jelen! — konstataálta Dániel elnök a jelenlevők megválasztása után.

— Fel kell függeszteni az ülést; katalogust kell olvasni! követelte zajaiban a jobboldal.

— Oló! Három óra már elmúlt, a tanácskozás ideje lefelé! — zugta a szélsőbal, amennyire csak telett jelenlevő lélecut tagjától.

Dániel elnök holnapra akarta halasztani a szavazást, de erre házszabály-vita támadt. Berzeviczy Albert a jobboldal helyeslése mellett citálta a házszabályból, hogy fel kell függeszteni az ülést. Az ellenzék tiltakozott, Barta Ödön, Kiss Albert beszélt, hogy holnapra kell hagyni folytatást.

— Tehát a szavazást holnapra halasztjuk! — szólt az elnök.

— Nem a szavazást, hanem a tárgyalás folytatását! — kiáltottak a szélsőbalról.

— Elfogadja a Ház? — kérdezte az elnök.

— Nem lehet dönteni, mert a Ház nem határozatképes! — hangzott a felelet.

Daniel elnök a gordiuszi csomót végre úgy oldotta meg, hogy az indítvány tárgyalásának folytatását tűzte ki holnapra. Most még Pichler akart interpellálni.

— Nem hallgatjuk meg! Fel négy óra! Leteli a tárgyalási idő! — zugtak jobbról, s mindenki elhagyta a termet.

— En mégis benyujtom az interpellációt! — szólt Pichler és átadta kérdéseit az elnöknek.

Az interpellációt föl sem olvasták, így végződött az ülés, meglehetősen izgatott hangulatban.

Március 22.

Három részre oszlik a képviselőház mai ülése; közülük az első iránt a kvótabizottság kiküldéséről való vita folytatása iránt, volt legnagyobb az érdeklődés. A szabadalvú párt tagjai siettek jóvátenni a tegnapi határozatképtelenséget; már tíz órakor olyan tömegesen vonultak fel, hogy csak úgy zúgott a folyosó, s az ülés megnyitáskor a terem valósággal komikus képet mutatott: tömött volt a jobboldal, ott szorongott a hatalmas kormányparti tábor, a baloldal meg szinte kopasz, a padsorokban szétszórtan alig tíz képviselő ül. A szélsőbal ma is tiltakozott ellene, hogy mi új bizottságot küldjünk ki, amikor meg-

marad az osztrákok régi kvótabizottsága. Ily értelemben tett nyilatkozatot Kossuth Ferenc, majd Komjáthy Béla. De mindegyiküknek megfelelt Széll Kálmán miniszterelnök. Jött aztán a szavazás, melyben egészen magára maradt a Kossuth-párt; a túlnyomó többség elfogadta Széll indítványát.

Az ülés második részében befejezték a kultusz-tárca költségvetésének tárgyalását; itt Zsilinszky Államtitkár Kiss Albert felszólására fölvilágosítást adott, hogy miért késik egyes nem katolikus papok kongruájának folyosítása. A tárgyalás befejezésekor a háztagjai lelkesen megéljenzék Zsilinszky Államtitkár.

Harmadik részben az ülésnek az igazságügyi költségvetést tárgyalták, amit Rohonyi előadó alapos beszéde vezetett le. A Kossuthpárt szónokai, Rátkay László nagy szakavatottsággal, szónoki erővel és hatással bírálta igazságügyünk állapotát, s pártján élénk tetszést aratott. Szűzbeszédet mondott Janics Imre, a szabadalvú párt tagja, pártfelei megéljenzék a beszédet s meggratulálták a szónokot. Major Ferenc a törvényeséki orvosok ügyét fejtegette; végül Kubinyi Árpád — a Hazunk egyik köztisztelőben álló, rokonszenves tagja — feszült figyelemmel s általános helyesléssel fogadott beszédeben azokat a visszasszágokat s hiányokat mutatta be, melyek az új bünvádi eljárás életbelépésével feltűntek és sürgős orvoslást kívánnak.

Márc. 23.

Csendes hangulatban folytatták ma az igazságügyi tárca általános tárgyalását. A hosszú beszédek napja volt. Másfél óráig beszélt Barta Ödön, egy óráig Nagy Mihály. Nagyobb mértékben másfél óráig a Visontai Soma beszéde; ennél valamivel kisebb a Tarajosi Sándoré. Általában az igazságügyi reformok sok intézkedését bírálták. Ezután Kálmán Karoly beszélt, különösen a hamis eskü és az uzsora ellen. A mai ülés utolsó szónokai Polónyi Géza volt.

A vitát holnap folytatják.

A nagykanizsai ker. betegsegelyző Pénztár köréből.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A Zala 9-ik számában megjelent cikk megtámadta a helybeli ipartestületnek ama törekvését, hogy saját kebelében betegsegelyző pénztárt léte-

sítsen. Az ipartestület a Zala 20-ik számában az említett támadásra főleg egy Kolosvári (Klein) Ödön által »Dante urhoz« intézett levél közlételevelé válaszal, s ezzel igyekezik ellensúlyozni a »Zala« ama állítását, hogy a helybeli kerületi pénztár hivatása magasztalan áll.

Ha Kolosvári ur tette volna a Zalában közlé ezen sorokat — úgy a pénztár valamint azokat személyeknek tartozó tiszteletét fogva — azokat válaszal nélkül hagyom, — de mert egy általam nagybecsűlő testület előjárósága a levél közlételevelé által az abban foglaltakat valóknak látszik tartani — kötelezettségemnek láom a közvetlen vezetésem alatt álló pénztár védelmére pár megjegyzést tenni.

Mielőtt ezt tenném, kijelentem, hogy a pénztár védelmét s az ipartestület támadását tartalmazó, a Zala 9-ik számában megjelent cikket én nem irtam s részemből nem is tartom szükségesnek a recitátot, mert közlé tett mérlegünk elég olvasható bizonyítéka annak, hogy pénztárunk rendezett állapotban van, s ha Kolosvári ur levelei olvasása helyett, az ipartestület előjárósága hivatalunkban könyveinket áttekintené, meggyőződhetnék arról is, hogy a temérék munka dacára legnagyobb rend uralkodik ott és tan e tekintetben, egy kis tanulság nem is ártana.

Valóban szomorú dolog az, hogy az ipartestület, — melynek bennünket támogatni kellene, — mint állandó ellenségünk szerepel s miért? Ok erre tudommal nincs, ha csak okul azt nem tekint, hogy mi a törvénylisztelelet fentartván az iparos uraktól kötelesegeik teljesítését teljes szigorral megkivánjuk.

Az iparos segédek s tanoncok nagy többsége kiknek érdekét képviseli első sorban a pénztár, — velünk s eljárásunkkal meg vannak elégedve — de a gazdák egy része — és ezek az igaztók — nem tudnak velünk megbarátkozni és minthogy a régi név, mely alatt az ipartestületi pénztár csodót mondott, lefűnt; nemcsak őszinte sajnálatomra, de legnagyobb csodálkozásomra is az ipartestület új elnöke, a bizottságáról általánosan ismert Varga János — tisztés nevével fedezé ezen általánosan ismert, személyes motívumokon nyugvó ügyet.

Ha egy ipartestületi előjáróság egy a hivatalától elmozdított és ezóta már régalmaszást elítelt és összeférhetetlen természetéről általában ismert Kolosvári (Klein) Ödön háta mögé buvik és annak leveleivel támad, illetve annak közlételevelé méltó válasznak tartja: azzal csak szellemi szegénységet, az önállóság hiányát és rossz akaratot áru el. Ha pedig csak Kolosvári ur régalmai állanak az ipartestületi rendelkezéseire úgy a pénztárnak jó hírneve megtámadottnak nem tekinthető.

Hogy Kolosvári urat felmondás nélkül azonnal el kellett bocsátanunk erre nekünk fontos okaink voltak és ezt mi a pénztár érdekében tettük; há nekem ezt nem hiszi el az ipartestületi előjáró

életnek, a mely igazán szép ilyen tavaszi verőfényben.

Mindenki érzi a nap áldott sugarainak hatását, s hiába röstellik az orvosok bevallani, hogy ebben a fénycsomóban több a — gyogyóerő, min az ő nyers orvosi tudományos rendelményeikben.

...Az a melegség maga az élet, az a hév, az a csiriztató, virágfakasztó őserő, mely megújodásában is régi marad, nem veszítve semmit sem hatalmából, nagyságából.

Annak a napsugárnak átváltoztató hatalma van. Megmozdítja a vért az erekben, mint felsarjaztatja a pihent földből a növényt, s az ember érzi, hogy lényegében más, szíveben fiatal, izmai rugékonyság, agya fogékony, érzékei finomabbak; hogy a lagyas — spleent, — a blazirtságot, a jókedv, a szótlanságot a közlékenység váltotta fel; hogy ez a processus észrevehető zökkenés: idézett elő a — lélekben.

Az a verőfény, mely mint az olaj uszik az aether langyos párázatában, az ingerel, az izgat, s megérteti az emberrel, hogy szeretnie kell, szeretnie azért, mert a természet minden embert szerelemre teremtett...!

...Künn a határban a lombbá kezűző rügyek között hangzik már a rigó madár ékes, olaszos kiejtése: „flaflilo, flaflilo!”

Tavaszi van...
Annak lehe haját bokron, szíven. Fű, fa megremeg a kikelet édes mámorában; az arany-napsugár kihívja az ibolya szerelmét, az illatot.

A tavalyi nád zörgő sása közül haragos zöld nádfiak ütök ki döszagló orraikat.

Az erdőket méh zsongás zuga át s a titokszert zsongásban, az ibolyák szemében — Isten beszélt, Isten néz...

Templom ilyenkor a nagy természet; az egész ég egy nagy átlátszó ara yharang; a nap fényes arcát bibor arca fellegecskének veszik körül, mintha mennyei karok volnának, s úgy tejszik, mintha valami tulvilági dal zengene alá a magasból...

... Ez ám a „Kirie eleison”, meg a »Gospodi pomiluje«.

Tavaszi, búbajos szép tavasz: hozsánna nekem! :
A tulvilági sejtelmes légkör ragadja meg ilyenkor lelkünket.

Az a makk, melyből kedvező körülmények között hatalmas ölgylés — a természet újászülésétől látjuk — nem illuzió.

Élni, meghalni, újra élni, — ez a mi törvényünk...!

Es jól esik ez a vigasztalás azoknak, kik kimennek kedveseik sírhalmához és ott a síri árnyakkal úgy elbeszélgetnek.

Mert a fájó lélek — nem bölcselkedik, — hanem — hisz.

A kinek kedvesét eltemették, nem kérdezi az a khémidától: minő alkatrészekre fog az imádott alak szétbomlani, nem adja az oda a feltámadás hitét semmi — tudományért.

Nekem is vannak halottaim. Gyakran el-elársalkodom velük magányos óráimban. Ugy

vagyok velük, mint az arsenikum-evő, ha abba hagyja a méregévést, hát — meghal.

Fájdalmasan édes siestája ez a léleknek, — törött reményekből megalkotott nyugvás... és én szívesen nyugozom a törött reményeken.

Jól esik binnem, hogy az én halottaim is fel fognak támadni egyszer, de nem — itt, ezen a sáros földön, hanem ott, a hol él az a — végtelen irtalom, a ki megbocsátja a férgeknek, hogy — férgék voltak.

Milyen furcsa is ez a tavaszi verőfény!

Kicsi hujja, hogy magam is el nem érkeke-nyültem, a min ugyan csodálkozni nem lehet. Mert nekem annyi okom sünni, hogy újra tavasz van, mint a zöldséges kofának, a ki most már biztosan remélheti, hogy meleg ágyaiból hamar kihajt a saláta, meg a kalarabé.

Bucusu.

„Oh, ne tud meg soba, hogy megzavartad lelkem egyensúlyát!”

...Bucuszui jöttem bozzád, édes ölelére tárti utolszor két karom; utolsó „Isten hozzad”-ot mondani, mert ki tudja, látjuk-e még egymás? Oh, mily nehéz a válás, mily nehéz ez az utolsó perc, együttlétünk élményeiben az utolsó epizód...

Hogy bucsuzzam el tőled? Szerelmemről számoljak be tán neked? Ezt ne kívánd, hisz te

szá, menjen el kerdezzé meg a felettes iparhatóságunkat.

A királyi járásbíróság Kolosvári urat keresetével elutasította, a kir. törvényszék keresetének helyt adott s mert felebeznünk többé nem lehetett, kifizette a pénztár Kolosvári urnak a 3 óra járói fizetését; — én most is a kir. járásbíróság ítéletehez ragaszkodom — Kolosvári ur a kir. törvényszékhez s elismerem, hogy az alaki társzat Kolosvári ur mellett szól — mert nekünk fizetni kellett.

Ezen fizetés alól a pénztár ugy sem menekülhetett volna, mert ha felmondás mellett mozdítja is el ezen a hivatalban meg nem tűrhető tisztviselői, a károsodás meglett volna. Az igazgatóság választása szerencsétlen volt, de jóhiszemű. Vessébe nem láthatunk és azért tévedtünk, de ezen tévedésért az igazgatóságot sem felelősség sem gáncs nem érheti jó indulatul és tisztességesen gondolkodó egyének részéről.

A régi könyveket új könyvekkel kellett a magas miniszteri utasítás szerint kicserélni és így biz mig az új kötetek tartottak itt is, ott is volt némi rendtelenség észlehető, de tessék most könyveinket megtekinteni.

Nem áll az, hogy 75 krajcárról 45 krajcára szállították le a napi segélyezés, hanem a kezdetől helytelenül kiadott napi 50 krajcár segély 43 krajcára szállították le és pedig a törvény értelmében, mert a heti keresmény 6 forintban lón felvéve és a törvény szerint a felének megfelelő segély adható — már pedig ha 3 forint 7 részre azaz 7 napra osztjuk, egy napra 43 kr. esik, tehát egy téves nyakorlatot szüntetünk meg és a törvénynek megfelelőt léptettünk életbe.

Kolosvári ur, amint hírlík a reménybeli ipar-tüületi pénztár vezetésére aspirál — E csapástól az ipar-tüületet ugy vélem a magas kormány meg fogja óvni az által, hogy nem csak újabb betegsegélyző pénztárt nem engedélyez, de a meglevőket is beszünteti és azok tagjait egy hozandó törvény alapján a kerületi betegsegélyző pénztárba uasítandja.

Különben, hogy mily fárasztó s küzdelmes munkába kerül nálunk pénztárunk ügyeit rendben tartani egy oly ipar-tüülettel szemben, mely már évek óta megrontásunkra tör annak elbírálását, a tisztelt közönségre bízom.

Tisztelettel
Dobrovits Mildn

kerületi betegsegélyző pénztár igazgatója.

Ezen ügyhöz nekünk is van néhány szavunk, miket ugyan már előbb is elmondhattunk volna de nem akartunk a ker. betegsegélyző Pénztár közgyűlésének elébe vágni. Ezen közgyűlést vasárnap megtartották és ugy tudjuk, hogy a közgyűlés a számadóknak a felmentvényt megadta, tehát rend ben talált mindent, és így a vezetőséget senki, még kevésbé a jeléktelenek muasztásokkal, melyek a pénztár károsodásával jártak, nem vádolhatják. De különben sém tartjuk az Ipar-tüületet joga-

ugyis jobban tudod mind én, hogy szerettelek, hogy most is szeretlek, hogy ajkam-egyedül csak a te nevedet sohajtja!...

Emlekezél vissza; — az elmúlt emlékek tarka virágaiól szódd meg az emlékezet halóit: eszedbe jutnak együttlétünk édes percei. Emlekezél vissza, tudod, mily boldog voltam akkor, midőn azt kerdeztem tőled: »de hát minek is élünk?« — s te azt feleled: »hogy szeressünk!« Szemembe néztél s leolvastam abból, hogy szerel-med igaz s nem hittem azt, ami bekövetkezett — hogy megcsalsz...

Emlekezél vissza a tavaszra, midőn együtt hallgattuk a pacsirta dalát, dicshimnuszát. Mily elragadó volt, midőn egyszer két szerelmes csalogány csicsérgését hallgátuk az erdő zöld pázsitján, hűs bokor tövéen — Mit gondoltál akkor? Ugy-e azt, hogy megjön az az idő, midőn mi is ily boldog családi körben énekeljük el egymás kedves dalát!

Gondolj vissza; — virrassz egy kicsit a ködös emlékek között, — idézd magad elé együttlétünk emlékeit, s belátod, hogy megcsaltál... »Oh ne tudd meg soha, hogy megzavartad lelkelem egysúlyát!«

En emenek, te is elmég. Bucsuzni jöttem özözd, bucsuzni hozzád, ki ugy játszol a szí-ekkel mind gyermek a labdával.

sultnak, hogy a Ker. betegsegélyző Pénztár vezetőségét megtámadja azért, mert mi voltunk bátrak az ipar-tüületi pénztár felállításá ellen szót emelni. Mi nem voltunk sem Kolosvári ur magán-evelezésére kíváncsi; — em arra, hogy mi a véleménye az ipar-tüület érdemes elnökségének a ker. betegsegélyző Pénztárról; hanem igenis kíváncsiak voltunk megtudni: miért ragaszkodik oly gőresősen az Ipar-tüület a pénztár felállításának szerencsétlen eszméjéhez. Végre megtudtuk; azért, mert Ko osvári ur pernyertes lett és mert kisebb a jelenlegi táppénz, mint a multban volt. A munkaadók legtöbbje, kik éjjel nappal nem tesznek egyebet, mint hogy a segédmunkások jólétének mikénti előmozdításán gondolkodnak csak nem engedhetik a munkások jussát. Fizesen a pénztár kelletere: i. többet, jól esik ez a szegény munkásnak, de még jobban a munkaadónak. Mert hogy ez így van, mi sem bizonyítja jobban mint az, hogy nem a biztosított felek panaszkodnak meyrövidítés miatt, hanem a munkaadók. A kereskedelmi miniszter külföldre küldött egy megbízottat a betegsegélyző pénztárak tanulmányozása végett; miért nem küldte Nagy-Kanizsára az Ipar-tüület eljárárszámához, mely megmutatta volna: hogyan lehet a fizetési kötelezettségek alól kivásvs mellett, is a törvényesnél magasabb segélyezést nyújtani. Az Ipar-tüület azt mondja, hogy »a segédek és tanoncok megbetegedésük esetén egyedül a ipar-tüületi pénztárból várhatják a kello védelmet.« Várhatják bizony, de valószínű hiába várnák, mert ha ezen valószínűség nem állna fenn, a segédmunkások bizonyára nem csak hogy nem titakoznának az ipar-tüületi betegsegélyző Pénztár felállításá ellen, hanem annak létrejöttén, — saját jól fellogott érdekükben — erenyen bugólkodnának. Bizzák az iparosok alkalmazottjaik ellátását — betegség esetében — csak nyugodtan a kerületi Betegsegélyző pénztárra, —ők pedig len gondoskodjanak arról, hogy minden segédnek és tanoncuk meg legyen a tiszteséges fekhelye; és ha erről gondoskodva lesz, az Ipar-tüület mindenestre többet tesz ezzel a munkások érdekében, mintha egy fizetéskeptelen felesleges betegsegélyző pénztárt állít.

Fölvételek a hadapród-iskolába.

Budapesti cs. és kir. gyalogsági hadapród-iskola a jövő 1900/1901 iskolai évre az I. évfolyamban 100 növendéket vesz fel. Az iskola felsőbb évfolyamaiba csakis akkor vétetnek fel növendékek, ha üresedes van. A IV. évfolyamba felvételnek helye nincs.

Elbucszom kedves rózsám tőled,
Tudja Isten; hallok-e hirt felőled?...

Es ha elmég nem kívánok egyebet;
Ne menj magad, kiserjen — emlékezet!

Fájó szívvel tekintek vissza az é mult időkre, de betakarom azt, az emlékek fekete fátyolával, hogy legyen az gyász nekem. Ha egyedül elmélkedem, te vagy egyedüli tárgy az eszmenyeképek felidézésére; neved hallatára szívem erősebben dobog, mit akkor sem vágyok képes fékezni, ha csalafaságra gondolok...

Bucsuzni akarok, nem szemrehányásokat tenni; de nem tehetek róla, hogy gondolataim menetét szívem keservei megzavarják.

Légy boldog és megelégedett; szeresd csak azt, ki tőlem elszerezt!

Életed legyen derült és viruló; — a bánat helyet ne ismerjen szivedben!

Ha eddig elfaradtál a csabításban, új élvezetek varázsában frissülj fel!...

A merre émég, tarka virágok hajlongjanak feléd, mindegyik kitarva színes kelyhét, hogy áraszon el illatával!...

Légy boldog!

»Oh, ne fúdd meg soha, hogy mennyire megzavartad lelkelem egysúlyát!«

Sanyika.

Az összes felvételi feltételeket tartalmazó füzet az iskola p rancsnokságánál és Sándi L. W. udvari könyvkereskedőnél [Bécs Graben 13. sz.] 40 fillér beküldése ellenében kapható.

Az alábbiakban csak a legényegesebb adatok foglaltak:

A felvétel főbb követelményei

- 1.) A magyar vagy osztrák állampolgárság, illetve a bosznia-hercegovinai honosság;
- 2.) testi alkalmasság;
- 3.) szepőlőlen előélet; (megfelelő erkölcsi magaviselet).
- 4.) az elért legkisebb és tul nem haladótt legnagyobb életkor;
- 5.) a megkívánt előképzettség;
- 6.) az előírt felszerelési tárgyak beszerzése és saját költségén leendő jó karban tartása iránti köelezettség elvállalása;
- 7.) a tandíjnak pontos megfizetése

Tandíj:

a) a hadsereg, haditengerészet, honvédség tényleges, nyugdíjazott vagy rokkant állományában levő összes tiszti csoportok, evangélikus vagy gör. keleti katonai lelkészek, katonai hivatalnokok, katonai karmeserek, altisztek és rangosztályba nem forolt hadvidjások törvényes házasságból származó, vagy igazolt fiait 24 korona

b) a hadsereg, haditengerészet, a m. kir. honvédség tartalékos tisztjeinek és az a) alatt felsorolt tartalékos katonai lelkészek, és katonai hivatalnokok, továbbá a nem tetteges, nyilván-tartásban levő és szolgálati viszonyon kívül álló ily személyek, valamint az udvari és polgári állami hivatalnokok és alkalmazottak törvényes házasságból származó vagy igazolt gyermekeiért évi 160 korona.

c) egyéb osztrák vagy magyar állampolgárok fiait évi 300 korona.

A tandíjat a növendékek szülei (gámjai) évenként két előleges részletben, meg pedig szeptember 21-én és március 1-én kötelesek azon hadapródiskola pénztárába betíztetni, melybe fiak felvételtek.

Ételmezési díj nem fizetetik.

Életkor:

I.)	14	17
II.)	15	18
III.)	16	19

van megállapítva.

Az életkor szeptember hó 1-ét számítatik.

Ha a pályázó az előírt életkort egy éven belül meghaladja, ugy az iskola parancsnoka a közös hadügyminiszteriumtól kéri ki a felvételle vonatkozó határozatot.

A megkívánt előképzettség bizonyítására az iskolai bizonyítványok és a felvételi vizsgálat szolgálnak.

Az iskolai bizonyítványnak igazolni kell hogy a pályázó valamely nyilvános vagy nyilvánossági joggal felruházott real iskolának, esetleg gymnasiumnak alább felsorolt osztályait legalábbis elégséges eredménnyel végezte. [Magantanulókna kiyekeznők kell, hogy valamely nyilvános iskolában letendő vizsga által idejekorán érvényes iskolai bizonyítványhoz jussanak.

Az I.)	évfolyamba való felvétel	IV.)
II.)	hoz a középiskolát	V.)
III.)		VI.)

elvégezése szükséges.

A latin vagy görög nyelvből nyert elégtelen osztályzat elnezetik.

Az 1868-iki XXXVIII. törvénycíkket rendszerített magyar polgári iskola megfelelő szabályait és az Ofödök, ogulini, tesskei, ugradiskai és bródi horvát felsőbb népiskolák V. és VIII-ik osztályai a felvételnél a többi nyilvános középiskolák megfelelő osztályaival egyenlőknek tekintetnek.

Az I. évfolyamnál magasabb osztályba való felvétel csakis ugy történhetik meg, ha a pályázó az előírt előképzettségen kívül az alsóbb évfolyamokban tanított katonai tudományokból is megállja a felvételi vizsgát.

Az I. évfolyamba való felvételhez a következő tantárgyakból kell a vizsgát letenni.

Német nyelv, ábrázoló mértan, algebra, mértan, földrajz, történelem, természetrajz, természet-tan, vegytan és pedig a középiskolák tanrendjének megfelelőleg.

Azon pályázók, akik előképzettségüket igazolják ugyan, de a felvételi vizsga követelményeinek meg nem felelnek, bezzátartozók bele-gyezésével az egy évre terjedő I. előkészítő tanfolyamba vétethetnek fel, a melynek elvégzése után az I. évfolyamba osztatnak be.

Ily előkészítő tanfolyamok a strassi és marburgi hadapró iskoláknál is létesítettek.

A szülőknek vagy hozzátartozóknak a felvételi kérvényben fel kell tüntetniük, hogy beleegyeznek-e a pályázónak az előkészítő tanfolyamokba való esetleges beosztásába vagy nem.

A minta szerint kiállítandó és

- 1.) keresztlevelel [születési bizonyítvány];
- 2.) illetőségi bizonyítvánnyal
- 3.) valamely a hadsereg, illetve a honvédség tényleges állományába tartozó katonaeorvos véleményével. (A látóképesség megvizsgálásához szükséges segédeszközökkel a katonai nevelő és képző-intézeteken kívül el vannak látva: a bécsi, budapesti, prágai; gráci és lemergeri tereparancsnokságok, a helyorségi és csapat kórházak, a kerületi hadkiegészítő parancsnokságok, ha azok székhelyén a fentemlített egészségügyi intézetek valamelyike nincsen; továbbá a katonai állomásparancsnokságok és — Böcke di Cataro és Bosznia Hercegovina kivételével — mindazon helyorségek a melyekben egy önálló ezred vagy zászlóaljparancsnokság van és kerületi hadkiegészítő parancsnokság vagy katonai kórház nincs);
- 4.) az 1898/99. tanévre szóló bizonyítvánnyal és az 1899/900. tanévről szóló összes bizonyítványokkal, (ha a pályázónak javítóvizsgá: kell letennie úgy egy helyettesítő bizonyítvány is mellékelendő).
- 5.) azon esetben, ha a beoltás az orvosi véleményben igazolva nincs, a hi láoltási bizonyítvánnyal
- 6.) illetőségi helyének polgári vagy rendőri hatósága által kiállított erkölcsi bizonyítvánnyal, (ha ez az iskolai bizonyítványban feltüntetve nincs, vagy ha a hadapródiskolába való belépés nem közvetlenül valamely nyilvános vagy nyilvánossági joggal felruházott iskolából való kilépés után történik felszerelt folyamodványt legkésőbb augusztus hó 15-iké: kell a hadapródiskola parancsnokságánál benyújtani.

Később beérkező vagy hiányosan felszerelt kérvények nem vétetnek figyelembe.

Az iskolai év megkezdése után a pályázók nem vétetnek fel.

HIREK.

— **Uj plébános.** Matyi Márk somorjai segédlelkész, volt csakortnyai szent-ferenczendi hittanár, Nagy-Ahonyba (Pozsony m.) plébánosra nevezetett ki.

— **A mai felolvasás.** Ma délután 4 óraker rendezi az Irod. és Műv. kör harmadik felolvasását a következő érdekes műsorral: (1) *Nyári éj* Hubertól. Énekli a daloskar. (2) *Moszkva.* Irta és felolvassa Kalcsok Leó. (3) *Avé Maria* Schubertől. Énekli Fischer Iren urhölgy. Csellón kíséri Sterneck Zsigmond tanár, zongorán Böhm Emil, harmóniumon Lenk Adolf. (4) *Dal szabadság Marschnertől.* Énekli a daloskar — A felolvasások iránt eddig igen nagy érdeklődés mutatkozott, s hisszük, hogy a mai is kielégíti a közönség érdeklődését.

— Knortzer Frigyes temetése.

Nagy részvétellel kísérték ki örök nyughelyére a szép kort élte Knortzer Frigyes szálló tulajdonost márc. 21-ikén d. u. 4. óraker. Temetésén a városi hatóság, több egyesület, valamint az előke: társadalom tagjai is megjelentek. Koporsóját díszegyenruhás városi rendőrök kísérték. A füzöltök zenekara gyászindulokat játszott a gyász-báztól egész a temetőségig. A temetés impozáns kifejezje volt annak az általános tiszteletnek és szeretetnek, mely az elhunyt életében környezte. A gyászkoszín számos koszoru volt a következő feliratokkal: Felejthetetlen nagyatjának, Lajos és Paula.

A. N. K. Vendéglősök, kávéosok, mézárosok és pincérek egylete, szeretett elnökének.

Bogenrieder család!

Felejthetetlen testvér és sógornak, Teréz és Frigyes.

A szeretet és tisztelet jeléül, Dollinger

család, Felejthetetlen nagybátyjoknak, Knortzer György és családja.

Szeretett kereszt atjának, Schével János gyermekei.

A felejthetetlen komának, Keller Mátyás és családja.

És több, felirat nélküli koszoru is volt.

— **Március 15-ike Perlakon.** Perlak város közönsége élenken megünnepelte 1848 márc. 15-dikének emlékét. Gasparics Márk szabadsághósnak a város tóterén álló díszes emlékoszlopa előtt folyt le az ünnepély, az alsó-muraközi horvát ajku, de magyar érzelmű és magyarrá válni akaró polgárság tömeges részvétele mellett. A dícső nap jelentőségét Sipos Károly gyógy-szerész méltatta hazafias érzelműl áthatótt beszédeben, melyet horvátul Csárics Gyula tolmácsolt erces hangon. Dacára a kedvezőtlen időnek, az ünnepélyen kezdettől végig nagy számu közönség volt jelen s annak végzetével éljen a haza! kiáltásokkal osztozt szét. A helybeli jól szervezett füzöltözenekar a Szózatot és himnust jól játszotta, bejárva a város utcait. Este a „Muraköz“ szálló casinóhelyiségében 50 terített bankett volt, melyre Perak vidékeről is többen megjelentek. Bankett előtt a Novák Ferenc draskoveci tanító buzgólkodása folytan összeállított perlaki dalárda megkapó szépen énekelte el a Szózatot, Himnust és a „Tavaszelimult“ kezdetű hazafias dalt. László Béla joghallgató és Gilye Lajos adótitár alkalmi költeményeket szavaltak általános tetszéssel; Szabó Zsigmond dr. pedig hosszabb lelkes beszédeben emlékezett meg a 48-as eseményekről s azok hatásáról. Több talpra esett poharköszöntő közül különösen kiemelendő az, melyet Horváth Csongor János járásbíró a magyar-horvát barátságára s a Magyarországon lakó nemzetiségeknek a magyar fajjal való egyetértésére mondott. A szépen sikerült népünnepély és bankett rendezése körül a fentemlítettek kivül még Tóth Sándor és Pethő Ferenc urakat illeti megismerés.

— **A Hadastyanegylet köréből.** A „nagykanizsai katonai hadastyan egylet“ a jelen évi közgyűlése alkalmából sikerült bankettet rendezett március 18-án elnöke: Tuboly Viktor ügyvéd tiszteletére, a Malovecféle vendéglőben. Az estélyen egyuttal a március 16-iki szabadságünnepet is megölték a vagszámual egybegyűlt tagok és vendégek. Az első felköszöntőt Tuboly Viktor elnök mondotta a királyra. Utána Varga János alenök, Horváth István egyleti jegyző, Viola József és többen tartottak lelkes pohárköszöntőket. Az ünnep hazafias dalok éneklésével hajnali 3 óraig tartott.

— **A kisdudvédelem tervezete.** A közigazgatási bizottság vármegyében 1900. évre a kisdudvédelem tervezetét következőleg állapította meg: ovodák felállítására, illetve ha a már létező kisdudovodák mellett még legalább 40 állandó felügyelet nélküli gyermek találatnak, kik a meglevő kisdudovodákban el nem helyezhetők, — új ovodák felállítására kötelesek: Nagy-Kanizsa, Zala Egerszeg, Alsó-Lendva, Csakortonya, Keszthely, Kotor, Perlak, Sümeg, Tapolca; állandó gyermekmenedékház felállítására kötelesek: Alsó-Domboru, Balaton-Füred, Csabrendek, Dráva-Vásárhely, Galambök, Letenye, Mura-Csány, Pölöske, Nagy-Réce, Sármelek, Sőtör, Szeptetnek; nyári menedékházat tartoznak felállítani: Badacsony-Tomaj, Csicsó, Kaposcs, Kövágó-Örs, Monostor-Apati, Talián-Döröd, Baza, Hany, Káptalanja, Nyírad, Obid, Zala-Mihályta, Szent-Gróth, Polgárváros, Túrje, Zalabér, Alsó-Páhok, Karmacs, Keszthely-polgárváros, Zala-Szántó, Zalavár, Bakónok, Baiton-Magyarod, Gelse, Gelse-Sziget, Karos, Komáromváros, Kis-Komárom, Magyar-Szerdahely, M-Keresztur, Sormás, Szent-Balázs, Uj-Udvar, Pácss, Szabar, Szent-Páteruz, Zala-Szent-Mihály, Bak, Szeptek, Zala-Lövő, Lenti, Nova, Bagony, Baksa, Belatine, Cserencsóc, Csesztrog, Dobronak, F.-Bisztrice, N. Palina, Turni-cha, Szent-Györgyvölgy, Bánok-Szt-György, Becehely, Egyeduta, Oltárc, Póta, P. Magyarod, Mura-Szerdahely, Tot-Szent-Márton, Dombsinec, Draskovec, Dráva-Egyház, Mura-Király, Mura-Vid, Szent-Mária, Szobouca, Belica, Bottortonya, Dráva-Csány, Miksavár, Zala-Ujvár.

— **Eötvös összes munkái.** Az Országos Eötvös-Bizottság köztudomás szerint e tavaszszal közrebocsátja b. Eötvös József összes munkáinak végleges teljes kiadását. Mint általánosan tudva van, a nagyszámú kiadás (20 kötet: 400 iv; 40 frt) tiszta jövedelme b. Eötvös Loránd ajándékból a Tanítóké Hazának tartására fordítatik, melyben — Budapestén és Kolozsvárott — szegénysorsu tanítók és tanárok fia nyernek ösztöndíjat. A bizottság széleskörű munkálkodása — élen Széll Kálmán miniszterelnök, gróf Karoly Tibor, a főrendiház elnöke, Wlassics Gyula, Jókai Mór, Beöthy Zsolt, stb. által — s a kulturalis és jötekonny cél egyesülve már eddig igen szépszámu előfizetőt szerettek. Az előfizetők névsorában vidékünköl és megyénköl eddig a következő neveket talál: Györfly János ügyvéd, Nagy-Kanizsa, Nagy Margit ökl. polg. isk. tan., Keszthely, Sauermann Mihály polg. isk. tan., Nagy-Kanizsa, Waukarszky Antal polg. isk. tan., Nagy-Kanizsa, Állami polg. fiúiskola

LEGOLCSÓBB POLITIKAI NAPILAP. TERJEDELME 24-32 OLDAL NAPONKÉNT. MEGELŐZ MINDEN MÁS NAPILAPOT 12 ÓRAVAL.

MAGYAR NEMZET

EGY SZÁM 8 FILLÉR.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
1 HORA 2 KORONA.
1/4 ÉVRE 6 KORONA.

MUTATVÁNY SZÁM 6 NAPIG INGYEN CIM: MAGYAR NEMZET BUDAPEST, KEREPESI-ÚT 54. ATHENAEUM.

Alsó-Lendva, állami reáliskola Sötveg, Társaskör Zalaegerszeg.

Torna-ünnepély. Az országos torna szövetség IV. nagy torna-ünnepélyét ez évben Sopronban fogja megtartani. Az ünnepélyünkön részt vesz az egyik tagjai közül eddig 12-en jelentkeztek a részvételre, de értesülésünk szerint a résztvevők száma jóval nagyobb lesz.

A fővárosi 1848-49-i és Kossuth múzeumáról. Az 1848-49-i hó honvédek, vértanúk és Kossuth Atyánk emléktárgyainak múzeuma, az nemzet kegyeletének legszebb temploma és legjobb iskolája a szent hazaszeretetének. Háromezernél több emléktárgy: sok száz olajfestésű csatakép és arckép, több ezerre menő nyomtatott képek és proklamációk, az ellenségétől elvett zászlók, honvédruhák, Kossuthnak csaknem összes torinói butorjai, a világ minden részéből összegyűjtött ezernél többféle Kossuth-képek, kézirati srb. képezik a budapesti 1848-49. emlékek gazdag múzeumát. Ennek a hazafias intézménynek a penztárgyműszertorium okmánybélyeg mentességet adott és a kereskedelmi minisztérium megengedte a múzeum kiadványainak szétküldéséhez a hirdetésekkel megfizetését. A magyar hazafiság, világség és vértanúság valódi templomának, a fővárosi 1848-49-i múzeumunknak főtartóit a múzeum könyv-, hangjegy- és képkönyvtárainak alandó vevői. A fővárosi 1848-49-i múzeumunk megalapítása óta a legbecsesebb és legérdekesebb kiadványa a múzeumunk most jelenik meg. Az emberiség diszének, a magyar nemzet megvalójának, ami dicő Kossuth Atyánknak 1848-49-i arcképét adja ki a fővárosi 1848-49-i múzeumunk hazafias jobbainak ajánlva ezt a remek fényképet, leghibebb életnagy arcképet.

Barabás, Marasztóni és több jeles művészrajzoló litografálták 1849-ben Kossuthnak életnagy képét, azonban ezek a ma már csak ritkán látható képek nem életbűk. E képekből meg hatvány fogalmat sem nyerhetünk arról, hogy minő nagyszerű, felséges és rokonszenves arca volt Kossuthnak. A mi most kiadott képlünk Kossuthnak számos egykorú Daguerrotypjei és fényképei nyomán készült, nagy asszonyunk Kossuth nővérenek utmutatása és Kossuth Ferencnek, valamint több jeles festőművészeinknek közreműködése mellett. Több évi utánjárás és sok áldozatok árán most kiadott képlünk Kossuthnak egyetlen legtekélyesebb életnagy képe. E remek és nagybecsű képek múzeumunk érdekében való megvételét melegen ajánljuk hazafiság tekintetében legjobban községeknek, kaszinóknak, olvasóköröknek, egyleteink és minden jó magyarnak pártfogásába, 3 forint 40 kr. csekély árért. E képek bolti ára 5 forint és 50 kr. vagyis 11 kor-ua lesz. Minden igazi jó magyar-nak, — ha módjában áll — szent kötelessége támogatni a fővárosi legnagyobb 1848-49-i múzeumunk, midőn a jeles főváros tanácsa múzeumunknak eddig birt helyiségét evette, míg a német Gölhe múzeumunk ingyenes díshelyiséget adtak a derek fővárosban. Az 1848-49-i dicő napoknak a most múlt ötvenéves jubileum alkalmából ma ninc nagyobb szerű emléke, mint az 1848-49-i és Kossuth múzeum, amelynek hazafias főtartóihoz, kiadványaink vevőihöz fordulunk, tudván, hogy a hősök és vértanúk a Pantheonának létezése megszűnnek, ha országunk jobbjai nem támogatják azt.

Budapest, 1900. március hó.

Hazafias tisztelettel

KIVÁCSY JÓZSEF, gróf KREITH BÉLA.

1848-49-i honv. tüszérezdes az 1848-49-i Kossuth múzeum alapítója. Komáromvárnak v. tüszépar.

A Batthyány-utcsról. Egy Idegen aláírással a következő levelet vetők: Tekintetes Szerkesztőség! Nagy-Kanizsán járva, meg akartam tekinteni annak sétányát is. Mi természetesebb, hogy azon utcán mentem végig, melyre a nyert utbálgatás szerint a város középpontját a sétánnyal összekapcsoló utcának kellett tartanom. E mentem a Batthyány, illetve a Gabor-utca, melynek főleg második része lepett meg, mert úgy találtam, hogy ezen utca-rész egyike a legjobban gondozottaknak. Még inkább meglepett, midőn megtudtam, hogy az egész utca egy ottani ház tulajdonos saját pénzéből tataroztatja. De meglepetésem ezze még nem ért véget; midőn már közel voltam célomhoz, egy sártenger nyílt meg előttem, melyet azon körülmény ok-

zott, hogy egy másik házi ur tömördek agyagföldet terített el az utca végén, annak egész szélességében. Az agyaghalmoz pedig olyan vegyületeket tartalmazott, minőt eddig csak trágya és szemétdombokon láttam és valóban csodálkoznom kellett az utca több lakóinak bekeszere-tetén, melylyel megtűrték, hogy szépen gondozott utcájukat valaki ur passióból így tönkre silányítsa. De hát kérdem a tek. Szerkesztőséget; kinek van joga az utcákat szemétdombul használni? Vagy ki az a kiváltságos egyén, ki az utcát saját tulajdonánál tekintve, agyaghalmozal borítja olyannyira, hogy a viznek a lefolyását elzárja? Úgy tudom, hogy ilyen jogokat senki sem gyakorolhat. Végre mégis átázoltam a sártengeren és ime látom, hogy hiába tettem meg az utat, mert a Batthyány utca itt véget ér, illetve el van zárva, amennyiben az utca néhány önyi végterülete magamulajdon. Kérdem tek Szerkesztő urat, miért nem nyitják meg ezen utcát és miért nem hidalják át a vasuti bevágást, hogy az ember eljuthasson a sétányhoz mely csak akkor érdemli meg a városi sétány elnevezést, ha tényleg összeköttetésbe hozzák a várossal. Midőn erre az illetékes körök figyelmét terelni báorkodom maradtam a tek. Szerkesztő ur alá-zatos szolgája: "Egy Idegen". Közöljük ezen levelet, annak tartalmát hatóságunk figyelmébe ajánlva.

Piknik a Társaskörben. A Nagy-Kanizsai Társaskör március hó 31-én, saját helyiségeiben Pikniket rendez, közdete pontban 9 órákor. Tagok által hívott vendégek szívesen láttatva. A hölgyek kéretnek utcai ruhában megjelenni. A helybeli családok tagoknál, étel és ital adományozás végett, aláírási iv fog köröz-tetni.

Helyreigátlás. Az izr. hitközség közgyűlését tárgyaló mult számunkban közölt tudósításba egy tollhiba csuszott be. Ledófski Ernő ugyanis nem 100 hanem 1000 forintot alapítványt tett az édes atya: Ledófski Armin emlékére.

Kisasszony ujonc. A baka nóta azt mondja:

"Azt izente a muzka a császárnak,
Sorozzon be lányokat is bakának!"

Nem tudjuk igazat mond e a nóta, hogy lette fogantatja az izenetnek, annyi bizonyos, hogy Csetényi Jusztin kisasszony megidéztek annak rendje módja szerint sorozóra. Nagy riadalmat okozott a piros cédula a családban, mely szerint nevezett hadköteles tartozik akkor és akkor, itt és itt tisztá tettel és tisztán megjelenni, mert másképp elő lesz vezetve, de nem akarták az idezést elfogadni, de a lehetett kétség, a név, a születés helye és ideje minden "stimmel", át kellett venni! Miután a dolog szöről azóra igaz, meg kell magyaráznunk, hogyan történt. Az 1879. évi születési anyakönyvben latinul be volt jegyezve hogy "nomen infantis: Justin". A pap azután nem nézte a következő rovatot, mely szerint "Sexus: femina." hanem beírta a kisasszonyt az allítás kötelesek közé. Ennek alapján bevették az összeírásba, sorszámmal huztak neki (még pedig alacsonyul) és megidéztek sorozásra.

Cukor a hadseregnek közös hadügyminisztérium a katonák menet-épességének fokozására most cukorral tesz kísérletet, a mely állítólag nagyban fekozza az izmok működőképességét, a kifáradást megakadályozza s az éhséget, szomjúságot csillapítja. Különösen hosszú gyaloglások után válik be nagyon a cukor. Ha a legényseg cukrot evett, hamar kipihen; magát és uj erőre kap. A mi hadseregünkben 9 hadtestnél fogva kísérletet tenni. Minden hadtestparancsnokság ki fog jelölni néhány csapatot, melyből a legényseg fele naponta 30 gramm cukrot kap, részben a reggeli kávéjában, részben vízzel feloldva, vagy szárazon. A másik fele csak a rendes táplálékot kapja, cukor nélkül. A kísérletnek alavetett katonákat aztán gondosan megfigyelik, hogy mennyiben javult a cukorral tápláltnak a testi állapota. Azonkívül kísérletet tesznek gyengébb emberekkel is, hogy megállapíthassák, mennyiben segít rajtuk a cukorral való táplálás. A kísérlet két-három hónapra keresztül folytatják, eredményükről ígje, hogy fogják-e és milyen módon a cukrot rendes táplálékul alkalmazni a hadseregben.

Filloxera zár. A pacsal járásban fekvő Z.-Szt.-Mihály, Pölöske, Z.-Apáti, Szent-Márton, Egeraracs és N.-Horvati községek szőlőit a földmívelési miniszter a filloxera lellepte miatt zár alá helyezte.

Nem lesz jó bortermés. A Szőlőszeti és borászati Lap-ban írja Szobonya Bertalan a következő, érdekes sorokat: Ismeretes még mindnyájunk előtt a mult évi időjárás. Emlékezhettünk a juniusi bőséges esőzésekre s így kézen levő dolog az is, hogy a szőlő vegetációjára gazdag és rohamos volt. Ezen gazdag vegetáció aztán azt eredményezte, hogy a termés nem az alsó rügyekben rakódott le, hanem magasabban; a felső rügyek azután a tél folyamán elfagytak s az alsó rügyek pedig már most megmutatják, hogy meddők, mert hogyesek, csucosak. Gondoljunk csak vissza 1897-re, ez is nedves év volt, nem is volt termésünk 1898-ban. Így leszünk az idén is; s komolyan figyelmeztetem szőlőgazda társaimat, hogy boraikat ne engedjék ki kezeik közül egy könnyen, mert ha a mai potom azon elvesztegetik boraikat, a több mint bizonyos kedvezőtlen szűreti eredményeket el-lensúlyozniok majd lehetlenné válik. Tartanak tehát a borokat, mert a ki a fentebbieket be nem látja, az vak és süket!

A Sió szabályozása. Arról értesül-tünk, hogy a Sióberki társulat miniszeri biztosa a földmívelésügyi m. kir. miniszter által megbízott azzal, hogy az alább felsorolt érdekeltekkel közvettlül tárgyalást tartson a siófoki sió-ülp kezelési szabályzatának ideiglenes felülgészítés tárgyában nevezetesen pedig ezen szilipnek a folyamat alatt álló Siószabályozás érdekében elkerülhelendül szűksége lezárhatása és zárva tarthatása érdekében. Ezen okból Veszprém, Somogy és Zala vármegyék alispánjait, Józsa László műszaki tanácsost, mint a Sió-ülp kezelőjét, Péch Béla műszaki tanácsost, Szalay Dező kir. kulturfőmérnököt. (Péc-) Gerő Ferenc kir. kulturfőmérnököt (Szombathely) mint az I. sz. XIV ik illetve XI-ik kerületi m. kir. kulturmer-nöki hivatalhoz tartozó érdekeltektől társan atok miniszteri megbízottjait, a Nádorscatorna társulatot a Kaposvizet levezető társulatot, a Balatonnyar-vizszabályzó társulatot, a Balaton keleti Bozó leca-spoló társulatot, a Zalaviz lecsapoló társulatot a Balaton halászati társulatot, a cs. és kir. szab. déli vaspálya társulatot, a Braton tavi gőzmoz-jósági társulatot, Feseticch Taszilo gróf képviselőjét dr. Dezsényi Árpádot, illetve azok igazolt képviselőit t. évi március 31-ének d. e. 10 órájára Szekefehérvárra, a vármegyeház kiatar-mében tartandó értekezletre br. Fiath Pal sióberki biztos meghívta.

Nagy állatsereglet. Koczka Antal és fiait állatsereglete, mely az első és legnagyobb állatsereglet az Osztrák-magyar monarchiában, április elején rövid tartózkodásra Nagy-Kanizsára erkezik. Az állatsereglet a Csengeri-utczában a Blau-féle telken lesz felállítva.

Bőrbutor. tartóságánál fogva mindig nagyobb kedveltségnek örvend a nagy közd-ség körében és örömmel tapasztaljuk, hogy ezen ipar bizonyos idő óta hazánkban is felvirágo-zásnak indult. — Gemehling Hermann gyara, (Budapest, VII Damjanich utca. 6.) pré-mi és kézzeltarag-itt bőrzékeket, faut-ületeket, kalyha ellenzők-t, mappákat, papirkosarakat stb. kifőla-bzó alakokban izlések és szelid kivitelben készít. — Képes arjegyeket ingyen és bérmentve küld ezen megbízható cég, melynek Örsége nem rég a. cs. és kir. udvari szállító címet adta.

Felebaráti köcsökünknek. teszdnek eleget, midőn felhívjuk t. olvasóink figyelmét P-erhofer J. gyógyszerárának hirdetésére.

Ki akar egyéves önkéntes lenni? Bizonyára van olvasóink között akarány fiatal ember, ki annak idjén tanulmányait félben hagyta s így a 3 éves terhes katonai szolgálata-nak néz elébe. Debreczenben már evett óta sikeresen működik az országzortie kitűző bir-névként örvendő Lichtblau Albert-féle miniszteri leg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam tanbizottság: eddei Drauzentz János m. kir. honv. ezredes ny. és Mayer Adolf cs. és kir. őrnagy ny. melyben azon ifjak, kik még sor-ralt nem állottak, foglalkozásukra és előkészülésükre való tekintet nélkül rövidesen megazerozhatik az egyéves önkéntesi jogot. Felvilágosítást és pros-pektust készséggel küld Lichtblau Albert igazgató Debreczen.

Pártoljuk a hazai ipart. A magyar-telmében páratlan az az eredmény, melyt a fiúmei cacao és csokoládégyár rövid idő alatt elért. Nem is csoda, hiszen az összes gyarmá-nyoknál jobb; és kellemes íze, tisztasága miatt

általános kedveltségnek örvend a fiemei cacao, es a fiemei csokoládé. A háziasszonyok kik mindenfajta csokoládét és cacaoit próbáltak máris mind azt mondják: mégis csak legjobb a fieme csokoládé és cacao.

Halkuk Fejődése függ a magyar ipar támogatásától. Mindenki használja tehát fogainak tisztítására, szájának frítésére a thymol togeremet, mely világhírű magyar gyárműny a legkiválóbb fogtisztítószert, leheríti és konserválja a fogakat. Felülmúlja az összes ily készítményeket, igen olcsó, tiszta és mindig friss. 1 tubus 60 fillér. Kapható mindenütt, 6 tubus diszes dobozban 3 kor. 60 fill. bérmentve. Egyedüli készítő és főzetőküldési raktár: Schwartz illatszergyára, hygien, kosmet, laboratórium. Budapest, VII. Damjanich utca 28. Gyári raktár és főközlét: Temesvároth.

Anyakönyvi hírek.

Mult heten bejegyzett születések

Takács Juliánna, cseléd: halva született leánya Kovács Franciska, hávezető: Mária Meits Gyula, mosdonyvesztő: Gyula Horváth György, földmives: József Hamar István, távirdu vonal felügyelő: János Lahocky József, szabó: Mária Horváth Ferenc, földmives: Katalin Szabó István, napassámos: halva született leánya Agoston Flóra, szabó: Mária Kovács Ferenc kocsis: Terézia Károly Lajos, csizmadia: halva született fia Máté János, villanygyári fűtő: József Ponác Rozália, szakácsnő: Mária Papp József, csizmadia: József Topolics János, csizmadia: Margit Lendvai Ignác, kalauz: Erzsébet.

Mult hét halottjai:

Szabó Juliánna, 21 h., kovács mester leánya, angolkór. Kovács István, földmives 76 éves, öngyilk. akasztás által. Szokol Katalin, 7 napos, napsz. leánya, v. sz. gyengeség. Dara Ferenc, koldus, (Surd) 70 éves, tüdőb. Knortzer Frigyes, szállodatulajdonos, 80 éves, tüdőb. Jankovics Rozália, 14 napos földmives leánya, ránggörcs. Dolmányos István ifja, 28 éves, földmives, tüdőgümőkór. Kasza Mária önv. Munkácsi Jánosné, magánzó 84 éves, aggkór.

Házasulók kihirdetése:

Babág József, betűszedő — Szolai Anna Sántár Károly, begnár s. — Matus Juliánna Kumánovics György, belügyminiszteri hivatalosolga. — Andri Terézia Útó László, p. és táv. tiszt — Boncz Zamilla (Szt.-Banodek) Imrei József, géplakatos — Balogh Iлона (Zákány) Malovecz Gyula, vendéglős — Kheisz Mária (Székesfehérvár)

Házasságot kötöttek:

Virányi Salamon, kereskedő — Wortmann Johannával Bellák József, állomáskézeltő — Gerstner Nettivel Spitzkopf Károly, mészáros — Lämpel Nettivel.

CSARNOK.

A boldogság korából*)

— Történeli beszély. —

Irta: Vajdai Szabó István.

Folytatás.

A férfi arca lángba borult, érezte, hogy ügyetlenséget követett el. Önkénytelenül a leány fele hajolt s megfogva remegő kis kezét, tördelt szavakra nyíltak ajkai:

— Ágnes!... boc ánsatot kérek! Elfelédkeztem magamról. De lássa, szokva vagyok gyermeknek tekinteni, s azt hiszem, hogy most is az a kis futkosó leány, a ki bodorodó hajjal, vágyakozó hévvel üzi a himes pillangót, s így sokat megengedek magamnak... Bocsanátát esdem. Maskülönben is, körében oly igazoltot vagyok... Régen vágyom már négy szemközt lenni vele, most itt a kedvező alkalom, nem szalasztom el; kimondom titkomat, nem lehet tovább rejtteni. Ellenállhatatlan vágy kerget körébe s vonz magához oltahatatlannul... Nem tudok érzélegni, a cifra szavak hamis érzelmeket burkolnak, ime kitárom előtte szívemet, fogadja el szerelmem, s viszonozza azt.....

...És az a dacos leány odahajtá szép fejét az ifju izmos vállaira, puha karjaival körül ölelé, s oly formát susogtak ajkai:

— Régi álmom... angyalom!...

*Mutatóul a szerzőnek "Tövises között" című elbe szélés-kötetéből, mely aprillis elején fog megjelenni.

Az enyhe szellő ársuhant a vidéken bohó dolgokat suttogott a kis virágnak, mire az meg-ingottatta kis fejecskejét: aztán elfecsegte a nagy titkot az öreg tölgynek... Igenlőleg bőlított az is...

Sűrű csaltt ölében pedig csattogva énekelte a kis madár.

Püfemile, füttemile..., szerelem hirnöke!...

Mire a méltóságos grófnő hazajött, már csak az ő beleegyezését kellett a kéztogóhoz megnyerni a fiatalok értelték egymást. Szívesen adta, mert gróf Teleky Sámuel nem utolsó pári ám!...

Julius tizenhétre tüzték ki az esküvőt.

IV.

Csinosan burorozott szobában vagyunk, ho minden a legnagyobb kényelemmel és eleganciával van berendezve.

A zöld selyem függöny mögött nyugodtan füstölgetve ül egy férfi. A beszűrődő napsugar élesen világítja meg szép arcát, a melyen a viharos élet nyomai s a dorbézolás szülte blazirtság láthatók.

Mindazáltal gróf Bánffy Dénes jól nez ki, s a lapotával teljesen meg van elégedve.

Igazán kiizette magát ez a kis köpenyfordítás.

A folyosókon erős dübörgés hallatszik.

Valami szaleburdi ember. — nem respektálva ő nagysága esendos nyugalmát — lélekszakadva rohan fölfelé, s minden bejelenés nélkül — félrelökven a hajlongó inast — ugyszólván betör.

— Te aljas csalo! — kiált Bánffyra az érkező, ki nem volt más mint Bajtaj Berekné báró — rutul kiizszottál. Szégyeneld magad, mert adott szavad nem tartoltad meg!

— Tisztelt fiatal ember! — dörg rá Bánffy hatalmas hangon — nem lennél szíves — egy kisé mérsékelní hevedet, mert van szerencsém tudtadra adni, hogy vagy az inason vagy pedig saját becses kezeim által röpítettni fogsz...!

— Könnyű neked beszélni, de hát tisztességes dolog-e az, hogy az én baráti tanácsomat meg-routasomra használtad fel. Mi szükség volt neked azt a szerencsétlen szerződést aláírni?

— Mi szükség volt neked kételkedni és nem azonnal elem tenni a kész okmányt? Biztosítalak, hogy a tiedet ép úgy elfogadtam volna...

— Átkozott pech! De ki gondolta volna, hogy még éjjel meghoránnak.

— Hagyjuk abba a szemrehányásokat, a megtörténtén változtatni nem lehet. De azért tudod: vannak feltételek, a miket ha kegyekednél teljesíteni, visszavonható lenne az a haszon-talan irat.

— Köszönöm jó indulatodat, — felelt Bajtaj gunyosan — az okiratot már a királynő is szentesítette.

Bánffy elsápadt, ez még egészen új volt előtte.....

— De édes Dinikém! — Kézdí ujra barátságosan Bajtaj — mégis csak lehetne váltatni a dolgot. Fatális pech ugyan, hogy a királynő is szentesítette az okmányt; de ha te egy nyilatkozatban kijelentenéd, hogy kényszer alatt cselekedtéél, meg aztán nem is volnál józan állapotban — a tanukról én gondoskodom. — és hogy legfőbb óhajod egyetlen leány gyermekekednek az igaz hitre való áttérése: akkor én még remélem a sikert. Tedd meg! Örök barátságunkra kerlek, nyilatkozzál!...

— Barátságodért nem adok egy fületlen gombot sem, de ez végkép nem jelenti azt, hogy másrészt nem volnék hajlandó teljesíteni óhajodat. Alkudjunk!

— Jól van: alkudjunk. Tudom, hogy ismét zálltan állsz. Hisz ezer aranyat vetél! Jel a birtokodra. Ezt kifizetem, punctum!

— Eggedj meg édesem, ide csak vonák kell. Nekem fizetsz ugyan annyit. Mert azt csak ha láthatod, hogy abból nekem semmi hasznom nincs, ha hitelezőket kifizeed, s nekem egy garast sem adsz. Aztán nem szabad megteledközned a főispánságról sem, aztán, ha ugy tesz — következik a pont!

Megegyeztek, egy féur eladta bec-ületét.....

— Mit? Hisz csak nem gondolja, hogy ez veszem fel; kis leányoknak való! Hol látott már maga háziasszonyt rózs szín fogadó toilletében? En mondtam, hogy ez kell? No akkor tévedtem... A fekete bársonyt hozza be...

Oyan öltözködést, mint a milyen ez után történt, nem látott még emberi szem. Most kifordítva vette fel a szoknyát, bal lábára huzta a jobb cipőt, majd megte-ület-nál akart kiszabadni szoval a legkifogástal-nabb rendben folyt le a máskor oly megszokott és egyszerű dolog...

Végre egy órai sürees forgás után teljes ornátusban tiszte helni a kastely bájos urnőjét.

(Folytatása következik.)

NYILTÉR.

Foulard selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes HENNEBERG-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatabely szövés, szín és mintázathoz. **Privát-fogyasztók**nak postálér és vámentesen valamint házhoz szállítva — **mintákat pedig postafordultával** küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyáral

(cs. és kir. udvari szállító), Zürichben.

Magyar levelezés. Svajczaba kétszeres levélbélyeg ragasztandó

Előleges jelentés.

Van szerencsém a város és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására adni, hogy aprilis hó elején ide érkezik a **Koczka Antal és fia** magyar-oszt. első és legnagyobb utazó

ÁLLATSEREGLETE

mely 26 kocsi-val felszerelve ezen szakmában a legelegánsabb utazási vállalat melben látható lesz 1 nagyszámu gyűtemé y a legszebb és legtrikább ragadozó vadállatokból a világ minden részéről. 2 indiai elefánt, 20 különféle oroszlan, bengáliai királyi család tigrise, fekete párducz, leopárd, és más ragadozó állatok eddig itt nem voltak láthatók. Előadás és a ragadozó állatok etetése d. e. 4 óraker és este fél 8 óraker. Az előadás a világ 5 leghiresebb állatszelditői által fog bemutatattni. Bővebbet a falragaszok. Saját zenekar.

Látható lesz Blau-féle major telken Csengeri-utca.

Az igazgatóság.

A
LOVÁK féle ház
eladó!

Bővebb felvilágosítást ad Littke Lenczi pezsgőgyá-
ros Pécs.

29—2

HEYDEN TÁPANYAGA

(NÄHRSTOFF HEYDEN)

Egy feltárt fehérszén, mely az emésztési szervektől függetlenül kiválóan táplál.

Előnyös erősítő és tápláló

gyengélkedők, gyermekek, szoptató nők, vérszegény, lába-
Joso és sovány egyének részére, valamint testi és lelki
kimerültségűk.

Étvágygerjesztő.

Kapható gyógyszerárak és gyógyszerár-üzletekben.
— Heyden vegyészeti gyára Radebeul—Drözda.

Egy doboz ára:
1 forint 20 krajcár.

Utánvétellel vagy az
összeg előleges beki-
dése után küldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására

szépitésére

PÜDER

finomítáéára

Legelőkelőbb ütözéki, bál és társalgó Puder.

Fehér, rózsaszín és sárga.

vegyileg analizált és ajánlja Dr. Pohl J. J. os. kir. tanár által Bécsben.
Ellámerő levelek a legjobb körükből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udv. tollette-szappan és illatszergyár Bécs.

Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 3.

Kapható a legtöbb illatszert-, gyógyszerkereskedésben
és gyógyszerárban. NAGY-KANIZSÁN: Alt és Böhm
Keleti M. Mór és Kreiner Gyula cégeknél.

A Kisfaludi utcában levő
két ház
szabadkézbeől
eladó.
Czím meg tudható a Zala
kiadóhivatalában
85-3

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLOP

könyvkereskedésben

NAGY-KANIZSÁN.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házászer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-
dörzsölésként alkalmazták köszvényéi,
csúznál, tagazagatlanságnál és meglüéseknel
és az orvosok által bedörzsölésre is
mindig gyakrabban rendeltek. A valódi
Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-
Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer,
hanem igazi népszerű házászer, melynek
egy háztartásban sem kellene hiányozni.
40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban
majdnem minden gyógyszerárban kőszlet-
ben van; főraktár: Török József gyógy-
szerésznél Budapestben. Bevizsítás alkalmá-
val igen óvatossá legyünk, mert több kisb-
bertéki utazást van forgalomban. Ki nem
akar megkárosodni, az minden egyes üveget
„Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés
nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

Kéért vannak még emberek, a kik a Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé nem használják, holott ez
oly kellemes ízű és egészséges kávéval?

Mert még nem tudja mindenki, hogy a
Kathreiner-kávé mily nagy előnyökkel bír. A kávénövény egy
kivonata által a bakkávé ízét és zamatját nyeri, anélkül, hogy
annak az egészségre oly hátrányos alkotórészeit magába vevné.
Hasznosan egyesíti a hön maláta-készítmény értékes tulaj-
donságait a bakkávé kedvelt ízingerével.

Igaz, hogy az egészség áldosára a Kathreiner-féle Kneipp-
maláta kávé milliók, a családok százezrei naponta isszák. Kiva-
natos volna azonban, hogy minnyjünk érdekében, ez az igazi
családi-kávé, kitűnő tulajdonságainál fogva, mindenütt
s különösen minden családban bevezetést találjon.

A Kathreiner Kneipp-maláta kávé többnyire
mint pótkávé szolgál a bakkávéhoz, a melynek ízét
enyhébbé, és az inynek kellemesebbé teszi. Meg-
adja a kávéitalnak a legszebb, étvágygerjesztőbb
szint-, és majdnem teljesen elhárítja a bakkávének
az egészségre káros hatását. Ajánlatos a Kathreiner
maláta kávé egy harmadával a bakkávé kétharmad-
részéhez kezdeni, s hova-tovább fele-fele részre
átmenni.

A Kathreiner maláta kávé összehasonlíthatlan
előnye abban áll, hogy rövid megszokás után, telje-
sen tisztán élvezve is kitűnően ízlik. Esetekben, a
midőn a bakkávé élvezete eltiltatik, a legajánlatosabb
pótlást nyújtja, gyöngö és beteg egyéneknek, mint
könnyen emészhető, vérképző és erősítő szer, ajánl-
ható. Orvosi nyilatkozat szerint a fejlődő ifjuságnak, külö-
nösen leányoknak más kávé-ital ne is adassék.

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé bevezetése által,
a legkisebb háztartásban is jelentékeny megtakarítás elér-
hető. Egyszeri kísérlet, gondos elkészítés mellett, mindenütt
állandó használatot von maga után.

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé soha sem
lesz nyitva elárusítva! Csak akkor valódi az ismert
fehér eredeti csomagokban, ha Kneipp páter arca-
képe mint védjegy és a „Kathreiner” név rajta áll.

Butor

áruháza

WEISS JAQUES Nagy-Kanizsán.

Teljes salon ebédlő, és hálószoba berendezések

Nagyon szolid kivitelű, mérsékelt árak.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Képes árjegyzék, rajz és költségvetés kívánatra ingyen

A cs. kir. szab. Adria Biztosító-Társaság magyarországi osztálya

Weiss és Schmidt

nagykanizsai cégét főügyökké nevezte ki, melynek hatáskörébe Nagykanizsa város és annak vidéke tartozik.

Az intézet régi helybeli képviselőjét **Lówi Adólf** urat továbbra is változatlanul meghagyta.

86-3

Igen sok külföldi
francia, angol és német szer van
hirdetve és ajánlva 256-40

FIATAL EMBEREK részére

esőbántalmak és folyások ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a

a legcélszerűbb és legjobb a

Santal-Egger

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr.; postán bérmentve, a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a Nádorhoz

BUDAPEST,

VI. Váci-körút 17.

Mindenütt kapható.

Sarg's Kalodont

3-38

elismert legjobb fogtisztítószert.

Bor. 1-4 éves homoki óschiller vagy fehér bor erősség és év szer. 100 literként 22-24-28-32 frt. Ujbor (fejtve) minőség szer. 6-18-20-24-28 frt. **Tessék „Borárjegyzéket” kérni!**
Rendelő hordót is kaphat, mely beszerzési áron számították fő a gyanily árban 6 héten belül bérmentve utánvét nélkül sértetlen állapotban visszatérítik a annak ára postautalványon át lesz küldve. A rendelő nyugodt lehet egy eredeti tiszta minőségű borhoz juttatom, erről jó hírnevem nyújt kezeseséget. Borüzlethez 20-40,000 frttal 12-14% jövedelem biztosítása mellett társ keresztek.

Lasponya ojtványok. Gyümölcsök ép oly értékes mint a birs és 5. fajta ugyanolyan áron az atik tel.

Nemes eperfa-ojtvány. Kétféle piros, fehéres és kék fajokban, 6 láb magasán ojtva, 2-3-4-5 éves, igen erős csemoté, erősség szerint 30 krtól 60 krig, 10 frt vételnél 20 százalékos, 25 forintnál 25 százalékos, 50 forintnál 30 százalékos, 100 forintnál 40 százalékos engedmény. Az eperfa elég jól árnyékol, ellensége nincs, minden évben bőven terem, gyümölcsét egy a két-, mint a többiáruak egyaránt szeretik; kitűnő pálinka is főzhető belőle. Ceglédán igen jövedelmező fának ismerjük. Kár volna háznak, kertünk, szőlőnk vagy egyéb birtokunkat e nélkül hagyni.

Birs-ojtványok. Rendkívül nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinápolyi, Portugali, rias stb.) melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, azután pedig rendkívül bőven teremnek. Faja igénytelen, betegsége és ellenségeitől egyaránt mentes. Vannak rendelők, kik ezer száma ültetik; mert rendkívül hamar teremnek, gyümölcse kedves, sokáig eláll, magas árban értékesíthető és sokféleképpen fel is dolgozható. A 2-3-4-5 éves, rendkívül szép és gazdag gyökerű fák darabja erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az epernél.

Spanyol meggy, fekete. [Pándi vagy kőrösi meggy.] Termékenységét előmozdítandó háromszor lett permetezőve, s így, ha azt folytatónlag permetezük, bőven fog teremni. Faja egészséges, gyümölcse rendkívül keresett, mert befőzésre legalkalmasabb. A 2-3-4-5 éves, rendkívül szép és gazdag gyökerű fák darabja 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanaz az engedmény adatik, mint az epernél.

Diófa. A 6-8 láb magas, rendkívül gazdag gyökerű, tele belső és könnyű törű, 2-3-4-5 éves diófa ára erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az epernél.

Minden másféle nemes gyümölcsfák, nevezetesen szilva, őszai és kajszinbarack, csefene, meggy, szelid gesztenye, lasponya magas dereku és törpe állásuakban, — erősség szerint 20 krtól 50 krig szintén kaphatók.

Kiselejtezett nemes ojtványok 2-3-4-5 éves életűs példányokban, azok kora és erőssége szerint 2-5-7-10-15 krajcár árban.

Mindenféle vadoncok erősség szerint 5 forint 65 krajcártól 19 forintig ezrenként.

Kerti eszközök. Kitűnő és tartós anyagból rendkívül szilárdan készült borolók (sarabolók), széllel töltés vasak, továbbá kerti fűrészek, ollók, görbe szemes és ojtó kések, ezenfelül jelek és ojtó kőcsés igen olcsó árak mellett rendelhető meg.

Ár- és névjegyzéket küld:

Unghváry László, föld-, szőlő- és laiskola-birtokos Ceglédreől.

Szőlőművelők és mezőgazdák számára!
A szőlőtelepek befecskendezéséhez

valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tormáncs teljes kiirtására.

Mayfarth Ph. és társa-féle

szabadalmazott önműködő úgy hordozható, mint kocsira szerelt „SYPHONIA”

fecskendől, a legjobbknak bizonyultak, a melyek szivattyuzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitázhatlan kiválósgát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek
Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkesztű „AGRICOLA”

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerékek nélkül, dombon avagy síkon a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind emellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki.

A lehető legnagyobb munka-, idő- és pénzmeztakarítást tessék lehetővé. Különlegességeket szena- és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak.

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. kiz. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak BECS, II. TABORSTRASSE 71 több mint 400 arany-, ezüst- és bronzéremmel kitüntetve. — Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek 368-10 Kpviselek és ismételadók alkalmaztatnak.

Nem hullt a haj nincs többé kopasz ember

Felfedeztem és százszoros pénzzel fizetek, ha kétszeri használat után meg nem szűnik a hajhullás, korpaképződés és mindennemű fejbőrbetegség. Erdélyi főraktár és vezérképviselőség: Göth Gyula illat- és piperecik nagykereskedőnél. Gyulafehérvár-Főter.

Exikátor

Egy üveg ára 2 kor. 40 fill.

Kapható gyógyszertárakban és mindennemű illat- és piperecik-kereskedésben. Főraktár: Török-József gyógyszertára, Király-utca 12. sz. Vidéki megrendeléseket utánvétellel azonnal eszközöl. Egyedüli készítő és szétválasztó raktára DOBÉ-NÁNDOR-ur, női és színházi fodrász Budapest, Nefelejts-utca 27.

Szenzációt kelt a gyógyfűkivonat, melyet évek hosszú során át tanulmányoztam, hogy mikép lehessen meggátolni a megkopaszodást.

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Pserhofer J. VÉRISZTÍTÓ LABDACSAI

Évtizedek óta el vannak terjedve az egész világon a kevés azon család, a hol az a páratlan házi gyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek szék- emésztésnek a dugulásnak következményei, mint pl. zavar az emésztésben, májfájdalmak, székháztalnak, köhike, aranyér stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vérszegénység esetében s az ebből származó bajoknál, mint ideges fejfájás, sápatk stb. E vértisztító labdacsook nagy előnye, hogy szelíden hatnak, fájdalmat nem okoznak s így a leggyöngébb szervezetekkel bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

1 doboz, mely 16 labdacsból áll 21 kr.
1 tekercs, mely 6 doboz 1 fnt 05 kr.

A pénz előzetes beküldése után bérmentve:

1 tekercs	1 fnt 25 kr.
2 tekercs	2 fnt 30 kr.
3 tekercs	3 fnt 35 kr.
10 tekercs	9 fnt 20 kr.

Egyedül készítő és szétküldési főraktár:
Pserhofer J. gyógyszerész
Bécs, I. Singerstrasse 15.

Előfordulásuknál fogva a labdacsook a legkülönbözőbb betegségeknél is nagy sikert értek el, ezért mindenki csak Pserhofer-féle vértisztító labdacsokat kérjen, s csak azok valódiak, amelyek dobozaiknál kedves piros színben „Pserhofer”-kézírás látható.

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

KITÜNTETVE

896. Milenniumi kiállításban arany érdemkereszt és milenniumi nagy éremmel.
897. Kíséreti nemzetközi vetőgépversenye első díj: **állami aranyéremmel.**
Lábai nemzetközi vetőgépversenye nagy díj: aranyéremmel; első díj: aranyéremmel.
1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenye első díj: aranyéremmel.
Marosvásárhelyi kiállítás első díj: aranyéremmel.
1899. Szegedi mezőgazdasági kiállítás legnagyobb kitüntetés.

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára

Nagy-Kanizsán
Ajánlja:
MAGYARORSZAG
legjobb és
LEGJOBB
VETŐGÉPÉT,
szabad, kiváltható kápacsk-
lyókkal ellátott

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

sortvetőgépet. „Perfecta” olcsó és igen jó, könnyű vetőgépet; legjobb mar továbbá szab. kezelt, több kiállításban első díjjal kitüntetett Sackrendszerű azélekkelt, boronált, árganyalt, szénagyújtóit, rostált, trieurált darált, szecskú és répvágóit, kukorica-morzsolóit és mindenféle gazdasági gépeit.

Élvállal malom- és vízvezeték-berendezéseket.

„Planet jr.” rsz. kézi-toló repakapa és föltögető, a 10 fnt.

Arjegyek ingyen és bérmentve.

Révész Sándor,

női-, férfi-divatárú és confectio terme

BUDAPEST, Maison de Luxe. BUDAPEST,
VII. Csömöri-ut 6. VII. Csömöri ut 6.

Mesteri szabással készitek elegáns öltözéket különleges szövetekből.

Divattermem párizsi mintára van berendezve és a toilette-okat eredeti modellek után készítem.

Női kalapokat s azok alakítását eredeti modellek mintájára mérsékelt ár mellett eszközölöm.

Alsó- (jonpon), divatkelme-, ernyő- (nap és eső), fátyol, fehérnemű-, férfi kelengye-, függöny-, tűző-, (mieder) gyermek-kelengye-, illatszer-, ingek- (blouse), keztü, mosó- (cretton, batist de laine), nyak díszek- (japot), női-kelengye, selyem és szőnyeg-árú

versenymentes beszerzési telepe.

Szigoru üzleti elvek.

Nagyságos Asszonyom!

Megkülönböztetett tisztelettel van szerencsém nagyrabecsült tudomására hozni, hogy tavaszi eredeti újdonságaim megérkeztek.

Rendkívül nagy súlyt helyezek arra, hogy az előkelő hölgyközönség szükségleteit úgy mint ezidig, a jövőben is szigorúan olcsó szabott árak mellett a legújabb (haute nouveauté) és legjobb kivitelben beszerzhessék nálam.

Daczára az ideál nagy áremelkedéseknek azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az ideál korán és nagy mennyiségben eszközölt bevásárlásaim által az összes árukészletemet minden áremelés nélkül bocsájtatom forgalomba.

20 koronán felül rendelvényeket bérmentve szállítok; idegen szövetből is készítek toiletteket.

Amidőn még az alantokról szives tudomást venni kognoskedjék, kérem megtisztelő rendelvényeit, melyeknek lelkiismeretes és pontos kiszolgálásáról czégem jó hírneve kezszedik.

Tisztelettel
RÉVÉSZ SÁNDOR

Általános megjegyzések vidéki rendelvényekre vonatkozólag.

Teljes felelősséget vállalok a nálam vásárolt árukért; meg nem felelőli visszavesszek és kívánatra az érte fizetett összeget is visszatérítem.

Levélbeli rendelvényeket lelkiismeretesen teljesítek.

Választék küldeményeket az összeg előzetes beküldése mellett a kívánt czikkből eszközölöm; meg nem felelő árúért az összeget postafordultával visszaküldöm.

Rendelményeket a beérkezés napján pontosan intézek el.

Mérték után készülő rendelvényeket a lehető legrövidebb idő alatt szállítok, a pontosság érdekében minta-darabot kérek.

Mintákat kívánatra bérmentve küldök, de szükségesnek találom a czikk megnevezését, t. i. mily használatra szükségesek.

Szerkesztőség:

Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta kint d. u. 4-6 óra közt.

Idő-intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: *Fischel Fülöp* könyvkereskedése.

ZALA

Poitlikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Nyiltár petitsora 20 fillér

Előfizetések, valamint az hirdetések-vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők

Bármentetlen levelek csak ismert kasszából fogadhatók el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felelős szerkesztő: **Szalay Sándor**
Szerkesztőtárs: **Révész Lajos.**

Csütörtök, március 28.

A közbiztonságról.

(R. L.) A közbiztonság akkor mondható jónak, ha bűncselekmény vagy éppen nem, vagy pedig csak kis korlátot számarányban fordul elő, és ha ezen állapot tényleg a közbiztonsági közegek céltudatos működésének az eredményét képezi.

A közbiztonság jó, vagy rossz volta nem mindig a közbiztonsági közegek erélyes, buzgó és észszerű eljárásának következményül tudható be, mert vannak oly vidékek, melyek lakossága jómódu, a hol a törvénytisztelet erősen ki van fejlődve, — itt tehát törvénytiszták csak elvétve fordulnak elő és a közbiztonság közegeinek közbelépésére alig akad alkalmuk.

A közbiztonság ellen vétők két csoportba sorozhatók:

- I. Kik az élet és a test épsége ellen
- II. kik a vagyon és a tulajdon bizton-sága ellen követnek el merényletet.

Az első csoportba tartoznak mindazok, kik „vérengzők“ elnevezés alatt ismeretesek. Ezek oly egyének, kik gyilkosság, emberölés, testi sértés, vagy verekedés miatt már büntetve voltak, vagy bírói eljárás

alatt állottak, kik duhaj, garázda és kötekedő természetüknél fogva a lakosság előtt rettegés tárgyai.

Ezen elvetemült, rendszerint a műveltség alacsony fokán álló egyének azért nagyon veszedelmesek a közbiztonságra, mert dicsvágyuk és hiúságuknak, hizeleg, hogy polgártársaikban személyük iránt félelmet és rettegést ébreszthetnek és ezen vágyuk kielégítésére aztán minden alkalmat sokszor ok nélkül is felhasználnak.

A mai humanus törvényeink, illetve törvényes eljárásunk felette kedvező a gonosztevőknek. Hisz a sokkal műveltebb Németországban felmerült már jogi körökben azon eszme, hogy bizonyos bűntettekkel szemben az elavult büntetést behozzák és még ezenfelül a büntetést szigorítsák.

Nálunk mai nap a törvénytisztító törvényes jogvédelemnek legmesszebb menő ótalmában részesül, pedig ez sok esetben nem indokolt, mert a gonosztevők dédelgetése közbiztonsági állapotaink rosszabbodását fogja maga után vonni és ennek ki iszsa meg a levét, — nem más, mint az adófizető, tisztességes, jóra való honpolgár, míg a gazember markába fog nevetni.

A II-ik csoportba a tulajdon bizton-sága ellen vétők tartoznak.

A tulajdon elleni bűntettek, vétségek és kihágások száma évről-évre szaporodik. A tulajdon elleni cselekmények elkövetésének indító oka és rugója legtöbb esetben a nyomor, inség, a munkahiány, de sok esetben a munkától való irtózat és a rest-ség is.

Tapasztalhatjuk ezt oly vidéken, ahol a népség az elemi csapások stb. folytán elszegődött és télire gyűjteni nem tudott, ott a vagyon elleni bűncselekmények is elszaporodnak.

Ott, a hol a nép természetes segélyforrásai kiapadtak és kenyérkeresetre szert nem tehet, ha sem az állam, sem pedig a társadalom a szűkölködőknek segélyére nem sietnek: a köznép, melynek erkölcsi értelem amúgy is hiányos, — nagyon is hajlandó, azon sorompókat átlépni, melyeket az állam és a társadalom a polgárok vagyona megvédésére emelt.

Talán akarna dolgozni és nap-nap után jár munka után, de mert keresetre nem talál, csüggedten tér övéi körébe kevés meg-

TARCA.

Anyám.

Most hogy csendben ülök egyedül szobámban,
Fokozottan ébred bensőmben a vágy:
Téged ismét látni, kebledre borulni,
Karjaimba fogni, édes jó anyám!

Még egyszer sem történt, hogy oly nagy időre
Yettem bocsút tőled drága szép hazám:
Még egyszer sem történt, hogy olyan régóta
Nem csókoltam arcod imádozt anyám!

Körülleglek téged mostan gondolatban,
Látom lelejtethetlen, jóságos arcod;
Figyelem ajkidnak intó szózatát,
Fülembe cseng, hallom anyai hangod.

És a szeretetnek éltető melegét
Érzem leáradni rólad, te szent nő.
Amorre elhaladsz, és anél megjelensz
Ottan áldás, béke és szeretet nő.

Ki tudott más olyan hamar megérteni
Ha lelke borus volt a fájt egy rut dolog.
Ki tudott más olyan bensőn vigasztalni,
Ha kétség elfogott? „Enyhét ő hozott!”

És ha bensőmben nagy bűnbánat viharzott
És mély fájdalom dült szívem rejtekén.
Olyan jól esett ha kisírtam bánatom,
Reszketőn érző anyai kebelén.

Szívem nagyon beteg, fáj nagyon a lelkem,
Csatódás kint okoz, fáj sok rut dolog.
Csend honol szobámban, lehanyatlík fejem.
Ó rá, a szentre: anyámra gondolok.

S hogy most csendben ülök egyedül szobámban
Fokozottan ébred bensőmben a vágy:
Téged ismét látni, kebledre borulni
Karjaimba fogni, édes jó anyám!

Fehér Lipót.

Fiamnak.

Boldog vagy még kicsiny fiam;
Nem tudod még: mi az élet?
Csapástól, fájdalomtól,
Jó szüleid karja véd meg.
Csak azt tudod, csak azt érzed,
Hogy boldog vagy, köztünk s velünk.
„Kis kezeid összetéve
Imádkozál jó gyermekünk.”

Szépnek látva az életet,
És szép is az édes fiam!
De ne hidd, hogy csupán annak,
Kinek kincse, aranya van.
Szív erénye, — szeretete,
Ez szépíti az életünk; —
„Kis kezeid összetéve
Imádkozál jó gyermekünk.”

Majd ha felnősz és nagy leszsz,
Igazat adsz jó apádnak,
Hogy a bánat és szenvedés

Hű társi a boldogságnak.
Ilyen a lét. Szívünk örül;
Pedig nedves még a szemünk.
„Kis kezeid összetéve
Imádkozál jó gyermekünk.”

Terád is vár az életben,
Boldogság és elég öröm;
De ne feledd: a rózsák is
Világra a tövis közt jön.
Hogy örülhess boldogságnak,
Szenvedned kell, miként nekünk.
„Kis kezeid összetéve
Imádkozál jó gyermekünk.”

Jól tudom, hogy egykor a sors,
Elszakit majd messze tőlünk,
Ekkor légy a legéresebb!
— Ott is érezd szeretetünk —
Tudd legyőzni ömagadat,
S ehhez van egy jó fogvertünk:
„Kezeid összetéve
Imádkozál majd gyermekünk.”

Stampay Miklós.

Ha elválok.

Fáj a szívem, sir a lelkem,
Majd megöl a bánat;
Isten tudja, mit szenvedek,
Barna lány, utánad.

Szívem gyöngye, forró könyve
Mossa két arcamat,

Ideál

a legszebb és legjobb levélpapír diszes dobozban
mindenféle alakban

a legszebb és legjobb Carte de Correspondence diszes dobozban.
kapható:

FISCHEL FÜLÖP könyv- és papirkereskedésében Nagy-Kanizsán

takarított vagyonkaja hamarosan elfogy, hitele kimerül, segélyforrásai kiapadnak s látva családjának nyomorát, érezve az éhség marását, elkéséredésében más vagyonából szerzi meg a szükségeseket, — gonosztevővé, tolvajjá, vagy még rosszabb rablóvá válik. Hány becsületes embere veszett el így a társadalomnak. Es sajnos! a bűn ösvényéről nincs letérés. Feltartóztathatatlanságot megsemmisülése felé és ezek közül alig akad egy is, kinek idejekorán sikerül a bűn békőiből szabadulni.

A gonosztevők ezen fajtája számalomraméltó, mert eredetileg nincsenek bűnös hajlamaik, más körülmények közt igen tisztességes emberek maradtak volna, de jellemgyöngeségük a nyomornak nem képes sikerrel ellentállani, a férfias jellem-szilárdság hiányán hajótörést szenved lelkiismeretök intő szava.

Itt még azon szerencsétlenek, kik nyomorban, bűnben születtek, ők sohasem láttak, sem nem hallottak, gonosztevők körében nőttek fel, mint született ellen-ségei a birtokos osztálynak. Ők a társadalom számkivetett páriái, kikkel nem tördök se állam, se társadalom, csuda-e aztán, ha ezek az állam és társadalom közömbösségét rettenetes módon hoszuják meg.

A művelt és gazdagabb országok kormányai, az állam és társadalom egyaránt immár kezd foglalkozni a nyomorultakkal is. Munkásházak, lelencházak, hajléktalanok menhelyei, es egyéb emberbaráti intézmények létesítése által iparkodnak a bűn tovaterjedésének gátat vetni. A munkások, iparosok stb. érdekében törvények hozattak, melyek a szegény népet a töke elhatalmasodása ellen megvédik. Nálunk is történetek hason intézkedések, de sajnos mily keveset lendítenek ezek az általános nyomoron!

Az állam a maga egészében keveset tehet.

A társadalomnak és egyeseknek kötelessége vállalva odahatni, hogy a munkáskezek-dolog nélkül ne maradjanak és akkor ez által sok gonosztettnek véletnek eleje.

A gonosztevő gyermekei nemcsak öröklik szüleiknek gonosz hajlamait, hanem azok által egyenest bűncelekmények sikeres végrehajtásánál segélykép felhasználhatnak.

Ezen gyermekeket az államnak kellene pártfogása alá venni, sajnos azonban, hogy csak akkor gondoskodnak ezekről, ha már bűncelekményt követtek el, akkor helyezik el aztán javító intézetekbe. Pedig akkor már többnyire késő. A javító intézetbe került gyermekek nagy százaléka újból visszaesővé válik, mert az intézet a mélyen gyökeret vert, gonosz hajlamokat már kiirtani többé nem képes.

A bűncelekmények sikeres megakadályozásának egyik eszköze a munkanélküliek foglalkoztatása. Akadnak egyesek, kik ezen körülményt felfogva, igyekezetüket oda fordítják, hogy a dolgozni akaró, de munkát nem kapó embereknek munkát szerezzenek és közvetítőként működnek. Ez nagyon is életre való eszme. Mert ez által eléri azt, hogy a munkában szűkölködő kenyérkeresethez jutván, az élet fenntartás-hoz szükségeseket tisztességes uton szerezheti meg, másrészt a vagyonos osztály is nyer ez által, mert megkíméltetik a vagyona elleni mérényletektől, melyeknek elhárítása csak ilyen uton módon lehetséges. — A gyakorlati tapasztalat is fényesen igazolja a fenti elméletet, mert oly vidéken, melynek közbiztonsági kézegei a munka nélküliekkel és szűkölközőkkel tördöknek és keresethez juttalják, ez által számos bűncelekményt képesek megakadályozni, s ezzel sokkal inkább használnak a közbiztonságnak,

mint az elkövetett bűncelekmények kiderítésével.

Országgyűlés.

Március 26

A honvédelmi tárca költségvetését katonás rövidséggel tárgyalta ma a képviselőház. Az egész ülés másfélóránál hosszabb tartott, az elvárt költségvetés, de kellemes meglepetés volt a képviselőknél, kik az öt órási ülésbe nehezen tudták beletördölni. A meglepetés annál nagyobb volt, mert arra utasították, hogy a honvédelmi tárccal, mely a szesóbaloldalnak elsőrendű témája szokott lenni, ilyen simán végezzenek. A mai vitában, mely Széchy György előadó szakszerű beszéde vezérelte be, csupán a Kossuth-párt tagjai vettek részt. Az Ugron-pártnak az ülés első felében egyetlen tagja sem volt ott, később megjelent ugyan Ugron Gábor, de föl nem szólalt. Komjáthy Béla, a Kossuth-párt vezérszószó, erővel es hatással foglalta össze perijának a honvédség szervezete, szerepe s szerepe ellen való kifogásait, csak az önálló magyar hadseregnek szavazná meg a költségvetést, de a mai honvédségnek meg nem szavazza. Gróf Benyóvszky Sándor a kisiparosoknak a szállásokban való nagyobb részesítését kérte, s ezután bezarult a vita.

Baró Fejérváry Géza sorra vette Komjáthy kifogásait és mindenik ellen megvédte a honvédséget. Benyóvszky-nak felelve, rámutatott a kisiparosok részesedési irányára, s azt tanácsolta, hogy a kisiparosok szövetségüket lépve, igyekezzenek konkurálni a nagyparal. A jobboldaltól helyesléssel fogadott bezed után a költségvetés általános-ágban elfogadták. A részleteknél Pichler Győző a közös hadseregből való nagyszámú áthelyezést kifogásolta, mire baró Fejérváry kimutatta, hogy három év alatt a közös hadseregből áthelyezettek száma hat percent, hogy tehát ez a honvédség szelektémére káros hatással nem lehet.

Március 27.

A mai ülésen sor került a pénzügyi tárca költségvetésére. A vitában az első szónok Lévy Lajos volt, aki a szabadelvű párti oldalról

Ha a válás kínos perce
Lelkemben feltámad.

Oh! miért kell elszakadnunk?
Miért is kell válnom?
Csillagok! ti sirásatok
Letűnt boldogságom.

Sorsom üdös! mert már nékem
Nem szabad szeretnem.
Követ dobná rám a világ,
Ha tudná szerelmem.

Messze szállok, hogy ne lássák
Boldogtalanságom;
Ne is tudják, mit szenvedek,
En, a nagyvilágom.

Ne nevéssék. Ne kacagják
Csendes hervadásom.
...Távol innen... messze földön
Síromat megásom.

S ott álmodom a sir-éjben
A feltámadásig...
Szenvedésem... kis síromban...
...Boldogságra válik.

Csete F. Alberik.

Lónyayné: Belgium királyához.

(A Fővárosi Lapok-ból)

Miramare, — márc. 22.

Felség! A miramarei kastély ormáról egy felőrával elébb vonták be a lobogót. Kételes

tisztelettel jelentem Felségednek, hogy ez az Ön leányának halálát és egy Ontól elszakadt asszonyának születését jelenti. Az ősi palotában, a honnan most, hogy feltámadtam, senki sem hoz hírt, senki sem küldi üdvözlőt, sem meleg kézszorítást, sem utolsó istenbózzadót, bizonyosan fekete lobogót tűznek ki e helyett, melyet emitt bevontak. Ugy gondolom, hogy szenvedéseimnek méltó gyászompát rendeznek otthon, a házi tűzhely körül, a hova most lelkem szárnyán, az emlékezés erejével szállok vissza, hogy a gyermek évek nyugalmas helyéről nézsek végig azon az uton, a mely idáig elvezet. Idáig, a hol a halál és az újra ébredés egy ponton torlódik össze! Felséged elvesztette koronás gyermekét! Gyászoljon Felség, vonja be palotáit fekete posztóval, gyujtassa lángra a gyászos, magas gyertyákat, öltöztesse feketébe háza népét és a halálharangok zugása hallassék el a tengerig, borzongassa meg a babokot, hadd tudja a nagy természet is, hogy Felséged elvesztette koronás gyermekét. Mert a királyleányokat megillető gyászpompa megillet még engem, ha a feltámadt asszony királyok üdvözlétére nem tart-hat is számat

Majd kifordul a toll kezemből, hogy Felségedet királyi atyámnak kellene szólítanom és keserű könyök hullanak szememből nászom első órájában, mikor arra kell gondolnom, hogy én csak a korona tartozéka voltam mindaddig, koronás álmainak egyetlen reménye, hatalmának eszköze, de nem voltam gyermeke. Fel-

ségnek szóítom hát, a kinek csak azért számolok be most, mert felszabadultam a jobbágyi terhek nyomása alól és hatalmi eszköz helyett asszony lettem belőlem.

Felséges Uram! a férjem itt van velem a földem hajlva, bele néz az irasomb. Egyre buzdit, kiméletesen irjak és szenvedéscímért ne okoljak senkit. Sem Öt, sem a trónt, melynek csak árnyékában jártam, folytonos sirás és jajgatások között. Hogy ne kerjem számon Ontól azt sem, hogy a gyász idején már nem tartott gyermekeket s az én szenvedéseimet bűnnek tartotta. Közben megcsókolt a férjem s közönséges, emberi csókkal szeritja fel könyeimot.

Felség! Ilyen csókot ön sohasem kapott.

Látja Felséges uram, mi asszonyok — engedje meg, hogy erről a magaslatról nézsek le Önöz — mi asszonyok csak csókokért élünk. Nem a koronáért, csak a csókokért! Egy elért csók gyönyörűreért lelaldozunk mindent, még a koronát is. Egy elvesztett csókért pedig felelőssé tesszük a koronásokat is; a koronásokat, a kikkel nem lehet hárba szállani, mert tegyereket őrzik, de a kikkel én a szenvedések jogán megis csatára keltem. Olyan csatára, melyben elvesztettem a koronát, elvesztettem nyugalmasomat, elvesztettem az udvarok pompáját, csillogását. De Ön, is vesztett. Ebben az órában elégtétel nekem hogy ön is vesztett.

Oh! ők még mindig nem tanultak eleget! Még mindig nem tudják, hogy a hatalom szörnyű gyengesége az, mikor a csókokat akarják

beszél. Azután Kossuth Ferenc ismertette pártja álláspontját, melynek alapján a költségvetés megszavazását megtagadta. Smialovszky Valér volt a következő szónok, aki a pénzügyi kérdéseken kívül az iparfejlesztéssel is foglalkozott.

Nagy érdeklődéssel várta felszólalás következőt ezután, a Horánszky Nándoré. Ez a beszéd mely lényesen igaz bírálata a pénzügyi politika mostani helyzetének, képezte a vita kiemelkedő részét. Lukács László miniszter beszéde után a ház a költségvetést megzavarta s a részleteket is hozzászólás nélkül szavazta meg.

Az ülés végén Lukács miniszter benyújtotta a felbatalmazási javaslatot.

Az olasz bór ellen.

A Zalamegyei Gazdas. Egyesület f. évi február hó 11-én tartott közgyűlésén tárgyalta a tapolcai népgyűlésnek az olasz borvám ellen hozott és pártolás végett megküldött határozatát, amellyel a közgyűlés egyhangúlag elfogadott és elhatározta, hogy a szóban forgó ügyben feliratot küld a földmívelésügyi m. kir. miniszterhez s a feliratot pártolás és hasonló irányú terjesztés céljából megküldi az ország összes gazdasági egyesületeinek.

Az egyesület a miniszterhez a következő terjesztést intézte:

Nagyméltóságu Miniszter Ur!

Mielőtt az 1902. évben lejárt kereskedelmi szerződések tárgyában folytatandó tárgyalások megkezdődnének: engedje meg Nagyméltóságod, hogy gazdasági egyesületünk, mint egy kiváló bortermelő megye képviselője, felszólalhasson egy az egész ország bortermelését súlyosan érintő ügyben. Értjük ezalatt az olasz borok behozatalára nézve ezidőig még érvényben levő eleve vámtételének ügyét.

Hogy a hazai bortermelésünk az utolsó évtizedben a phylloxera-pusztítás következtében mit szenvedett; — hogy ezeket a károkat az utolsó években a peronospora és az oídium által okozott veszteségek mennyire növeltek: ezek Nagyméltóságod előtt teljesen ismeretesekek. De hogy ezeket a károkat igazi nagyságukban feltüntet-hessük, engedje meg, hogy felsorolhassuk a következő számadatokat.

Magyarország területén az 1881—1885 évi átlag szerint a még akkor művelés alatt állott 367,360 hektár szőlőterületen évenként 4,563,000 hectoliter borterméssel, (12,43 Hectoliter pro Hectár) szemben az 1898. évben máig csak 206,477 hektár terület állott 1,138,000 hectoliter borterméssel. Hectáronként tehát ekkor már csak 5,46 hectoliter termelt. És míg az összes

szőlőszeti termelés értéke Magyarországon, (Horvát Szlavonországon kivül) az 1881—1885. évi átlagban 84 millió és 792,000 kor. értéket képviselt, addig ezen érték az 1898. évben már 45 millió és 996,000 kor. értékre szállt le.

Azó a pedig a szőlőfelújítás nagy haladást tett, a szőlőművelést okoszerűbben folytatják, a védekezés a számtalan ellenséggel szemben sokkal általánosabb és mindenütt fokozódott tevékenységgel ta lkozzunk.

Ezuttal báláson emlékeünk meg a magas kormány részéről kifejtett nagyszabású intézkedésekről, a melyek a társadalomra buzditólag hatottak és a melyek a már lankadó, sőt nem egy helyen kétségbeesett kedélyeket ismét új életre ébresztették.

A szőlőfelújítás terén elvitázhatlanul előre haladtunk; mert míg az 1892. évben 23,334 hektár újított, addig az 1898. évben már 45,893 hektárnyi terület volt újra alkotva. De még sok tenni valónk van hátra.

Mert ugyanezen 1898. évben az új ültetéseken kívül még teljes természetben levő 92,487 hektár előbbi ültetésekkel szemben még mindig 31,688 hektár elvénült és 38,400 hektár phylloxera lepett területünk van, mely területek még mindig a felújítást várják.

Míg tehát az állam és a gazdátársadalom karöltve fáradozik — súlyos áldozatok árán is — a régi birnéves szőlészetünket újabb felvirágoztatni, mely törekvés nagy áldozatot követel gazdaközönségünkől: addig egy évtizeden át egy nyomtasztó körülménnyel kellett megküzdeni szőlőtermelőinknek, a mely egy külföldi állammal szemben szerződésen alapulván, ez idő alatt megváltozhatott nem volt.

Az olasz bornak olcsó vámtétel melletti beözönlése hazánkba még kiváló bortermő vidékeinkre is, az árak alakulására nézve nagy hátrányt járt. — és az árakat állandóan lenyomta. Az olaszbor, melyet hazájában tömegesen és aránylag olcsón termelnek, az olcsó vámtelék által szabott alacsony sorompót könnyen átlépte.

Kereskedőink s a vasutak huztak belőle csak hasznot, — a termelők pedig aggódva néztek ezen szokatlan jelenség elé.

Kereskedőink jól érezték magukat a mellett, mert a sok ízben 13—14% alkoholtartalommal bíró olasz borokat vegyítésre kitűnően alkalmazhatták a 7—8% alkoholt tartalmazó közönségszebb vidéki borok feljavítására, a mely olcsóbb termékekkel elarástották a fogyasztási piacokat.

Boraink ára pedig állandóan alacsony maradt, de a fogyasztó közönség azért olcsó bort még sem igen kapott!

Az aránylag nagy szeszirtalommal bíró olasz borok segítségével kereskedőink és vendéglőseink az erősebb és jobb borokat termelő vidékeket illetően mellőzhették, aminek következménye lett

az a szomorú jelenség, hogy zamatos kitűnő boraink sem érthettek el olyan árakat, mint az előző években, — és a termelők csak nyomott árak mellett adhattak azokon túl. Példa erre a mi battonpartti vidékünk, hol kiváló badacsonyi és egyéb boraink már csak azt az árt érik el, — melyet a homoki borok más vidéken. Ezen kitűnő boraink 20—22 krért, könnyebb boraink 13—14—16 krajcárért, csak nehezen értékesíthetők.

Ily körülmények között bortermelő közönségünk két veszedelmes tényezővel állott szemben: fokozódott mérvben fellépő szőlőbajzások folytán ugyanis kevesebb bora lett és ezt a kevesebb bort olcsóbb áron tudta csak értékesíteni, más részről a termelés költsége is megsokszorozódott épen az intenzívebb művelés és költséges védekezés által.

Hogy az olasz bornak behozatalát számokkal is megvilágítsuk és a behozatal növekedését bizonyítsuk: erre a célra alljanak itt a következő megdönthetetlen számadatok.

Olaszországból behozatott bor hordókban: az 1896. évben 525,479 q. 14,714,000 k. értékben az 1898. „ 917,459 „ 20,184,000 k.

Pedig más irányú összes külforgalmunk Olaszországgal szemben amugyis passiv jellegű.

A Magyar Birodalom összes behozatala volt: az 1898. évben Olaszországból 30,622,900 kor.

A Magyar Birodalom összes kivitele Olaszországba az 1898. évben volt értékben 22,706,000 korona.

Es ezen behozatalunk Olaszországból a kimutatott jelenlétegy borbehozatalunkon kívül: narancs, citrom, rizs, mandula, friss fűszerek, gesztenye, friss gyümölcs, fa olaj és nyers kenderből áll, mely termékek a nép élelmézésére vagy iparunk fejlesztésére nézve — saját nyereségünk fölöslegével szemben — vagy lithon vagy másutt is pórolhatók, de részben nélkülözhetők is.

A mi kifejezünk oda leginkább nyers csatorból, szőlőmagból, faanyagból áll: a benőnőst, gazda a leginkább érdekli ökvitelünk pedig evről evre csökken.

De ha a borra vonatkozó egyéb áru forgalmunkat is közelebbről nezzük, azt találjuk, hogy ez másképpen is hanyatlak.

Mert míg az 1898. évben 391,980 metermáza olaszborral töltött hoztunk be, mint az 1896. évben, ugyanezen évekre való vonatkozással az 1896. évben 93,376 metermáza borral kevesebbet vittünk ki Ausztriába és a Vámkülföldre, mint az 1896. évben.

Volt ugyanis borforgalmunk Ausztria és a Vámkülföldre nézve együttesen: az 1896. évben töltünk oda kivitetelt 783,847 m. mázs. 37,176,000 k. ért. az 1898. évben töltünk oda kivitetelt 690,051 m. mázs. 30,456,000 k. ért.

A borra vonatkozó áruforgalmunk tehát minden tekintetben passiv jelleggel bír, — mely körülmény

elorzoni. Még mindig nem volt elég a síró királyok és zokogó királykisasszonyok könyve? Még mindig nem érik meg, hogy a mi asszonyi gyengeségünknek, báronságunknak, teherelenségünknek nem kell az önk pompás világa, hanem a béke. Béke a szívben és béke a háznál!

Ha mindezek után Felsőged gyászolni akar értem, sira: a el bennem azt az időt, melyet csókok nélkül töltöttem el. A korona nem nekem fáj. Talán Felsőgednek igen. Nekem igazán nem.

A kis leányom különben üdvözli Önt Felsőged. A férjem is. En pedig csókolom a kezét. Most még mint koronás gyermeke, utoljára. Mint asszony, nincs semmi közöm Önhöz — Ön akarja így. Utolsó üdvözetemet küldöm anyámnak is, és annak a háznak, ahonnan a szenvedések útjára indultam. Mondják meg otthon, hogy még mindig királynő vagyok s ha szabad így szólnom, hatalmasabb trónon ülök, mint az Oné. Olyan trónon, amely az asszonyt megilleti. A szerelem trónusán. Ebben az országban hatalmas leszek és boldogítani fogom népemet. Az Onök országga pedig sira: a sson el. Gyászoljanak! Ennyit csak kérhetek?!

Böjti elmélkedés.

Irta: Gross Dezső.

A napokban egy uracska szólit meg az utcán, hogy — mint mondta gratulálhasson szép keresztnevemhez.

— Ugyan mi lehet az a szép név és ki tisztelt meg vele?

— A leányok neveztek el szalonbetyárnak — volt a lakonikus válasz.

— Valóban különös.

Szalonbetyárnak neveznek anélkül, hogy igazán az volna. Igazán nem tudom mit csináljak, mert az igazat megvallva, fogalmam sincs, hogy jutottam e kitüntető vagy helyesebben mondva a leslázó elnevezéshez. Boszankodjam-e vagy örüljek? Mert mindkettőhöz egyaránt jogom van.

Egyes „jó barátaim” azt mondják, hogy örüljek, hogy csak szalon- és nem asztalbetyár a nevem.

Szép vigasztalás mondhatom; látszik, hogy kedvelik az efféle akasztófa-humort.

Betyár!.. én betyár!.. Ez már mégis szörnyűség.

Mert bár nagyon szép és örvendezésre méltó dolog, midőn az embert bizonyos nevekkel elkenyvezetik, — mint azt ma is volt alkalmam hablani, amint két kis leány beszélgetett s — hogy én meg ne értem — ideáljait virágok nevével jelölve emlegették — da annál boszantóbb, midőn a legkevesebbé sem kenyveztető, avagy hízogó, sőt ellenkezőleg bizonyos megbélyegző névvel ruházzák fel.

En, aki oly jó nevelésű kis fucska voltam egész yilágeletemben, tel nem foghatom, hogy jutottam e nevezet. Boszant-e dolog a szó „lehető legéjszakazóbb” értelmében.

Az iskolákban — ha mást nem is — de azt legelőbb megtanultam, hogy kerülni kell a feltűnést — különben sem szenvedek feltűnési viselkedésgben, sőt gyűlölöm az ily fajta embereket — mert a ki, illetőleg feltűnő emberekből nem mindig híres, sőt gyakrabban hírhedt ember válik.

Nohát én is egy ilyen hírhedt alak lennék? Igazán sokra vittem!

De hát tulajdonképpen mi is az a szalonbetyár? Kit nevezünk szalonbetyárnak? Egy minden tekintetben kifogástalanul öltözködőt, kielt arcu, beesett szemű, semmittevő, leha fráter, vagy legelőbb egy mindig raéró, örökös pihenéssel foglalkozó, elegáns fiatal embert, ki feljár a bálókba, mert megvan a frakkja, a fehér keztyűje és csokor-nyakendője és, mert alkalmazkodik a bon-ton-hoz. Udvarol a leányoknak — csupa megszólásból — nem pedig szórakozás céljából.

Egy sokkal sem jobb, sem rosszabb az asztalbetyárná, kitől csak annyiban különbözik, hogy frakk helyett, mindig a legújabb divatu — bár nem mindenképpen kifogástalan — másféle ruhát hord, rendszerint fekete sacco-öltönyt — ez a a gazdaságosabb. — Es minden szemközt jövő ismerős hölgygyel van valami közei valója, ha mást nem tud, hát bókol és bűnnek tartana, ha egy ilyen alkalmat is elszalasztana.

Már mostan csak azt szeretném tudni, vajon ilyen fent leírt alak vagyok-e én is?

után egy kis tüntetés következett gelsei Gutmann Vilmosné urnó volt választmányi tag mellett, kit a közgyűlés az egylet körül szerzett kiváló érdemei elismerésül a választmány indítványára tiszteletbeli tagul választott. Ugy az indítványt, mint annak megokolását lelkes tetszéssel fogadta a közgyűlés. A már közel 60 éves nőügyetnél az első alapítványi összeget gelsei Gutmann Vilmosné tette le 1882-ben; a szép példát többen és többen követték, úgy hogy jelenleg 68 alapító tagja van az egyletnek: tiszteletbeli tagja azonban csak egyedül a most illyenné megválasztott gelsei Gutmann Vilmosné urnó, ki két éviziden át az egyletnek választmányi tagja lévén, minden irányban közreműködött annak fevirágzásán. — A napirenden levő választás megejtése előtt Révész Lajos titkár felolvasta Löwinger Lajosné vál. tag urnó az egylet elnökéhez intézett következő levelét: „A küszöbön levő választások alkalmából és arra való tekintettel, hogy a közérdekek folytán kilépő választmányi tagok sorába én is tartozom, legmélyebb sajnálatomra tudomására kell hoznom Nagyságodnak, hogy nem vagyok azon helyzetben, hogy az esetleges újbóli megválasztást — bár mely megtisztelő reamnévez — elfogadhasam. Az ily nagy kiterjedelmű kizárólag humanus érdeket szolgáló egyesület lendítésére, előmozdítására tettersőfistal-erők kívánatnak, én pedig — fájdalommal elismerem — e részben hasznos tevékenységet már ki nem fejthetek, azért úgy vélem, szolgálhatok az egyletnek, ha helyemet olyannak engedem át, a ki buzgó közreműködésével az emberiség javát célzó intézményünknek hasznára válik.“ Ezen az egylet iránt táplált rokonszenvből eredő levélre a közgyűlés azzal adta meg az érdemeges választ, hogy Löwinger Lajosné urnóit ismét nagy egyenlőségrel megválasztotta — Uj tagokat nyert a választmány: Grünhut Henrikné és Sommer Ignacné urnók személyében. — A választás kihirdetése után elnök az ülést bezárta.

Közgyűlés. A kanizsai *Alt. Munkás-képző Egyesület* 1. hó 25-én Fischel Lajos elnök vezetés mellett tartotta tiszújított évi rendes közgyűlését. Az elnöki megnyitó után Révész Lajos titkár nagy tetszéssel fogadta a jelentéssel szolgáló, melyről jegyzőkönyvi közönlötet szavazott neki a közgyűlés. Az ülés folyamán Révész Lajos titkárnak, ki az ifjuság iránti jóindulatból, tiszteletből viselte fáradságos tisztségét — heves összehívóalkozása volt egyik másik kérdésben a tagok némelyikével, mi azt eredményezte, hogy a később megejtett választás alkalmával beadott 71 szavazat közül Révész Lajosra mint választmányi tagra csak 28 szavazat esett. (A titkár a választmányi tagok sorából választják.) A választás ezen eredménye nagy konsternációt keltett; azok, a kik előidéztek mentegődtek és felreértésnek akartak betudni, nemcsak azért, mert Révész Lajosban egyik önzetlen munkását vesztíti az egyesület, hanem azért is, mert a választás eredményének kihirdetése után nyomban leköszönt az egylet vezetősége, névleg: Fischel Lajos elnök, Dohrovics Milán vigalom-rendező elnök és Fitos Imre pénztáros, kik teljes szolidaritást vállaltak a választmányból kibuktatott titkárval. Ertesülésünk szerint Révész Lajos semmi szin alatt sem hajlandó a titkári tisztséget ismét elfogadni, bármily kifüfönté módon is történne újbóli megválasztása; de őszintén sajnálók, ha a szép tevékenységű egyesület vezető férfiai ugyancsak megmaradnának ezen elhárításuk mellett, mert távozásuk az egyesület éléről ennek bukását jelentené. A választás eredménye különben még más irányban is nagy visszatetszést keltett, a mennyiben több igen tevékeny választmányi tag, kik maguknak az egylet körül érdemeket szereztek, ugyancsak kimaradtak a választmányból. A közgyűlést követő választmányi ülésben, mely Golenszky Ferenc alelnök elnöklése alatt tartott, az egész választmány lemondott és legközelebbi vasárnapra rendkívüli közgyűlést hívnak össze új választás megejtése végett. Az egyesület zárszámadásából érdekesnek tartjuk kiemelni, hogy vigalmakból nem kevesebb mint 592 frt 97 kr. jövedelme volt az egyesületnek 1899-ben, tehát olyan összeg, minőt az összes egyletek közül egyedül az Izs. jótékony Nőegylet ért el. Egyleti tiszta vágyon 646 frt 45 kr. A jövő évi költségvetés 2070 koronát igényel, mely a realisan előirányzott bevételi tételek által teljes fedezetet nyer. Az egyesület iránti jóakaratumkál fogva őszintén óhajjuk, hogy válságos helyzetéből sér-

tetlenül kikerülve, kellő egyetértésben élhessen szép hivatásának.

Hajót a Balatonra! A zalamegyei, különösen a balatonfüredi birtokosok egy küldöttsége járt e napokban a kere-kedelemügyi miniszteriumban s a balatontavi gőzhajózási társulat ellen panaszkodott, nem lévén megelégedve a környékbeli lakosság a társaság gyér hajóindításaival. E társulat a panasz szerint — magas szubvenciót huz az érdekeltektől s a rendszeres hajóparatokat mégsem tartja be. A küldöttség azt kérte, hogy hasson oda a miniszter, hogy Siófok és Fűred között aprilis elsejétől naponként közlekedjenek a hajók, különben az érdekeltektől meg fogják vonni.

A Balaton és a villák. A nagy tónak is megvannak a szépségei; sokszor olyan meglepetésekkel szolgál — írja egyik tudósítónk — hogy ez embernek könyvébe labad a szeme nézésére. Voltak évek hogy a Balaton annyira megapadt, mikép a Siót félig le kellett zárni; a déli part mentén 60-100 öltre is betakarodott a víz, s mikor a nyáron fűrdünk benne, elfáradt az ember, míg a mélyre ért. Most meg úgy megnőtt a nagy tó, hogy a víz a felső partokon 40-80 cm magasra emelkedett a tótelekkel. Az aló partokon pedig majdnem elfogylatta régi határait, — csak a vasuti töl és menti meg, — mint midőn az 50-es években Szemes felől ladikon kellett bemenni Lellére, mert az országút felett a víz hullámozott s a berkek úgy megdágadtak, hogy egymást érték az apróbb tavak. Most is nagyon kiöntött viz; a hol emelkedett hely nincs, még a szőlőültetéseket is feutyeti; s lehet félni, hogy nedves tavasz esetén a szőlőterületeket a talajviz fogja megviselni, ha a felső víztől vedve is voltának! Vannak helyek, hogy 50-60 öltre dagadt ki a víz; a villákat sok helyen fenyegeti, de a talajviz már is jelenkezik; a tóknál fogva nedvesedni, s a nyáron a lakhatást nagyon egészségelenn teszik. B.-Földváron, Lellen, Boglaron a parthoz közel levő villák vízben usztak. Február hóban a pincek telve vízzel; ültetvények, kertek, virágágyak bizonyára sokat szenvedtek s a helyreállítás, tatarozás sok költségbe fog kerülni. A vasut és az országutot alul levő szőlőkben nincs baj, ha csak — mint mondtuk — a talajviz nem viseli meg őket.

A fűrdővendégek pedig, kik nyáron felkeresik a szép balatonparti vidékeket, már előre is örvendjenek, mert nem kell messzire fáradni a vízben, hogy kényelmesen fűrdhessenek, sőt az lesz a baj, hogy több ponton még a fűrdőbödék is sokkal mélyebb vízben usznak, mint eddig.

Az anyóskérdés megoldása. Sok rossz vicc hangzik el azokról a szegény anyóskökről, úgy, hogy az ember maga is gondolkozni kezd azon, hogy háj csakugyan anyai bajt és galibát okoznak azok az elrehaladottabb koru damák ebben az amugy is keserves világban! No hanem a legradikálsabbban intézte el ezt az anyós dolgot Zittner Gyula bedegi eszmadatmester. Ő is megáldotta az Isten felesége ráadásaképen egy „szeidlelkű“ anyóssal. A házi életük időjelzője állandóan „zivatar“ jelzett! A szegény eszmadatmester csak túrt, és szenvedett kitartóan! De nem úgy a felesége, a ki az anyai áldások elől megszökött és nyomtalanul elűnt. A „zivatar“ a házban egyre tartott. Aztán jött a válóper, a hűtlen elhagyás címén, — de az anyós híven kitartott s az időjelző még mindig nem akart a „derős, csendes“ felé mutatni. Végre is Zittner uram nem azért eszmadat, hogy ne lehessen okos ember is! Gondolt egy dicsőt és nagyot... és megkérte az anyósa kezét. Az időjelző egyszerre felállított — és beköltözött a eszmadat máhelybe az oly soká nélkülözött „Trenga Dei!“

IRODALOM.

A „Magyar Bazar“ Igen szép, izlées dívatképekkel, rajzokkal és kimerítő leírásokkal, magyaránatokkal jelent meg a „Magyar Bazar“ legutolsó dívatlapja, az „Athenaeum“ kiadásában és Wohl Janka szerkesztésével. De nemcsak a chiques dívat gyönyörködteti az olvasót ebben a dívatlapban, hanem az irodalmi rész is megfogja a legkényesebb igényeknek. A folyó angol regény mellett a következő érdekes dolgokat találjuk benne: 1. „Az arany lapdacs“ a magyar Schöcherade-tól; 2. „Mit csináltak anyáinkkal?“; 3. „Szerlem és korona“ írta báró H. L. G. H.; 4. „Hogyan mentek egymással isten hozzárt?“; 5. „Művészet és irodalom“; 6. „A nők munkaköre otthon és külföldön“; 7. „A nagyvilágból“; 8. „Iskola-ügy“; 9. „Sport“; 10. „Szépfüzet“; 11. „Könyv“; 12. „Vegyesek“; 13. „Új könyvek“; 14. „Szerkesztői üzenetek“; 15. „Nyit postá“; 16. „Eljegyzések“; 17. „Ekküők“; 18. „Hatalmasok“; 19. „Sakkrelvénny“; Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal. Előfizetési díja ennek a legújabb és legjobb magyar dívatlapnak egy negyed évre 4 korona. Megjelen havonként negyszer. Megrendelő cím: „Magyar Bazar“ kiadóhivatala, Budapest VII. kerépesi-ut 54.

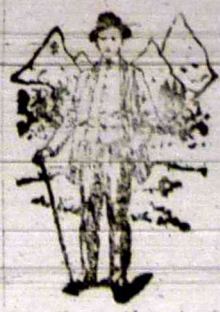
A „Hastartás“ Kurth. Emil szerkesztésében az „Athenaeum“ kiadásában megjelenő magyar háziasszonyok közlönye legújabb, sámanak gazdag és változatos tartalmából megemlíjük a következőket: A nők munkaköre. Egészség Gyógyászatok. A szegény apollás, Lakás, Késmunka. Dívat. Pecséttisztítás. Mosás és vasalás. Kártékony állatok. Hagyatás Konyha. Étlapok tíz napra szóló étrenddel a kitűnő kipróbált étel leírásával, Baromfi-udvar Pucó. Családok. Kertészet. Konyhakert. Díszkert. Szobakertészet. Gyümölcsös. Szőlőművelés. Népszokások. Irodalom. Színház. Zene. Családi rovat. Szépirodalom. (Csak egy kis nyugalom. Szerát.) Réjvénnyek. Humor és rendkívül tartalmas szerkesztői posta.

„Hastartás“ előfizetési díja egy évre 12 korona, fé évre 6 korona, negyedévre 3 korona. Megjelen havonként négyszer. Előfizet a kiadóhivatalban; VII. kerépesi-ut 54. Mutatványszám ingyen.

„Kis Lap“ A Förgő nécsi „Kis Lap“ja az elmúlt legújabb gyermek-újság. Gyönyörű rajzok, vonások, tanulmányos olvasmányai a gyermekvilágban bétől kétre kedves meglepetés számba mennek. A „Kis Lap“ mindig szombatnap reggel jelenik meg, úgy, hogy a vidéki kis olvasók már vasárnap kézhez kapják. Előfizetési ára egy negyed évre 3 korona, Megrendelő cím: Kis Lap kiadóhivatala, Bpest, Kerepesi-ut 54. Mutatványszám ingyen.

Családi szerencse.

Nagyon nyakasok azok az emberek, a kiket bár ismerik a szobánforogó családok, a következőkben leírt dolgok nem győzik meg, mert lá anyai meggőző ok találtakik egyetlenség háiban, kell megterjen aligittelenabb is. A megemlítésre méltó anyany a következők: Pierre-Gaspard Zufferey ur Saint-Luc Anniversarban (Wallis) három év óta kóser vesen és költségbevese cipitje életét. Mindinkább elhatározott vérszegénység áta alá egészségét és arra könyörögtette, hogy munkáját abba hagyja.

Ennek a betegségnak minden jele észrevehető volt rajta, fejfájás, heves elidősezés, általános gyöngöség, étvágy és álom hiánya és hogy teljes legyen a szomorú kép, folyton sótat gondolatok kínozták és leírhatatlan kétségbeesés. Minden vérszegény ember körülbelül ugyanattól a bajtól szenved, mert gyöngő vér kering ereiben és lát kaputnyit minden betegségnak, mely még a halált is előidézheti. A vérszegénység oka lehet sok más betegségnak is, mint például: reumatizmus, idegesség, idegbej, általános gyöngöség stb. Valamely hatalmas fölfúfúfított szar, hamar legyőzi a bajt, csak követni kell Pierre Zufferey ur példáját, a ki nemcsak a maga, hanem két gyermeke számára is Pink-pilulát használt.

Három év előtt, írja levelében, vérszegénység támadt meg mely olyan rohamosan terjedt, hogy mert minden orvost elviesztettem, abba kellett hagynom a munkámat. Nem volt álom, folyton fájdalmat éreztem, míg végre elhatároztam, hogy a sokat omlóított Pink-pilulát használok. Egyszerem után észrevehetőleg jobbra fordult és gyorsan annyira helyre jöttem, hogy munkámat ismét folytathattam. Tízéhat éven fiam, a ki a lakatosmestereket tanulta és vérszegény lett, annyira elgyöngült, hogy el kellett hagynia a műhelyt. Justina leányom, a ki egy assallóban szolgált, éppen ki akart lépni a szolgálathól, mert ugyancsak a betegség és gyöngöség fogta el. Mindkét tónak Pink-pilulát adtam és a szerencse úgy akarta, hogy mindkettő meggyógyult, a mint én meggyógyultam és folytathatta mesterségét.

Es a bizonyított bizonyára megérdemli, hogy általánosan ismerjék, mert jót tesz az ember, ha előszitli, hogy a láke visszatérjen valamelyik sorosított családba, mint a hogyan Zufferey családjába zivatarit. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legjobb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt. 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: TÖRÖK JOZSEF gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

A
LOVÁK féle ház
eladó!

Bővebb felvilágosítást ad Littke Lenczi pezsgőgyáros Pécs.

29-2

Igen sok külföldi
francia, angol és német szer van
hirdetve és ajánlva 256-40

FIATAL EMBEREK részére
esőbántalmak és folyások ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag
javasolva van, a

a legcélszerűbb és legjobb a

Santal-Egger

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-Indiai
Santal-olajból készült és az orvosok által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr.; postán bérmentve, a pénz előleges
beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3
üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a Nádorhoz
BUDAPEST,
VI. Váci-körút 17.

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa az ürese-
désbe jutott és a v. képviselő testület tisztújító széki köz-
gyűlésén választás által betöltendő egyik városi tisztí or-
vosi állásra pályázatot nyit, s felhívja mindazokat, kik
ezen 600 korona évi fizetés és 1900 évre megállapított
120 korona pótlékkal javadalmazott nyugdíj jogosultság-
gal egybekötött állást megnyerni óhajtják, hogy az 1883.
évi I. t. c. 9. §-a által előírt orvosi, valamint az 1893.
évi 80099. sz. belügyminiszteri rendelettel előírt tisztí
orvosi vizsga letételét igazoló, továbbá születési idejét,
eddig alkalmaztatását és egészségi állapotát igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kér-
vényükkel folyó évi **április hó 10-éig** a város
itkító hivatalánál annál is inkább nyujtsák be, mivel a
később beérkező kérvények figyelembe vételni nem
fognak.

Kelt Nagy-Kanizsán 1900. évi március hó 24.

A városi tanács.

Révész Sándor,

női-, férfi-divatárú
és confectio terme

BUDAPEST, Maison de Luxe, BUDAPEST,
VII. Csömöri-ut 6. VII. Csömöri-ut 6.

Mesteri szabással készítek elegáns
öltözéket különleges szövetekből.

**Divattermem párizsi mintára van beren-
dezve és a toilette-okat eredeti modellek
után készítem.**

Női kalapokat s azok alakítását eredeti modellek
mintájára mérsékelt ár mellett eszközlöm.

Alsó- (jonpon), divatkelme-, ernyő- (nap és eső), fátyol,
fehérnemű-, férfi-kelengye-, függöny-, tűző-, (mieder) gyer-
mek-kelengye-, illatszer-, ingek- (blouse), keztjű mosó-
(cretton batist de laine), nyak-diszek- (japot), női-kelengye-,
selyem és szőnyeg-áru.

versenymentes beszerzési telepe.

Szigoru üzleti elvek.

Nagyságos Asszonyom!

Megkülönböztetett tisztelettel van szerencsém nagyrabecsült tudomására
hozni, hogy tavaszi eredeti újdonságaim megérkeztek.

Rendkívül nagy súlyt helyezek arra, hogy az előkelő hölgyközönség
szükségeit egy mint ezideig, a jövőben is szigorúan olcsó szabott árak
mellett a legújabb (haute nouveauté) és legjobb kivitelben beszerzhesse
nálam.

Daczára az ideai nagy áremelkedéseknek azon kellemes helyzetben
vagyok, hogy az ideai korán és nagy mennyiségben eszközölt bevásárlásaim
által az összes árukészletemet minden áremelés nélkül bocsájthatom for-
galomba.

**20 koronán felül rendelvényeket bérmentve
szállítok; idegen szövetből is készítek toiletteket.**

Amidőn még az alantokról szives tudomást venni kagregedjek, kérem
megtisztelő rendelvényeit, melyeknek lelkiismeretes és pontos kiszolgálásáról
céggem jó hírneve kezaskedik.

Tisztelettel

RÉVÉSZ SÁNDOR

**Általános megjegyzések vidéki rendelvényekre
vonatközoilag.**

Teljes felelősséget vállalok a nálam vásárolt árúkról; meg nem felelőt
visszavezek és kívánatra az érte fizetett összeget is visszatérítem.

Levélbeli rendeléseket lelkiismeretesen teljesítek.

Választék küldeményeket az összeg előzetes beküldése mellett a kívánt
cikkből eszközlöm; meg nem felelő árúrt az összeget postafordultával
visszaküldöm.

Rendelvényeket a beérkezés napján pontosan intézek el.

Mérték után készülő rendelvényeket a lehető legrovidebb idő alatt
szállítok, a pontoság érdekében minta-darabot kérek.

Mintákat kívánatra bérmentve küldök, de szükségesnek találok a
cikkek megnövezését, t. i. mily használatra szükséges/etik.

Nem hull a haj nincs többé kopasz ember

Szenzációt kelt a gyógyfákvonatom,
melyet évek hosszú során át tanulmá-
nyoztam, hogy mikép lehessen meg-
gátolni a megkopaszodást.

Kapható gyógyszertárakban és mindennemű illat- és
piperecik-kereskedésben.

Főraktár: Török József gyógyszertára, Király-utca 12. sz.
Videki megrendeléseket utánvétellel azonnal eszközlöm.

Egyedüli készítő és szaktáldési raktára DOBÉ NÁNDOR ur, női és színházi fődrász,
Budapest, Nefelejts-utca 27.

Felfedeztem és százszoros pénzzel fi-
zetek, ha kétszeri használat után meg-
nem szűnik a hajhullás, korpaképző-
dés és mindennemű fejbőrbetegség.

Exikátor
Egy üveg ára 2 kor. 40 fill.

Erdélyi-főraktár és vezérképviselőség: Góth Gyula Illat- és
piperecik-kereskedőnél Gyulafehérvár-Főter.